

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΑ΄

Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 19255
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 19187, 19189, 19191, 19193, 19194, 19203, 19204, 19213, 19215, 19221, 19224, 19229, 19232, 19236, 19255
3. Άδεια απουσίας της Βουλευτού κ. Μ. Απατζιδη, σελ. 19213

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Σχετικά με την πλατφόρμα υποβολής μεταγενέστερης αίτησης», σελ. 19187
 - β) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Να μην λογίζεται η διατροφή ως εισόδημα για ορισμένες περιπτώσεις του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)», σελ. 19189
 - γ) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Την πλήρη κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων σε καθαριότητα με μόνιμο προσωπικό», σελ. 19191

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L136)», σελ. 19194 - 19241

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 19187 - 19201
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 19201 - 19220
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 19220 - 19255

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 19187, 19189, 19191, 19193, 19194
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 19215
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 19217
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 19203, 19204, 19213, 19215
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 19221, 19224, 19229, 19232, 19233, 19236, 19255

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 19191, 19193
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 19191, 19192
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 19189, 19190, 19191
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 19188
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Δ. , σελ. 19189, 19190, 19191
ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ Κ. , σελ. 19187, 19188

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 19220
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. , σελ. 19214
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. , σελ. 19223
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Ι. , σελ. 19211
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 19205, 19208
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 19228, 19229
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 19197, 19209, 19232
ΓΚΑΓΚΑ Α. , σελ. 19209
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 19217
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ Σ. , σελ. 19196, 19232
ΖΕΜΠΙΛΗΣ Α. , σελ. 19194
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 19227
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 19213
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 19209
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 19199, 19231, 19232
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. , σελ. 19229
ΚΩΤΣΗΡΑΣ Γ. , σελ. 19218
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 19226
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 19203
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 19230, 19231
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 19205, 19208, 19209, 19222, 19223, 19226, 19232, 19233, 19236
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 19221
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. , σελ. 19212, 19217
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ Π. , σελ. 19204
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 19196, 19223, 19224, 19226, 19230
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Β. , σελ. 19215, 19217
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. , σελ. 19216, 19217
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 19201, 19236
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 19210

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΑ'

Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 7 Σεπτεμβρίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.06' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ζ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΒΔΕΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συναδελφοί, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τα εξής:

Σήμερα θα συζητηθούν η με αριθμό 971/5-9-2022 επίκαιρη ερώτηση, η οποία θα απαντηθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Μαυρουδή Βορίδη, η με αριθμό 957/29-8-2022 επίκαιρη ερώτηση, η οποία θα απαντηθεί από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μηταράκη και η με αριθμό 977/5-9-2022 επίκαιρη ερώτηση, η οποία θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Μιχαηλίδου.

Προχωρούμε, λοιπόν, στη συζήτηση της τρίτης με αριθμό 957/29-8-2022 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Αθηνών κ. Κωνσταντίνου Μπογδάνου προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Σχετικά με την πλατφόρμα υποβολής μεταγενέστερης αίτησης».

Κύριε Μπογδάνο, καλημέρα σας. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ: Καλημέρα σας, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, καλή σας μέρα.

Από τη Δευτέρα 22 Αυγούστου -το είδαμε στις ειδήσεις- ξεκίνησε η πλατφόρμα «Προγραμματισμός απόδοσης ραντεβού για υποβολή μεταγενέστερης αίτησης». Αυτή απευθύνεται σε αιτούντες άσυλο που το αρχικό τους αίτημα έχει τελεσίδικα απορριφθεί. Συγκεκριμένα, η πλατφόρμα απευθύνεται σε όσους πολίτες τρίτων χωρών επιθυμούν να υποβάλουν εκ νέου αίτημα διεθνούς προστασίας στη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο έχει απορριφθεί τελεσίδικα.

Μέχρι σήμερα, κύριε Υπουργέ, υπάρχει μια ήδη προβληματική διαδικασία απορρίψεων, επανεξετάσεων και προσφυγών, διότι όλο αυτό διαρκεί για χρόνια, δηλαδή ένας πολίτης ξένης χώρας, ο οποίος έχει μπει στην Ελλάδα παράνομα, ένας παράνομος μετανάστης, ένας λαθρομετανάστης, θα έκανε αίτηση ασύλου σε πρώτο βαθμό, εάν απορριφθεί, σε δεύτερο βαθμό, εάν απορριφθεί ξανά, σε τρίτο βαθμό στο διοικητικό πρωτοδικείο. Όλα αυτά τα χρόνια ένας λαθρομετανάστης θα ζούσε στην Ελλάδα, θα ενισχυόταν κατά κανόνα από το ελληνικό κράτος με παροχές, επι-

δόματα, υπηρεσίες που πληρώνονται και από χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων.

Λόγω αυτής της διαδικασίας που στην ουσία ακυρώνει την αυτονόητη απέλαση κάθε παρανόμως εισελθόντα στη χώρα, του οποίου η ζωή και η ακεραιότητα δεν απειλείται, στην Ελλάδα έχουν συγκεντρωθεί τα τελευταία χρόνια πολύ μεγάλοι πληθυσμοί Ασιατών, Αφρικανών, μουσουλμάνων που έχουν δημιουργήσει γκέτο στην πρωτεύουσα και τα μεγάλα αστικά κέντρα και γενικώς δημιουργούν μια κατάσταση προβληματική και δυσάρεστη -το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά- ειδικά στην περιφέρειά μου, την Α' Αθήνας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα διαβάσαμε, με τη λειτουργία της πλατφόρμας «Προγραμματισμός απόδοσης ραντεβού για υποβολή μεταγενέστερης αίτησης», ουσιαστικά τι γίνεται; Επεκτείνεται ακόμα περισσότερο το διάστημα που ένας παρανόμως εισελθών στην Ελλάδα πολίτης τρίτης χώρας, δηλαδή ένας λαθρομετανάστης, μπορεί να παραμείνει νομίμως μέχρι να εκδοθεί η διαταγή της απέλασης. Το μήνυμα που στέλνετε είναι ότι για την ελληνική Κυβέρνηση οι λαθρομετανάστες είναι ευπρόσδεκτοι και έχουν ακόμα μία ευκαιρία.

Βάσει των παραπάνω, σας ρωτώ με ποια πρακτική λογική και με ποιο ιδεολογικό σκεπτικό, κύριε Υπουργέ, η ελληνική δημοκρατία αντί να δυσκολεύει, διευκολύνει τελικώς, καταργώντας την ισχύ του τελεσιδικίου της ελληνικής δικαιοσύνης, την απόδοση ασύλου σε πληθυσμούς που ουσιαστικά εισέβαλαν στην Ελλάδα, κατά κανόνα δε μη δικαιούμενοι άσυλο, καθώς προέρχονται και από την Τουρκία που -επί ημερών σας κιόλας είχε χαρακτηριστεί και επιτυχία- χαρακτηρίστηκε ασφαλής χώρα.

Κατά δεύτερον, κύριε Υπουργέ, είναι αυτή η ενέργεια σύμφωνη με τον προγραμματικό και διακηρυκτικό λόγο της Νέας Δημοκρατίας; Το 2019 ως υποψήφιος Βουλευτής έλεγα -και αυτό βασιζόταν στον διακηρυκτικό και προγραμματικό λόγο της Νέας Δημοκρατίας- ότι θα ερχόταν η απέλαση όλων των παρανόμως εισελθόντων στη χώρα μεταναστών. Το λέγαμε ρητά και ξεκάθαρα. Τώρα μ' αυτό το οποίο βλέπουμε, ουσιαστικά καταργείται -τουλάχιστον αυτό καταλαβαίνουμε και σας παρακαλώ να μας το εξηγήσετε- το τελεσίδικιο της απόρριψης, δηλαδή τρεις φορές το απορρίπτουμε και τους δίνουμε άλλη μία ευκαιρία. Με ποια λογική, κύριε Υπουργέ;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Μπογδάνο.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μηταράκης.

Κύριε Μηταράκη, καλημέρα σας. Έχετε τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, κατ' αρχάς, όπως ξέρετε, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη εφαρμόζει μια αυστηρή αλλά δίκαιη μεταναστευτική πολιτική, η οποία έχει δεχθεί κριτική και από τα αριστερά, αλλά απ' ό,τι φαίνεται και από κάποιους από τα δεξιά.

Ο στόχος μας ήταν, πρώτον, η ουσιαστική μείωση των ροών και, δεύτερον, ο δραστικός περιορισμός των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες. Τρία χρόνια μετά μπορούμε να δείξουμε πλέον μετρήσιμα αποτελέσματα. Οι ροές το 2021 ήταν οι χαμηλότερες της δεκαετίας, οκτώμισι χιλιάδες, σε σχέση με εβδομήντα δύο χιλιάδες το 2019 ή με πάνω από ένα εκατομμύριο το 2015. Στη χώρα μας λειτουργούσαν εκατόν είκοσι μία δομές φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, έχουν μείνει τριάντα τέσσερις, έχουν κλείσει όλες οι άλλες. Φιλοξενούμε συνολικά σήμερα δεκαοκτώ χιλιάδες αιτούντες άσυλο αντί ενενήντα δύο χιλιάδες που είχαμε την ημέρα της κρίσης.

Στην Αθήνα, που την αναφέρατε συγκεκριμένα, σας θυμίζω ότι κλείνει ο Ελαιώνας μέσα στο 2022, η μοναδική δομή που υπάρχει στα όρια του Δήμου Αθηναίων και στις 31 Δεκεμβρίου κλείνουν όλα τα διαμερίσματα σε όλα τα διαμερίσματα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, καθώς το πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ», το οποίο ήταν χρήσιμο σε μια εποχή κρίσης, δεν χρειάζεται πια.

Για να πετύχουμε αυτή την ουσιαστική μείωση των ροών, εφαρμόσαμε μια πολιτική επτά πυλώνων. Δεν θα επαναλάβω και τους επτά. Ένας από τους επτά πυλώνες ήταν η ταχεία εξέταση αιτημάτων ασύλου, κάτι το οποίο περιλαμβανόταν συγκεκριμένα στον προεκλογικό μας λόγο του 2019. Στόχος μας είναι να μην «κολλάνε» για μήνες και χρόνια οι υποθέσεις στα συρτάρια της διοίκησης, ώστε τελικά, πρώτον, αυτοί που είναι μη δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να είναι πολύ αργά να απελαθούν πολλά χρόνια μετά, καθώς πλέον θα έχουν ρίζες στη χώρα μας και, δεύτερον, να μη λειτουργεί ως κίνητρο για τα κυκλώματα λαθροδιακινητών να επιλέγουν την Ελλάδα ως πύλη εισόδου.

Επειδή το ανέφερα αυτό, θέλω να σας πω ότι πέτος θα είμαστε περίπου στο 4% των αφίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση από πάνω από 60% των αφίξεων που ήμασταν το 2015. Δεν είμαστε πλέον η πύλη εισόδου. Υπήρχαν διακρίσεις δύο χιλιάδες εκκρεμείες αιτήματα ασύλου το καλοκαίρι του 2019. Σήμερα έχουν μείνει τριάντα πέντε χιλιάδες. Θα φτάσουμε σχεδόν στο μηδέν μέχρι τα τέλη του χρόνου.

Τα μεταγενέστερα αιτήματα προβλέπονται στην οδηγία 32/2013. Είναι μέρος της ελληνικής νομοθεσίας από τότε. Δεν είναι κάτι καινούργιο. Μεταγενέστερο είναι ένα αίτημα, που υποβάλλει κάποιος που έχει απορριφθεί το αίτημα ασύλου όχι βάσει της παλιάς του υπόθεσης -δεν είναι έφεση- αλλά βάσει πιθανών νέων στοιχείων, που μπορεί να έχουν προκύψει. Αυτά εξετάζονται ταχύτατα, κατά προτεραιότητα, μέσα σε λίγες μέρες πολλές φορές, και αν υπάρχει απορριπτικό και βγαίνει απαράδεκτο, δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα γι' αυτόν που υπέβαλε το αίτημα.

Επειδή υπήρχε μια καταχρηστική συμπεριφορά σ' αυτά τα αιτήματα, νομοθετήσαμε -πρώτον- το 2019 ότι το δεύτερο μεταγενέστερο αγνοείται σε περίπτωση απέλασης, δηλαδή αν κάποιος υποβάλει δεύτερο μεταγενέστερο και έχει εντολή απέλασης, αγνοείται και απελαύνεται.

Το 2021 βάλαμε και παράβολο 100 ευρώ στο δεύτερο μεταγενέστερο αίτημα και μετά, ώστε να μην ασκείται καταχρηστικά.

Ως προς το πρώτο αίτημα ο στόχος μας είναι να μην δημιουργεί την καθυστέρηση που εσείς υπονοήσατε ότι μπορεί να δημιουργήσει και γι' αυτό κάνουμε ψηφιακές διαδικασίες, ώστε να μπορούμε ταχύτατα σε ελάχιστες ημέρες να μπορούμε να κρίνουμε αυτά τα αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Μπογδάνο, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστώ. Μου δώσατε μια απάντηση η οποία περιέχει στοιχεία τα οποία επικαλείται το Υπουργείο ούτως ώστε να πείσει ότι τα πράγματα στη χώρα σε ότι αφορά στο μεταναστευτικό ζήτημα

βρίσκονται σε μια καλή τροχιά και πως είναι συνεπής σε όσα έλεγε η Νέα Δημοκρατία πριν από τις εκλογές. Αυτό δυστυχώς -το γνωρίζετε και το γνωρίζουμε όλοι- δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Είπατε τις προάλλες κίολας και μάλιστα αυτό ενδεχομένως να ερέθισε και το κοινό αίσθημα ότι κανείς δεν μιλάει πια για το μεταναστευτικό.

Σας διαβεβαιώ, κύριε Υπουργέ, ότι όχι μόνο μιλούν για το μεταναστευτικό οι πολίτες, ειδικά σε επιβαρυνμένες περιοχές, αλλά και εκείνοι οι οποίοι συνολικά ανησυχούν για τη διαμόρφωση της κοινωνίας της χώρας μέσα από ουσιαστικά κοινωνικές μηχανικές μέσα από το μεταναστευτικό σε βάθος χρόνου. Και ακριβώς επειδή ανησυχούν και ακριβώς επειδή ορισμένοι έχουμε αναλάβει την υποχρέωση αυτή την ανησυχία με σεβασμό αλλά και αυστηρότητα να την εκφράσουμε στο ελληνικό Κοινοβούλιο σας ρωτώ ευθέως:

Μου λέτε ότι υπάρχει από το 2013. Το Υπουργείο, η Κυβέρνηση, αυτές τις δικλίδες, οι οποίες επιτρέπουν στους λαθρομετανάστες να παραμένουν περισσότερο στη χώρα, να εκμεταλλεύονται τους μηχανισμούς και ουσιαστικά να καταργούν εν τοις πράγμασι τη διαδικασία ασύλου, θεωρείται ότι είναι η σωστή πολιτική από την πλευρά του Υπουργείου αυτό το πράγμα να το προβάλει, δίνοντας ουσιαστικά το μήνυμα -αντί να κάνει επικοινωνιακές και διαφημιστικές εκστρατείες που να τους λέει «μην έρθετε»- «εδώ πέρα κά누με ό,τι μπορούμε, ούτως ώστε να σας διευκολύνουμε να μείνετε»;

Αυτό το κομμάτι που δεν μου απαντήσατε στην αρχική ερώτηση και σας παρακαλώ να το κάνετε είναι εάν πιστεύετε ότι η γενική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας είναι σύμφωνη με τον προγραμματικό και διακηρυκτικό λόγο. Σε απλά ελληνικά, λέγαμε ότι θα φύγουν οι λαθρομετανάστες από τη χώρα. Κύριε Μητράκη, γνωρίζετε πολύ καλά ότι αυτό δεν έχει συμβεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Μπογδάνο.

Κύριε Μητράκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κατά πρώτον μου αρέσει αυτό που είπατε στο τέλος για τον προγραμματικό ρόλο της Νέας Δημοκρατίας. Το καλοκαίρι επ' ευκαιρία των τριών ετών διακυβέρνησης Κυριάκου Μητσοτάκη έκανα μια ομιλία στη Χίο, κάλεσα πολίτες για να τους παρουσιάσω το έργο της Κυβέρνησης. Πάνω στην κάθε θέση βρήκαν ένα φυλλάδιο και τους είπα: «Αυτό το φυλλάδιο είναι το προεκλογικό μου φυλλάδιο, όχι του '23, αλλά του '19. Σας παρακαλώ να πάτε στη σελίδα που λέει μεταναστευτικό και να δείτε αν όλα αυτά, που είχα γράψει στο φυλλάδιο μου, εγώ ως υποψήφιος Βουλευτής Νομού Χίου έχουν πληρωθεί». Και στο μεταναστευτικό, ναι, έχουμε εκπληρώσει απόλυτα τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις. Το αν αποτελεί ζήτημα το βλέπετε στις δημοσκοπήσεις που ρωτάνε τους πολίτες «ποια είναι τα ζητήματα που σας απασχολούν». Το μεταναστευτικό δεν εμφανίζεται στις πρώτες καρτέλες στις πρώτες σελίδες. Δεν λέω ότι δεν παραμένει πρόκληση. Το μεταναστευτικό θα παραμείνει πρόκληση για δεκαετίες. Το θέμα είναι να μην ξαναδημιουργήσει τις επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες που βιώσαμε επί των ημερών ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Η αλήθεια είναι και τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτό καταδεικνύουν ότι την τελευταία τριετία έφυγαν από τη χώρα μας δεκάδες χιλιάδες μετανάστες περισσότεροι απ' όσους ήρθαν. Γι' αυτό λαμβάνουμε πολλές ερωτήσεις το καλοκαίρι από συναδέλφους Βουλευτές για τις σημαντικές ελλείψεις εργατών γης, που παρατηρήθηκαν σε πάρα πολλούς νομούς της χώρας και στην Κρήτη πρόσφατα υπήρχαν έντονες αντιδράσεις, γιατί έχουν φύγει δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι που ήταν στη χώρα μας.

Πόσοι έχουν μείνει; Οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή είναι 0,3 του πληθυσμού. Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες που ζουν στη χώρα μας είναι περίπου 0,5 του πληθυσμού. Δημιουργείται κάποια στιγμή η αίσθηση ότι έχουμε εκατομμύρια ξένους. Δεν έχουμε εκατομμύρια ξένους. Καμμία φορά δημιουργούνται προβλήματα σε τοπικό επίπεδο. Γι' αυτό σας είπα ότι η αντιμετώπιση προβλημάτων στην Αθήνα μαζί με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και στο θέμα της αντιμετώπισης όπου υπάρχει εγκληματικότητα και στο θέμα για το κλείσιμο των δομών των δια-

μερισμάτων στις μεγάλες πόλεις είναι ένα ακόμα βήμα της αποκατάστασης της εμπιστοσύνης των πολιτών και της αντιμετώπισης κρίσεων που μπορεί να υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο.

Εμείς κάνουμε εκστρατεία στο εξωτερικό, όπως είπατε και έχουμε κατηγορηθεί γι' αυτό. Κάνουμε ενημερωτικές εκστρατείες σε χώρες προέλευσης να μην έρθει ο κόσμος παράνομα στην Ελλάδα. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε και συμφωνίες διμερείς με χώρες προέλευσης, ώστε να συνεργαστούμε στο θέμα των απελάσεων όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας.

Δύο σημεία κλείνοντας. Πρώτον η ψηφιοποίηση των διαδικασιών ασύλου επιτυγχάνει ταχύτητα. Η ταχύτητα επιτρέπει να ξεχωρίσουμε αμέσως αυτόν που δικαιούται διεθνή προστασία από αυτόν που πρέπει να απελαθεί. Και η ταχύτητα είναι σημαντικός παράγων αποτροπής για τα κυκλώματα λαθροδιακινητών.

Από εκεί και πέρα με ρωτήσατε αν είναι σωστό να υπάρχει νομοθεσία που να επιτρέπει μεταγενέστερα αιτήματα. Υπάρχει μια συζήτηση αυτή τη στιγμή σε ευρωπαϊκό επίπεδο -όπως ξέρετε- και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, για το νέο σύμφωνο μετανάστευσης και ασύλου. Το νέο σύμφωνο μετανάστευσης και ασύλου πρέπει να καθορίσει τις διαδικασίες που η Ευρώπη θα ακολουθήσει τα επόμενα χρόνια. Η πραγματικότητα είναι ότι υπάρχει μεγάλο πρόβλημα αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την παράνομη μετανάστευση. Είναι ένα πρόβλημα, που αφορά πλέον όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είδατε τις εντάσεις που υπάρχουν τώρα σε χώρες της κεντρικής Ευρώπης. Πρέπει η Ευρώπη συνολικά να βρει καλύτερες λύσεις για αυτήν την κρίση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε. Καλή συνέχεια και στους δύο.

Θα κάνουμε μια μικρή διακοπή και θα συνεχίσουμε.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 977/5-9-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκερογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Να μην λογίζεται η διατροφή ως εισόδημα για ορισμένες περιπτώσεις του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος (ΕΕΕ)».

Κύριε Κεγκερογλου, έχετε τον χρόνο για δυο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, η ερώτηση αφορά στον βασικό θεσμό αντιμετώπισης της φτώχειας ιδιαίτερα της ακραίας φτώχειας, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Σας θέτω ένα συγκεκριμένο, σοβαρό, ευαίσθητο θέμα για τους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και κυρίως τις διαζευγμένες μητέρες που άδικα αποκλείονται από την καταβολή του όταν υπάρχει διατροφή για παιδιά. Θα πρέπει να δούμε ότι φορολογικά σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.4172/2013 εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου θεωρούνται τα ανήλικα τέκνα και η διατροφή καταβάλλεται στο ανήλικο τέκνο. Ορίζεται ρητά ότι πρόκειται για «εισόδημα» του ανήλικου τέκνου. Είναι για την ανατροφή και τις ανάγκες του ανήλικου τέκνου. Σύμφωνα με το άρθρο 67 του ίδιου νόμου για τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο γονέας που ασκεί τη γονική μέριμνα. Σε συνδυασμό, λοιπόν, με το άρθρο 14 του ίδιου νόμου απαλλάσσεται από τον φόρο η διατροφή που λαμβάνει το παιδί και δηλώνεται από την μητέρα. Το πρόσωπο, λοιπόν, που λαμβάνει τη διατροφή αναγράφει το σχετικό ποσό στους κωδικούς 659, 660 για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου, ελλείψει δικαιοπρακτικής ικανότητας του ανήλικου παιδιού αυτού.

Από το γεγονός αυτό καθαυτό το ποσό της διατροφής αφορά όπως προείπα στην ανατροφή και τις ανάγκες του παιδιού και δεν αποτελεί εισόδημα για τον βιοπορισμό της μητέρας ή και του πατέρα θεωρητικά εάν έχουμε την ανάλογη περίπτωση. Δεν αποτελεί οικογενειακό εισόδημα κατά την κλασική οικονομική έννοια του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Επομένως, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος

σύμφωνα και με την υπ' αριθμόν 3359/2021 απόφασή σας. Η απόφαση αυτή ελήφθη γιατί υπήρχαν καταγγελίες για ποσά διατροφής, πιθανόν σεβαστά και ταυτόχρονα αιτήματα για ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.

Επειδή το δικαιούμενο ποσό του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος διαμορφώνεται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, που ισχύει ανάλογα με τα εισοδήματα, επειδή μέχρι πρότινος η διατροφή ανήλικου τέκνου δεν λογιζόταν ως εισόδημα -και καλώς αυτό που σας προτείνω και σας ζητώ είναι να αποσαφηνιστεί το θέμα και να αποκατασταθεί η αδικία που συντελείται, για να είμαστε σύμφωνα με το κοινωνικό πνεύμα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Να προστεθεί στις ρητές εξαιρέσεις της ΚΥΑ, που υπάρχουν για το δηλούμενο εισόδημα το ποσό της διατροφής. Δεν ήταν στις ρητές εξαιρέσεις από την αρχή για τον λόγο ότι δεν θεωρούνταν εισόδημα. Ενδεχομένως σε αυτή την περίπτωση να πρέπει να αφαιρεθεί ο διπλασιασμός όταν πρόκειται για μονογονεϊκή οικογένεια. Τι λέω δηλαδή; Έχουμε τη μητέρα και το παιδί. Το παιδί έχει ένα «εισόδημα» από διατροφή για τις ανάγκες του. Δεν μπορεί αυτό όμως να συνδυαστεί και να θεωρηθεί εισόδημα της μητέρας η οποία όταν δεν έχει καθόλου εισοδήματα θα πρέπει να παίρνει τα 200 ευρώ. Περί αυτού πρόκειται. Για τα 200 ευρώ. Τουλάχιστον στις περιπτώσεις αυτές, αν θέλετε, να εφαρμόσουμε αυστηρά το νόμο να μην ισχύει η πρόνοια ότι για μονογονεϊκή οικογένεια διπλασιάζεται το πενήντακοι που δικαιούται το παιδί και γίνεται κατοστάρικο.

Ευχαριστώ πολύ. Ήταν αναγκαία στην πρωτομιλία μου η ανάλυση, κύριε Πρόεδρε. Ίσως στη δευτερομιλία μου να μη χρειαστεί τόσος χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κάνενα πρόβλημα.

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Δόμνα Μιχαηλίδου.

Κυρία Μιχαηλίδου, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ευχαριστώ για την ερώτησή σας. Καταλαβαίνω όμως ότι δεν υπάρχει δομή πάνω στην οποία μπορώ να απαντήσω. Ζητάτε συγκεκριμένα από το Υπουργείο να βγάλει ερμηνευτική εγκύκλιο έτσι ώστε να εξαιρούνται ρητά οι διατροφές των γονιών από το κομμάτι του τι υπολογίζεται ως εισόδημα για την καταβολή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Ζητάτε να βγάλουμε ερμηνευτική εγκύκλιο, όμως, πάνω σε ποια υπουργική απόφαση; Στην υπουργική απόφαση του 2014, δηλαδή τη δική σας υπουργική απόφαση της συγκυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, με το ΠΑΣΟΚ τότε, όπου είχε εφαρμοσθεί ως πιλοτικό πρόγραμμα το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα; Η απόφαση του 2014 όπου όντως ρητώς εξαιρεί τη διατροφή έχει αναθεωρηθεί, κύριε Κεγκερογλου, δύο φορές: το 2017 όπου πρώτη φορά έγινε καθολικό και σε όλη την Ελλάδα το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Θα πω εδώ ότι ήταν μνημονιακή και σοφή επιταγή. Και μια φορά το 2021 όπου εμείς βάλαμε στους δικαιούχους άστεγους που διέμεναν σε ξενώνες προσωρινής φιλοξενίας αλλά και γυναίκες οι οποίες ήταν θύματα βίας. Διορθώσαμε μια, πολύ μεγάλη, αδικία την οποία είχατε αφήσει τόσο καιρό όλοι εδώ. Κανείς δεν είχε δείξει ότι εξαιρούνταν από την καταβολή και ως ωφελούμενοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Σε καμία περίπτωση ούτε το 2017 ούτε το 2021 που άλλαξε η υπουργική απόφαση και άρα και οι δικαιούχοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος είχαμε κάποιο σχόλιο από εσάς ως προς την οποία αδικία θεωρείτε ότι προέκυπτε. Παρ' όλα αυτά μπορεί να μην έπεσε στην προσοχή σας ούτε το 2017, ούτε το 2021 και να έπεσε τώρα. Δεν λέω ότι θα έπρεπε να πέφτει κάθε στιγμή. Ίσως θα έπρεπε αλλά τέλος πάντων δεν είμαστε εδώ για να κρίνουμε αυτό αυτή τη στιγμή. Όμως σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί με μια ερμηνευτική εγκύκλιο σε μία ΚΥΑ η οποία έχει αναθεωρηθεί δύο φορές να βγει κάτω.

Επικαλείστε τον φορολογικό κώδικα. Το συγκεκριμένο άρθρο του φορολογικού κώδικα το οποίο επικαλείστε, το άρθρο 11 του ν.4173/2013, λέει σε ποιες περιπτώσεις κάποιος θεωρείται εξαρτώμενο μέλος ενός νοικοκυριού. Εκεί λέει ότι κάποιος αν έχει ετήσιο εισόδημα πάνω από 3.000 ευρώ ή αν έχει εισόδημα πάνω από 6.000 ευρώ στην περίπτωση που είναι άτομο με αναπηρία

παύει να θεωρείται εξαρτημένο μέλος του νοικοκυριού. Βάζει μια ρητή εξαίρεση εκεί ο νομοθέτης στην οποία λέει ότι αν το άτομο αυτό ανεξαρτήτως του εισοδήματος το οποίο λαμβάνει για την ανατροφή του είναι τέκνο διαζευγμένων γονέων τότε δεν παύει να θεωρείται εξαρτώμενο τέκνο.

Νομικός δεν είμαι, αλλά όσο διασταλτική και να είναι η ερμηνεία και η κατανόηση του άρθρου 11 του φορολογικού κώδικα, κανείς δεν μπορεί de facto να θεωρήσει ότι η διατροφή θα πρέπει να εξαιρείται από το εισόδημα σε κάθε άλλη περίπτωση.

Σας άκουσα να λέτε ότι, έχοντας ένα κοινωνικό πνεύμα, θα πρέπει να προστεθεί ρητά στις εξαιρέσεις το κομμάτι του, δηλαδή όχι με ερμηνευτική εγκύκλιο. Νομίζω, όμως, ότι καταλαβαίνετε -και έχοντας πείρα και στο συγκεκριμένο υπουργείο, αλλά και στην δημόσια διοίκηση- ότι σε μια υπουργική που έχει καταργηθεί και έχει αλλάξει δύο φορές, σε μια μη ισχύουσα δηλαδή υπουργική, δεν μπορείτε να βγάλετε ερμηνευτική εγκύκλιο. Οπότε, αν πούμε ότι θέλετε να το προσθέσουμε ρητά σ' αυτές τις εξαιρέσεις, έρχομαι εγώ να σας ρωτήσω το εξής: Το επίδομα ανεργίας δεν πρέπει να προστεθεί ρητά στις εξαιρέσεις αυτές; Το Α21, το επίδομα παιδιού, δεν πρέπει να προστεθεί ρητά στις εξαιρέσεις αυτές;

Αυτό που πρέπει να πούμε είναι ότι το ελληνικό κράτος και η ελληνική πολιτεία πρέπει να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της έτσι ώστε οι περιπτώσεις της διατροφής των παιδιών να αποδίδονται και να υπάρχει στο κομμάτι της δικαιοσύνης η εξασφάλιση ότι υπάρχει η δικαιοσύνη εκεί πέρα. Και γι' αυτό ο νόμος ρητά προβλέπει ότι όπου υπάρχει αγωγή από τον γονέα -κι ας μην κρυβόμαστε, όντως, τις περισσότερες φορές θα είναι η μητέρα αυτή- ότι δεν καταβάλλεται η διατροφή, τότε, ακόμα κι αν δεν έχει τελεσφορήσει δικαστικά, το ελάχιστο εγγυημένο καταβάλλεται στην οικογένεια αυτή. Και ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι η οικογένεια αυτή -η μητέρα αυτή, ξαναλέω, για να μην εθελοτυφλούμε- η μητέρα αυτή φοβάται να πάει και να κάνει αγωγή στον πρώην σύζυγο για το ότι δεν καταβάλλει την διατροφή του, τότε μπορεί και ο νομοθέτης αφήνει να διεξαχθεί η κοινωνική έρευνα έτσι ώστε ακόμα κι αν δεν έχει γίνει αγωγή, να καταβληθεί το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Μιχαηλίδου.

Ορίστε, κύριε Κεγκερόγλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φοβάμαι ότι δεν κατανοήσατε το πρόβλημα, το οποίο σας έθεσα. Η ιστορική αναδρομή δεν ξέρω τι αξία έχει, αφού μέχρι πρότινος, δηλαδή μέχρι πριν δύο χρόνια στο γενικότερο πνεύμα του ισχύοντος πλαισίου είχε ερμηνευθεί ότι η διατροφή δεν πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν στον προσδιορισμό του εισοδήματος και έτσι αυτό το θέμα προέκυψε το τελευταίο διάστημα. Γιατί κάνατε αναδρομή από το 2014; Αυτό έχει προκύψει τα τελευταία δύο χρόνια, μπορεί και λιγότερο.

Πάμε, όμως, να δούμε. Είπατε κάτι για το επίδομα ανεργίας. Βεβαίως και αναφέρεται ρητά στις εξαιρέσεις «το δηλούμενο εισόδημα, το συνολικό πραγματικό από κάθε πηγή». Το επίδομα ανεργίας, παραδείγματος χάριν, δεν λαμβάνεται υπ' όψιν. Δηλαδή είναι κάτι διαφορετικό το επίδομα των 200 ευρώ του εγγυημένου εισοδήματος ως προς το χαρακτήρα του; Δεν είναι για το βιοπορισμό της μητέρας; Είναι για το βιοπορισμό της μητέρας, του ατόμου, μάλλον. Όταν δεν έχει καθόλου εισοδήματα, παίρνει 200 ευρώ για να ζει. Τι λέει, λοιπόν; Εάν είσαι και μητέρα, εάν έχεις παιδί και σου έχει επιδικάσει για το παιδί το δικαστήριο μια διατροφή 150 - 200 ευρώ, παίρνεις μηδέν διότι τα 200 ευρώ αφαιρούνται από το δικαίωμα της μητέρας.

Αυτό που λέω, λοιπόν, είναι, επειδή είναι «εισόδημα» του παιδιού, να αφαιρείται από το δικαιούμενο του παιδιού το επιπλέον, τα 50 ευρώ δηλαδή. Αυτό σας λέω. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορείτε να πείτε ότι η μητέρα δεν πρέπει να ζει και να ζει το παιδί. Μπορεί να ζήσει το παιδί χωρίς τη μητέρα;

Είναι ένα θέμα που πρέπει να το μελετήσετε περισσότερο γιατί προέκυψε από μία γραφειοκρατική ερμηνεία, εντελώς λανθασμένη. Γνωρίζω, πάρα πολύ καλά, όλα τα στελέχη στο Υπουργείο

και όλες τις διαδικασίες που έχουν να κάνουν με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και δεν έπρεπε με την αναδρομή αυτή να μας ρίξετε και ανάθεμα, έτσι;

Υπάρχει το πιλοτικό, υπήρξε η εφαρμογή όπως έγινε από το 2017 και μετά -που είπατε- και η αξιολόγησή τους πρέπει να οδηγήσει στη βελτίωση. Εδώ, λοιπόν, είχαμε ορθότερη εφαρμογή του πιλοτικού απ' ότι στην συνέχεια. Δεν γίνεται αυτό.

Να πω, λοιπόν, συγκεκριμένα τι λέει το άρθρο 11 φορολογικά. Γράφει, λοιπόν, η παράγραφος 3 μετά ότι, «κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2 δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι παρακάτω κατηγορίες εισοδήματος: α) διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο ακόμα». Το καταθέτω.

Στο άρθρο 14 αναφέρεται, ξανά, ότι η διατροφή που λαμβάνει ο δικαιούχος σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση-συμβολαιογραφική πράξη είναι του παιδιού και όχι του γονέα που έχει τη μέριμνα του. Αυτό αφορά.

Έχουμε, όμως, και την τελευταία εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών όπου αναφέρεται ότι πρέπει να το δηλώνει μεν ο γονέας που έχει τη γονική μέριμνα, αλλά για ποιο λόγο; Γιατί δεν μπορεί το παιδί να υποβάλει φορολογική δήλωση.

Έχουμε λοιπόν μια ιδιαιτερότητα εδώ. Η τυφλή -ή αν θέλετε- αυστηρή γραφειοκρατική εφαρμογή οδήγησε στο πρόβλημα. Δεν θεωρώ ότι είναι πρόθεσή σας, αλλά θα πρέπει να το εξετάσουμε. Και σήμερα μην δώσετε μια αρνητική απάντηση -κατά την άποψή μου- σε αυτό το ευαίσθητο θέμα. Εξετάστε το μαζί με τους συνεργάτες σας και θα δείτε ότι όταν πρόκειται για μια διατροφή η οποία είναι, τουλάχιστον, μέχρι το ύψος του εγγυημένου εισοδήματος, δηλαδή των 200 ευρώ και αφορά το παιδί, να μην αφαιρείται η οικονομική ενίσχυση από τη μητέρα. Δηλαδή με μηδέν εισόδημα αυτή η μητέρα θα ζήσει και το παιδί μόνο με τη διατροφή; Δεν γίνεται. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Πρέπει να το δούμε από αυτήν τη σκοπιά.

Κανείς, λοιπόν, σήμερα εδώ δεν είπε -και δεν μπορεί να υποστηρίξει- το αντίθετο σε σχέση με το δίκαιο αυτό αίτημα. Άρα, λοιπόν, δεν είναι σωστό να απορριφθεί πριν να εξεταστεί στο βάθος του και με βάση τα στοιχεία, τα οποία σας καταθέτω.

Ζητώ να μπει στις εξαιρέσεις ρητά για να μην υπάρχουν παρερμηνείες. Εάν υπό το πρίσμα που λειτουργούσε είτε το πιλοτικό είτε πριν να γίνει αυτή η ερμηνεία συνέχιζε να λειτουργεί το κριτήριο του εισοδήματος, δεν θα υπήρχε πρόβλημα. Και γι' αυτό λέω αρκούσε μια ερμηνευτική. Αλλά εάν θέλετε μπορείτε να κάνετε μια τροποποίηση και να το εντάξετε ρητά στα εξαιρούμενα εισοδήματα, όπως εξαιρείται το 20% του πραγματικού εισοδήματος από εργασία από τον υπολογισμό του εγγυημένου εισοδήματος. Γιατί εξαιρείται; Διότι είναι απόφαση συγκεκριμένη, για συγκεκριμένο λόγο, που αφορά το θεσμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κι εγώ σας ευχαριστώ και θα ήθελα την απάντηση της Υπουργού.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρία Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ.

Οφείλω να πω ότι μερδεύτηκε, κύριε Κεγκερόγλου, αλλά σίγουρα δεν είμαι μερδεμένη στο ότι έχετε τις καλύτερες των προθέσεων με την εισήγησή σας αυτή. Να πω, όμως, απ' όσα προσπάθησα να καταλάβω από αυτά που θέσατε στη δευτερολογία σας, τα εξής: Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, όπως και η λογική όλων των επιδομάτων που δίνει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δίνεται πάντα στο εισόδημα του νοικοκυριού. Ως εισόδημα του νοικοκυριού και σύμφωνα με το άρθρο 235 του ν. 4389/2016 η διατροφή ήταν και είναι εισόδημα.

Τώρα, αυτό που κάνει το Υπουργείο είναι ότι υπολογίζει το οικογενειακό ισοδύναμο και άρα το αν μια οικογένεια έχει ένα μέλος ως ενήλικα ή αν έχει δύο μέλη ως ενήλικες, βάσει του πληθους των ενηλίκων. Δηλαδή, μια οικογένεια διαζευγμένη όπου

είναι ένας ο ενήλικας και ο δεύτερος ενήλικας έχει φύγει, δεν είναι πια στο νοικοκυριό, το 50% του δεύτερου ενήλικα, το οποίο θα έπαιρνε ο ή η σύζυγος, θα πάει στο ανήλικο μέλος.

Έτσι προσπαθεί ο νομοθέτης, από τα δικά σας τα χρόνια, βασιικά απ' όλα τα χρόνια της ελληνικής δικαιοσύνης έτσι υπολογίζεται το οικογενειακό ισοδύναμο.

Τι σημαίνει οικογενειακό ισοδύναμο; 100% για τον πρώτο ωφελούμενο, 50% για τον δεύτερο ωφελούμενο, ο οποίος είναι ενήλικας και μετά 25% του πρώτου ωφελούμενου για κάθε ανήλικο τέκνο.

Τώρα, στην περίπτωση που λείπει ο δεύτερος ενήλικας, αυτό το 50% το παίρνει το πρώτο ανήλικο τέκνο. Αυτό γινόταν σε εσάς, δεν το αλλάξατε, αυτό γινόταν επί ΣΥΡΙΖΑ - ANEL, αυτό γίνεται και σήμερα. Επίσης, η διατροφή -ξαναλέω- ήταν και είναι εισόδημα και το ελάχιστο εγγυημένο βασίζεται...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Δεν σας διέκοψα. Σας διέκοψα; Και νομίζω ότι πλέον γνωρίζω τα επιδόματα πολύ καλύτερα από ό,τι τα γνωρίζετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ούτε ο κ. Κεγκερόγλου σας διέκοψε. Συνεχίστε. Μην παρασύρεστε από τα νοήματα.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, κοινοβουλευτικά είμαι πολύ καινούργια και αυτές τις τακτικές δεν τις έχω μάθει ούτε εμπειρικά ούτε ηθικά, οπότε καταλαβαίνετε ότι ακόμα και τρία χρόνια μετά εκπλήσσομαι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Τι λέτε τώρα! Σας είπαμε να εξεταστεί, όχι να βγει δικαστική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ωραία, αφήστε την όμως να ολοκληρωθεί. Έχει δίκιο, δεν σας διέκοψε.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Γνωρίζετε, κύριε Κεγκερόγλου...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Είπαμε να το εξετάσετε, όχι να βγάλετε απόφαση.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Κεγκερόγλου, δεν είναι σωστό να με διακόπτετε, όμως. Εντάξει; Υπάρχει μια κοινοβουλευτική διαδικασία. Σας το ζητάει και ο κύριος Πρόεδρος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δεν σας διακόπτω.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ε πώς δεν με διακόπτετε!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Είπα τι ζητάω.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Μου το είπατε πριν. Μου το είπατε δύο φορές. Δεν σας διέκοψα ούτε μια φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Κεγκερόγλου, το είπα και στην πρωτολογία σας. Σας παρακαλώ, μην με φέρετε σε δύσκολη θέση, είναι και η μέρα τέτοια σήμερα. Σας παρακαλώ, αφήστε την να ολοκληρωθεί.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Περιγράψατε κάτι στην ερώτησή σας. Αυτό που περιγράφετε είναι άτοπο, είναι αδόκιμο. Τι περιγράφετε; Να βγει μια εγκύκλιος. Να βγει μια εγκύκλιος πάνω σε ποια υπουργική απόφαση; Πάνω σε μια υπουργική απόφαση που δεν υπάρχει;

Σας ξαναλέω, κύριε Κεγκερόγλου, ότι η υπουργική απόφαση την οποία επικαλείστε είναι του 2014. Αυτή έχει αλλάξει δύο φορές, το 2017 και το 2021. Το 2021 άλλαξε επί εμού, έτσι ώστε να βάλουμε μέσα στους ωφελούμενους του ελάχιστου εγγυημένου τους άστεγους και τις κακοποιημένες γυναίκες. Ουδέποτε, καμμία από τις δύο φορές, ούτε το 2017 ούτε το 2021, κάνατε κάποια θίξη γι' αυτό που λέτε. Άρα, στο κομμάτι της ερμηνευτικής εγκυκλίου αυτό που λέτε είναι τελείως άτοπο.

Επίσης, άτοπο όμως είναι κι αυτό που λέτε πάνω στο εισόδημα του παιδιού. Τα επιδόματα του ΟΠΕΚΑ δίνονται πάνω στον υπολογισμό του οικογενειακού διαθέσιμου επιδόματος, ούτε μόνο της μητέρας, ούτε μόνο του πατέρα, ούτε μόνο του παιδιού. Και σε κάθε περίπτωση, επικαλείστε λάθος νομοθεσία. Δεν θα έπρεπε να επικαλεστείτε τον φορολογικό κώδικα του 2013, αλλά

τον ν.4389/1986 άρθρο 235 που λέει ξεκάθαρα ότι η διατροφή ήταν και είναι εισόδημα.

Παρ' όλα αυτά επειδή και η Κυβέρνηση και το Υπουργείο μου και θα ήθελα να πω κι εγώ προσωπικά είμαστε πάρα πολύ ανοιχτοί και ευαίσθητοι στο να μπορέσουμε να υποστηρίξουμε και να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για τις πιο ευαίσθητες ομάδες, είμαστε πάνω από τις μονογονεϊκές οικογένειες και με κάθε τρόπο που μπορούμε τις βοηθούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε. Καλή συνέχεια και στους δυο.

Περνάμε στη δεύτερη με αριθμό 971/5-9-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Την πλήρη κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων σε καθαριότητα με μόνιμο προσωπικό».

Κύριε Δελή, καλημέρα σας. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, την ερχόμενη Δευτέρα, σε λίγες ημέρες, ανοίγουν τα σχολεία. Όμως, και φέτος αυτά ανοίγουν με υποστελεχωμένη καθαριότητα και με τις συμβασιούχες καθαρίστριες σε μια συνεχιζόμενη ομηρία, καθώς, όπως πολύ καλά γνωρίζετε κι εσείς, εδώ και είκοσι χρόνια -έχουν περάσει πια τόσα χρόνια- συνεχίζεται αυτό το απάνθρωπο καθεστώς της εργασιακής ομηρίας, μέσα από τις συμβάσεις τους, με ευθύνη βεβαίως όχι μόνο δική σας, αλλά όλων των κυβερνήσεων, που πέρασαν τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Κάθε χρόνο λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, παίζεται ακριβώς το ίδιο έργο. Χιλιάδες εργαζόμενες οι οποίες επί πολλά χρόνια ξεμεσιάζονται για να κρατούν καθαρά τα σχολεία κάθε χρόνο τέτοιον καιρό περνούν ένα πολύ μεγάλο άγχος για το εάν θα έχουν δουλειά και άρα μισθό για να ζήσουν, αλλά και για το εάν τελικά έχουν μισθό, ο οποίος εξαρτάται βεβαίως από τις ώρες της εργασίας τους και αν μ' αυτόν τον μισθό θα μπορούν να καλύπτουν και τις βιοτικές ανάγκες τους.

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, οι εργαζόμενοι στην καθαριότητα προσλαμβάνονται για εννέα μήνες και απολύονται στο τέλος της σχολικής χρονιάς χωρίς να γνωρίζουν καθόλου αν θα εργαστούν και από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Οι περισσότερες δε από αυτές τις καθαρίστριες -είναι γυναίκες οι περισσότερες- εργάζονται με συμβάσεις λίγων ωρών, τρίωρες ή τετράωρες, με ωράρια-λάστιχο, με εντατικοποίηση, πολλές φορές και με απλήρωτη εργασία για μήνες -αυτό βεβαίως είναι μια ευθύνη των δήμων- και εν τέλει οι περισσότερες με μισθούς ψίχουλα των 300 και 400 ευρώ.

Κοιτάξτε, υποστελεχωμένη καθαριότητα και μάλιστα μέσα στην πανδημία, εν αναμονή μάλιστα και νέου κύματος όπως λένε οι ειδικοί, δεν είναι και ό,τι καλύτερο. Αφήστε που η Κυβέρνησή σας επεκτείνεται και το ωράριο των μισών σχολείων, των ολοήμερων, από τις 16.00 μέχρι τις 17.30. Κι εσείς, ως κεντρική διοίκηση εννοώ αλλά και ως τοπική διοίκηση, τι κάνετε; Όχι μόνο δεν εξασφαλίζετε το αναγκαίο προσωπικό καθαριότητας για τα σχολεία, όχι μόνο μοιράζετε το υπάρχον προσωπικό σε δύο και τρία σχολεία, αλλά με την πολιτική σας οδηγείτε και εργαζόμενες στην απόλυση ή στη μείωση του ωραρίου, άρα, στη μείωση του μισθού τους.

Γι' αυτό σας ρωτάμε, κύριε Υπουργέ, τι σκοπεύετε να κάνετε προκειμένου να λυθεί οριστικά το ζήτημα της καθαριότητας των σχολείων. Αυτό μπορεί να γίνει, πρώτον, με τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων στη σχολική καθαριότητα και, δεύτερον, με τη διακοπή του σχεδιασμού, δηλαδή με την απαγόρευση των απολύσεων και με νέες προσλήψεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Δελή. Στην ερώτησή σας θα απαντήσει ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Βορίδης.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, ας διευκρινίσουμε λίγο τα εννοιολογικά μας. Δεν

υπάρχουν απολύσεις, επειδή χρησιμοποιήσατε τη λέξη «απόλυση», υπάρχουν συμβάσεις ορισμένου χρόνου, όπως σωστά το προσδιορίσατε. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου έχουν σημείο έναρξης και καθορισμένο σημείο λήξεως. Οι συγκεκριμένες συμβάσεις ορισμένου χρόνου, πράγματι, είναι εννεάμηνες.

Επίσης, μια δεύτερη διευκρίνιση, μια διαφορετική οπτική που έχω εγώ από αυτή που διατύπωσε ο κύριος συνάδελφος και πρέπει να την πω είναι ότι δεν κάναμε όλοι το ίδιο. Διότι, μέχρι αυτή την Κυβέρνηση, οι συγκεκριμένες εργαζόμενες, αυτές που εργάζονται στη σχολική καθαριότητα, όπως ξέρετε, εργαζόντουσαν με συμβάσεις έργου, χωρίς ασφάλιση, με ένα ωράριο το οποίο ήταν καθορισμένο -εάν θέλετε- με αρκετά αυθαίρετο τρόπο. Αυτή η Κυβέρνηση ήταν που έκανε τις συμβάσεις έργου και ορθώς. Ποτέ δεν ήταν συμβάσεις έργου, ήταν συμβάσεις εργασίας. Και αυτή η Κυβέρνηση το αναγνώρισε. Αυτή η Κυβέρνηση έδωσε στις εργαζόμενες ασφαλιστικές εισφορές. Αυτή η Κυβέρνηση είναι εκείνη, που πήρε τη δαπάνη για τη σχολική καθαριότητα από τα 55 εκατομμύρια και την πήγε στα 85 εκατομμύρια. Άρα, όχι, δεν είναι όλες οι κυβερνήσεις το ίδιο. Για τις συγκεκριμένες εργαζόμενες αυτή η Κυβέρνηση έχει δείξει εξαιρετική ευαισθησία. Μάλιστα, με τη ρύθμιση που κάναμε πέρυσι, όπου εφαρμόσαμε ουσιαστικά ένα καινούριο πλαίσιο κατανομής των κονδυλίων αυτών, οδηγηθήκαμε σε αύξηση της απασχόλησης κατά 11% στις εργαζόμενες πλήρους απασχόλησης και σε 32% στις εργαζόμενες μερικής απασχόλησης, σ' αυτές δηλαδή που εργάζονται με μειωμένο ωράριο.

Με ρωτάτε εάν σκοπεύουμε να μονιμοποιήσουμε -αυτό είναι το ερώτημά σας- γιατί απολύσεις επαναλαμβάνω δεν υπάρχουν και το διευκρινίσαμε αυτό. Υπάρχουν συμβάσεις οι οποίες ξεκινούν και σταματούν στον ορισμένο χρόνο και εν συνεχεία επανακαταρτίζονται την επόμενη χρονιά σύμφωνα με τις ανάγκες των δήμων και σύμφωνα με τις κατανομές που κάνει το Υπουργείο μας με την πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Λοιπόν, με ρωτήσατε εάν σκοπεύουμε να μονιμοποιήσουμε αυτές τις εργαζόμενες. Κοιτάξτε, έχουμε πολλά ζητήματα. Δεν σας λέω ότι δεν είναι μια σκέψη η οποία έχει απασχολήσει, γιατί έχει απασχολήσει.

Βλέπετε, όμως, πρώτον ότι είναι μερική απασχόληση, σε πολλές περιπτώσεις έχουμε τριώρα. Πώς θα μονιμοποιήσεις τα τριώρα; Δεύτερον, έχεις εννεάμηνη απασχόληση. Πώς θα μονιμοποιήσεις εννέα μήνες, όταν οι συμβάσεις αυτές που ξέρουμε στους εργαζόμενους του δημοσίου είναι δωδεκάμηνα;

Και τρίτον, η αλήθεια είναι ότι πρέπει να δίνουμε μια δυνατότητα ευελιξίας στους δήμους, γιατί ουσιαστικά με το σύστημα που έχουμε κάνει εμείς οι δήμοι είναι που παίρνουν την απόφαση, προκειμένου να μπορούν με αυτήν την ευελιξία να χρησιμοποιούν τους εργαζόμενους που χρειάζονται για να καλύψουν αποτελεσματικότερα τις ανάγκες καθαριότητας.

Άρα, παρά του ότι σας ξαναλέω είναι κάτι το οποίο με έχει απασχολήσει, συναντώ μεγάλες δυσκολίες στο να μπορέσει να προχωρήσει αυτό και επί του παρόντος είναι κάτι το οποίο δεν ξεετάζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αρδελάς): Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά και εσείς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώ και εγώ με το εννοιολογικό. Όπως και να το πούμε, κύριε Υπουργέ, λήξη της σύμβασης ή οτιδήποτε άλλο είναι απόλυση, όπως και να γίνει. Στην πράξη είναι απόλυση.

Τώρα εμείς θα σας αναγνωρίσουμε το ότι οι συμβάσεις έργου έγιναν συμβάσεις εργασίας, βεβαίως, κάτω από έναν επίμονο αγώνα και των ιδίων των καθαριστριών που είχαν αυτό το δικαίωμα αίτημα. Ωστόσο δεν έχει αλλάξει η ουσία της απασχόλησής τους που είναι η ελαστική εργασία και αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημα.

Ως προς τη μονιμοποίηση, την οποία μας λέτε ότι την σκέφτεστε, κατ' αρχάς πρέπει να σας πω -και αναρωτηθήκατε για τα εννεάμηνα και τα τρίμηνα- ότι υπάρχει ένα ποσοστό πολύ μικρό μεν στους δήμους, το οποίο έχει μόνιμη σχέση εργασίας στην καθαριότητα. Άρα, μπορεί να γίνει και για τις υπόλοιπες καθαριστριες.

Τώρα εμείς θέλουμε να σταθούμε ιδιαίτερα στις απολύσεις, στις λήξεις των συμβάσεων, πείτε τες όπως θέλετε. Δεν νοείται

αυτό το πράγμα, κύριε Υπουργέ, ειδικά αυτή την περίοδο, ειδικά για εργαζόμενους και εργαζόμενες κυρίως, που βρίσκονται όλα αυτά τα χρόνια σε ομηρία, όπως είπαμε, και που δώσανε με έναν απίστευτο ηρωισμό μέσα στα σχολεία τη μάχη ενάντια στην πανδημία, στάθηκαν στο πλευρό των μαθητών, των γονιών, των εκπαιδευτικών όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια της πανδημίας.

Βεβαίως εδώ πρέπει να πούμε, αν και δεν το χρησιμοποιήσατε ως επιχείρημα πιθανόν να το πράξετε στην δευτερολογία σας, αλλά ως πρακτική ισχύει, ότι είναι γνωστή η πρακτική της Κυβέρνησης και των κυβερνήσεων συνολικά να μεταθέτει στους δήμους και την καθαριότητα, όπως και έγινε, χωρίς βεβαίως ταυτόχρονα και να τους ενισχύει με επιπλέον χρηματοδότηση, ανοίγοντας τον δρόμο ή καλλιεργώντας αν θέλετε τη διάθεση για την ιδιωτικοποίηση και στην καθαριότητα των σχολικών μονάδων.

Από την άλλη, βεβαίως, έχουν ευθύνη και οι ίδιοι οι δήμοι γιατί αποδέχονται αυτήν την κατεύθυνση χωρίς οι περισσότεροι στην συντριπτική τους πλειοψηφία να λένε κάτι επιλέγοντας να διαθέσουν τους πόρους για κάποιες άλλες ανάγκες τους, συνήθως πολύ μακριά από τις σχολικές ανάγκες, αλλά αυτό δεν είναι μία συζήτηση που σας αφορά αυτήν τη στιγμή. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η ευθύνη να μετατίθεται για ακόμα μια φορά στους γονείς, οδηγώντας τους να βάλουν το χέρι στην τσέπη και για την καθαριότητα του σχολείου εκτός από άλλα βεβαίως ζητήματα.

Ποια είναι η λύση; Η λύση είναι να αυξηθεί, κύριε Υπουργέ, και το γνωρίζετε, η κρατική χρηματοδότηση στους δήμους και στις σχολικές επιτροπές, έτσι ώστε να καλυφθούν οι πραγματικές ανάγκες της καθαριότητας με προσλήψεις.

Βεβαίως, εσείς ισχυρίζεστε ότι έχετε αυξήσει το προσωπικό της καθαριότητας. Η αύξηση τελικά συνίσταται στο ότι έχουμε δεκατρείς καθαρίστριες περισσότερες, αν το συγκρίνει κανείς αυτή είναι όλη η ουσία. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτό που κάνατε με την εγκύκλιό σας και αυτό που κάνατε με την πολιτική σας είναι να επεκτείνετε έτι περαιτέρω την ελαστική εργασία. Το συμπέρασμα είναι ότι με αυτά τα μέτρα που κάνει η Κυβέρνηση, που κάνουν οι δήμοι δεν λύνονται τα προβλήματα της καθαριότητας στη βάση -επαναλαμβάνω- των πραγματικών αναγκών που υπάρχουν και μάλλον δεν θα μπορέσουν να λειτουργήσουν -και αυτό είναι πολύ κρίσιμο, κύριε Υπουργέ- τα σχολεία με υγειονομική ασφάλεια σε λίγες μέρες από τον Σεπτέμβριο και με ένα νέο ενδεχόμενο πανδημίας, όπως είπαμε, προ των πυλών.

Με βάση, λοιπόν, τις οδηγίες σας, κύριε Υπουργέ, τις οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες υπολογίζουν τις ανάγκες της καθαριότητας των σχολείων σε ανθρωποώρες -έτσι τις υπολογίζετε- το προσωπικό της καθαριότητας, όπως σας είπα, δεν επαρκεί, γιατί πρέπει να πούμε εδώ ότι οι σχολικές καθαρίστριες δεν καθαρίζουν μονάχα τις σχολικές αίθουσες, καθαρίζουν και τα γυμναστήρια, καθαρίζουν και τις αίθουσες εκδηλώσεων, τις σκάλες, τους διαδρόμους, τις αυλές. Εν τω μεταξύ σύμφωνα με τις οδηγίες που εσείς στείλατε σημαίνει ότι θα ξεκινάει η εργασία αυτών των καθαριστριών από τις 10 το πρωί και όχι από τις πρωινές ώρες όπως απαιτείται και όπως υπήρχε παλαιότερα.

Εν πάση περιπτώσει, συνεχίζεται αυτή η απαράδεκτη λογική του μοιράσματος της φτώχειας και της ανεργίας και τελικά η πολιτική σας και της δικής σας Κυβέρνησης και των προηγούμενων, του συστήματός σας εν τέλει, διότι περί αυτού πρόκειται, σας γεννάει, κύριε Υπουργέ, την εργασιακή ανασφάλεια και όχι μόνο την γεννάει, αλλά τρέφεται και από αυτήν.

Τώρα είναι τόσες πολλές οι ανακινώσιμες των καθαριστριών για τα ζητήματα αυτά που αναδεικνύουν τα προβλήματα όχι μονάχα τα δικά τους τα εργασιακά, αλλά και τους υγειονομικούς κινδύνους που συνεπάγονται οι ελλείψεις στην καθαριότητα και είναι προφανές πια, δεν ξέρω αυτό είναι το συμπέρασμα που προκύπτει απ' όλο αυτό εδώ και τόσα χρόνια, ότι η καθαριότητα των σχολικών μονάδων αποτελεί κόστος για τη σημερινή και για τις προηγούμενες κυβερνήσεις, γι' αυτό και δεν φροντίζετε να εξασφαλίσετε σε ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα για την υγεία των παιδιών την απαραίτητη υγειονομική ασφάλεια με τη μονιμοποίηση και την ύπαρξη βεβαίως, την πρόσληψη όλων των απαιτούμενων καθαριστριών.

Εν πάση περιπτώσει, δεν διστάζετε και εσείς και οι προηγούμενοι και όλοι σας αυτό το κόστος να το μετακυλίετε στις εργατικές λαϊκές ανάγκες μέσα από τους δήμους, τους οποίους δεν χρηματοδοτείτε βεβαίως ούτε αυτούς με βάση τις ανάγκες που υπάρχουν.

Είναι βέβαιο ότι ο αγώνας των καθαριστριών θα συνεχιστεί, πρέπει να συνεχιστεί και άλλο τόσο βέβαιο είναι βεβαίως ότι το κόμμα μας, το ΚΚΕ θα είναι δίπλα τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κύριε Δελή.

Ορίστε, κύριε Βορίδη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κοιτάξτε, κύριε συνάδελφε, εγώ δεν έχω αντίρρηση να συνεχιστεί ο αγώνας όποιου θέλει, όπως θέλει, όπως νομίζει.

Απλώς να διευκρινίσουμε μερικά πράγματα. Το πρώτο είναι ότι -και θα επιμείνω- δεν υπάρχει καμμία απόλυση. Δεν υπάρχει καν λύση της συμβάσεως. Υπάρχουν στις συμβάσεις ορισμένου χρόνου λήξεις των συμβάσεων. Αυτό έχει μεγάλη σημασία, γιατί είναι προσδιορισμένο εξαρχής. Ο εργαζόμενος ξέρει με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο ποιος είναι ο χρόνος για τον οποίο έχει συμβληθεί, προκειμένου να εργαστεί. Άρα, λοιπόν, αυτό και νομικά έχει τεράστια σημασία και ηθικά έχει τεράστια σημασία.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να σας πω είναι ότι κατά την γνώμη μου κακώς προσπερνάτε γρήγορα το γεγονός ότι είναι μια σημαντική, σημαντικότητα μεταβολή η αλλαγή που έκανε αυτή η Κυβέρνηση αυτών των συμβάσεων έργου σε συμβάσεις εργασίας. Οι συμβάσεις εργασίας, όπως ξέρετε και αυτή είναι η μεγάλη τους διαφορά, παρέχουν την προστασία του Εργατικού Δικαίου στον εργαζόμενο, δίνουν τη δυνατότητα των ασφαλιστικών εισφορών. Όλα αυτά δεν υπήρχαν μέχρι χθες. Άρα, λοιπόν, αυτό είναι ένα καινούργιο πεδίο, ένα καινούργιο περιβάλλον.

Τρίτον, επίσης, αυτό το τελευταίο δεν το κατάλαβα που λέτε, λέτε ότι μετακυλιέται το κόστος στην λαϊκή οικογένεια. Δεν το καταλαβαίνω. Το κόστος βρίσκεται 85 εκατομμύρια στον προϋπολογισμό και το πληρώνουν οι φορολογούμενοι, έτσι όπως είναι τα έσοδα του προϋπολογισμού, έτσι όπως διαμορφώνονται τα έσοδα του προϋπολογισμού και επίσης χάριν στην ευελιξία που δώσαμε στους δήμους την περσινή περίοδο κατεβλήθησαν άλλα 20 εκατομμύρια από τους δήμους που δείξαν πράγματι αυξημένη ευαισθησία.

Και τα χρήματα αυτά των δήμων, όμως, από πού καταβάλλονται; Δεν είναι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι; Οι κεντρικοί αυτοτελείς

πόροι από πού καταβάλλονται; Δεν είναι προϋπολογισμός; Άρα, θέλω να πω ότι στην πραγματικότητα αυτό το επιχείρημα ότι μετακυλιέται το κόστος στην λαϊκή οικογένεια προφανώς δεν υπάρχει και δεν στηρίζεται, είναι δαπάνες οι οποίες γίνονται είτε στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού είτε στο πλαίσιο του προϋπολογισμού των δήμων.

Οδήγησε αυτό κατ' αποτέλεσμα σε αύξηση των εργαζομένων και σε αύξηση των ωρών απασχόλησής τους και σε αύξηση του εισοδήματος; Αυτό που κάνουμε εμείς;

Η απάντηση είναι η εξής: Πέρυσι -γιατί φέτος δεν έχουμε στοιχεία- ο αριθμός ατόμων πλήρους απασχόλησης που προκηρύχθηκε, εμφάνισε αύξηση κατά πεντακόσια πενήντα έξι άτομα. Δεν ξέρω το δεκατρία που το βρήκατε. Είναι συν 11%. Παράλληλα ο αριθμός των ατόμων μερικής απασχόλησης που προκηρύχθηκε, ανήλθε σε πέντε χιλιάδες οκτακόσια πέντε άτομα, δηλαδή συν χίλια τριακόσια τριάντα εννέα άτομα, με τη συντριπτική πλειοψηφία αυτών -το 97%, ήτοι πέντε χιλιάδες εξακόσια πενήντα επτά άτομα- να καλείται να εργαστεί στους δήμους με ημερήσια απασχόληση άνω των τριών ωρών.

Άρα τι σημαίνει αυτό; Όχι μόνο αύξηση των απασχολούμενων ατόμων, αλλά βελτίωση των όρων απασχόλησής τους και αύξηση ουσιαστικά των αποδοχών τους και το πιο σημαντικό απ' όλα, καλύτερο αποτέλεσμα από πλευράς καθαριότητας. Άρα λοιπόν νομίζω ότι, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί το σύστημα σήμερα, στην πραγματικότητα εξυπηρετεί και καλύπτει πολύ καλύτερα -εγώ δεν θα πω ιδανικά, το ιδανικό είναι, ξέρετε, μία αρκετά απόλυτη έννοια- από οποιαδήποτε προηγούμενη στιγμή και περίοδο και φάση το ζήτημα της σχολικής καθαριότητας.

Από την επιχειρηματολογία σας κρατώ κυρίως το εξής, ότι πράγματι παρίσταται μία αυξημένη ανάγκη λόγω του διευρυμένου ωραρίου και αυτό είναι μία συζήτηση που έχουμε τώρα και με τους δήμους, αλλά και με το Γενικό Λογιστήριο, προκειμένου να δούμε πώς θα καλυφθεί και αυτή η πρόσθετη ανάγκη, αφού την προσδιορίσουμε ακριβώς και την ποσοτικοποιήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Καλή συνέχεια και στους δύο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Πριν εισέρθουμε στην ημερήσια διάταξη της νομοθετικής εργασίας, θα κάνουμε μια πεντάλεπτη διακοπή.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L136)».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε, στη συνεδρίασή της στις 31 Αυγούστου 2022, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το Σώμα συμφώνησε. Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής. Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανάσιος Ζεμπίλης για δεκαπέντε λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΖΕΜΠΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου η εθνική νομοθεσία εναρμονίζεται με την οδηγία 770 του 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και την οδηγία 771 του 2019, σχετικά με τις πωλήσεις και τις εγγυήσεις καταναλωτικών αγαθών.

Το νομικό πεδίο της δεύτερης οδηγίας επιχείρησε μερικώς να ρυθμίσει κατά το παρελθόν η οδηγία 44 του 1999, η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον ν.3043 του 2002, ο οποίος επέφερε ουσιώδεις τροποποιήσεις σε διατάξεις των άρθρων 534 έως 572 του Αστικού Κώδικα. Έτσι η ενθέρμη νομοθετική παρέμβαση συνιστά βελτίωση και συνέχεια του ανωτέρω νόμου.

Οι δύο ανωτέρω οδηγίες συγκροτούν ένα ενιαίο συστηματικό σύνολο, λειτουργικά εναρμονισμένο, στενά συνδεδεμένο και αλληλοσυμπληρούμενο, που διαπνέεται από σαφή νομοθετική αντίληψη. Σε αυτή την περίπτωση, ο ευρωπαίος νομοθέτης επέλεξε το μοντέλο της μέγιστης ή πλήρους εναρμόνισης. Με τον τρόπο αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρεί να απαντήσει στις προκλήσεις που δημιουργούν η ψηφιακή οικονομία και η τεχνολογία στο δίκαιο των συμβάσεων και τις πωλήσεις αγαθών.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πανδημία επιτάχυνε δραστικά τη μετάβαση της παγκόσμιας οικονομίας στην ψηφιακή εποχή. Και αυτές οι νέες συνθήκες που αναδύονται, αναγκάζουν όλο και περισσότερες επιχειρήσεις και πολίτες να αναζητούν ψηφιακές λύσεις. Αποτελεί δε κοινή διαπίστωση ότι σε αυτή τη νέα εποχή, η χώρα μας διακρίθηκε διεθνώς στον τομέα του εκσυγχρονισμού και της ψηφιακής μετάβασης στο κράτος, την κοινωνία, την οικονομία.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους δεν απλουστεύει μόνο τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και κάνει την καθημερινότητα των πολιτών ευκολότερη, αλλά παράλληλα διαμορφώνει μια ευρύτερη κουλτούρα μετάβασης στην ψηφιακή εποχή.

Ωστόσο, η πανδημία λειτούργησε και ως επιταχυντής και στον τομέα των υποδομών και της ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Για τον σκοπό αυτό η χώρα μας προγραμματίζει, με πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης, μεγάλα έργα και δράσεις που θα στοχεύουν στην ενίσχυση της digital οικονομίας και του ηλεκτρονικού εμπορίου, στο οποίο η Ελλάδα αναδείχθηκε πρωταθλήτρια.

Είναι πράγματι εντυπωσιακό ότι η χώρα μας σημείωσε εκρηκτική άνοδο στο ηλεκτρονικό εμπόριο τα τελευταία δύο χρόνια, καθώς από συνολικές δαπάνες ποσού 14 δισεκατομμυρίων ευρώ, το μερίδιο των ηλεκτρονικών αγορών βρισκόταν στο 4,8% το 2019 και βρέθηκε να αντιπροσωπεύει το 8,6% τον Αύγουστο του 2021, δηλαδή παραλίγο να έχουμε διπλασιασμό.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή έκθεση ηλεκτρονικού εμπορίου για το 2021, η Ελλάδα πανευρωπαϊκά κατέγραψε τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στον κύκλο εργασιών ηλεκτρονικού εμπορίου. Μάλιστα, βάσει της πρόβλεψης ότι οι αγορές από τα ηλεκτρονικά καταστήματα θα μετατραπούν σε μόνιμη καταναλωτική συνήθεια, εκτιμάται ότι ως το 2025 ο όγκος πωλήσεων του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ελλάδα θα έχει εκθετική ανάπτυξη.

Ωστόσο, αυτή η θεαματική εκτίναξη έθεσε υπό σοβαρή αμφισβήτηση και στην Ελλάδα την αξιοπιστία του online εμπορίου. Δεν είναι τυχαίο ότι περίπου το ένα τέταρτο των συνολικών αναφορών που δέχθηκε για το 2020 ο Συνήγορος του Καταναλωτή σχετιζόταν με το ηλεκτρονικό εμπόριο. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι το 2020 υπήρξε αύξηση των αναφορών υποθέσεων ηλεκτρονικού εμπορίου κατά 113% σε σχέση με το 2019.

Όπως σημειώνει η έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, κάποιοι επιτηδείοι, εκμεταλλευόμενοι την άνοδο του ηλεκτρονικού εμπορίου, επιχειρήσαν και σε ορισμένες περιπτώσεις το κατάφεραν να εξαπατήσουν τους καταναλωτές.

Βλέπουμε, συνεπώς, ότι ένα από τα προβλήματα της περαιτέρω ανάπτυξης των ηλεκτρονικών αγορών, ιδιαίτερα των διασυνοριακών, είναι η καχυποψία των καταναλωτών απέναντι σε αθέμιτες και παρελκυστικές εμπορικές πρακτικές, καθώς βέβαια και η έλλειψη ενιαίων κανόνων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από τη πλευρά των προμηθευτών, σύμφωνα με το 39% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις διαδικτυακές, όχι όμως και στις διασυνοριακές πωλήσεις, ένα από τα κυριότερα εμπόδια στις διασυνοριακές πωλήσεις είναι οι διαφορές μεταξύ των Εθνικών Δικαίων των συμβάσεων. Οι διαφορετικοί αυτοί δικαστικοί κανόνες έχουν δημιουργήσει εφάπαξ δαπάνες για τους εμπόρους λιανικής, ύψους περίπου τεσσάρων δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι δαπάνες αυτές επηρεάζουν κυρίως τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Απαιτείται συνεπώς ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, που θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες, να πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις.

Για τον σκοπό αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις δύο υπό ενσωμάτωση στο Εθνικό μας Δίκαιο οδηγίες η Ευρωπαϊκή Ένωση καταστρώνει τη δική της στρατηγική, στοχεύοντας να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα σημαντικά εμπόδια. Προκειμένου να ανταγωνιστεί χώρες όπως η Κίνα, οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ευρώπη οφείλει να δημιουργήσει ψηφιακές ευκαιρίες αξιοποιώντας τις δυνατότητες της ενιαίας αγοράς.

Έτσι, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο γενικός στόχος των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι να συμβάλουν στην ταχύτερη ανάπτυξη των προσφερόμενων ευκαιριών μέσω της δημιουργίας μιας πραγματικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Προς την κατεύθυνση αυτή, το παρόν σχέδιο νόμου συνιστά, όχι μία τυπική και άνευρη, αλλά μία δημιουργική μεταφορά της ενωσιακής νομοθεσίας στο Ελληνικό Δίκαιο, που αντανακλά τους βασικούς στόχους της Ένωσης, που είναι ανάμεσα σε άλλους: Πρώτον, η ταχύτερη ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων. Δεύτερον, η εξάλειψη των βασικών φραγμών που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων και παρεμποδίζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές. Τρίτον, η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών με τον καθορισμό ενιαίων κανόνων. Και, τέταρτον, ο περιορισμός των περιπτώσεων του αθέμιτου ανταγωνισμού εξαιτίας των μεγάλων αποκλίσεων στους εθνικούς κανόνες των κρατών-μελών, που αποτελεί και εμπόδιο για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Σε αυτό το πλαίσιο, κυρίες και κύριοι, η υπό συζήτηση νομοθετική πρωτοβουλία που διαρθρώνεται σε τρία μέρη συνιστά μία διαυγή και συστηματικά άρθρα νομική κατάστρωση που κατατείνει στη θέσπιση ομοιόμορφων κανόνων. Για τον λόγο αυτό επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής, σταθμίζοντας κατά τρόπο ισορροπη-

μένο και δικαιοπολιτικά ορθό τα συμφέροντα του προμηθευτή και του λήπτη και στις μη καταναλωτικές συμβάσεις.

Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος του παρόντος προσδιορίζεται ο σκοπός του νόμου, που συνίσταται στην προσαρμογή του ιδιωτικού δικαίου στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών, με αντικείμενο την παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, καθώς και στην επικαιροποίηση του δικαίου της πώλησης του Αστικού Κώδικα, όσον αφορά την ψηφιακή διάσταση των οικείων συμβάσεων.

Στο δεύτερο μέρος το σχέδιο νόμου εστιάζει στην ενσωμάτωση της οδηγίας 770 του 2019, που αφορά την νεοϊδρυόμενη σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας. Η νέα νομοθεσία συνεπώς καλύπτει ένα κενό στο δίκαιο και μια γνήσια ρυθμιστική ανάγκη.

Η ενσωμάτωση αυτή δεν ήταν νομοτεχνικά εφικτό να γίνει στον Αστικό Κώδικα και γι' αυτό το παρόν νομοθέτημα ως προς το τμήμα του αυτό θα ισχύσει ως ειδικός αστικός νόμος, που θα έχει γενικό πεδίο εφαρμογής ως προς τα δικαιώματα τόσο για τους καταναλωτές όσο για τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τις διατάξεις που ενσωματώνουν την πρώτη οδηγία, κατ' αρχάς ισχύουν σε κάθε σύμβαση, ανεξάρτητα από το εάν ο λήπτης του ψηφιακού περιεχομένου είναι καταναλωτής ή όχι. Ωστόσο, θα αποτελούν αναγκαστικό δίκαιο μόνο σε περίπτωση λήπτη καταναλωτή.

Επίσης, εφαρμόζονται τόσο όταν καταβάλλεται τίμημα για το ψηφιακό περιεχόμενο και τις ψηφιακές υπηρεσίες όσο και όταν, αντί για τίμημα, παρέχονται προσωπικά δεδομένα.

Περαιτέρω, θεσπίζουν κανόνες που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και πιο συγκεκριμένα, κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση με τη σύμβαση και τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση που το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση ή σε περιπτώσεις όπου υπάρχει αδυναμία προμήθειας.

Στοχεύουν ακόμα στην εναρμόνιση των διατάξεων σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή υπηρεσιών, με βάση υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή, προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου και να μειωθεί το κόστος των συναλλαγών.

Τέλος, έχει σημασία ως προς την εμπιστευτικότητα και την ασφάλεια των πληροφοριών ότι καθιερώνεται η υπεροχή της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό κανονισμό 679 του 2016 και τον ν.4624 του 2019.

Το τρίτο μέρος του παρόντος εστιάζει στην ενσωμάτωση της οδηγίας 771 για την πώληση αγαθών, βασικός στόχος της οποίας είναι να εξασφαλίσει στους καταναλωτές το ίδιο επίπεδο προστασίας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές είτε όταν ψωνίζουν σε φυσικό κατάστημα. Καλύπτει δε όλα τα αγαθά, συμπεριλαμβανομένων των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία.

Είναι μάλιστα πολύ σημαντικό για την ασφάλεια και απλότητα του δικαίου ότι εξακολουθεί και με το νέο δίκαιο να υπάρχει ένα μόνο σύνολο κανόνων για το δίκαιο της πώλησης και όχι δύο ξεχωριστά. Αυτό προϋπέθετε την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα, ώστε να προσαρμοστούν στις νέες μορφές εμπορικής δραστηριοποίησης, τις νέες ψηφιακές συμβάσεις, τα νέα δεδομένα της τεχνολογίας μιας παγκοσμιοποιημένης και ανταγωνιστικής αγοράς.

Αποτέλεσε συνεπώς μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία η ενσωμάτωση της οδηγίας 771 ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του κεφαλαίου της πώλησης, με σκοπό να ανταποκρίνεται πληρέστερα στην ψηφιακή οικονομία και να ρυθμίζεται κατά τρόπο ενιαίο κάθε πώληση, ανεξαρτήτως της ιδιότητας των συμβαλλομένων ως εμπόρων ή καταναλωτών.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται αφ' ενός μεν, μέσω της αποφυγής της νομοθετικής διάσπασης, η συνοχή του εξωτερικού συστήματος του δικαίου των συμβάσεων αφ' ετέρου δε, προστατεύεται και ενισχύεται η τεχνολογική και αξιοκρατική ενότητα του δικαίου αυτού.

Αναφορικά τώρα με τις διατάξεις που ενσωματώνουν τη δεύ-

τερη οδηγία, αποσκοπούν στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ψηφιακής αγοράς και της ασφάλειας δικαίου. Εφαρμόζονται σε κάθε σύμβαση πώλησης. Οι ειδικές διατάξεις δε που αφορούν αποκλειστικά την προστασία των καταναλωτών, όπως τα ζητήματα των εγγυήσεων, εφαρμόζονται μόνο για τους καταναλωτές. Επομένως σε περίπτωση προβλημάτων ή ελαττωμάτων των ψηφιακών προϊόντων οι καταναλωτές στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχουν πλέον τα ίδια δικαιώματα που έχουν και για οποιοδήποτε άλλο αγαθό, οπουδήποτε κι αν το αγόρασαν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως προς τους πωλητές, θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα αγαθά που παραδίδονται στον αγοραστή είναι σύμφωνα με τη σύμβαση πώλησης, καθώς είναι σύμφωνα με όσα συμφωνήθηκαν στη σύμβαση, αντιστοιχούν δηλαδή, στην περιγραφή, στον τύπο, την ποσότητα, την ποιότητα και έχουν τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται από τη σύμβαση ώστε να είναι κατάλληλα σύμφωνα με τους σκοπούς και να πληρούν τα αντικειμενικά κριτήρια συμμόρφωσης.

Επίσης, οι πωλητές είναι εκείνοι που φέρουν ευθύνη για οποιαδήποτε έλλειψη ανταπόκρισης που καθίσταται εμφανής εντός δύο ετών από την παράδοση κι έτσι διευρύνεται η προστασία του αγοραστή που μέχρι σήμερα το τεκμήριο ύπαρξης του ελαττώματος ήταν οι έξι μήνες.

Τέλος, προβλέπεται η ιεράρχηση των δικαιωμάτων που μπορεί να ασκήσει ο αγοραστής σε περίπτωση ύπαρξης ελαττώματος σε ένα προϊόν. Πιο συγκεκριμένα, προβάδισμα έχει η διόρθωση ή αντικατάσταση του πράγματος και αν αυτή είναι αδύνατη ή δυσανάλογη, χωρεί μείωση του τιμήματος ή υπαναχώρηση από τη σύμβαση.

Συμπερασματικά, αποτελεί κοινή εκτίμηση ότι οι ενιαίοι κανόνες του παρόντος και η ασφάλεια δικαίου που δημιουργούν, θα έχουν αποτέλεσμα πρώτον, να αρθούν οι φραγμοί που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων, κάτι που θα επιτρέψει σε χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις και μικρομεσαίες επιχειρήσεις να πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις σε διασυνοριακό επίπεδο, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των εξαγωγών. Δεύτερον, η αύξηση του ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής στο διαδίκτυο θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθούν οι τιμές λιανικής. Τρίτον, η μείωση αυτή των τιμών και η μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην αγορά στα ενιαία δικαιώματα σε ενωσιακό επίπεδο θα έχουν αποτέλεσμα να αυξηθεί η ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών. Τέταρτον, η κατανάλωση στο πλαίσιο των νοικοκυριών η οποία αποτυπώνει την ευημερία των καταναλωτών θα σημειώσει σημαντική αύξηση. Και πέμπτον, η αύξηση αυτή της προσφοράς και της ζήτησης θα έχει άμεσες επιπτώσεις στις βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές της χώρας.

Άλλωστε, και σε επίπεδο ευρύτερα Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είπε η αρμόδια Επιτρόπος Δικαιοσύνης Ντιντιέ Ρέιντερς, οι εφαρμοσμένοι κανόνες δεν ενισχύουν μόνο τα δικαιώματα των καταναλωτών, αλλά και ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να πουλούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς παρέχουν ασφάλεια δικαίου έτσι ώστε να παρέχεται βοήθεια σε καταναλωτές για τις καθημερινές συναλλαγές τους.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι αυτό το υψηλής ποιότητας νομοθετικό κείμενο υπηρετεί στον πληρέστερο βαθμό τους στόχους των οδηγιών. Συστάθηκε ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης τα μέλη των οποίων οφείλουμε να ευχαριστήσουμε, όπως και τον κύριο Υπουργό, τον κύριο Υφυπουργό και τους συνεργάτες γι' αυτόν τον νόμο τεχνικά άρτιο σχέδιο νόμου την υπερψήφισή του οποίου εισηγούμαστε σήμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Ζεμπίλη.

Θα παρακαλέσω να σεβόμαστε τους ομιλητές, να τους προσέχουμε. Όσοι θέλουν να απασχολούν τον Υπουργό ή τον Υφυπουργό τώρα στην ανάπαυλα μπορούν να το κάνουν.

Καλείται στο Βήμα η κ. Σουλτάνα Ελευθεριάδου από τον ΣΥΡΙΖΑ -Προοδευτική Συμμαχία.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα ενσωματώνουμε στην ελληνική έννομη τάξη δύο οδηγίες που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και τις συμβάσεις για την πώληση αγαθών.

Το νομοσχέδιο τέθηκε σε διαβούλευση εν μέσω θέρους μόνο για δεκαέξι μέρες, ελάχιστο χρονικό διάστημα για τη σπουδαιότητα των διατάξεων που ενσωματώνονται, και φυσικά λόγω του ότι ήταν Αύγουστος δεν μπόρεσαν να τοποθετηθούν όλοι οι αρμόδιοι φορείς. Τα σχόλια που υπήρξαν στη δημόσια διαβούλευση ήταν ελάχιστα και φυσικά δεν υιοθετήθηκαν από την Κυβέρνηση.

Το λυπηρό, όμως, είναι ότι ούτε και κατά τη διάρκεια της αρμόδιας επιτροπής δεν τοποθετήθηκαν οι αρμόδιοι φορείς, η πλειοψηφία τουλάχιστον αυτών. Πολύ σημαντικό, όμως, θα ήταν να ακούσουμε την άποψή τους για τις συγκεκριμένες οδηγίες. Δεν τοποθετήθηκαν το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών, η Ένωση Καταναλωτών, δεν ακούσαμε τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, δεν ακούσαμε την άποψη των εισαγγελέων και δικαστών, δεν ακούσαμε την άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη, δεν ακούσαμε την άποψη των Επιμελητηρίων Ελλάδος, την άποψη της ΓΣΕΒΕΕ και κυρίως, δεν ακούσαμε την άποψη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρά το ότι μέσα στις οδηγίες υπάρχουν θέματα ανησυχητικά όσον αφορά την προστασία των δεδομένων αυτών.

Ο Υπουργός περφηανέθηκε στις αρμόδιες επιτροπές ότι φέρνει την ενσωμάτωση αυτών των οδηγιών πολύ γρήγορα παρ' ότι δεν υπάρχει καμμία πίεση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και φυσικά παρ' ότι δεν υπάρχει πίεση από την επιβολή κάποιου προστίμου.

Κατά πληροφορίες μας έχουμε ενημερωθεί ότι ο Ευρωπαίος Επίτιμος Προσωπικών Δεδομένων έθεσε τα ζητήματα και τον κίνδυνο από τη χρηματοποίηση των προσωπικών δεδομένων η οποία υπάρχει στις συγκεκριμένες οδηγίες. Έθεσε, λοιπόν, τα ζητήματα αυτά στην Αρχή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προσωπικών Δεδομένων και η υποομάδα της κατέληξε, μετά από αίτημα της ιταλικής αρχής, ότι όντως υφίστανται ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων στις συγκεκριμένες οδηγίες και κατέληξε σε τρεις εκδοχές: είτε απαγορεύεται η μεταβίβαση των προσωπικών δεδομένων είτε δεν είναι ώριμο το αίτημα ακόμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ενσωματωθούν αυτές οι οδηγίες είτε επιτρέπεται, αλλά με προϋποθέσεις. Και τελικά, λόγω του ότι η ιταλική αρχή η οποία προσέφυγε στην Αρχή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προσωπικών Δεδομένων, ο εκπρόσωπός της υποστήριξε ότι δεν είναι ώριμο το αίτημα για την ενσωμάτωση των οδηγιών και οδηγήθηκαν σε αυτή την εκδοχή.

Επομένως, φαίνεται ότι υπάρχει ανησυχία και υπάρχει θέμα όσον αφορά τις συγκεκριμένες οδηγίες και το κατά πόσο αυτές προστατεύουν τα προσωπικά δεδομένα. Η εσπευσμένη, λοιπόν, όπως ισχυρίζεται ο αρμόδιος Υπουργός, ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη εύλογο είναι να μας ανησυχεί και να δημιουργεί κάποια ερωτήματα τα οποία θα αναφέρω παρακάτω.

Σκοπός των οδηγιών είναι η προσαρμογή του ιδιωτικού δικαίου στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών με αντικείμενο την παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, με στόχο να αναπτύσσεται ανεμπόδιστα η ψηφιακή οικονομία και να εμπεδωθούν η βεβαιότητα και η ασφάλεια στις συναλλαγές.

Αναμφίβολα, υπάρχει επιτακτική ανάγκη να υπάρξει ασφάλεια δικαίου στις ψηφιακές συναλλαγές. Όμως η Κυβέρνησή σας τι έχει κάνει; Φέρνει άρον άρον αυτές τις οδηγίες προς ενσωμάτωση και μάλιστα με τον τρόπο που θα αναφέρω παρακάτω, αλλά δεν έχει κάνει τίποτα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Άρον άρον ή καθυστερημένα; Διαλέξτε.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Άρον άρον εννοώ σύμφωνα με τα δικά σας λεγόμενα. Διότι εμείς είπαμε ότι οι οδηγίες αυτές θα έπρεπε να έχουν ενσωματωθεί -τυπικά τουλάχιστον αυτή η προϋπόθεση υπάρχει- τον Ιούλιο του 2021.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, είπατε στις αρμόδιες επιτροπές ότι φέρνετε τις οδηγίες πολύ νωρίτερα από άλλες χώρες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα τα πούμε και για εμάς.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Τα έχετε πει για μας στην αρ-

μόδια επιτροπή. Είπατε για κάποιες οδηγίες οι οποίες έπρεπε να ενσωματωθούν έως και το 2019 και δεν ενσωματώθηκαν. Να θυμίσω ότι τον Ιούλιο του 2019 είχαμε τις εκλογές.

Φέρνετε, λοιπόν, αυτές τις οδηγίες παρά τις επιφυλάξεις μας, παρά τις επιφυλάξεις από πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά τις επιφυλάξεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων, χωρίς όμως ταυτόχρονα να έχετε φροντίσει τα τρία χρόνια αυτά που κυβερνάτε να έχετε φέρει μέτρα στήριξης και να δώσετε κίνητρα στις επιχειρήσεις και ειδικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούν το 95% και πλέον των ελληνικών επιχειρήσεων, ώστε να μπορούν να επενδύσουν σε αυτούς τους τομείς.

Επίσης δεν έχετε φέρει κανένα νομοσχέδιο το οποίο να αφορά την εξειδίκευση και την εκπαίδευση των εργαζομένων, να υπάρχουν ειδικοί προγραμματιστές, να υπάρχουν ειδικοί Πληροφορικής σε όλες τις επιχειρήσεις ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της νέας αγοράς που δημιουργείται. Και επίσης δεν έχετε φροντίσει να δημιουργήσετε πολίτες που θα έχουν όσο το δυνατό γίνεται τις δεξιότητες για να μπορούν να αξιοποιήσουν τις ψηφιακές υπηρεσίες και υποδομές. Γιατί ξέρετε ότι όσο καλύτερα είναι εκπαιδευμένοι οι πολίτες-χρήστες τόσο λιγότερο κινδυνεύουν από κακόβουλες επιθέσεις και παράνομες δραστηριότητες τρίτων και επιπλέον είναι πιο απαιτητικοί χρήστες, κάτι που οδηγεί στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχουν ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας.

Επίσης οι οδηγίες ακολουθούν το μοντέλο της μέγιστης ή πλήρους εναρμόνισης, ήτοι ο τρόπος ενσωμάτωσής τους από τα Εθνικά Δίκαια δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τις ρυθμίσεις της οδηγίας και είτε να διευρύνεται είτε να απομειώνεται το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή-αγοραστή που διασφαλίζεται με τις ρυθμίσεις της οδηγίας. Στο σημείο αυτό η ενσωμάτωση γίνεται ορθά καθώς η προστασία του καταναλωτή μεταφέρεται αυτούσια και μάλιστα σε μερικά άρθρα αυξημένη παρά τις αόριστες νομικές έννοιες που επιλέγετε να χρησιμοποιήσετε και πολλές φορές αποβαίνει εις βάρος του προμηθευτή και όχι του καταναλωτή. Αναλυτικά τα αναφέραμε και στις επιτροπές, αναλυτικά σας τα επισήμανε και ο ΣΕΒ με το σημείωμά του και η εκπρόσωπος της Ένωσης Αστικολόγος.

Το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των οδηγιών καταλαμβάνει αποκλειστικά συμβάσεις που καταρτίζονται μεταξύ φυσικού ή νομικού προσώπου που ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική δραστηριότητά του και καταναλωτή ο οποίος έχει την ιδιότητα του αγοραστή ή του λήπτη. Ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνετε τις οδηγίες διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ώστε να καταλαμβάνει κάθε σύμβαση πώλησης ανεξάρτητα από την ιδιότητα των συμβαλλομένων.

Θεωρούμε ότι οι λόγοι που αναφέρετε ως αιτιολογία για τη διεύρυνση αυτή δεν είναι πειστικοί και είναι και ανεπαρκείς. Η οδηγία περιορίσει το πεδίο εφαρμογής μόνο στους καταναλωτές με τη στενή εννοιακή έννοια που εισηχθή πρόσφατα και στον ν.2251/1994, γιατί κρίθηκε ότι κάτι τέτοιο δεν θα δημιουργούσε σημαντικά ερμηνευτικά ζητήματα ακόμα και στις περιπτώσεις συμβάσεων διττού σκοπού, καταναλωτικού και μη, αλλά θα παρήγε ασφαλές νομικό πλαίσιο και προστασία στους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις, ιδίως στις μικρές και μεσαίες που όλο και περισσότερο χρησιμοποιούν τυποποιημένα ψηφιακά αγαθά και υπηρεσίες για σημαντικές καθημερινές τους ανάγκες.

Και φυσικά άλλο πράγμα είναι τα ψηφιακά αγαθά που απευθύνονται σε καταναλωτές και άλλο εκείνα που απευθύνονται σε επαγγελματίες. Και οι κανόνες που διέπουν τις δύο αυτές έννοιες σχέσεις διαφοροποιούνται σε πολλά σημεία. Για αυτό και η οδηγία επέλεξε να αναφέρεται μόνο σε έννοιες σχέσεις μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτών. Το επιχείρημα της πολυδιάσπασης του δικαίου δεν πρέπει να αποβαίνει εις βάρος της ορθής απονομής της δικαιοσύνης. Και εμείς θεωρούμε ότι η διεύρυνση που επιχειρείται είναι επισφαλής για τους συναλλασσόμενους.

Επίσης η ενσωμάτωση της οδηγίας 2019/771 γίνεται με τροποποίηση και κατάργηση άρθρων του Αστικού Κώδικα και όχι με διαφορετικό νομοθέτημα. Την επιλογή αυτή να ενσωματώσει την οδηγία στον Αστικό Κώδικα την έχει κάνει μόνο μια χώρα ακόμα,

το Βέλγιο, καμμία άλλη. Όλες οι υπόλοιπες έως και σήμερα ενσωμάτωσαν την οδηγία με διαφορετικό νομοσχέδιο. Η άποψή μας είναι ότι με την ενσωμάτωση στον Αστικό Κώδικα δεν διασφαλίζεται η συνοχή του εξωτερικού συστήματος του δικαίου των συμβάσεων και δεν προστατεύεται η τεχνολογική και συστηματική ενότητα του δικαίου, αλλά δημιουργούνται προβλήματα ερμηνείας και εφαρμογής των νέων διατάξεων. Άλλωστε ο Αστικός Κώδικας -το έχουμε επαναλάβει πολλές φορές- είναι ένα ενιαίο και συνεκτικά δεμένο κείμενο με άρθρα που αλληλοσυμπληρώνουν, ερμηνεύουν και υποβοηθούν στην εφαρμογή το ένα το άλλο και οποιαδήποτε αποσπασματική αλλαγή, κατάργηση ή τροποποίηση μπορεί να δημιουργήσει ερμηνευτικές δυσχέρειες και δυσλειτουργία στην εφαρμογή τους.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας και εν προκειμένω της οδηγίας 2019/771 δεν μπορεί να αποτελέσει αιτιολογία για την αποσπασματική αλλαγή διατάξεων του Αστικού Κώδικα και οποιουδήποτε άλλου κώδικα. Και φυσικά η δικαιολογία ότι αυτό γίνεται προκειμένου να αποφευχθεί μια δραστηριότητα επέμβασης στο δίκαιο της σύμβασης έργου του Αστικού Κώδικα επ' αφορμή μιας ενωσιακής ρύθμισης που ως κύριο αντικείμενο έχει τη σύμβαση πώλησης, δεν είναι επαρκής και δεν ευσταθεί νομικά.

Ουσιαστικά με τον τρόπο που ενσωματώνετε τις οδηγίες αποδυναμώνετε τις διατάξεις για την πώληση με φυσικό τρόπο, γιατί η νομοθετική πρόβλεψη πλέον είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της ψηφιακής πραγματικότητας και μόνο αυτής. Ωστόσο η πώληση δια ζωής δεν θα σταματήσει ποτέ εντελώς και οι διατάξεις της θα έπρεπε να εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν σήμερα.

Επί των άρθρων, διατυπώσαμε κατά τη συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής επιφυλάξεις όσον αφορά την επιλογή φράσεων και διατυπώσεων που δημιουργούν αοριστία σε περίπτωση ερμηνείας και κυρίως εφαρμογής των διατάξεων που φέρνεται. Όπως για παράδειγμα στο άρθρο 18α πρέπει να πουν διαδικτυακά ή στις δυνατότητες του λήπτη ή να υπάρχει ρητή διαβάθμιση. Επίσης στο ίδιο άρθρο θα πρέπει να αναφέρονται οι δυνατότητες του λήπτη σε περίπτωση μη χρηματικού ανταλλάγματος αλλά παροχής ως αντάλλαγμα προσωπικών δεδομένων.

Στα άρθρα 19 και 46 για την έννοια «εύλογος χρόνος αποκατάστασης» σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας θεωρούμε ότι ο εύλογος χρόνος θα πρέπει τουλάχιστον, να προσδιοριστεί κατ' ανώτατο όριο.

Στο άρθρο 19 και πάλι η έννοια «χωρίς σημαντική ενόχληση του λήπτη», το σημαντική θα πρέπει να προσδιορίζεται τουλάχιστον ως προς τα αποτελέσματα αυτής ή τα χρονικά της όρια. Στα άρθρα 20 και 21 η φράση «ο λήπτης δικαιούται να μειώσει το αντάλλαγμα» θα πρέπει να τίθενται κάποια όρια της μείωσης αυτής ή κάποιες προϋποθέσεις, διότι είναι πολύ αόριστο και θα έχει δυσμενείς συνέπειες για τον προμηθευτή στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Στο άρθρο 34 θα πρέπει οι ορισμοί που προϋφίστανται στον Αστικό Κώδικα «συνομολογημένες ιδιότητες» και «πραγματικά ελαττώματα» κατά την άποψή μας να παραμείνουν.

Έγιναν πολλές παρατηρήσεις επί των άρθρων και από την εκπρόσωπο της Ένωσης Αστικολόγων Ελλάδος. Θα δούμε μέχρι το τέλος σημερινής συζήτησης αν θα υιοθετηθούν από εσάς ή όχι.

Και έρχομαι στο άρθρο 5. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο στο άρθρο 5 υπάρχει μια εξαίρεση. Λέει συγκεκριμένα το άρθρο 5. «Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται όταν με τη σύμβαση...» και συνεχίζει, «...ο λήπτης έχει υποχρέωση να παρέχει δικά του δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εκτός εάν τα δεδομένα αυτά υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή αποκλειστικά για την παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί προς νομικές υποχρεώσεις και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα δεδομένα αυτά για οποιοδήποτε άλλο λόγο».

Εδώ σας θέσαμε ορισμένα ερωτήματα τα οποία δεν απαντήθηκαν στην αρμόδια επιτροπή. Για ποιο λόγο εισάγεται αυτή η περίπτωση εξαίρεση από τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού; Ποιος κρίνει τότε ενεργοποιείται αυτή η εξαίρεση, δηλαδή

πότε τα προσωπικά δεδομένα, που συλλέγονται από τον προμηθευτή, είναι μόνο και μόνο για να συμμορφωθεί προς νομικές υποχρεώσεις του και ποιες είναι αυτές οι νομικές υποχρεώσεις του προμηθευτή της ψηφιακής υπηρεσίας; Πότε και ποιος κρίνει αν τα δεδομένα αυτά επεξεργάζονται και για άλλο σκοπό; Είναι ερωτήματα καίρια.

Επίσης σας δώσαμε και παραδείγματα και σας ζητήσαμε να μας πείτε αν τα συγκεκριμένα παραδείγματα εμπίπτουν στην εξαίρεση αυτή. Και επαναλαμβάνω τα παραδείγματα. Ο προμηθευτής «CISCO» παρείχε την ψηφιακή υπηρεσία Webex στον λήπτη Υπουργείο Παιδείας για τις ανάγκες της τηλεκατάρτισης την περίοδο των lockdown. Δεν χρειάζεται να θυμίσω τι είχε γίνει τότε, που η κ. Κεραμέως έλεγε ότι είναι δωρεάν και τελικά υπήρχε αντάλλαγμα δύο εκατομμυρίων ευρώ, που η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με την υπ' αριθμ. 50/2021 απόφαση, έριξε ράπισμα στην Κυβέρνηση και στην κ. Κεραμέως και δήλωσε ότι έχει επέλθει σειρά παραβάσεων της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα, ότι η ΑΑΔΕ, που έχει βρεθεί τελευταία στο επίκεντρο των εξελίξεων, επεξεργάζεται την υπόθεσή της με πιθανές διοικητικές κυρώσεις προς τον προμηθευτή. Η παρούσα εξαίρεση, λοιπόν, που εισάγει το άρθρο 5, εμπίπτει στην περίπτωση της «CISCO», εξασφαλίζοντας ενδεχομένως την ασυλία της και καλύπτοντας ευθύνες της Κυβέρνησης; Σας ρωτάμε, διαψεύστε το. Απαντήστε όμως. Γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που η Κυβέρνησή σας συμπεριφέρεται κρυφίως ως καθεστώς.

Να θυμίσουμε αντιστοίχως τη μυστική σύμβαση με την κατασκοπευτική εταιρεία «PALANTIR» δόθηκε για έλεγχο της πανδημίας που διεκόπη μόλις δημοσιοποιήθηκε από εμάς. Και να θυμίσω επίσης το κατασκοπευτικό λογισμικό «Predator». Ο πολιτικός χρόνος που εισάγεται με μια τέτοια εξαίρεση από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό, ο πολιτικός χρόνος που εισάγεται μια τέτοια διάταξη, εν μέσω θύελλας, για το ελληνικό Watergate και εν αναμονή της εξεταστικής επιτροπής, θεωρούμε ότι δεν είναι τυχαίως και αν μη τι άλλο είναι ύποπτος. Και περιμένουμε να τοποθετηθείτε για το άρθρο 5, να μας απαντήσετε, να καθησυχάσετε και εμάς, να καθησυχάσετε και την κοινωνία και τους πολίτες. Διότι στις αρμόδιες επιτροπές, λυπάμαι που το λέω, καμμία απάντηση δεν πήραμε.

Περιμένουμε, λοιπόν, μέχρι το τέλος της συζήτησης να διαψεύσετε τις ανησυχίες μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ελευθεριάδου.

Τον λόγο έχει η κ. Γιαννακοπούλου από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, σήμερα, πιο καθαρά από ποτέ, είναι νομίζω φανερό ότι χρειάζεται μια νέα αλλαγή η χώρα μας. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αφού έδειξε την αδυναμία της να διαχειριστεί τις πολλαπλές κρίσεις, τις οποίες αντιμετωπίσαμε και αντιμετωπίζουμε και βεβαίως με την μεταρρυθμιστική της άπνοια, φανερώνεται πλέον και ως μία Κυβέρνηση η οποία επωμίζεται πια σοβαρές ευθύνες για ζητήματα δημοκρατίας, για ζητήματα διαφάνειας τα οποία προσπαθεί είτε να καλύψει, είτε να μειώσει την αξία τους. Δοκιμάστηκε και απογοητεύσε, ενώ ενέχεται σε πολύ σοβαρά σκάνδαλα πια, όπως αυτό των υποκλοπών και της παρακολούθησης των τηλεπικοινωνιών του Προέδρου μας Νίκου Ανδρουλάκη. Η προσωπική πολιτική ευθύνη του Πρωθυπουργού του κ. Μητσοτάκη είναι ξεκάθαρη και είναι αμεταβίβαστη όσο και αν προσπαθεί να το αποφύγει.

Ο ΣΥΡΙΖΑ με μια αντιπολιτευτική τακτική η οποία σταθερά λειτουργεί σαν bonus στη Νέα Δημοκρατία, με το λαϊκισμό του, με την προσήλωσή του στην αρχή και στη θεωρία των αρμών της εξουσίας και με την εχθροπάθειά του στη λειτουργία των θεσμών, όπως και με μια προβληματική -αν θέλετε- θεώρηση στις διεθνείς εξελίξεις και τις συμμαχίες της χώρας, δεν αποτελεί λύση αλλά τμήμα του προβλήματος της χώρας.

Σήμερα, λοιπόν, περισσότερο παρά ποτέ τα τελευταία χρόνια

τα βλέμματα ευρύτερων δυνάμεων του κέντρου και της κεντροαριστεράς επιστρέφουν προς το ΠΑΣΟΚ. Σε όλες αυτές, λοιπόν, τις δυνάμεις εμείς απευθυνόμαστε αναδεικνύοντας τον αναντικατάστατο ρόλο μας ως πατριωτική, δημοκρατική, μεταρρυθμιστική δύναμη της σύγχρονης σοσιαλδημοκρατίας και επιχειρώντας μια έφοδο στο μέλλον, μια ανατροπή των σημερινών πολιτικών συσχετισμών. Τώρα ας έρθουμε στα προκείμενα.

Η σημερινή συζήτηση περιλαμβάνει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το οποίο επιχειρείται η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας σε οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετιζόμενες με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, καθώς και τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών.

Πρόκειται αναμφίβολα για δύο πολύ σημαντικές οδηγίες με την μεν πρώτη να αποτελεί ένα αναπόσπαστο Ενωσιακό νομοθέτημα υλοποιώντας την πρώτη ιστορικά προσπάθεια της Ένωσης να θεσπίσει ενιαίους κανόνες για τη ρύθμιση των καταναλωτικών συμβάσεων με αντικείμενο ψηφιακές παροχές, καλύπτοντας νέες σύγχρονες καταναλωτικές ανάγκες αλλά και συναλλακτικές πρακτικές. Η ψηφιακή οικονομία, που όπως καταδεικνύεται από διάφορες έρευνες, είναι ένας τομέας που η χώρα μας δυστυχώς υστερεί σημαντικά καταλαμβάνοντας μία από τις χαμηλότερες θέσεις στην Ευρώπη στην ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας από τις εγχώριες επιχειρήσεις.

Η δε έτερη οδηγία πραγματοποιείται την πώληση αγαθών ερχόμενη να συμπληρώσει το ήδη υπάρχον ρυθμιστικό πλαίσιο, καθιερώνοντας πλέον ενιαίους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση του αντικειμένου της πώλησης με τους όρους της σύμβασης. Και μάλιστα η εισαγωγή αυτών των ρυθμίσεων έρχεται σε μια στιγμή όπου ήδη η πανδημία του COVID άλλαξε τις συναλλακτικές συνήθειες και τις πρακτικές αναδεικνύοντας, νομίζω, την πολύ μεγάλη σημασία αλλά και την αναγκαιότητα των διασυννοριακών καταναλωτικών συμβάσεων.

Παρά τη δεδομένη τεχνολογική εξέλιξη και παρά τη διάδοση του ηλεκτρονικού εμπορίου το αναπτυξιακό δυναμικό του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ένωση ακόμα δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως όσο θα μπορούσε. Και αυτό δεν το λέμε εμείς, το αναγνωρίζει πρώτα όλα τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια αλλά και το Συμβούλιο. Οι στατιστικές -οι αριθμοί λένε πάντα την αλήθεια- καταδεικνύουν τα ανωτέρω όταν μόλις το 10% των εμπορών λιανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιούν διασυννοριακές πωλήσεις σε καταναλωτές εντός αυτής και μόλις το 35% των καταναλωτών αισθάνεται εμπιστοσύνη ώστε να προβεί απευθείας στην προμήθεια καταναλωτικών αγαθών από επιχειρήσεις άλλης χώρας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς οι παρούσες οδηγίες έχουν καταρτιστεί, έχουν δημιουργηθεί για να υπάρξει αντιστροφή όλου αυτού του κλίματος με γνώμονα την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας, τη διασφάλιση της καλύτερης αλλά και της ασφαλέστερης πρόσβασης των καταναλωτών στο ψηφιακό περιεχόμενο και στις ψηφιακές υπηρεσίες, καθώς βεβαίως και τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων στην προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών.

Η Ελλάδα σαφώς και δεν μπορεί και δεν πρέπει να μείνει πίσω σε αυτό το τρένο των εξελίξεων, των νέων συναλλακτικών θεσμών που φέρνει η ψηφιακή οικονομία. Δυστυχώς όμως, όπως φαίνεται και από τις έρευνες, η χώρα μας υστερεί, όπως είπα και πιο πριν, καταλαμβάνοντας μια από τις χαμηλότερες θέσεις στην Ευρώπη στην ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας από τις εγχώριες επιχειρήσεις.

Θα πρέπει λοιπόν -και αυτό πρέπει να είναι προτεραιότητα της πολιτικής την οποία ασκούμε ως χώρα- από την εκάστοτε κυβέρνηση να δοθούν επαρκή κίνητρα και στήριξη στοχευμένη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου να μπορέσουν και αυτές να ανταποκριθούν σε αυτή τη σύγχρονη συναλλακτική πραγματικότητα και να μπορέσουν να σταθούν, αν θέλετε, ανταγωνιστικά στα νέα δεδομένα στην ανοιχτή ευρωπαϊκή ψηφιακή αγορά, στους κολοσσούς οι οποίοι προφανώς έχουν άλλες δυνατότητες.

Ο σκοπός του νομοσχεδίου, όπως εξαρχής δηλώνεται, λοιπόν, αποτελεί πρώτον τη δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την

παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών και των συναλλασσομένων και, δεύτερον, ο εκσυγχρονισμός του δικαίου της πώλησης του αστικού κώδικα με έμφαση στην ψηφιακή διάσταση των οικείων συμβάσεων.

Τώρα αυτό το οποίο προσπαθήσαμε να εξετάσουμε -εξετάσαμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης των επιτροπών και βεβαίως εξετάζουμε και σήμερα- είναι κατά πόσο ανταποκρίνεται σε αυτές τις ανάγκες ο τρόπος που φέρνεται το παρόν νομοσχέδιο, κύριοι Υπουργοί.

Αρχικά -το είπα και στις επιτροπές το λέω και τώρα- δεν μπορώ να μην σημειώσω, δεν μπορώ να παραβλέψω ότι για μία ακόμη φορά έχουμε εκπρόθεσμη μεταφορά αμφοτέρων των οδηγιών στο Εθνικό Δίκαιο. Όπως ρητά ορίζεται, η Ελλάδα, όπως και κάθε κράτος-μέλος, υποχρεούται όπως μεταφέρει αυτές έως την 1^η Ιουλίου του 2021 με εφαρμογή των μέτρων από την 1^η Ιανουαρίου του 2022 και όχι τον Ιούνιο του 2024, όπως λανθασμένα είχατε την εντύπωση, κύριε Υπουργέ, στηριζόμενος πιθανώς εκ παραδρομής σε έτερο μη σχετικό όμως άρθρο. Το ότι πιθανώς και άλλες χώρες, κράτη-μέλη, να έχουν φανεί χρονικά ασυνεπείς, όπως μας είπατε στις επιτροπές, δεν αλλάζει τις δικές μας υποχρεώσεις. Και βεβαίως αυτό έχει γίνει πια μια τακτική που πρέπει όμως να αλλάξει γιατί εκθέτει τη χώρα μας.

Τώρα με το ζήτημα της διαβούλευσης, τι θα γίνει και με αυτό; Και αυτό είναι μία πλέον παγιωμένη τακτική και πρακτική από τη μεριά σας. Δεν επιθυμείτε το διάλογο; Βγείτε και πείτε το. Η διαβούλευση δεν αποτελεί όμως μια κυβερνητική αγγαρεία που πρέπει να την κάνετε για να τελειώνετε ή απλά μία τυπική υποχρέωση. Θα πρέπει να γίνεται ουσιαστικά, θα πρέπει να έχει αποτέλεσμα. Δεν μπορείτε να αμελείτε τη σπουδαιότητά της. Για ακόμη λοιπόν μία φορά έχει επιλεγεί και από τη μεριά σας μια πρόχειρη, μια πολύ βιαστική διαβούλευση η οποία πανηγυρικά αποδείχθηκε απολύτως ελλιπής. Φάνηκε και από τα σχόλια άλλωστε να οποία είχατε.

Δεκαπέντε μόλις μέρες δόθηκαν για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα εν μέσω καλοκαιριού, που σαφώς ο καθένας νομίζω μπορεί να καταλάβει ότι δεν επαρκούν για ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο και το οποίο περιλαμβάνει και τροποποιήσεις στην καρδιά του ίδιου του Αστικού Κώδικα. Και αυτό δεν το λέμε απλά εμείς, η Αντιπολίτευση, κύριε Υπουργέ. Αυτό το επισήμανε ο εκπρόσωπός του ΣΕΒ, η εκπρόσωπος της Ένωσης Αστικολόγων, οι φορείς. Όταν, λοιπόν, οι πλέον αρμόδιοι και ειδικοί πάνω σε αυτό το θέμα, η Ένωση Αστικολόγων, σημειώνει ότι βεβαίως και απαιτούνταν περισσότερος χρόνος για να εξεταστούν όλες αυτές οι τροποποιήσεις και οι καταργήσεις των άρθρων του Αστικού Κώδικα, τότε περισσεύει. Τι να πούμε όλοι εμείς;

Επίσης, εξίσου ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι μιλάμε για τροποποιήσεις του Αστικού Κώδικα και για νομικά ζητήματα, έννοιες, αλλά παρόλα αυτά, δυστυχώς, δεν έχουν ακουστεί προηγουμένως βασικοί, βασικότεροι αρμόδιοι επιστημονικοί φορείς, όπως είναι η ολομέλεια του Δικηγορικού Συλλόγου ή η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. Μη συμμετοχή τους η οποία πιθανότατα συνδέεται και με την ελάχιστη προθεσμία διαβούλευσης.

Πάμε τώρα στα ειδικότερα επί του νομοσχεδίου. Σύμφωνα με το άρθρο 4 αμφοτέρων των οδηγιών τα κράτη-μέλη δεν μπορούν να υιοθετούν στο Εθνικό Δίκαιο διατάξεις οι οποίες παρεκκλίνουν από τις ρυθμίσεις της οδηγίας. Αυτό ισχύει τόσο για εθνικές διατάξεις, που διευρύνουν, όσο και για εθνικές διατάξεις, οι οποίες απομεινώνουν, το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή που διασφαλίζεται με τις ρυθμίσεις της οδηγίας. Δηλαδή, ουσιαστικά υιοθετείται το μοντέλο της μέγιστης, της πλήρους, που λέμε, εναρμόνισης. Για τη δε ενσωμάτωση των οδηγιών αυτών, όπως αποκαλύψατε και εσείς ο ίδιος, κύριε Υπουργέ, απαιτήθηκε η προηγούμενη επίσημη, όπως μας είπατε, νομοπαρασκευαστική εργασία δύο ετών, χαρακτηρίζοντάς το, όπως είπατε και στις επιτροπές, ως αυξημένης πρακτικής δυσκολίας και τεχνικό. Για να δούμε λοιπόν τώρα από τα παραπάνω δεδομένα κατά πόσο επιτυχής είναι η μεταφορά αυτή στη χώρα μας.

Οφείλω να σας ομολογήσω, ως νομικός και η ίδια, ότι προβληματίζομαι και προβληματίζομαι έντονα από την επιλογή της Κυβέρνησης με τον τρόπο ενσωμάτωσης των οδηγιών στον Αστικό

Κώδικα. Ειδικότερα, με τον τρόπο τον οποίο τον κάνετε, φαίνεται ότι χάνεται η συνοχή των συγκεκριμένων κεφαλαίων, καθιστώντας τη μελέτη του ακόμα περισσότερο δυσχερή από ό,τι χρειάζεται. Οι νέες μακροσκελείς διατάξεις του Αστικού Κώδικα, με την επιπλέον αριθμηση και με τις προσθήκες, φοβάμαι ότι θα επιφέρουν ζητήματα πρακτικής εφαρμογής, αποδυναμώνοντας τις διατάξεις για την πώληση με φυσικό τρόπο. Όπως άλλωστε εύστοχα παρατήρησε και η Ένωση Αστικολόγων, θα ήταν πολύ προτιμότερο οι διατάξεις, οι οποίες αφορούν την ψηφιακή οδηγία, η χρήση της οποίας είναι εκ των πραγμάτων ιδιαίτερα περιορισμένη, να προστίθενται σε κάποιο ξεχωριστό κεφάλαιο του Αστικού Κώδικα και όχι διάσπαρτα μεταξύ των άρθρων της πώλησης.

Επίσης σε άλλη διάταξη του νομοσχεδίου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ως αντιπαροχή, από τον λήπτη, τα προσωπικά δεδομένα του. Καθίστανται, λοιπόν, τα προσωπικά δεδομένα ως μέσο πληρωμής. Και αν τυχόν ακυρωθεί ή λυθεί η σύμβαση, τι θα γίνει; Θα επιστραφούν στον λήπτη τα προσωπικά του δεδομένα; Σας έθεσε αυτό το ερώτημα η Πρόεδρος της Ένωσης Αστικολόγων. Άρα θα πρέπει να είμαστε πολύ επιφυλακτικοί, θα πρέπει να είμαστε πολύ σοβαροί, πολύ προστατευτικοί με τα προσωπικά δεδομένα με τη χρήση τους και με την κυκλοφορία τους. Και ας μη θέτουμε, κύριε Υπουργέ, αχρειάστους κινδύνους γιατί, όπως όλοι μας νομίζω θα συμφωνήσουμε, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην προστασία και στη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών-ληπτών, όπως λέτε εσείς, και όπως μεταφέρεται στη συγκεκριμένη οδηγία.

Και επειδή μας απασχολεί ιδιαίτερα το γενικότερο ζήτημα των προσωπικών δεδομένων, θέλω και εγώ με τη σειρά μου να αναφέρω αυτό το οποίο ειπώθηκε από την Αντιπολίτευση και είναι ένα αναπάντητο ερώτημα και έχει να κάνει με την εξαίρεση, η οποία προβλέπεται, στο άρθρο 5 παράγραφος 1. Άρα -δεν θα διαβάσω τώρα το άρθρο για εξοικονόμηση του χρόνου, άλλωστε έχει ειπωθεί- το μεγάλο ερώτημα που τίθεται είναι για ποιον λόγο έχετε βάλει αυτή την εξαίρεση, το «εκτός εάν», το οποίο είναι καθ' υπέρβαση της οδηγίας, δεν προβλέπεται από την οδηγία. Λειτουργείτε καθ' υπέρβαση. Ποιος λοιπόν και πώς θα κρίνει τότε η κάθε περίπτωση εμπύπνη στην τιθέμενη εξαίρεση; Σε κάθε περίπτωση προσωπικά θα ήθελα να ακούσουμε ποια είναι η θέση της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων γιατί μέχρι στιγμής δεν έχει τοποθετηθεί και καταλαβαίνετε ότι είναι μείζονος σημασίας.

Επίσης, χωρίς έως τώρα να έχετε επαρκώς δικαιολογήσει, έχετε επιλέξει να διευρύνετε το πεδίο εφαρμογής της πρώτης οδηγίας, όπου στην έννοια του καταναλωτή, όπως ορίζει η οδηγία, εσείς λέτε «λήπτη» και άρα με αυτή την έννοια, κύριε Υπουργέ, είναι δυνατόν να περιλαμβάνεται ακόμη και το κράτος; Φοβόμαστε πολύ ότι ναι! Εσείς τι λέτε για αυτό; Άρα δημιουργούνται εύλογα λοιπόν ερωτήματα, όπως σας τέθηκαν και στις επιτροπές. Θα μπορούσε αυτό να τύχει εφαρμογής μεταξύ της «CISCO» και του Υπουργείου Παιδείας; Είναι ένα ερώτημα και σας ζητούμε να μας απαντήσετε. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένουμε την εξήγηση πάνω σε αυτό. Ζούμε σε πολύ περίεργους, ύποπτους καιρούς άρα καταλαβαίνετε ότι η τοποθέτησή σας πάνω σε αυτό είναι πολύ σημαντική. Δηλαδή το πώς αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει ή πώς αυτό θα μπορέσει να εξελιχθεί σε μια αντίστοιχη περίπτωση με το να μπορεί το κράτος να θεωρηθεί λήπτης.

Και επειδή εμείς οποιαδήποτε κριτική μας τη συνδέουμε πάντα με πρόταση και προς αποφυγή δυσάρεστων εκπλήξεων καθ' υπέρβαση των σκοπών του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, αλλά και για τη διαφύλαξη των δημοσίων συμβάσεων από μέρους μας, εμείς σας καλούμε να προβείτε στην παρακάτω νομοτεχνική βελτίωση του άρθρου 4 παράγραφος 6, ώστε και ως λήπτης να θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου -να κάνετε αυτή, δηλαδή, την νομοτεχνική βελτίωση- που προμηθεύεται ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία και όχι κάθε φυσικό και εν γένει νομικό πρόσωπο, όπως προτείνετε, το οποίο αφήγει ορθάνοιχτες τις πόρτες για οποιαδήποτε ερμηνεία ή παρερμηνεία, πείτε το εσείς αυτό.

Παρακάτω στο άρθρο 18 για τα δικαιώματα του λήπτη-καταναλωτή βεβαιώς και προκαλείτε και εδώ πέρα μια αχρείαστη σύγχυση με τον τρόπο που είναι διατυπωμένο. Ειδικότερα δεν είναι ξεκάθαρο εάν αυτά τα δικαιώματα είναι σωρευτικά ή αν είναι διαζευκτικά άρα θα πρέπει να βάλετε ένα διαζευκτικό «ή». Κάντε το γιατί αλλιώς θα δημιουργηθεί εδώ μπερδεύμα, θα υπάρχουν αμβιβολίες.

Στο δε άρθρο 19 παράγραφος 2 αναφέρεται ότι «ο προμηθευτής οφείλει να πραγματοποιήσει την αποκατάσταση σε εύλογο χρόνο και χωρίς σημαντική ενόχληση του λήπτη...». Οι έννοιες αυτές είναι αόριστες, παντελώς αόριστες νομικές έννοιες, η ερμηνεία των οποίων από τα δικαστήρια θα οδηγήσει μετά βεβαιότητας σε ερμηνευτικές δυσχέρειες σε πλήθος διαφορετικών προσεγγίσεων για το περιεχόμενό τους άρα σε ανασφάλεια δικαίου. Θα μπορούσε, λοιπόν, να υπάρχει πρόβλεψη για το ανώτατο χρονικό όριο, για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και αυτό να γίνεται χωρίς ενόχληση του λήπτη.

Τέλος, στο άρθρο 60 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 693 του Αστικού Κώδικα, προβλέπεται παραγραφή αξιώσεων εξαιτίας ελλείψεων του έργου σε έξι μήνες. Αυτή, λοιπόν, η παραγραφή εμείς σας λέμε ότι είναι ιδιαίτερα σύντομη και θα μπορούσε να είναι σίγουρα μεγαλύτερη, προκειμένου να μην υπάρχει απώλεια των σχετικών δικαιωμάτων λόγω μιας τόσο σύντομης παραγραφής.

Κλείνοντας, η ενσωμάτωση οδηγιών στην ελληνική έννομη τάξη σίγουρα δεν είναι ένα απλό, τυπικό ή τεχνικό θέμα. Θα πρέπει να γίνεται ουσιαστικά, θα πρέπει να γίνεται έγκαιρα, χωρίς καθυστερήσεις, όπως συνέβη και στην παρούσα περίπτωση. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει και οι εκάστοτε οδηγίες, όπως η σημερινή, να τηρούνται και να εφαρμόζονται στην πράξη, μη αρκούμενοι σε μια απλή ρηματική διατύπωση ενός νομοσχεδίου.

Εμείς βεβαιώς και είμαστε μια δύναμη σταθερά προσανατολισμένη στο να μπορούμε να είμαστε σοβαροί απέναντι στις ευρωπαϊκές μας υποχρεώσεις και βεβαιώς θέλουμε την ενσωμάτωση αυτής της οδηγίας. Η στάση μας όμως πάνω στο νομοσχέδιο θα κριθεί πάρα πολύ και από το αν τις πολύ σοβαρές ενστάσεις-προτάσεις, τις οποίες σας έχουμε θέσει σε συγκεκριμένα άρθρα, τα οποία προκαλούν προβλήματα και αμβιβολίες, αν λοιπόν μπορέσετε να μας ακούσετε και να κάνετε αποδεκτές τις προτάσεις μας.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα η κ. Μαρία Κομνηνάκα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έρχονται προς ενσωμάτωση δύο ευρωπαϊκές οδηγίες, η 2019/770, που αφορά τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών, και η 2019/771 για τις πωλήσεις αγαθών, που αφορά κυρίως το κομμάτι του ηλεκτρονικού εμπορίου, αν και στην πραγματικότητα με ενιαίο τρόπο αντιμετωπίζονται συνολικά τα θέματα του εμπορίου.

Οι παραπάνω δύο οδηγίες αποτελούν ένα ακόμα βήμα στην κατεύθυνση της ενοποίησης του δικαίου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής αγοράς, αυτή τη φορά στους κανόνες που αφορούν την πώληση αγαθών ή στις συμβάσεις για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τις οδηγίες αυτές επανέρχεται μια παλιά επιδίωξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που δεν είχε προχωρήσει λόγω διαφωνιών που εκφράστηκαν στο Συμβούλιο, για την πλήρη εναρμόνιση του δικαίου της πώλησης μεταξύ των κρατών-μελών. Μάλιστα στην περίπτωση και των δύο οδηγιών, στο άρθρο 4 αυτών, επιλέγεται το μοντέλο της μέγιστης ή πλήρους εναρμόνισης, δηλαδή δεν επιτρέπεται στα κράτη-μέλη να παρεκκλίνουν από το συγκεκριμένο πλαίσιο των κανόνων που θέτει η οδηγία, δηλαδή στερούνται ακόμα και το δικαίωμα να εντείνουν την προστασία των καταναλωτών, εισάγοντας στο εθνικό τους δίκαιο ευνοϊκότερες διατάξεις ή αυστηρότερα μέτρα για τις εμπορικές επιχειρήσεις που

δεν τηρούν τα προβλεπόμενα στις συμβάσεις.

Από την όλη συζήτηση, που προηγήθηκε στην αρμόδια επιτροπή, επιβεβαιώνεται η κριτική που εξαρχής έκανε το κόμμα μας ότι τα περί προστασίας του καταναλωτή και των δικαιωμάτων του δεν είναι ούτε η βασική επιδίωξη του νομοσχεδίου, όπως και των οδηγιών, ούτε και επιτυγχάνεται κάτι τέτοιο στον βαθμό τουλάχιστον που ισχυρίζεστε ότι συμβαίνει, ούτε βέβαια πολύ περισσότερο οι οδηγίες αυτές επιδιώκουν ή μπορούν να κατοχυρώσουν τα συμφέροντα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως προβάλλετε.

Φυσικά η κριτική μας δεν εξαντλείται σε νομοτεχνικά ελαττώματα που παρουσιάζουν διατάξεις, και σε σχέση με την κωδικοποίηση του Αστικού Κώδικα, που κυρίως επικεντρώνεται η κριτική των άλλων κομμάτων, ούτε πολύ περισσότερο στο κατά πόσο αργά ή γρήγορα συμμορφώνεστε με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις. Είναι αλήθεια αξιοπρόσεκτη η σπουδή σας και ο ανταγωνισμός στο ποιος πειθαρχεί γρηγορότερα σε αυτές τις οδηγίες.

Όμως κανείς δεν μιλάει για το ποιος είναι ο στόχος αυτών των οδηγιών, και μάλιστα διακηρυγμένος, που είναι η μεγαλύτερη ενοποίηση της καπιταλιστικής ενιαίας αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παροχή ενιαίων και σταθερών κανόνων στις επιχειρήσεις. Είναι κατευθύνσεις ενταγμένες στο πλαίσιο της ενιαίας ψηφιακής αγοράς και της ψηφιακής μετάβασης, που είναι στην πραγματικότητα πεδία για επενδυτική διέξοδο σε συσσωρευμένα κεφάλαια, που τελικά θα βοηθήσουν, θα συμβάλουν περισσότερο στην ακόμη μεγαλύτερη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου σε βάρος μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και επαγγελματιών, για τους οποίους υποτίθεται ότι κόπτεστε και εισάγονται -λέτε- αυτοί του είδους οι ρυθμίσεις.

Είναι χαρακτηριστική η αναφορά στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που συνόδεψε τη συγκεκριμένη οδηγία, ότι ο σκοπός αυτών των προτάσεων είναι να δημιουργηθεί ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις -ισχυρίζονται βέβαια ότι αφορά μικρομεσαίες- για να πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις. Όμως στην πραγματικότητα αυτές που ευνοούνται δεν είναι οι μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες, αλλά ιδίως τα ευρωπαϊκά μονοπώλια που επενδύουν και αναπτύσσονται σε διεθνικό επίπεδο και που έχουν και τη δυνατότητα να κυριαρχήσουν στις διακρατικές συναλλαγές.

Όταν, αλήθεια, μιλάτε για εξάλειψη των φραγμών για τις διασυνοριακές συναλλαγές, ενθαρρύνοντας τους εμπόρους να επεκταθούν εκτός συνόρων, και μάλιστα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει κατ' επανάληψη ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, για «να ανταγωνιστούν να ανακόψουν τη μεγάλη επέκταση στο ηλεκτρονικό εμπόριο άλλων ανταγωνιστικών προς τα ευρωπαϊκά μονοπώλια, κινεζικών, αμερικανικών, βρετανικών ή άλλων», αλήθεια, για ποιους εμπόρους μιλάτε; Για τους μικρούς και μεσαίους εμπόρους, επαγγελματιοποιημένους που δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα καν με τα έξοδα λειτουργίας των μαγαζιών τους και οδηγούνται στο κλείσιμο; Με τι μέσα, αλήθεια, θα μπορέσουν να κάνουν αυτές τις περιβόητες διασυνοριακές συναλλαγές, όταν δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τα βασικά λειτουργικά τους έξοδα, πολύ περισσότερο αυτή την περίοδο που η ακρίβεια εκτινάσσει πραγματικά τη δυνατότητα συντήρησης των μαγαζιών τους;

Φυσικά και δεν αναφέρεστε σε αυτούς αλλά σε μεγάλες επιχειρήσεις και μονοπώλια του χώρου, αλυσίδες, συμφέροντα τα οποία έρχονται να καλύψουν οι οδηγίες δημιουργώντας εναυχότερες συνθήκες κερδοφορίας. Αυτούς ενθαρρύνετε πραγματικά και συνολικά βέβαια όλους τους ευρωπαϊκούς ομίλους, αφού οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες συνιστούν τον σύγχρονο δρόμο για την εκτίναξη της κερδοφορίας τους.

Οι μικρές αλλά και μεσαίες ακόμη εμπορικές επιχειρήσεις έχουν όχι μόνο να ανταγωνιστούν τις μεγάλες αλυσίδες με τα υποκαταστήματά τους, που εξαπλώνονται σε κάθε πόλη και χωριό της χώρας, αλλά και τα διαδικτυακά καταστήματα αυτών και τις αγορές, εγχώριες αλλά και ξένες. Δηλαδή θα δημιουργούνται ακόμα πιο άνισες συνθήκες λειτουργίας γι' αυτούς, αφού ούτε βέβαια στα φυσικά καταστήματα είναι ποτέ δυνατόν να αντέξουν την πίεση από τον ανταγωνισμό των μεγάλων αλυσίδων, πολύ περισσότερο δεν έχουν την ίδια δυνατότητα πρόσβασης

ούτε στα διαδικτυακά ψηφιακά συστήματα, στην όλη αλυσίδα μεταφοράς εμπορευμάτων κ.λπ..

Τώρα, η όλη συζήτηση για το πώς θα αξιοποιηθεί σε αυτή την κατεύθυνση το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ηλίου φαεινότερο ότι ούτε αυτή αφορά βέβαια τις μικρές επιχειρήσεις. Άλλος θα καρπωθεί, θα ξεκοκαλίσει τη μερίδα του λέοντος και ήδη οι παραλήπτες αυτών των κονδυλίων είναι προδιαγεγραμμένοι.

Το νομοσχέδιο αναφέρει ότι με τις αλλαγές που εισάγονται στο κεφάλαιο της πώλης στον Αστικό Κώδικα επιχειρείται να αρθεί η αβεβαιότητα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου στο δίκαιο των συμβάσεων των κρατών-μελών, προσφέροντας ενιαίους και σταθερούς όρους και παράλληλα περιορίζοντας τις δαπάνες των επιχειρήσεων που προκύπτουν λόγω αυτών των διαφορών στο δίκαιο των κρατών-μελών. Μάλιστα το νομοσχέδιο διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της πρώτης οδηγίας σε σχέση με τις συμβάσεις προμήθειας ψηφιακών υπηρεσιών και περιεχομένου, ανεξάρτητα της ιδιότητας του συμβαλλόμενου προσώπου, αν αυτός δηλαδή είναι επαγγελματίας, επιχείρηση, μεγάλο μονοπώλιο ή ένας απλός καταναλωτής, με ό,τι δυνατότητες έχει κι αυτός να προστατευθεί.

Τα παραπάνω ομολογούνται κυνικά και στην Αιτιολογική Έκθεση, σύμφωνα με την οποία, κατά κανόνα, είναι οικονομικά σημαντικότερα -λέει- τα συμφέροντα των μη καταναλωτών-ληπτών και στη δική τους περίπτωση μπορεί ευλόγως να αναμένεται πλέον σημαντική πρακτική αλλά και νομολογιακή εφαρμογή των διατάξεων του νομοσχεδίου, όπου βέβαια στους μη καταναλωτές δεν αναφέρεται η Αιτιολογική Έκθεση σε μικρούς επαγγελματίες, αλλά κυρίως στα μεγάλα μονοπώλια του κλάδου, που ασχολούνται και με τις ψηφιακές αγορές.

Όμως η άρση της αβεβαιότητας που επικρατεί στην ψηφιακή αγορά στοχεύει και κάπου αλλού. Αυτός ο μανδύας προστασίας που υποτίθεται ότι δημιουργείται στις ηλεκτρονικές αγορές και συμβάσεις δεν είναι τίποτα άλλο από μια προσπάθεια να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα προς το ψηφιακό ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου ακόμα σήμερα σε έναν βαθμό διατηρείται μια μεγαλύτερη δυσπιστία. Δηλαδή και με αυτό τον τρόπο στην πραγματικότητα μεγαλώνετε το πελατολόγιο μεγάλων πολυεθνικών και αλυσίδων που συγκεντρώνουν τη μερίδα του λέοντος του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Βέβαια αυτή η δυσπιστία αφορά βεβαίως και περιπτώσεις απόκλισης από τις διαφημιζόμενες, προβαλλόμενες ιδιότητες των εμπορευμάτων αλλά και συνολικά φαινόμενα εξαπάτησης, από τα οποία επιδιώκουν βέβαια οι καταναλωτές να προστατευτούν, αλλά είναι πολύ αμφίβολο αν μπορεί πράγματι να υπάρξει τέτοια προστασία. Εξάλλου φαινόμενα εξαπάτησης υπάρχουν και θα ενισχύονται σε ένα σύστημα που θεό έχει το κυνήγι του κέρδους και δεν αντιμετωπίζονται με τέτοιου είδους μέτρα, πολύ περισσότερο όταν οι συγκεκριμένες διατάξεις αφήνουν τέτοιο περιθώριο, με αόριστα διατυπωμένες έννοιες και ασάφειες, να αξιοποιούνται τελικά προς όφελος του ισχυρότερου μέρους.

Ακόμα, η οδηγία περιορίζει, και αυτή τη δυνατότητα, τα δικαιώματα των αγοραστών να ασκούνται κατ' επιλογή και σωρευτικά, δηλαδή στην πραγματικότητα ιεραρχεί υποχρεωτικά το πώς ένας καταναλωτής θα αξιοποιήσει τα δικαιώματά του έναντι σ' έναν πωλητή που δεν τον ικανοποιεί σε περίπτωση ευθύνης του πωλητή για τη μη ανταπόκριση του πράγματος στα συμφωνηθέντα. Υπάρχει περιορισμός ακόμα και για τα μέσα που θα χρησιμοποιήσει ο αγοραστής για να προστατευτεί.

Όμως, δυσπιστία εύλογα υπάρχει, αν όχι ανησυχία θα λέγαμε, για το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων συνολικά στις ψηφιακές συναλλαγές. Είναι χαρακτηριστικά τα ευρύτατα περιθώρια που αφήνει το άρθρο 5 για το πώς μπορούν να αξιοποιηθούν αυτά τα προσωπικά δεδομένα και στην περίπτωση συλλογής τους σε περίπτωση συμβάσεων ψηφιακού περιεχομένου, όπου μάλιστα έχει τεθεί εκεί και ένα εύλογο ερώτημα ότι σε περίπτωση υπαναχώρησης από μια τέτοια σύμβαση, μη ικανοποίησης του καταναλωτή, του λήπτη του ψηφιακού περιεχομένου, πώς θα επιστρέφονται αυτά τα προσωπικά δεδομένα, πώς θα εξασφαλίζεται η επιστροφή τους; Δεν μπορεί να γίνει βέβαια αυτό, πολύ περισσότερο όταν αφήνετε τέτοια ευ-

ρύτατα περιθώρια για το πώς θα μπορεί η εταιρεία, το μονοπώλιο, η επιχείρηση που έχει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των χρηστών, να τα αξιοποιήσει και για άλλους σκοπούς, γιατί βέβαια σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί αυτή η θολή διατύπωση ότι εξαίρεση μπορεί να αποτελέσει η περίπτωση που χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση των νόμιμων σκοπών.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι αυτού του είδους οι ανησυχίες ενισχύονται από το γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια μέσα από μια σειρά ευρωπαϊκών οδηγιών που ενσωματώνονται στο δίκαιό μας, έχει απογειωθεί η μαζική συλλογή-αποθήκευση-επεξεργασία, αλλά και η εμπορία προσωπικών δεδομένων.

Βέβαια, εδώ, ευθύνη έχουν και τα άλλα κόμματα που σήμερα εγείρουν αυτούς τους προβληματισμούς, όμως έχουν ψηφίσει όλες αυτές τις ευρωπαϊκές οδηγίες που ανοίγουν πόρτες και παράθυρα γι' αυτό το μαζικό «φακέλωμα» και τη χρήση των προσωπικών δεδομένων, γιατί τα διάφορα περί ασφάλειας δικαίου και απαρέγκλιτης εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων δεν αποτελούν παρά το «φύλλο συκής» για την περαιτέρω παράδοση μιας ευρύτατης γκάμας προσωπικών δεδομένων σε διάφορους μονοπωλιακούς ομίλους, που, με αυτό το περίβλημα δόθηκε της νομιμότητας και πολλές φορές με το πάτημα ενός κουμπιού που καλά-καλά ούτε καταλαβαίνει κανείς πώς γίνεται, συλλέγουν μαζικά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των καταναλωτών, τα οποία έχουν στη διάθεσή τους ή τα προσφέρουν για εμπορία, τα εμπορεύονται και τα προσφέρουν στη διάθεση διάφορων άλλων μηχανισμών για εμπορικούς και όχι μόνο σκοπούς. Εξάλλου, είναι διδακτική η περίοδος την οποία διανύουμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Το προηγούμενο διάστημα, με το πρόσχημα μάλιστα της πανδημίας, είχε αναπτυχθεί μια συζήτηση για το πώς συλλέγονται και αξιοποιούνται μια σειρά από ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, ιατρικά και άλλα, για τα οποία μάλιστα πολύ ζωηρό ενδιαφέρον και διεθνώς εκδηλώνουν διάφορες ασφαλιστικές εταιρείες, μεγάλοι όμιλοι κ.λπ.. Βέβαια δεν είναι κρυφό ότι σ' αυτή την κατεύθυνση αξιοποιούνται ευρέως και τα διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που αποτελούν πραγματικά μια ανεξάντλητη δεξαμενή υποκλοπής προσωπικών δεδομένων από κρατικές υπηρεσίες ή όχι, επιχειρηματικούς ομίλους και ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς.

Όλα αυτά βέβαια το πλέον εύκολο είναι να ενδυθούν τον μανδύα της νομιμότητας. Εξάλλου, έχετε από κοινού φροντίσει για τη διαμόρφωση αυτού του σκοτεινού θεσμικού και πολυπλόκαμου νομικού πλαισίου που αφήνει πολλά περιθώρια γι' αυτού του είδους την αξιοποίηση.

Όμως, αυτή η συζήτηση και η όλη ευαισθησία σας για την προστασία του καταναλωτή έχει και μια άλλη πτυχή την οποία βέβαια δεν τολμάει να ακουμπήσετε, γιατί γεννιέται και ένα άλλο ερώτημα: Ποιους αφορά τελικά αυτή η προστασία; Διότι στις σημαντικές συνθήκες ακρίβειας και πληθωρισμού που καλπάζει, οι καταναλωτές, όπως τους ονομάζετε, όχι απλά δεν έχουν όλοι τα μέσα και την πρόσβαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά ούτε καν στο φυσικό. Εδώ συζητάμε για την αδυναμία σήμερα να καλύπτουν ακόμα και βασικές ανάγκες διαβίωσής τους. Ακόμα και τα επίσημα στοιχεία δεν μπορούν πια να κρύψουν ότι η μεγάλη μάζα των εργαζομένων καλύπτει από τον μισθό της μόλις ένα μικρό μέρος των βιοτικών αναγκών της. Είναι αμφίβολο αν με τον μέσο μισθό μπορεί ένας εργαζόμενος σήμερα να ανταποκριθεί στα εξωφρενικά ενοίκια, στους λογαριασμούς του ρεύματος που απογειώνονται. Για ποιο, λοιπόν, ηλεκτρονικό αλλά και φυσικό εμπόριο συζητάμε μετά;

Φλομώνετε κιόλας τον κόσμο με αυταπάτες να προσδοκά ευρωπαϊκή λύση στην ακρίβεια και την ενεργειακή κρίση, δηλαδή να προσδοκά λύση στο πρόβλημα από τους ίδιους τους ενόχους, αφού μια ακόμα πολυδιαφημιζόμενη τέτοια ευρωπαϊκή λύση ήταν και αυτή που έγινε η «θλιβιά» για τον λαό, αυτή η ίδια η «πράσινη» καπιταλιστική ανάπτυξη με το Χρηματιστήριο Ενέργειας, την απολιγνιτοποίηση, το εμπόριο των ρύπων, τη μονοκαλλιέργεια των ΑΠΕ και τη φορολόγηση βέβαια του λαού με το πρόσχημα της κλιματικής αλλαγής και την ευαισθησία δόθηκε για το περιβάλλον.

Την ίδια ώρα, τέτοιου είδους λύσεις δίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όταν τα λαϊκά νοικοκυριά βυθίζονται στη φτώχεια και εσείς προωθείτε προς ψήφιση μέσα στον Οκτώβρη νέα οδηγία για νέα «πράσινη» φορολογησιμότητα στο όνομα αυτής της ευαισθησίας για το περιβάλλον.

Από την άλλη, Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση διαγκωνίζονται για το πόσοι και πώς θα απολαμβάνουν τα κοστολογημένα «ψίχουλα» που βγήκαν από το γδάρσιμο του λαού, από την υπερπώληση των φορολογικών εσόδων.

Γι' αυτό, λοιπόν, ως ΚΚΕ λέμε ότι οι εργαζόμενοι δεν έχουν τίποτα να περιμένουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις κυβερνήσεις και όσους εμφανίζονται ως επίδοξοι σωτήρες ακολουθώντας τις ίδιες αντιλαϊκές ράγες. Ο δικός τους δρόμος είναι να εμπιστευτούν τη δύναμή τους, να οργανώσουν την πάλη και την αλληλεγγύη τους, διεκδικώντας την κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στην ενέργεια και τα καύσιμα, με αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις πάνω από το ύψος του πληθωρισμού για την κάλυψη όλων των σύγχρονων αναγκών τους, παλεύοντας για αποφασιστική μείωση των τιμών στα βασικά είδη, στο ρεύμα, στη θέρμανση, στα καύσιμα, τη διαγραφή χρεών, ώστε κανένα εργατικό λαϊκό σπίτι να μη μένει χωρίς ρεύμα, νερό, τηλέφωνο και τρόφιμα, γιατί η ζωή και οι ανάγκες των εργαζομένων και του λαού δεν χωράνε στα διάφορα vouchers και pass και όλα αυτά σε συμπίεση με το ΚΚΕ που παλεύει και δείχνει τον μόνο δρόμο που μπορεί να βάλει φρένο στα αντιλαϊκά σχέδια, που μπορεί να αποσπάσει κατακτήσεις, που εγγυάται το ανέβασμα των διεκδικήσεων για μέτρα ανακούφισης και στο σήμερα, που μπορεί πραγματικά να εμπνεύσει για τον μόνο δρόμο που μπορεί να δικαιώσει τις προσδοκίες του λαού και να του επιτρέψει να απολαμβάνει ως παραγωγός του πλούτου και όχι ως καταναλωτής τα αποτελέσματα της εργασίας του, θέτοντας και τα επιτεύγματα της επιστήμης, αλλά και της ίδιας της τεχνολογίας στην υπηρεσία των δικών του σύγχρονων αναγκών και όχι βέβαια στην υπηρεσία της γιγάντωσης των μονοπωλιακών κερδών, όπως συμβαίνει με τα διάφορα νομοθετήματα, μεταξύ των οποίων και το σημερινό.

Γι' αυτόν τον λόγο επί της αρχής θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας από την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Τσάιρα, κανείς δεν αρνείται πόσο σημαντικό είναι να προσαρμοστούμε, όπως όλοι λέμε -κι εσείς λέτε- ως χώρα, ως πολιτεία, ως κοινωνία στη νέα αυτή σύγχρονη ψηφιακή εποχή, στην πραγματικότητα που βιώνουμε. Το ζητούμενο, όμως, είναι τι εννοούμε με την προσαρμογή, πώς προσεγγίζουμε και πώς κατακτούμε αυτή τη μετάβαση.

Είπε ο κύριος Υφυπουργός στη συζήτηση της αρμόδιας επιτροπής ότι είναι απαραίτητο να προσαρμοστούμε στη νέα ψηφιακή αγορά. Η ψηφιακή αγορά, οι συναλλαγές εξ αποστάσεως γενικότερα είναι μια πραγματικότητα που προέκυψε στη χώρα μας μέσα από αιφνίδιες καταστάσεις και αιφνίδιες ανάγκες και πολιτικές και όχι μόνο.

Η αλήθεια είναι ότι η πανδημία, για παράδειγμα, ανέδειξε τις αδυναμίες, τα κενά της διοίκησης, της πολιτείας γενικότερα -αν θέλετε-, αλλά και το πόσο απαραίτητο είναι να θωρακιστούν τα τεχνολογικά συστήματα που προσφέρουν ψηφιακές υπηρεσίες στο χρήστη, δηλαδή στον ψηφιακό καταναλωτή, όπως το λένε. Γιατί μέσα από τα νέα αυτά δεδομένα που προέκυψαν, αυτές τις νέες τάσεις της αγοράς εμφανίστηκαν εν μια νυκτί εκατοντάδες ψηφιακά καταστήματα με μια μεγάλη γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών, που υπόσχονταν για παράδειγμα πολύ χαμηλές τιμές και πολύ υψηλή ποιότητα. Ήταν όμως τα πράγματα έτσι; Όχι. Προστατεύτηκαν οι καταναλωτές; Όχι.

Γιατί όλη αυτή η νέα ψηφιακή αγορά δεν πλαισιώθηκε από ένα ασφαλές περιβάλλον συναλλαγών. Γι' αυτό και πολλοί καταναλωτές έπεσαν θύματα απάτης από διαδικτυακά καταστήματα φαντάσματα που εξαφανίζονταν την επόμενη μέρα, αφού φυσικά

είχαν εισπράξει τα χρήματα από τον υποψήφιο-καταναλωτή ή η ποιότητα των προϊόντων που παραλάμβαναν μετά από λίγες μέρες δεν είχε καμμία σχέση με αυτό που είχαν παραγγείλει ή με αυτό που είχαν προπληρώσει οι άνθρωποι.

Τα πράγματα -ξέρετε- γίνονται ακόμα χειρότερα όταν μέσα σε αυτό το θολό τοπίο δεν υπάρχει ένα πλέγμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Διάφορες αναρίθμητες, κύριοι Υπουργοί, ιστοσελίδες άγνωστης προέλευσης επεξεργάζονται ανέλεγκτα προσωπικά δεδομένα, χωρίς όρια, χωρίς φραγμούς στη διαχείριση και τη χρήση τους, ενώ ακόμη και τώρα απάτες διαδικτύου έχουν εκτοξευθεί σε τέτοιο βαθμό που μισούνταν ακόμη και ιστοσελίδες τραπεζών και ξεγελούν τον πολίτη και φυσικά εξαφανίζουν τα χρήματα μέσα από τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Μαζί, δηλαδή, με την κατακόρυφη αύξηση της χρήσης του διαδικτύου είχαμε και την κατακόρυφη αύξηση στα ηλεκτρονικά εγκλήματα και τις ηλεκτρονικές απάτες.

Μόνο για το 2021, σύμφωνα με στοιχεία, το ηλεκτρονικό ψάρεμα -αυτό το «phishing» που λένε- αυξήθηκε κατά 380% σε σχέση με το 2020. Τα ποσά που έκαναν φτερά πραγματικά από τους τραπεζικούς λογαριασμούς ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ και αυξήθηκαν κατά 54% σε σχέση με το 2020 μέσα σε ένα χρόνο. Για το 2021 είχαν υποβληθεί περίπου επτάμισι χιλιάδες καταγγελίες στη διεύθυνση δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος και για το πρώτο τετράμηνο του 2022 ο αριθμός των καταγγελλών έχει περάσει τις τρεις χιλιάδες, δηλαδή τα νούμερα προκαλούν ζάλη.

Τα αναφέρουμε αυτά για να επισημάνουμε ότι γίνεται μεγάλος λόγος για τα οφέλη της ενιαίας αγοράς, για την ενιαία ψηφιακή αγορά, για τις διασυννοριακές διασυνδέσεις κ.λπ., αλλά η ψηφιακή οικονομία γενικότερα πρέπει να λειτουργεί με κάποιους κανόνες. Πρέπει να υπάρχουν κανόνες αυστηροί, να υπάρχουν κανόνες υποχρεωτικοί που προστατεύουν τον καταναλωτή, τα προσωπικά του δεδομένα και αν θέλετε να εξασφαλίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων.

Γι' αυτό, λοιπόν, το ζητούμενο είναι η μετάβαση στη νέα αυτή εποχή -για την οποία όλοι συζητάμε- να είναι βιώσιμη, να είναι χρηστή και χρήσιμη για τους καταναλωτές και για τους πολίτες. Πάνω από όλα, όμως, η μετάβαση και αυτή η νέα ψηφιακή πραγματικότητα πρέπει να είναι ασφαλής. Επειδή μιλάμε για προσωπικά δεδομένα, για προστασία προσωπικότητας, είναι αυτό που λέει εδώ πέρα η οδηγία 770 του 2009. Εδώ μεταξύ άλλων, λοιπόν, προβλέπεται ότι ο λήπτης-καταναλωτής μπορεί να παρέχει ως αντιπαροχή στον προμηθευτή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Πρόκειται, δηλαδή, για ένα είδος εμπορευματοποίησης των προσωπικών δεδομένων, τα οποία μπορεί να εκμεταλλεύεται και να επεξεργάζεται ο έμπορος. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό και η όποια συγκατάθεση πρέπει να είναι ρητή, ξεκάθαρη και ορισμένη και να δίδεται χωρίς παραπλανητικές μεθόδους και πρακτικές.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας, γιατί οι διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων υπερισχύουν, ενώ υπάρχει και η σχετική εθνική νομοθεσία. Μα δεν αρκεί -ξέρετε- να υπάρχουν νόμοι, δεν αρκεί να υπάρχουν οι κανονισμοί και να ενσωματώνουμε οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε αποτελεί λύση μια σχετική αναφορά σε έναν νόμο. Το ζήτημα εδώ είναι ότι όσα τοποθετούνται πρέπει να εφαρμόζονται και η πολιτεία να μεριμνά, να ελέγχει την ορθή εφαρμογή των όσων ψηφίζονται κ.λπ..

Το ζήτημα, λοιπόν, είναι να διενεργούνται έλεγχοι -αυτό είναι το ζήτημα-, πραγματικοί έλεγχοι, τακτικοί έλεγχοι και να επιβάλλονται κυρώσεις αυστηρές και οι κυρώσεις αυτές να λειτουργούν αποτρεπτικά στους επίδοξους παραβάτες. Ειδικά όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα η πρόληψη πρέπει να έχει μεγαλύτερη βαρύτητα, γιατί αν διαρρεύσουν τα προσωπικά δεδομένα, αν χρησιμοποιηθούν και διακινήθούν περαιτέρω αυτά τα δεδομένα, αθέμιτα, αντισυμβατικά, παράνομα, η ζημιά έχει γίνει. Δεν μπορείς να το πάρεις πίσω αυτό. Δεν μπορείς να πεις ότι με χρέωση 1.000 ευρώ θα το πάρεις πίσω. Πάει, η ζημιά έχει γίνει, τελείωσε.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή ότι με το νομοσχέδιο οι νέοι κανόνες που θεσπίζονται αφορούν ένα μεγάλο μέρος του

πληθυσμού, ένα ευρύ κομμάτι της κοινωνίας. Να συμφωνήσουμε σε αυτό. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος για να προβεί η πολιτεία σε μια σειρά ειδικότερων πολιτικών και μέτρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αγοράς, για τη βιώσιμη ανάπτυξη της προσωπικότητας του πολίτη στο ψηφιακό αυτό περιβάλλον, το νέο αυτό ψηφιακό περιβάλλον στο οποίο συμμετέχουμε πλέον όλοι και είναι ένα απρόσωπο περιβάλλον αυτό.

Για εμάς οικονομία σημαίνει αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας και της καινοτομίας από το σύνολο των επιχειρήσεων, τις μεσαίες, τις μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αν θέλετε αποτελούν και τη ραχοκοκαλιά της αγοράς της χώρας μας. Για να μπορέσουν, όμως, αυτοί οι άνθρωποι της αγοράς να αξιοποιήσουν τα νέα αυτά δεδομένα για ένα κομμάτι ζωντανό της οικονομίας γενικότερα χρειάζεται η συνδρομή της πολιτείας. Πρέπει η πολιτεία να δώσει κίνητρα, να δώσει διευκολύνσεις για την εφαρμογή αυτών των νέων τεχνολογιών και εφαρμογών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε εξάλλου ότι τις μικρές επιχειρήσεις και τα μικρά συννοικιακά καταστήματα τα οποία ακόμη λειτουργούν με τη φυσική μορφή, πρέπει να σκεφτούμε και αυτά, τα μαγαζιά της γειτονιάς. Η τεχνολογική ανάπτυξη φέρνει τα ψηφιακά καταστήματα στο σπίτι μας, αλλά δεν πρέπει να εξαφανίσει τις παραδοσιακές μορφές αγοράς και τις παραδοσιακές μορφές επιχειρηματικότητας. Όλα με μέτρο.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό πετυχημένη οικονομική πολιτική είναι αυτή που επενδύει στην πρωτογενή παραγωγή που ενισχύει πραγματικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και τα νοικοκυριά με πραγματικά μέτρα ανακούφισης.

Θέλω να επισημάνω εδώ, κύριε Υπουργέ, ότι η χώρα μας βρίσκεται στις πρώτες χώρες με τις μεγαλύτερες χρεώσεις, για παράδειγμα -το είπαμε και στην επιτροπή αυτό, γιατί μιλάμε για προστασία του καταναλωτή- στο κόστος δεδομένων κινητής τηλεφωνίας. Γιατί να συμβαίνει αυτό; Το λέμε χρόνια. Τι μέτρα λαμβάνει η πολιτεία για να συγκρατήσει τις τιμές, για να συγκρατήσει τις χρεώσεις από τους παρόχους; Να λέμε για προστασία του καταναλωτή, να το βλέπουμε στην πράξη και όχι απλά να λέμε. Για εμάς πρέπει οι νέες τεχνολογίες, η χρήση ψηφιακών μέσων, να είναι προσιτές στο κοινό. Αυτό είναι σημαντικό. Ξέρετε γιατί; Όχι μόνο από οικονομικής άποψης αλλά και στην πράξη.

Υπάρχουν στατιστικές, κύριε Τσιάρα, για τη χώρα μας που σημειώνουν ότι μόνο το 2% όσων είναι πάνω από εξήντα πέντε ετών -κρατήστε την ηλικία αυτή, σε λίγο θα μας απασχολήσει για ένα άλλο θέμα- έχουν ψηφιακές γνώσεις άνω του μετρίου -φανταστείτε τους ανθρώπους αυτούς-, ενώ το 78% δεν έχει αγγίξει ποτέ ηλεκτρονικό υπολογιστή. Μιλάμε για ανθρώπους άνω των εξήντα πέντε ετών. Το 80% δεν έχει ανοίξει υπολογιστή στη ζωή του και μόνο το 2% έχει μια μικρή ιδέα τού τι γίνεται.

Επίσης, δεν νοείται προστασία του καταναλωτή χωρίς να περιλαμβάνει την προστασία του από την ακρίβεια και την ενεργειακή φτώχεια. Μιλάτε για προστασία καταναλωτή. Εδώ πώς θα προστατεύετε τον καταναλωτή; Εδώ έχουμε ακρίβεια, ενεργειακή φτώχεια, τον έχετε γδάρει. Εδώ ο καταναλωτής δεν χρήζει προστασίας; Προστασία από την αισχροκέρδεια, κύριε Υπουργέ, διάφορων ενεργειακών καρτέλ, προστασία από τον πληθωρισμό, από το υψηλό κόστος διαβίωσης, αυτή είναι η προστασία του καταναλωτή. Και όλα αυτά που σας περιέγραψα τώρα, τα μικρά, είναι δική σας ευθύνη.

Η Κυβέρνηση με τις πράξεις της ευθύνεται για όλα αυτά που ζει σήμερα ο Έλληνας πολίτης και όχι ο πόλεμος ή μόνο ο πόλεμος. Πάτε να τα φορτώσετε όλα εκεί. Είναι οι δικές σας πολιτικές επιλογές που έχουν φέρει τον κόσμο σήμερα σ' αυτή την κατάσταση. Για παράδειγμα -το συζητούσαμε πριν από λίγο- η Γαλλία μειώνει τον ΦΠΑ στο αέριο από το 21% στο 5%. Εσείς δεν κάνετε κάτι τέτοιο όμως. Επιδοματάκια για να έχετε εγκλωβισμένους ψηφοφόρους. Εκλογές έρχονται. Πάρε επιδοματάκια. Δεν γίνεται έτσι. Για όλα αυτά, λοιπόν, την ευθύνη την έχει η Κυβέρνηση με τις πράξεις της και με τις παραλείψεις της. Δεν προστατέψατε τον πολίτη καταναλωτή. Τον αφήσατε έρμαιο των καρτέλ. Τον επιβαρύνετε 44 δισεκατομμύρια με τα αχρείαστα lockdown, την πολιτική επιλογή, την πολιτική απόφαση να κλείσετε τη χώρα. Η πανδημία ήταν κάτι άλλο. Αλλά εσείς κλείσατε τη χώρα και τη χρεώσατε με 44 δισεκατομμύρια.

Λέτε ότι τώρα τα νομοσχέδιά σας θα προστατεύσουν τον καταναλωτή. Η ουσία είναι ότι οι δικές σας πολιτικές είναι αυτές που τον άφησαν απροστάτευτο. Ποιος θα προστατεύσει τον καταναλωτή, κύριε Υπουργέ, από τις πολιτικές σας; Από το να τρέχετε πίσω από τις εξελίξεις αντί να είστε διορατικοί και να απολαμβάνετε τις εξελίξεις; Από τον Απρίλιο του 2020 η Ελληνική Λύση είχε καταθέσει πλήρες σχέδιο που θα επέτρεπε στη χώρα μας όχι μόνο να είναι ενεργειακά αυτόνομη αλλά και θα διέθετε σήμερα περίπου 30 δισεκατομμύρια μόνο και μόνο από την προαγορά πετρελαίου και φυσικού αερίου από τις τότε πολύ χαμηλές τιμές. Λεφτά τα οποία θα μπορούσαμε τώρα να ρίξουμε στην αγορά, να στηρίξουμε τις επιχειρήσεις, τον πρωτογενή τομέα. Τότε μας αγνοούσατε. Τώρα τρέχετε να συμμαζέψετε τα ασυμμάζευτα, στην πλάτη όμως όλων των νοικοκυριών και όλων των Ελλήνων.

Σήμερα η Ελληνική Λύση καταθέτει μια τροπολογία, κύριε Υπουργέ, στο νομοσχέδιό σας εμπρόθεσμα. Την έχουμε καταθέσει την περασμένη εβδομάδα. Πρέπει να την ακούσουν οι Ελληνίδες και οι Έλληνες. Πρέπει και να τη λάβετε σοβαρά υπ' όψιν και να την κάνετε αποδεκτή. Εμείς είμαστε πάντα λογικοί. Δεν ζητάμε πράγματα τρελά. Ούτε λεφτά τάζουμε ούτε λεφτόδεντρα ούτε τίποτα. Αλλά εδώ είναι κάτι λογικό. Και παρακαλούμε ως Ελληνική Λύση τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αν μπορέσουν να προβάλουν το θέμα αυτό, γιατί συνήθως είμαστε το αόρατο κόμμα.

Τι ζητάει, λοιπόν, σήμερα η Ελληνική Λύση από την Κυβέρνηση και καταθέτει αυτή την τροπολογία; Ζητάμε την κατάργηση της υποχρεωτικότητας εμβολιασμού για τον COVID για τους άνω των εξήντα ετών που τους έχετε υποχρεώσει και όσοι δεν εμβολιάζονται τους βάζετε πρόστιμο 100 ευρώ. Ζητάμε, λοιπόν, με την τροπολογία αυτή να καταργηθεί. Η συγκεκριμένη απαράδεκτη διάταξη που έχει φέρει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι σε αναστολή από τον Απρίλιο του 2022 ως το τέλος του Σεπτεμβρίου. Ο Σεπτέμβριος τελειώνει, σε λίγες μέρες. Τι θα γίνει πάλι; Θα αρχίσετε πάλι τα πρόστιμα στους πατεράδες μας και στους παππούδες μας;

Υπάρχει COVID; Έβλεπα χθες σαράντα χιλιάδες νέα κρούσματα. Αν είχαμε σαράντα χιλιάδες κρούσματα πριν από έναν χρόνο θα μας είχαν κλείσει φυλακή όλους. Δεν θα κυκλοφορούσε κουνούπι. Τώρα δεν τρέχει κάστανος. Μια χαρά. Ούτε μέτρα θα πάρετε, ούτε τίποτα. Άρα, λοιπόν, καταργήστε το αυτό. Καταθέτουμε την τροπολογία. Ανακουφίστε και σεβαστείτε τους ανθρώπους άνω των εξήντα, τους πατεράδες μας, τους παππούδες μας. Πάρτε πίσω τα πρόστιμα και καταργήστε αυτή την απαράδεκτη νομοθεσία επιβολής προστίμου στους ανθρώπους αυτούς. Εδώ είναι η τροπολογία. Θα σας ακούσουμε σε λιγάκι.

Βασικά είμαστε πάρα πολύ ευτυχημένοι, κύριε Τσίπρα. Ξέρετε, ζούμε το όνειρό μας. Έχουμε μια εβδομάδα τώρα τελευταία που όποια εφημερίδα και να ανοίξεις βλέπεις την Ελληνική Λύση. Πρωτοσέλιδο ο Πρόεδρος μας, η Ελληνική Λύση. Φοβερή αγάπη ξαφνικά. Σας προτρέπουμε να ακούσετε την ομιλία του Προέδρου της Ελληνικής Λύσης, για να πάρετε ξεκάθαρες απαντήσεις στα σενάρια περί συγκυβέρνησης που εσείς οι ίδιοι διαδίδετε. Εσείς οι ίδιοι συντονίζετε τις μαριονέτες σας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και μας έχετε βάλει σε έναν χορό χωρίς να έχουμε κληθεί καν. Δεν θέλουμε να χορέψουμε, ρε φίλε, κι εσύ μας βάζεις μέσα με το ζόρι. Δεν θέλουμε να χορέψουμε. Δεν πρόκειται να συγκυβερνήσουμε. Δεν το έχετε ακούσει επτά, δεκαεπτά φορές που το έχει πει σε όλους τους τόνους ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης. Τι ξαφνική αγάπη αυτή προς την Ελληνική Λύση; Ξαφνική αγάπη. Το αόρατο κόμμα ξαφνικά υπάρχει. Πρωτοσέλιδο στη «Ναυτεμπορική» στο «Manifesto», στο «Πρώτο Θέμα», στην «Εστία», παντού.

Ξαφνικά η Ελληνική Λύση υπάρχει. Υπάρχει ένα κόμμα τριάντισι χρόνια που δουλεύει μέσα στη Βουλή και δεν υπήρχε. Ξαφνικά υπάρχει. Τι είστε εσείς; Η Γεωργία Βασιλειάδου της πολιτικής; Προξενήτρα με το ζόρι; Μα δεν θέλουμε γάμο, χρυσή μου! Μα δεν θέλουμε! Με το ζόρι να μας παντρεύετε; Δεν θέλουμε γάμο. Δεν θέλουμε να συγκυβερνήσουμε. Δεν θέλουμε, χρυσή μου άνθρωποι; Τι άλλο πρέπει να πούμε; Σε πόσους άλλους και διαφορετικούς τόνους πρέπει να το πούμε αυτό το πράγμα. Εντάξει,

πιάνουμε το παιχνίδι σας. Για να μας χτυπήσετε έτσι. Αλλά με συγχωρείτε πάρα πολύ. Ούτως η άλλως συγκυβερνάτε. Κύριε Υπουργέ, δείτε λίγο. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Η πολύ ζωηρή στα νομοθετικά Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει φέρει τριακόσια σαράντα τρία νομοσχέδια μέχρι σήμερα, κύριε Υπουργέ, από το 2019. Δόξα τω θεώ, δουλέψαμε! Την ιδρώσαμε τη φανέλα μας! Τα βγάλαμε τα λεφτά μας! Κύριε Υπουργέ, ούτως η άλλως συγκυβερνάτε. Με το ΠΑΣΟΚ και καλά μαλώνετε τώρα. Έχετε συζυγικά καβαγάκια που θα περάσουν όμως. Θα πάτε σε έναν οικογενειακό σύμβουλο. Έχει οικογενειακούς συμβούλους. Δίνουν λύση σ' αυτά. Το ΠΑΣΟΚ έχει ψηφίσει το 70% των νομοσχεδίων σας. Υπερψηφίζει το ΠΑΣΟΚ. Μα όπου και να πας ΠΑΣΟΚ. Στην Κυβέρνησή σας ΠΑΣΟΚ είναι. Υπουργοί, στελέχη, γενικοί διευθυντές, πρώην ΠΑΣΟΚ. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ΠΑΣΟΚ. Δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ. Ο ΣΥΡΙΖΑ από τον ΣΥΡΙΖΑ -το 3%- έχει φύγει. Τώρα έχει μείνει το ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ είναι ΠΑΣΟΚ. Εσείς είστε ΠΑΣΟΚ. Αυτοί είναι ΠΑΣΟΚ. Παντού ΠΑΣΟΚ. Τι να συγκυβερνήσετε; Αφού συγκυβερνάτε ήδη. Σοβαρά μιλάτε; Ο Πρόεδρος πίσω ΠΑΣΟΚ. Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε. Όλοι Ελληνική Λύση ΠΑΣΟΚ; Ό,τι και να κάνεις είναι ΠΑΣΟΚ. Γελάτε; Τι γελάτε, κύριοι; Μα, συγκυβερνάτε ήδη. Η Αξιοματική Αντιπολίτευση που φωνάζει και διαρρηγγύνει τα ιμάτιά της έχει ψηφίσει το 50% των νομοσχεδίων σας και η Ελληνική Λύση το 20%. Κι αυτό το 20% είναι εθνικά θέματα, αμυντικές συμβάσεις, εξοπλιστικά προγράμματα, μέτρα ανακούφισης του ελληνικού λαού που τον σαπίσατε με τα πρόστιμα και την ακρίβεια. Αυτά μόνο και τίποτα άλλο.

Αφήστε, λοιπόν, τα παραμύθια αυτά τα οποία έχετε εννορη-στρώσει ωραία στο Μαξίμου τώρα και ξεκινάτε τη διαδικασία. Η Ελληνική Λύση όντως θα συνεργαστεί και όντως συνεργάζεται: μόνο με τους Έλληνες πολίτες. Με κανέναν άλλον.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Χίτα και για τη διαφήμιση. Ήρθε η ώρα ο κόσμος να σταματήσει να ψηφίζει απομιμήσεις, κύριε Χίτα, και να ψηφίσει το σωστό.

Τον λόγο έχει η κ. Μπακαδήμα από το ΜέΡΑ25.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ευτυχώς δεν σχολίασε ο κ. Χίτας ότι κι εγώ φοράω πράσινα σήμερα.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας επιστρέψουμε στο διά ταύτα, γιατί πραγματικά είναι σοβαρά τα ζητήματα και πολλά.

Οι δύο οδηγίες που εισάγονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης προς κύρωση αφορούν ζητήματα προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών, ενώ για την κύρωσή τους υιοθετείτε το μοντέλο της μέγιστης ή πλήρους εναρμόνισης, γεγονός που δεν αφήνει κανένα περιθώριο θέσπισης ευνοϊκών διατάξεων, εθνικών διατάξεων, καθώς αυτές δεν θα μπορούν να παρεκκλίνουν καθόλου από τις ρυθμίσεις που θέτουν και θεσπίζουν οι προς κύρωση οδηγίες. Το γεγονός αυτό, η πλήρης εναρμόνιση δηλαδή, είναι σίγουρο πως θα έχει μία σαφέστατη επίδραση στην ελευθερία διαμόρφωσης του περιεχομένου των εθνικών ρυθμίσεων επί των ζητημάτων.

Ο θεωρητικός στόχος των δυο οδηγιών, σύμφωνα με τους συντάκτες τους, είναι η επίτευξη μιας πραγματικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς, η αύξηση της ασφάλειας δικαίου και η μείωση του κόστους των συναλλαγών ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι ψηφιακές υπηρεσίες και αγαθά, την αγορά των οποίων έρχονται να ρυθμίσουν οι οδηγίες, αφορούν μεταξύ άλλων προγράμματα υπολογιστών, εφαρμογές, αρχεία βίντεο, αρχεία ήχου, μουσικά αρχεία, ψηφιακά παιχνίδια, ηλεκτρονικά βιβλία ή άλλου είδους ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις και επίσης ψηφιακές υπηρεσίες που επιτρέπουν τη δημιουργία, την επεξεργασία, την προσπέλαση ή την αποθήκευση δεδομένων σε ψηφιακή μορφή συμπεριλαμβανομένου λογισμικού ως υπηρεσίας, όπως είναι η ανταλλαγή αρχείων βίντεο και ήχου και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας αρχείων, επεξεργασίας κειμένου ή παιχνίδια που παρέχονται σε περιβάλλον υπολογιστικού νέφους και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Από τα άρθρα του νομοσχεδίου, για εμάς εξαιρετική σημασία έχει το άρθρο 5. Έχει πραγματικά κομβική σημασία καθώς συνιστά παραδοχή συναλλαγής ενός ψηφιακού αγαθού ή μιας υπηρεσίας με αντάλλαγμα προσωπικά δεδομένα. Την παραδοχή, δηλαδή, πως τα προσωπικά δεδομένα μας είναι εμπόρευμα απλώς έρχονται και οι οδηγίες να τα ρυθμίσουν ως τέτοια.

Η πιο απλή μορφή παραδείγματος ενός τέτοιου τύπου συναλλαγής είναι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα social media, όπου οι χρήστες είναι ταυτόχρονα και δημιουργοί περιεχομένου της πλατφόρμας, περιεχόμενο που εν πολλοίς περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία παρέχονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας. Εξάλλου, είναι σύνθηρες το φαινόμενο να βλέπουμε μηνύματα τα οποία επικολλώνται και αντιγράφονται στο προφίλ μας στο «Facebook» ζητώντας να μη χρησιμοποιηθούν, να μη δημοσιευθούν, φωτογραφίες και άλλα στοιχεία που δημοσιεύονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι μας καταλαβαίνουμε και βλέπουμε πως καθ' όλη την περίοδο της καραντίνας και της πανδημίας αναπτύχθηκε και δημιουργήθηκε μία νέα καταναλωτική κουλτούρα. Οι πολίτες, πλέον, επιλέγουν να κάνουν τις αγορές τους με μεγαλύτερη συχνότητα απ' ό,τι παλαιότερα και με μεγαλύτερη ευκολία μέσω διαδικτύου. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν δύο ζητήματα που δεν έχουν λυθεί ακόμη.

Το πρώτο είναι η ασφάλεια των αγορών. Ό,τι κι αν κάνουμε, ό,τι κι αν λέμε, ό,τι κι αν συζητούμε, βλέπουμε καθημερινά και λαμβάνουμε ακόμη μηνύματα phishing, μηνύματα κακόβουλα, που αντιγράφουν ακόμη και μηνύματα τραπεζών ή και άλλων υπηρεσιών. Και φυσικά γινόμαστε και μάρτυρες παραδειγμάτων και καταγγελιών συμπολιτών μας που αγοράζουν πράγματα, υπηρεσίες, από καταστήματα ή από επιχειρήσεις διαδικτυακές με το πρόσχημα και με το μανδύα των μεγάλων εκπτώσεων να είναι 80%, 90% σε πολύ μεγάλη ύψη, αντικειμένων που θεωρητικά είναι επώνυμα -είναι, όμως, όλα «μαϊμού»- και ακόμη χειρότερα, πολλές φορές οι συμπολίτες μας κάνουν αυτή την αγορά και προπληρώνουν τα αντικείμενα αυτά που έχουν αγοράσει, τα οποία δεν λαμβάνουν ποτέ.

Το άλλο ζήτημα στο οποίο θα πρέπει, πραγματικά, να σκύψουμε και να δούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις μας, είναι το γεγονός πως οι περισσότερες, η πλειοψηφία των μεσαίων, μικρών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χώρα μας, έχουν χτυπηθεί τόσο πολύ από τη μία πλευρά από τη δεκαετή κρίση και τις πολιτικές λιτότητας και φτωχοποίησης και φυσικά από την πανδημία και τα οικονομικά απόνερα του κορωνοϊού σε τέτοιον βαθμό, που πραγματικά αδυνατούν, και αγωνίζονται καθημερινά για την επιβίωσή τους.

Σε αυτές τις επιχειρήσεις η Νέα Δημοκρατία έδωσε στην αρχή 500 ευρώ για να φτιάξουν e-shop, ποσό που δεν φτάνει ούτε καν για τον σχεδιασμό, πόσω μάλλον για τη λειτουργία, για την εκπαίδευση του προσωπικού ώστε να μπορεί να χειρίζεται το e-shop και να μπορεί να λαμβάνει τις παραγγελίες, να τις διεκπεραιώνει αλλά από την άλλη, βλέπουμε ότι πραγματικά δεν αρκεί για να μπορέσει να συνεχίσει, να συντηρηθεί και να αναπτυχθεί το ηλεκτρονικό κατάστημα μιας επιχείρησης. Ειδικά αν σκεφτούμε πως σε πολλές επιχειρήσεις, οι επιχειρηματίες είναι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας και θα χρειαστούν είτε προσωπικό είτε βοήθεια για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν και να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία. Σε αυτές, λοιπόν, τις επιχειρήσεις λέμε ότι θα μπορούμε πλέον να τις στηρίξουμε με την ενσωμάτωση των οδηγιών ώστε να μπορέσουν να κάνουν διασυνοριακές συναλλαγές. Θα μπορούσαν; Ή τελικά όλο αυτό είναι ένα πρόσχημα, όπως εμείς πιστεύουμε, για να διευκολυνθούν οι μεγάλοι όμιλοι, οι μεγάλες επιχειρήσεις, που μπορούν πραγματικά να μπουν σε έναν τέτοιον αγώνα -και ήδη μπαίνουν- σε έναν αγώνα ανοίγματος σε αγορές σε πανευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Εμείς, τώρα από την άλλη, στις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας μας, που καθημερινά αγωνιούν και αγωνίζονται για να μπορέσουν να καλύψουν τις ανάγκες τους, τις ολοένα και αυξανόμενες ανάγκες, τους λέμε ότι θα πρέπει να καταφέρουν να αυξήσουν το πελατολόγιό τους, να κάνουν χρήση των νέων τεχνολογιών και των δυνατοτήτων που μας δίνει η τεχνολογία και η ανάπτυξη και ταυτόχρονα να ανταγωνιστούν όχι

μόνο τους εγχώριους ανταγωνιστές του κλάδου τους αλλά και τους ξένους, τη στιγμή που δεν τους δίνουμε καμμία πραγματική στήριξη για να μπορέσουν να διεκδικήσουν ένα ψίχουλο, ένα μικρό κομμάτι, έστω, της αγοραστικής πίτας.

Στην πραγματικότητα, λοιπόν, δεν ευνοούνται οι μικρές επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες, ευνοούνται η ευρωπαϊκοί μονοπωλιακοί όμιλοι, όμιλοι που έχουν την τεχνογνωσία και το κεφάλαιο να προχωρήσουν σωστά, να κάνουν επενδύσεις και να μπορέσουν να αξιοποιήσουν όλες τις δυνατότητες που τους έχει ανοίξει τόσο η ευρωπαϊκή νομοθεσία όσο και η τεχνολογία.

Ειδικότερα, το νέο πλαίσιο κανόνων που έρχονται να θεσπίσουν οι δύο οδηγίες επιφέρει αλλαγές στον αστικό κώδικα, επιχειρώντας να προχωρήσει σε άρση της αβεβαιότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου στο δίκαιο των συμβάσεων των κρατών μελών, δημιουργώντας ένα πλαίσιο ενιαίων και σταθερών όρων, μειώνοντας ταυτόχρονα τις δαπάνες των επιχειρήσεων που αυτές προκύπτουν ακριβώς λόγω των νομικών διαφορών στο δίκαιο των κρατών μελών, χωρίς όμως -επαναλαμβάνω- να βλέπουμε κανένα βήμα ουσιαστικής στήριξης των επιχειρήσεων ώστε να κατορθώσουν να κάνουν, πραγματικά, χρήση των τεχνολογικών επιτευγμάτων της εποχής μας.

Οφείλουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να προστατεύσουμε από τη μία πλευρά τους καταναλωτές ώστε να μην πέφτουν θύματα διαδικτυακής απάτης και από την άλλη να στηρίξουμε τις επιχειρήσεις μας ώστε αυτές, όχι μόνο να καταφέρουν να επιβιώσουν, αλλά πραγματικά να αναπτυχθούν.

Κλείνοντας, ήθελα να πω ότι ζούμε σε μία περίοδο που διεξάγονται πολλές συζητήσεις για περιπτώσεις εμπορίας, αγοράς και χρήσης προσωπικών δεδομένων ατόμων με μοναδικό στόχο την εκμετάλλευση και την επίτευξη κέρδους. Και αυτές οι συζητήσεις παραμένουν ανοιχτές, τις παρακολουθούμε όλοι, γινόμαστε μέρος τους και καθημερινά βλέπουμε να βγαίνουν και νέα στοιχεία. Ζούμε, επίσης, σε μία περίοδο με τη συζήτηση για τις υποκλοπές να είναι ανοιχτή, σε μία περίοδο με την πλειοψηφία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να παλεύει για την επιβίωσή της. Σε αυτή, λοιπόν, την περίοδο, αντί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να μεριμνά για όλες αυτές τις περιπτώσεις, των πολιτών μας που χρήζουν στήριξης, τη διαλεύκανση όλων των ζητημάτων που αφορούν τις υποκλοπές -θεωρούμε ότι σε αυτό φυσικά θα συνεχιστεί η συζήτηση και ίσως να έχουμε και καρπούς το επόμενο διάστημα- βλέπουμε να μην κάνει τίποτα περισσότερο -αν και θα μπορούσε- για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών. Βλέπουμε, παρ' όλα αυτά, να νομοθετεί για ακόμη μια φορά υπέρ των λίγων, υπέρ των επιχειρηματικών ομίλων.

Ως ΜέΡΑ25 έχουμε σταθεί -και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε- απέναντι σε οποιαδήποτε προσπάθεια είναι σε όφελος των λίγων και σε βάρος των πολλών. Στεκόμαστε, έχουμε σταθεί και θα σταθούμε απέναντι σε όποια προσπάθεια στηρίζει την олигархία, αφήνει έκθετα τα προσωπικά δεδομένα των συμπολιτών μας και αφήνει έκθετες τις μικρές, τις μεσαίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Γι' αυτούς τους λόγους και καταψηφίζουμε τις δύο οδηγίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Βελόπουλε, πριν σας δώσω τον λόγο, μου επιτρέπετε για τριάντα δευτερόλεπτα να δώσω τον λόγο στον κ. Τσακλόγλου να κάνει μια παρέμβαση σχετικά με την τροπολογία;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ αμφότερους τους Προέδρους. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Είναι μία τροπολογία για την παράταση της θητείας της προσωρινής διοίκησης, της διοικούσας επιτροπής του Ταμείου Επιχειρηματικής Κεφαλαιοποίησης Ασφάλισης, του ΤΕΚΑ. Σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ιδρυτικές διατάξεις του ταμείου, το ταμείο

διοικείται μέχρι τον ορισμό του πρώτου διοικητικού συμβουλίου από μεταβατικό όργανο διοίκησης -αυτή είναι η προσωρινή διοικούσα επιτροπή. Ο αρχικά προβλεπόμενος χρόνος ήταν στο ένα έτος. Με την προτεινόμενη τροπολογία φέρνουμε μια μικρή παράταση για τρεις επιπλέον μήνες.

Βασικός στόχος είναι να αποφευχθεί τυχόν κενό στη διοίκηση του ταμείου σε βάρος των ασφαλισμένων και εν γένει της αποτελεσματικής του λειτουργίας, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού του διοικητικού συμβουλίου του ταμείου -ο πρόεδρος έχει ήδη διοριστεί- στο προβλεπόμενο διάστημα.

Πέρα από αυτό, όμως, και ίσως ακόμα σημαντικότερο, είναι ότι η παράταση της θητείας της προσωρινής διοικούσας επιτροπής γίνεται αναγκαία προκειμένου να ολοκληρωθούν έργα που βρίσκονται ήδη σε στάδιο ωρίμανσης με πρωτοβουλία και μερίμνά τους.

Αυτά τα έργα διατρέχουν συνολικά τη λειτουργία του ταμείου, αφορούν αφ' ενός την κτηριακή και τις λοιπές υποδομές, κυρίως, όμως, δράσεις με θεσμικό χαρακτήρα, όπως προετοιμασία των κανονισμών και των οργανισμών του ταμείου. Συνεπώς ο προτεινόμενος χρόνος παράτασης είναι η αναγκαία γέφυρα για την επιτυχή ολοκλήρωση της θητείας ενός μεταβατικού οργάνου διοίκησης που με ελάχιστα μέσα και πόρους ανταποκρίθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία στα καθήκοντά του και στην ομαλή μετάβαση στα μόνιμα όργανα διοίκησης του ταμείου.

Τέλος, με την προτεινόμενη τροπολογία λαμβάνεται μέριμνα και για τη διασφάλιση της ομαλής ανάληψης αρμοδιοτήτων από το διοικητικό συμβούλιο του ταμείου, με τη συνέχιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του για το χρονικό διάστημα που έπεται της λήξης της θητείας της προσωρινής διοικούσας επιτροπής και γι' αυτόν τον λόγο προτείνεται η αναθεώρηση σε δώδεκα από έξι μήνες της παράτασης λειτουργίας της μονάδας υποστήριξης της προσωρινής διοικούσας επιτροπής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα στην έναρξη της ομιλίας να αναφερθώ στο πολιτικό προσωπικό της χώρας με ιδιαίτερη θλίψη για την αντιμετώπιση που έχουμε ως Ελληνική Λύση συνολικά από όλους εσάς, που νομίζετε ότι μπορεί επειδή είστε και μέλη του συστήματος να δημιουργήσετε ρωγμές σε ένα σύστημα που λέγεται «Ελληνική Λύση», ελληνικό, πατριωτικό και κυρίως -θα έλεγα- λογικό.

Επί τρία χρόνια παίζετε ένα πολύ βρώμικο παιχνίδι -και το λέω με κοιμώ τρόπο- και θα το αποδείξω αυτό που λέω, κύριε Υπουργέ, δεν συνωμοσιολογώ. Το βρώμικο παιχνίδι παίζεται από τις στημένες και πληρωμένες δημοσκοπήσεις των γνωστών κέντρων οι οποίες δημιουργούν την αίσθηση -όχι την πεποίθηση- στον ελληνικό λαό ότι ίσως αυτό που βλέπουν να μην είναι πραγματικότητα, να βλέπουν μέρα και να είναι βράδυ. Όμως, η πεποίθησή μας είναι ότι όλες αυτές οι πληρωμένες-στημένες δημοσκοπήσεις είναι ένας μοχλός πολιτικής παραβατικότητας -όπως ακριβώς το ακούτε- διότι έτσι δημιουργούν ένα κλίμα το οποίο δεν υπάρχει. Μπορώ να δώσω πλείστα όσα παραδείγματα και θα το αναλύσω παρακάτω.

Δεύτερον, το βρώμικο χτύπημα στην Ελληνική Λύση γίνεται από το ΕΣΡ. Πρόκειται για έναν καθαρά παρακρατικό οργανισμό ο οποίος δεν τιμωρεί τα κανάλια στα οποία δεν παρουσιάζεται η Ελληνική Λύση, κατά το γράμμα του νόμου και την εντολή που υπάρχει, αλλά, αντίθετα, κάθε φορά τιμωρεί είτε Βουλευτές είτε τον Πρόεδρο είτε τα κανάλια τα οποία φιλοξενούν τον Πρόεδρο, με έναν σκοπό, να φιμώσει την Ελληνική Λύση.

Ο τρίτος τρόπος του βρώμικου πολέμου είναι ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν μας παρουσιάζουν. Πραγματικά, τι είδους δημοκρατία είναι αυτή, κύριε Υπουργέ, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ, που συνεχώς είστε όλοι εσείς στα κανάλια, αλλά είμαστε ελάχιστοι από τα υπόλοιπα κόμματα; Πώς αισθάνεστε εσείς;

Αντιλαμβάνομαι την αλαζονεία και το συμπλεγματικό του αλαζόνος, δηλαδή το: «εγώ είμαι και πηγαίνω στο κανάλι». Όμως, η δημοκρατία άλλα προτάσσει, το δικαίωμα στην ελευθεροστομία, το δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση του λόγου.

Και, τέταρτον, ξαφνικά τις τελευταίες τέσσερις μέρες είδα και συγκλονίστηκα, κύριε Τσιάρα, όλα τα μέσα ενημέρωσης, τις δικές σας εφημερίδες, κάτι αριστερά site, ότι είχαν για πρωτοσέλιδο: «Θα συγκυβερνήσει η Ελληνική Λύση με τη Νέα Δημοκρατία και θα τα βρουν μεταξύ τους». Συγκλονίστηκα, γιατί αυτοί οι τύποι του ΠΑΣΟΚ -και ζητώ συγγνώμη για το «τύποι»- είναι μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ και μέσα σε εσάς. Δεν τα βρήκατε μεταξύ σας και επιχειρείτε τώρα με έναν άκομψο και προσβλητικό, για τη δική μας νοημοσύνη, τρόπο να μας εμπλέξετε σε μια περιδίνηση στην οποία δεν θέλουμε να μπούμε. Δεν μας αφορά η συγκυβέρνηση. Και να σας πω γιατί δεν μας αφορά και να σας το αναλύσω περαιτέρω. Εμείς δεν ήρθαμε για να συγκυβερνήσουμε με κανέναν. Ήρθαμε για να κυβερνήσουμε με εντολή του ελληνικού λαού, εάν αυτός το ορίσει. Τελεία και παύλα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Θα κάνω και μερικές επισημάνσεις σε όλους σας. Ευλικρινά θέλω όλοι εσείς να σκεφθείτε σοβαρά εάν αυτό το πράγμα που λέγεται δημοκρατία, όπως το φτιάξατε από το 1974 μέχρι σήμερα, είναι δημοκρατία:

Δημοσκοπήση της «METRON ANALYSIS» για μια εφημερίδα, που παρουσιάστηκε σε κανάλι. Δείτε πόσο ύπουλα και βρώμικα, κύριοι συνάδελφοι, χτυπούν κόμματα. Λέει: «Τηλεφωνική έρευνα με αναλογία 69% σε σταθερά τηλέφωνα». Πείτε μου πόσοι από εσάς έχετε σταθερά τηλέφωνα στο σπίτι σας.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Όλοι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όλοι; Τώρα πλάκα μου κάνεις. Σηκώνεις το σταθερό τηλέφωνο εσύ, κύριε συνάδελφε;

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Μπράβο, είσαι στο 1970 δηλαδή ακόμα. Εμ γι' αυτό το ΠΑΣΟΚ είναι εκεί. Λέω, λοιπόν, ότι οι Έλληνες έχουν σταθερό τηλέφωνο σε χρήση, με βάση το στατιστικό δείγμα, μόνο το 10%. Όταν μπαίνεις με 70% στα σταθερά σημαίνει ότι το στατιστικό που δίνεις ως δημοσκοπική εταιρεία είναι λάθος. Κι εκεί έρχεται η πτώση του ΣΥΡΙΖΑ, έρχεται η πτώση της Ελληνικής Λύσης και η άνοδος όλων των υπολοίπων. Αυτό θέλω να σας πω. Και δεν είναι μόνο αυτό. Γράφει με ψιλά γράμματα: «Εκτίμηση ψήφου». Δεν υπάρχει πουθενά στην επιστημονική στατιστική ορολογία ο όρος «εκτίμηση». Υπάρχει η πρόθεση. Έτσι, λοιπόν, διαμορφώνει η Νέα Δημοκρατία στο βρώμικο πολιτικό περιβάλλον που φτιάχνει η ίδια τις τάσεις, τις προθέσεις και τις εκτιμήσεις.

Όμως, και θα πω και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, και θέλω να μου απαντήσετε. Έχει επιβληθεί στον ομιλών στο ελληνικό Κοινοβούλιο πρόστιμο 1,5 εκατομμύριο ευρώ από το ΕΣΡ. Η νόμιμη άμυνά μου, κύριε Υπουργέ, ήταν να καταφύγω στη δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη, επειδή είναι συνάδελφος ο πρόεδρος του ΕΣΡ, είπε τα όσα είπε. Έψαξα τον καταγγέλλοντα. Από τις δέκα καταγγελίες μόνο η μία ήταν φυσικό πρόσωπο. Και έκανα μήνυση στο φυσικό πρόσωπο, διότι η καταγγελία ήταν ψευδής και ανυπόστατη. Είναι δυνατόν να στέλνει το ΕΣΡ υπάλληλό του μάρτυρα υπέρ αυτού που έκανα μήνυση εγώ; Πόσο σπημένο είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης; Στέλνει, λοιπόν, στη μήνυσή μου το ΕΣΡ, ακούστε τώρα, κάποιον κύριο -θα το καταθέσω στα Πρακτικά- με έδρα οικίας το ΕΣΡ. Στέλνει μάρτυρα σε μήνυση που έκανα εγώ στον ψεύδη καταγγέλλοντα του ΕΣΡ, του παρακρατικού μηχανισμού του κ. Κουτρουμάνου, υπάλληλο του ΕΣΡ. Ένας πολίτης έκανε καταγγελία σε μένα, ανυπόστατη κατά την άποψή μου, και προσέφυγα στη δικαιοσύνη για να βρω το δικό μου. Και έστειλε μάρτυρα το ΕΣΡ; Φτιάξατε παρακρατικούς μηχανισμούς που στηρίζουν τον πόλεμο εις βάρος φυσικών προσώπων στην Ελλάδα; Σε ποια χώρα συμβαίνουν αυτά; Πείτε μου εσείς. Να στείλει το ΕΣΡ τον υπάλληλό του μάρτυρα -είμαστε με τα καλά μας;- τον κ. Καραηλία με έδρα Αμερικής 1 που είναι η έδρα του ΕΣΡ;

Και δεν είναι μόνο αυτό. Επί τρία χρόνια διατηρήσαμε εδώ μια στάση, μια θέση αρχής, κύριε Υπουργέ. Όχι προσωπικά χτυπή-

ματα, όχι βρώμικος πόλεμος, πάντοτε με σοβαρότητα και μέτρο στην αντιπαράθεση, από όλους στην Ελληνική Λύση και από τα στελέχη της. Αυτή είναι η λογική μας. Για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ο πολιτικός λόγος της Ελληνικής Λύσης είναι άφαντος. Για παράδειγμα είχα προτείνει στον Πρωθυπουργό δύο πράγματα στην τελευταία μου ομιλία και τα έκανε. Ένα είναι οι ηλιακοί θερμοσίφωνες, που το φέρνει ως νέο μέτρο, και δεύτερο είναι η ιστορία με το SimpleCart, δηλαδή να φέρνουμε από τη Γερμανία τον χειμώνα ανθρώπους στα ελληνικά ξενοδοχεία στην Κρήτη, στην Κω κ.λπ.. Και είπε ο κ. Κικίλιας να το κάνουμε. Δεν μπορεί όμως να βγαίνει στα μέσα ενημέρωσης η δική μας πρόταση, να την καπελώνετε, να την τρώτε εσείς επικοινωνιακά και να την προωθείτε ως δική σας. Δεν είναι έντιμο αυτό. Εντάξει, η καλή κλεμμένη ιδέα είναι η καλύτερη ιδέα. Όμως, δεν είναι πολιτικά σωστό και ορθό.

Τώρα, λοιπόν, για να μιλάμε επί πραγματικών στοιχείων και στατιστικών δειγμάτων, ποιος συγκυβερνά, ποιοι είναι οι πραγματικοί συγκυβερνήτες; Ο Ανδρουλάκης, το ΠΑΣΟΚ, ψηφίζει το 70% των νομοσχεδίων της Νέας Δημοκρατίας. Ο ΣΥΡΙΖΑ ψηφίζει περίπου το 50% των νομοσχεδίων της Νέας Δημοκρατίας. Η Ελληνική Λύση ψηφίζει το 20%. Κι εγώ ρωτώ: Ποιος λογικός μπορεί να πίστεψε ότι το 20% θα πάει να συγκυβερνήσει και όχι αυτός που ψηφίζει το 70% ή το 50%; Μόνο στον παράλογο κόσμο των μέσων ενημέρωσης, που πληρώνονται αδρά από τη Νέα Δημοκρατία, ισχύουν αυτά.

Για εμάς ισχύει ένα πράγμα. Δεν μπορούμε να συγκυβερνήσουμε, δεν θέλουμε να συγκυβερνήσουμε, δεν γίνεται να συγκυβερνήσουμε. Για εμάς δεν ισχύουν τα λαϊκίστικα δημοσκοπικά «το λεφτά υπάρχουν» του Γιώργου Παπανδρέου, «με έναν νόμο και ένα άρθρο» του κ. Τσίπρα.

Για εμάς ισχύει, κύριε Υπουργέ, γιατί γνωρίζετε αρχαία ελληνική γραμματεία, αυτό που έλεγε ο Δημόκριτος: «Να επιδιώκεις τις κοπιώδεις προσπάθειες που φέρνουν τα μεγάλα και λαμπρά επιτεύγματα στους ανθρώπους». Εμείς θέλουμε να κοπιάσουμε, θέλουμε να προσπαθήσουμε. Για εμάς ισχύει συνεργασία μόνο με τον ελληνικό λαό, συνεργασία μόνο με τους Έλληνες. Συνεργασία με αποτυχημένους που έφεραν την Ελλάδα στα πρόθυρα μιας ολικής κατάρτισης δεν μπορεί να υπάρξει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Για εμάς ισχύει και το λέω κάθετα. Η Κυβέρνηση απέτυχε. Η Αντιπολίτευση απέτυχε. Το ΠΑΣΟΚ απέτυχε. Η Ελληνική Λύση θα πετύχει. Τελεία και παύλα. Εντολή ζητάμε από τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Για εμάς, λοιπόν, ισχύει ότι θα προσπαθήσουμε να κάνουμε την Ελλάδα πρώτη. Για εμάς ισχύει το πολύ απλό, δεν υπάρχει στη ζωή κάτι ακατόρθωτο αρκεί να προσπαθήσεις. Εμείς, λοιπόν, θέλουμε να πάρουμε εντολή να προσπαθήσουμε να ξανακάνουμε την Ελλάδα πρώτη εκεί που αξίζει πραγματικά, εκεί που πρέπει να είναι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και εδώ για εμάς, επειδή είπα ότι απέτυχε η Κυβέρνηση, απέτυχαν όλοι τους. Έχω μπροστά μου, κύριε Υπουργέ, την εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ από το 2008 μέχρι σήμερα. Σλοβενία: Είχε 18.000 ευρώ κατά κεφαλήν εισόδημα το 2008, το 2021, κύριοι συνάδελφοι, είχε 24.000 ευρώ. Αύξηση 32%. Πήρα ανατολικές χώρες, Εσθονία: Το 2008 είχαν 12.000 ευρώ οι Εσθονοί, το 2021 είχαν 23.000 ευρώ. Αύξηση 86%. Λιθουανία: Είχαν 10.000 ευρώ κατά κεφαλήν εισόδημα το 2008, είχαν 19.000 και κάτι ευρώ το 2021. Αύξηση 94%.

Πάμε στην Ελλάδα, αφήστε τις άλλες χώρες. Ελλάδα το 2008 είχε 21.000 ευρώ, το 2021 είχε 17.000 ευρώ. Μείωση 23%. Ε, λοιπόν, αποτύχατε όλοι. Φύγετε, πάμε σε εκλογές και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ. Και αν ο ελληνικός λαός σκεφτεί σοβαρά θα επιλέξει τη φωνή της λογικής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Σας λέγαμε έρχεται πείνα και γελούσατε όλοι εδώ μέσα. Από το 2020, κύριε Τσίπρα, ουρλιάζω. Προσωπικά εγώ και όλη η Ελληνική Λύση. Έρχεται πείνα, έρχεται ενεργειακή φτώχεια και γελούσατε όλοι. Δεν πήρε κανένας κανένα μέτρο. Δεν πρότεινε κανένα κόμμα τίποτα.

Εμείς προτείνουμε σειρά προτάσεων, μελετών, τις καταθέσαμε

στο ελληνικό Κοινοβούλιο, τις δώσαμε και στους Υπουργούς. Και βγαίνει χθες ο Υπουργός κ. Οικονόμου και λέει το αμίμητο: «Αναπόφευκτη η πτώση του βιοτικού επιπέδου για αρκετό διάστημα». Αυτό και μόνο πρέπει να δει ο Έλληνας και να πει ότι αυτοί οι άνθρωποι δύο χρόνια πριν μας έλεγαν αυτό που λένε αυτοί σήμερα. Ή, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία έλεγε ψέματα το 2020 ότι όλα πάνε καλά ή δεν μπορούσε να προβλέψει αυτό που έρχεται, διότι η πολιτική κατά τον Αριστοτέλη είναι να προβλέπεις τις εξελίξεις και να τις θεραπεύσεις. Είτε το ένα ισχύει για τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ είτε το άλλο, δεν είστε ικανοί να κυβερνήσετε το καράβι που λέγεται Ελλάδα. Δεν μπορείτε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έχω μπροστά μου, όμως, τα λάθη που κάνετε, κύριε Υπουργέ, και λυπάμαι. Μια φιλελεύθερη Κυβέρνηση, την ώρα που ο Έλληνας πεινάει, στο νέο οργανόγραμμα του ρουσφετολογικού, που επιλέγει ο κ. Χατζηδάκης, πίνাকা υπάρχει αύξηση του μισθού του διοικητού 8.000 ευρώ, σε διευθυντές ιδιώτες. Υπάρχουν μισθοί 4.000 ευρώ σε ιδιώτες. Εκεί που είχαμε πέντε, έξι διευθυντές έχουμε τώρα τέσσερις υποδιοικητές, δεκατρείς γενικούς διευθυντές, εξήντα τρεις διευθυντές, δώδεκα υποδιευθυντές, διακόσιους ενενήντα έναν τμηματάρχες, μία θέση επικεφαλής της ομάδας εσωτερικών έρευνας. Όλοι αυτοί παίρνουν πάνω από 5.000 ευρώ και οι έρμημοι οι συνταξιούχοι περιμένουν, κύριε Υπουργέ, να πάρουν τη σύνταξή τους. Ο πατέρας σας και ο πατέρας μου, ο δικός μου έφυγε από τον μάταιο τούτο κόσμο, αλλά οι παππούδες μας, οι θείοι μας, οι πατεράδες μας περιμένουν να πάρουν τη σύνταξή τους και δεν τους τη δίνετε. Γιατί; Γιατί δίνετε λεφτά σε τριακόσιους νοματάρχες, οι οποίοι θα είναι ψηφοφόροι, μαζί με τους δικούς τους και τις οικογενειές τους, του κ. Χατζηδάκη, για να μπορεί να είναι πρώτος στον βόρειο τομέα.

Είναι ντροπή αυτά! Είναι ντροπή! Έχετε το κράτος για λάφυρο και δεν ντρέπεστε λίγο στη Νέα Δημοκρατία. Είναι δυνατόν να το ανέχονται Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αυτό το πράγμα, να μην παίρνουν οι ψηφοφόροι τους οι συνταξιούχοι τις συντάξεις τους κανονικά, να παίρνουν κάτι έναντι την ώρα που πληρώνουν χιλιάδες ευρώ στους κύριους διοικητές;

Επίσης, ενέργεια Σκυλακάκης. Το φυσικό αέριο προκάλεσε απώλεια 5 δισεκατομμύρια στο ΑΕΠ από το Σεπτέμβριο του '21. Εάν άκουγε εμάς ο κύριος Πρωθυπουργός από το '20 δεν θα είχαμε απώλεια 5 δισεκατομμύρια μόνο, λέει ο κ. Σκυλακάκης, είναι δήλωσή του, αλλά θα είχαμε τουλάχιστον 25 με 30 δισεκατομμύρια πλεόνασμα από τη διαφορά τιμής όταν είπαμε αγοράστε χαμηλή ενέργεια για να τα δώσετε στους Έλληνες. Αυτή είναι η διαφορά μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ο Τσίμας, ο δημοσιογράφος, τον ρωτάει: Τι προϋπολογισμό θα καταθέσετε; Και απαντάει, κύριε Τσίπρα μου, ο αρμόδιος Υπουργός: «Ελα ντε;» Τα ακούτε, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ; Αυτά δεν τα λέτε εσείς. Γιατί δεν τα λέτε αυτά; Όταν ο αρμόδιος Υπουργός λέει: «Ελα ντε, τι προϋπολογισμό θα καταθέσουμε;», έχει τελειώσει η λογική πλέον. Αυτοί κυβερνούν τη χώρα. Και λέω πώς να συγκυβερνήσεις με αυτούς να κάνουν την ανάγκη φιλότιμο; Να κάνουν το άσπρο μαύρο; Να κάνουν το ψάρι κρέας; Δεν γίνεται!

Σας είπα για τα «Εξοικονομά». Πρέπει να πω, όμως, το εξής, κύριε Υπουργέ, με θλίψη. Ο Πρωθυπουργός μιλάει για ανομβρία, μιλάει για ξηρασία, μιλάει για κλιματική αλλαγή. Το νερό γιατί το ιδιωτικοποιείτε; Σας παρακαλώ πάρα πολύ μην κάνετε το έγκλημα. Προέρχεστε από τη Θεσσαλία, μια περιοχή που χρειάζεται το νερό, χρειάζεται το φράγμα του Αχελώου, χρειάζεται όλα τα έργα εκεί. Το νερό μην το ιδιωτικοποιείτε, κύριε Υπουργέ, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, θα το πληρώσουμε πανάκριβα τα επόμενα χρόνια όχι μόνο ως αντίτιμο, αλλά ως απαραίτητο υλικό αγαθό για να καλλιεργήσουμε τη γη. Πραγματικά απορώ.

Άλλο παράδειγμα, οι μελισσοκόμοι. Κάνκαν τα δάση στην Εύβοια. Δεν υπάρχει να πάνε οι μελισσοκόμοι πουθενά τις κυψέλες τους. Πηγαίνουν και τις βάζουν σε ένα δάσος χωροταξικά τοποθετημένο και τους βάζει πρόστιμο το δασαρχείο. Πού θα πάνε τα μελίσσια τους οι άνθρωποι, αφού κήκε το δάσος, κάπου πρέπει να τα βάλουν; Δεν υπάρχει μέριμνα, δεν υπάρχει πρόνοια, δεν σκέφτεται κανείς τίποτα και για τίποτα.

Σταφίδα στην Κόρινθο σε αποθήκες παραμένει, που η σταφίδα ήταν ένα εθνικό προϊόν που στηρίξε την ελληνική οικονομία το 1840 και μετά και τώρα ο κακομοίρης ο σταφιδοπαραγωγός περιμένει μια βοήθεια, κάτι να του δώσετε, κάτι να κάνετε γι' αυτόν, όπως και ο μελισσοκόμος και δεν κάνετε τίποτα.

Πρέπει εμείς να σας τα λέμε; Τι είμαστε οι παιδονόμοι της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ; Θα σας πω τι είμαστε, αυτό που δεν είστε εσείς. Η φωνή της λογικής, η φωνή της πρότασης, η φωνή της αντίληψης των πραγμάτων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και σας λέω και κάτι τώρα και θα γελάσετε, αλλά δεν με ενδιαφέρει. Σε λίγο με την πείνα που έρχεται, το ετοίμασε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, που οπαδός είναι ο κ. Τσίπρας και ο κ. Ανδρουλάκης φαντάζομαι, αλλά και ο κ. Μητσοτάκης, θα τρώμε έντομα. Πιστοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εγώ πηγαίνω στο εξωτερικό, εσείς δεν πάτε, στα σουπερμάρκετ της Λιθουανίας, της Πολωνίας και της Γερμανίας υπάρχουν γρύλοι έτοιμοι προς βρώσιν. Να αποφύγουμε την πείνα, να τρώμε έντομα.

Και όχι μόνο αυτό. Όχι! Σε λίγο θα πίνουμε και λύματα. Γελάει ο κύριος συνάδελφος. Έχω, λοιπόν, το άρθρο στους «TIMES», όπου ο σερ Τζέιμς Μπέβαν, μέλος του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, λέει: «Η κατανάλωση ανακυκλωμένων λυμάτων είναι το μέλλον».

Η υπηρεσία ύδρευσης Σιγκαπούρης κυκλοφόρησε μπίρα που παρασκευάζεται από ανακυκλωμένα λύματα και εσείς ιδιωτικοποιείτε το νερό. Δηλαδή, ποια είναι η λογική πραγματικά; Για ποια Ευρώπη μιλάμε; Πείτε μου εσείς για ποια Ευρώπη, που πλήρωσε η Ευρώπη 2 τρισεκατομμύρια ευρώ, περίπου το 15% του ΑΕΠ στις βλακώδεις επιλογές με την ενέργεια, σε εισαγωγές ενέργειας λόγω ανικανότητας των ηγετίσκων που έχουμε στην Ευρώπη. Ηγετίσκοι είναι, δεν είναι καν ηγέτες. Πού είναι εκείνος ο Ντε Γκωλ; Πού είναι ο Κολ; Πού είναι η Θάτσερ; Πού είναι η Μέρκελ, εν πάση περιπτώσει; Θα γινόντουσαν όλα αυτά; Όχι, γιατί έχουμε νάνους ηγέτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και το λέω πολύ απλά. Βγαίνει ο Μακρόν και έπαθε Μητσοτάκη. Χθες έκανε δήλωση: «Η καλύτερη ενέργεια είναι αυτή που δεν καταναλώνουμε». Copy paste είναι οι δυο τους. Τι Μακρόν, τι Μητσοτάκης. Ακούστε λογική. Άρα το καλύτερο φαγητό είναι αυτό που δεν καταναλώνουμε, να μην τρώμε κιόλας, να μην πίνουμε νερό, να μην ανοίγουμε τον διακόπτη, να μην κάνουμε τίποτα. Αυτοί είναι ηγέτες; Ρεσιτάλ ευφύιας.

Θα βάλω, λέει, πλαφόν σε αυτόν που πουλάει φυσικό αέριο στην τιμή. Πώς γίνεται αυτό; Σε ποια ελεύθερη οικονομία μπορείς να πεις στον άλλο: «Πουλά μου τόσο». Εάν μου πει μένα κάποιος στις επιχειρήσεις μου «να μου πουλάς τόσο το προϊόν σου», θα του πω: «Σήκω φύγε από εδώ, ρε».

Σε λίγο θα επιβάλουμε πλαφόν οπουδήποτε θέλουμε εμείς. Θαβάλουμε πλαφόν σε μια τιμή φυσικού αερίου 10 ευρώ.

Μα δεν γίνονται αυτά, αντί να επιβάλλετε πλαφόν σε όλους τους παρόχους ενέργειας στη χώρα στην τιμή του ρεύματος. Γιατί δεν βάζετε πλαφόν εκεί; «Καίει» το Χρηματιστήριο. Για να οικονομούν οι ολιγάρχες, οι φίλοι, οι κολλητοί σας; Και τώρα ξαφνικά βλέπουμε ότι αγοράζει και ο κ. Βαρδινογιάννης την «Αιολική» στην Εύβοια.

Όλα καλά, παιδιά! Δουλεύουν όλοι οι Έλληνες, τα δέκα εκατομμύρια Ελλήνων για έξι, επτά ολιγάρχες. Αυτό ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να το σταματήσει ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε η Νέα Δημοκρατία. Γιατί εξυπηρετείτε και υπηρετείτε τους ολιγάρχες κι όχι τους πολίτες. Αυτό μόνο η Ελληνική Λύση μπορεί και θα σταματήσει, θα υπηρετούμε τον πολίτη και όχι τον ολιγάρχη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ακούστε τώρα τα μέτρα που επιβάλλει η Ευρώπη. Κρατηθείτε για να δείτε πόσο ανόητοι είναι οι ηγετίσκοι σας, όλοι οι ηγετίσκοι. Ξεκίνησε από την Αγγλία. Βιομηχανία, περιορισμός παραγωγής, συσκότιση των δημοσίων δρόμων, σύσταση κατά της χρήσης πλυντηρίου και ηλιακής κουζίνας πριν από τις οκτώ μετά μεσημβρίας. Ήδη αυτό ισχύει στη Μεγάλη Βρετανία. Κλείσιμο των παμπ, των μαγαζιών στις εννιά μετά μεσημβρίας. Τα σχολεία τρεις αντί πέντε μέρες τη βδομάδα, για μείωση του αριθμού των τάξεων που χρειάζονται θέρμανση. Γηροκομεία, μείωση επιλο-

γών, κύριε Υπουργέ, στο μενού, λιγότερη χρήση πλυντηρίων, περιορισμός ψυχαγωγίας.

Δηλαδή θα μας κάνετε ένα έμμεσο lockdown. Θα ξανατρομοκρατήσετε τον κόσμο με την ενεργειακή κρίση, γιατί ήσασταν ανίκανοι να δώσετε λύση εσείς και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι και θα κλείσετε τους Έλληνες πάλι σπίτια τους. Το χειρότερο ποιο είναι; Είναι εγκληματική η συσκότιση και το κλείσιμο των φώτων στον δρόμο, διότι, όπως λένε οι ειδικοί, θα αυξηθεί η εγκληματικότητα και τα τροχαία και το αποτέλεσμα θα είναι δυσάρεστο.

Σας λέω ότι είναι ηγετίσκοι! Είναι γελοιότητες αυτά που κάνουν. Δεν είναι σοβαρά πράγματα. Λείπει πραγματική ηγεσία από την Ευρώπη, αλλά λείπει και στιβαρή πραγματική ηγεσία από τη χώρα, μια ηγεσία που θα λέει τα μεγάλα «όχι».

Ακούστε τώρα την άλλη γελοιότητα. Πρώτον, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης επέβαλαν κυρώσεις στη Ρωσία. Δεν εξετάζω το ορθό ή το λάθος. Άποψή μας, είναι λάθος. Όμως, προμηθεύονται -λέει- LNG από την Κίνα, που κάνει ταξίδι σαράντα ημερών να έρθει εδώ και το πληρώνουν πανάκριβα. Είναι λογική να επιβάλω εμπάργκο στη Ρωσία, η Κίνα να είναι φίλη της Ρωσίας και να παίρνω από εκεί LNG; Δεν θα πω για τους Αμερικανούς που θησαυρίζουν, όχι.

Δεύτερον, λέει ο κ. Μητσοτάκης αλλά και οι υπόλοιποι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -αλλά φαντάζομαι ότι και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ συμφωνούν- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν συνδιαλέγεται με κράτη που δεν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και αναφέρονται στη Ρωσία, κύριε Υπουργέ. Ναι, δεν είναι και ο μεγαλύτερος δημοκράτης ο κ. Πούτιν, να συμφωνήσουμε σε αυτό, αλλά είμαι βέβαιος ότι είναι περισσότερο δημοκράτης ο Αλίγιεφ του Αζερμπαϊτζάν, είναι περισσότερο δημοκράτης στο Κατάρ. Από εκεί παίρνουμε φυσικό αέριο. Δείτε την παρανοία τους. Μιλάμε για παρανοια, παράκρουση, για εμμονική λογική, στα όρια της σχιζοφρένειας.

Ακούστε όμως τι λέει το «TIME» επισήμως για τις κυρώσεις: «Η Ευρώπη δεν έχει δει ακόμη τα χειρότερα. Έρχεται ο πιο δύσκολος χειμώνας από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο». Προβλέπει το «TIME» πως οι κυρώσεις θα λειτουργήσουν ως μπουμέρανγκ για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν σταματούν τον πόλεμο, πλουτίζουν τη Ρωσία, θησαυρίζουν τις ΗΠΑ και φτωχοποιείται η Ευρώπη, με κίνδυνο διάλυσης. Αυτή, λοιπόν, τη σχιζοειδή συμπεριφορά θα τη σταματήσουμε εμείς, οι λαοί της Ευρώπης. Ο λαός της Ευρώπης θα μιλήσει στις επόμενες εκλογές. Δεν αντέχεται αυτό άλλο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και η απάντηση των εγκληματικών λαθών, κύριε Υπουργέ, κύριε Τσίρα μου, δίνεται -και το λέω αβίαστα- από τη ΡΑΕ. Ακούστε την ανακοίνωση της ΡΑΕ. Χθες στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής είχαμε 35,7% αέριο, 6,5% λιγνίτη, 4,8% εισαγωγές, 4,3% τα υδροηλεκτρικά και τα υπόλοιπα lay up. Αντί ο λιγνίτης να είναι 35%, εξαρτώμαστε από το φυσικό αέριο κατά 35%. Μόνο με αυτή την επιλογή, η τιμή του ρεύματος θα έπεφτε κατά 45-50% κάτω, κύριοι συνάδελφοι. Ανοίξετε πάση θυσία τους ναυτιλίες τώρα! Ανοίξτε τους. Δεν ακούει κανένας, δεν ακούει κανένας.

Και για να δείτε πόσο ερασιτέχνες είναι οι άνθρωποι, όλοι τους, θα σας πω το εξής. Για να αλλάξει το σύστημα θέρμανσης από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο, είχε δοθεί επιδότηση από ΕΣΠΑ κατά το παρελθόν 7 δισ. περίπου. Δώσαμε 7 δισ. για να αλλάξουμε τους λέβητες πετρελαίου και φυσικού αερίου πριν από μερικά χρόνια. Την τελευταία εβδομάδα, λοιπόν, διαβάζω στον Τύπο: Στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» λέει: «Κίνητρα για επιστροφή στη θέρμανση με πετρέλαιο». Μα, είστε με τα καλά σας; Πριν από επτά χρόνια δώσαμε 7 δισ. και τώρα θα δώσουμε άλλα αυτά 7 δισ. για να γυρίσουμε πάλι από το φυσικό αέριο στο πετρέλαιο;

Πόσο λογική είναι αυτή η πολιτική σας; Και μη μου πείτε ότι φταίει η ενεργειακή κρίση, γιατί αν δεν έφταιγε η ενεργειακή κρίση ή αν δεν θέλατε να φταίει η ενεργειακή κρίση και η Ρωσία έπρεπε το 2020 να αποδεχθείτε τη σοβαρή λογική πρόταση για προαγορά φυσικού αερίου και πετρελαίου για εξορύξεις και μη κλείσιμο λιγνιτών. Άρα δεν είστε ικανοί να κυβερνήσετε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και οι προτάσεις μας είναι κατατεθειμένες σε ένα ολόκληρο βιβλίο -το καταθέσαμε στη Βουλή- για το πώς μπορεί να πληρώσει ο Έλληνας ρεύμα τουλάχιστον 50% πιο χαμηλά.

Όμως, θα ήθελα να πω το πολύ απλό, ότι δεν είναι μόνο τα λάθη που κάνετε στην οικονομία. Κάνετε λάθη και στην άμυνα της χώρας. Συνεχίζετε τον αφοπλισμό των νησιών μας. Έχετε πάρει από τα ελληνικά νησιά -τα αφοπλίσατε- εκείνα τα τεθωρακισμένα, που ήταν μία σημαντικότερη γραμμή άμυνας. Και είπατε ψέματα στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Είπατε δηλαδή ότι δεν θα αντικατασταθούν, αν δεν έρθουν τα γερμανικά.

Τα γερμανικά δεν ήρθαν γιατί είναι σαπάκια. Σας το λέγαμε από τότε και επιβεβαιωθήκαμε και πάλι και έχετε ήδη στείλει τα ελληνικά τεθωρακισμένα εκεί ανοίγοντας κερκόπορτες. Τα Μάρντερ, λοιπόν, δεν έρχονται και το λέει το «SPIEGEL», όχι ο Βελόπουλος. Διαβάζω: «Διαφωνίες καθυστερούν την αποστολή των Μάρντερ στην Ελλάδα για αντικατάσταση των BMP-1», που πάνε Ουκρανία.

Δηλαδή απογύμνωσε η Νέα Δημοκρατία την άμυνα των νησιών. Λίγο; Πολύ; Θα φανεί στο μέλλον και εύχομαι να μη φανεί ότι είναι πολύ. Εύχομαι να είμαστε πανέτοιμοι, γιατί είμαστε πανέτοιμοι ως χώρα. Έχουμε ισχυρές Ένοπλες Δυνάμεις, αλλά ένας στρατιώτης χρειάζεται και ένα όπλο. Απλά είναι τα πράγματα. Όταν παίρνεις το όπλο του στρατιώτη, σου μένει μόνο ο στρατιώτης. Εμείς σας προειδοποιούσαμε τότε. Θέλετε να τα αλλάξετε; Φέρτε πρώτα αυτά που θα αλλάξετε εδώ, δείτε αν εργάζονται, αν δουλεύουν, αν λειτουργούν και μετά στείλτε τα άλλα πίσω. Πάλι κάνετε λάθος. Δεν ακούσατε την Ελληνική Λύση.

Και επειδή ο Ερντογάν «ξύνεται στην γκλίτσα του τσοπάνη» και επειδή ο Ερντογάν λέει ότι θα έρθει βράδυ, εσείς τι κάνετε; Αποφιλώσατε από τα νησιά τα όπλα, τα έχετε γεμίσει με δομές. «Πέμπτη φάλαγγα» το λένε κάποιοι. Εγώ δεν το πιστεύω αυτό, αλλά πιστεύω ότι είναι πρόβλημα μεγάλο κάποιοι εξ αυτών εκεί μέσα.

Θα σας πω τι έπρεπε να απαντήσει η ελληνική Κυβέρνηση εδώ και πέντε μέρες που κλιμακώνει ο Ερντογάν. Θα έρθουν, λέει, βράδυ. Αυτό μάς λέει συνέχεια. Δεν θα χρησιμοποιήσω την παροιμιώδη έκφραση του «φάε λάδι και έλα...». Αφήστε το αυτό.

Θα πω όμως κάτι σοβαρότερο. Αν υπήρχε σοβαρός Υπουργός Εξωτερικών, αν υπήρχε σοβαρή Κυβέρνηση και σοβαρά κόμματα εδώ μέσα, όλοι μαζί έπρεπε να βγάλουμε μια ανακοίνωση που να λέει περιεκτικά κάτι απλό. Μπορεί να ακουστεί ακραίο, αλλά καμιά φορά τα ακραία είναι και τα ωραία. «Εάν έρθεις βράδυ, θα φύγεις βράδυ σαν την κατσαρίδα. Εάν έρθεις μέρα, θα φύγεις την ημέρα σαν τον λαγό». Αυτή είναι η απάντηση των Ελλήνων σε κάθε Ερντογάν, των Ελλήνων με κεφαλαίο «ε».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αυτή είναι η απάντηση, αλλά είπαμε είμαστε ενδοτικοί, είμαστε λίγο χαλαροί, είμαστε στο «δεν πειράζει, ό,τι και αν κάνουν οι Τούρκοι, εκτίθενται οι Τούρκοι, το Διεθνές Δίκαιο». Δεν υπάρχει Διεθνές Δίκαιο, υπάρχει δυστυχώς ο νόμος του ισχυρού.

Δείτε άλλο λάθος που κάνετε και απορώ, κύριε Σκανδαλίδη, που εσείς προσωπικά, που ασχολείστε, δεν το βρήκατε. Ακούστε τώρα. Η Τουρκία καλεί τις δύο κυβερνήσεις της Λιβύης στην Άγκυρα για συνομιλίες και στην Κωνσταντινούπολη. Ο επιτετραμμένος στην Πρεσβεία της Τριπόλεως, ο Ιωάννης Σταματέκος, εγκατέλειψε τη θέση του με άδεια του Υπουργού, μετακομίζοντας στη θέση στο Λος Άντζελες ως Γενικός Πρόξενος, χωρίς να παραδώσει την πρεσβεία στον κ. Ρακίνα, που είναι αντικαταστάτης του.

Δηλαδή την ώρα που παίζεται το τουρκολιβικό μνημόνιο για να κάνει η Τουρκία το δικό της παιχνίδι -και για εμάς είναι η αχίλλειος πτέρνα μας, είναι από την Κρήτη αυτή η ιστορία-, εμείς δεν έχουμε εκεί επιτετραμμένο ούτε πρεσβευτή. Πόσο σοβαρή είναι αυτή η Κυβέρνηση; Πόσο σοβαρή εξωτερική πολιτική ασκεί ο μεγάλος ο κ. Δένδιας, ο τεράστιος, που τα μέσα ενημέρωσης τον έκαναν Θεό, ο τουρκοφάγος, ο Νικηταράς και δεν ξέρω πώς τον λένε.

Το πιο απλό από όλα σας λέω. Αν αυτό δεν είναι αμέλεια, αν δεν είναι δόλος για να αφήσουμε το παιχνίδι στους Τούρκους στη Λιβύη και είναι απλά αμέλεια, να ξέρετε κάτι. Στον Ποινικό Κώδικα -ρωτήστε τον Υπουργό σας- και η εγκληματική αμέλεια τιμωρείται. Αυτό είναι εγκληματική αμέλεια, μεγάλη αμέλεια.

Και βέβαια, κλείνοντας τη σημερινή ομιλία μου, θα σας πω ότι το πόσο σοβαρές είναι κάποιες κυβερνήσεις και πόσο ασόβαρες

κάποιες άλλες αποδεικνύεται από την επιλογή της Πολωνίας. Σοβαρή κυβέρνηση η Πολωνία. Μπορεί να διαφωνήσει σε κάποια κάποιος, μπορεί να συμφωνεί σε κάποια άλλα. Όμως ήγειρε το θέμα των αποζημιώσεων των Γερμανών 1,3 τρισεκατομμυρίου ευρώ που αυτή η Κυβέρνηση, αυτή του ΠΑΣΟΚ και αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, ποτέ, μα ποτέ, επισήμως και διά εγγράφου δεν ζήτησαν αποζημιώσεις.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κάνετε λάθος!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κυβερνήσατε. Όχι προεκλογικά. Κυβερνήσατε. Επίσημη κυβέρνηση με υπογραφές Υπουργών δεν υπήρξε ποτέ. Επίσημη κυβέρνηση!

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ψεύδεστε...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Θα απαντήσετε μετά. Θα μάθετε να ακούτε στον ΣΥΡΙΖΑ.

Και μάλιστα, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης επί ΣΥΡΙΖΑ υπήρχε αίτημα για το Ινστιτούτο Γκαίτε για κατάσχεση. Το είχε ο Υπουργός σας επί πεντέμισι μήνες. Γιατί δεν έβγαλε το έγγραφο, να γίνει κατάσχεση της ακίνητης περιουσίας των Γερμανών για τις αποζημιώσεις και επανορθώσεις; Γιατί το Υπουργικό Συμβούλιο του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας δεν υπογράφει, όπως οι Πολωνοί Υπουργοί, εναντίον αυτής της ιστορίας για αποζημιώσεις και επανορθώσεις;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεν το κάνετε για έναν λόγο, γιατί φοβάστε, είστε φοβικοί. Και δυστυχώς, από την Αριστερά περίμενα άλλον λόγο εγώ, ειδικά με τις αποζημιώσεις. Δεν το πράξατε. Εύχομαι να το πράξετε στο μέλλον. Το μόνο βέβαιο είναι ότι η δική μου ευχή δεν θα γίνει πράξη. Θα γίνει πράξη μόνο με την παρουσία της Ελληνικής Λύσης, που θα διεκδικήσει πολεμικές αποζημιώσεις και επανορθώσεις ως αυτόνομη, αυτόβουλη κυβέρνηση. Για να τα λέμε όλα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το ότι στέλνω μία επιστολή, το ότι λέει κάτι ο Παυλόπουλος δεν μου λέει τίποτα εμένα. Εγώ θέλω κάτι άλλο. Υπουργικό Συμβούλιο, υπογραφή, διεκδίκηση επίσημη. Αυτό ζητώ, για όσους δεν καταλαβαίνουν.

Το ότι είστε ενδοτικοί όλοι -ζητώ συγγνώμη που θα το πω, δεν θέλω ένταση- αποδεικνύεται από τους Βουλευτές Μπουσράν και Ζεϊμπέκ. Ούτε το ΠΑΣΟΚ, ο κ. Ανδρουλάκης, ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ τόλμησαν να τους διαγράψουν. Ποιους; Αυτούς που μιλάνε με τον ψευδομουφτή, αυτούς που μιλάνε για τουρκική μειονότητα δεν τολμήσατε να τους «ξηλώσετε».

Και αναρωτιέμαι, γιατί; Αν ήταν δικός μου Βουλευτής, θα είχε πάει σπίτι του και θα είχε μείνει εκεί όποιος μιλάει για τουρκική μειονότητα και κυρίως μιλάει με τον ψευδομουφτή, κατά παραβίαση του νόμου. Αυτά είναι τα προβλήματα. Αυτά πρέπει να δούμε.

Ο κ. Ανδρουλάκης έκανε μια δήλωση: «Τέτοιοι δεν χωρούν στο ψηφοδέλτιό μου». Διώξε τον. Γιατί δεν τον διώχνεις;

Αυτή η φοβική σας συμπεριφορά οδήγησε στην εξαλλοσύνη του Προξενείου στην Κομοτηνή. Και η μόνη λύση που έχει απομείνει πλέον είναι να κλείσουμε το Προξενείο στη Σμύρνη και να κλείσει το Προξενείο στην Κομοτηνή, στο παρά ένα δυστυχώς, πριν εγείρει θέματα ο Ερντογάν. Γιατί βράδυ λέει ότι θα έρθει και δεν τον ακούτε εσείς.

Να σας πω κάτι; Ο Ερντογάν ό,τι λέει το κάνει. Είναι προβλέψιμος. Ό,τι έχει πει το έχει κάνει δυστυχώς. Και εύχομαι να μην το κάνει το απονενομημένο. Γιατί εδώ ένα είναι βέβαιο με την Ελλάδα. Θα ηττηθεί κατά κράτος η Τουρκία! Είμαστε ισχυροί, είμαστε δυνατόι. Γι' αυτό κα ψηφίσαμε όλα τα νομοσχέδια που αφορούν τα εξοπλιστικά, γιατί θέλουμε να στηρίξουμε τον αγώνα του Έλληνα στρατιώτη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε και στο τελευταίο, το λάθος της Κυβέρνησης. Βγαίνει η Ινδία και λέει: «Αμφισβητώ το τουρκολιβικό μνημόνιο». Το είπε ευθέως η Ινδία, μια μεγάλη υπερδύναμη. Και αντί να προστρέξει ο Υφυπουργός Εξωτερικών, ο Υπουργός Εξωτερικών, να κάνουμε αλληπάλληλες συνεδριάσεις, να φωνάξουμε τους στρατηγούς συμβούλους, να κάνουμε την Ινδία πόλο, κάνουμε το αντίθετο ακριβώς. Τι κάνουμε; Γεμίσαμε την Ελλάδα με Πακιστανούς, που είναι εχθροί της Ινδίας και πηγαίνουν έξω από την Πρε-

σβεία της Ινδίας και διαμαρτύρονται εναντίον της Ινδίας συνελκώς.

Τι θα έκανε η Ελληνική Λύση; Όποιος ήταν έξω από την Πρεσβεία της Ινδίας απέλαση τώρα από την Ελλάδα. Δημιουργεί πρόβλημα στις διμερείς σχέσεις με την Ινδία. Απλά πράγματα είναι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Εμείς, όμως, έχουμε σχέδιο, έχουμε πρόγραμμα και πιστεύουμε σε μια ρήση του Νίκου Καζαντζάκη. Θα τη διαβάσω αυτούσια, γιατί πιστεύω ότι διαβάσατε και εσείς όλοι, κύριοι Υπουργοί, Καζαντζάκη. Όχι το «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται», αλλά την «Ασκητική». Λέει, λοιπόν, εκεί μέσα ο Καζαντζάκης, κάτι που πιστεύει και η Ελληνική Λύση, που πιστεύουμε εμείς και ας μας ακούσει ο ελληνικός λαός: «Το πρώτο σου χρέος εκτελώντας τη θητεία σου στη ράτσα», ράτσα, όχι να την πεις όπως ο Μητσοτάκης, όχι πολυπολιτισμούς όπως όλοι σας, «είναι να νιώσεις μέσα σου όλους τους προγόνους. Το δεύτερο, να φωτίσεις την ορμή τους και να συνεχίσεις το έργο τους...». Όχι ενδοτικά και μειοδοτικά, έργο επιθετικό. «...Τρίτο σου χρέος να παραδώσεις στον για τη μεγάλη εντολή να σε ξεπεράσει αυτός...».

Αυτή, λοιπόν, είναι η δική μας λογική. Εμείς αυτά θα κάνουμε, εμείς αυτά θα δημιουργήσουμε, αυτά θα υλοποιήσουμε, αυτά θα φτιάξουμε για την Ελλάδα και τους Έλληνες. Γιατί ο Έλληνας ξύπνησε και στις επόμενες εκλογές θα δώσει εντολή: «Χρεοκοπήσατε την Ελλάδα; Χρεοκοπημένα κόμματα είστε; Θα πάτε σπίτι σας και θα έρθει πραγματικά η Ελληνική Λύση, η ελληνική κυβέρνηση να κυβερνήσει». Γιατί εμείς είμαστε η λύση και δυστυχώς όλοι εσείς το πρόβλημα της Ελλάδος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής) (Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η κ. Γκάγκα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ (Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας): Καλή σας μέρα.

Ουσιαστικά φέρνω δύο παρατάσεις που έχουν σχέση με τις μετακινήσεις των γιατρών ορισμένων ειδικοτήτων πέρα από το πλαφόν τους και για να καλύψουν ανάγκες που έχουν προκύψει λόγω της πανδημίας. Αφορούν τις ειδικότητες της αναισθησιολογίας, της πνευμονολογίας, της παθολογίας για τις κλινικές COVID. Η ισχύς των ρυθμίσεων που έχουμε κάνει λήγει στο τέλος του μήνα και θέλουμε να τις παρατείνουμε έως 31 Δεκεμβρίου, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε όλα τα θέματα υγείας που έχουμε ακόμα με την πανδημία.

Αρα είναι δύο ρυθμίσεις. Η μία είναι για τη μετακίνηση γιατρών σε άλλο νοσοκομείο μέσα στην ίδια ή σε άλλη υγειονομική περιφέρεια και η δεύτερη είναι για την υπέρβαση του πλαφόν τους. Και είναι αυτό το ποσό των 250 ευρώ που δίνουμε, όπως επίσης και στους ιδιώτες γιατρούς που έρχονται να βοηθήσουν στο δημόσιο σύστημα υγείας, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε καλά όλους τους ασθενείς. Αυτές είναι οι διατάξεις και αυτή είναι η τροπολογία που φέρνουμε.

Ευχαριστώ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μπορούσα να ρωτήσω κάτι την κ. Γκάγκα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Ξανθόπουλε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Υπουργέ, δίδαγμα της κοινής πείρας είναι ότι θα αυξηθούν τα κρούσματα λόγω του χειμώνα και πραγματικά θα χρειαστούν πολύ μεγάλες προσπάθειες για την αναχαίτιση αυτού του κύματος. Τι σας κάνει αισιόδοξη ότι μία τρίμηνη παράταση θα μπορέσει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα; Δηλαδή, μήπως πάλι γονατογραφείτε και τον Δεκέμβριο θα έρθετε να μας πείτε για άλλους τρεις μήνες; Γιατί δεν αντιμετωπίζετε πιο ουσιαστικά το πρόβλημα της υποστελέχωσης και με τις μετακινήσεις των γιατρών και την παράταση προσπαθείτε να δείτε το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Γκάγκα, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ (Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας): Έχουμε ήδη προκηρύξει τις πρώτες θέσεις για την περιφέρεια. Φέρνουμε αλλαγές στις κρίσεις, ώστε να γυρίσουν πίσω στα νοσοκομεία με το νομοσχέδιο που θα κατέβει σύντομα στη Βουλή, για να προκηρύξουμε τις θέσεις στις μεγάλες πόλεις. Άρα πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα έχουμε και μόνιμους γιατρούς. Και φυσικά, αν χρειαστεί να κάνουμε άλλες παρεμβάσεις, θα τις κάνουμε. Ήδη, όμως, για τις πρώτες προκηρύξεις έχει κλείσει ήδη η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων και πιστεύω ότι ως το τέλος του χρόνου θα έχουμε γιατρούς τοποθετημένους στις θέσεις τους. Πιθανότατα νωρίτερα.

Και για την Αθήνα και τις μεγάλες πόλεις όπου έχουμε πανεπιστημιακά νοσοκομεία, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Γιάννενα, θα ξεκινήσουμε την πλατφόρμα για την υποβολή των αιτήσεων, εφόσον συμφωνήσουμε όλοι στην αλλαγή του τρόπου κρίσης, μόλις τελειώσουμε το νομοσχέδιο για την υγεία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία ερώτηση στην κ. Γκάγκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχετε τον λόγο για μία ερώτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρία Υπουργέ, βεβαίως και συμφωνούμε, προκειμένου να δοθούν οι υπερωρίες στο προσωπικό του ΕΣΥ, όμως η αλήθεια είναι ότι τη μία τα δίνετε, την άλλη τα παίρνετε πίσω με τον ενιαίο υψηλό φόρο τον οποίο υφίστανται, αφού πλέον όλα αυτά μπαίνουν στο ενιαίο σύστημα φορολόγησής τους.

Εμείς σας έχουμε καταθέσει δύο φορές τροπολογία γι' αυτό το ζήτημα, για την αυτοτελή φορολόγηση των εφημεριών, όσον αφορά τις αμοιβές των εφημεριών του ιατρικού προσωπικού του ΕΣΥ, προκειμένου να μπορέσει να αποφευχθεί η υπέρμετρη φορολόγηση. Είναι κάτι το οποίο πιστεύουμε ότι πρέπει να το δείτε, γιατί με αυτόν τον τρόπο με το ένα τα δίνετε, με το άλλο τα παίρνετε.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ (Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας): Θέλετε να μου πείτε ότι πριν από τέσσερα χρόνια ήταν αυτοτελής η φορολόγηση για τις εφημερίες; Αυτό μου λέτε; Γιατί δεν το θυμάμαι να ήταν έτσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας λέμε ότι πρέπει να αποφευχθεί...

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ (Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας): Θα μπορούσε να γίνει και με την προηγούμενη κυβέρνηση, θα μπορούσε να είχε γίνει και κάποια άλλη φορά. Την παίρνω την παρατήρησή σας και θα τη συζητήσουμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Για να κάνουμε μία σοβαρή κουβέντα, σας έχει εκλέξει ο ελληνικός λαός, όχι για να συνεχίσετε μια πολιτική την οποία είχε καταδικάσει και είναι λάθος, αλλά για να κάνετε κάτι που θα βελτιώσει τη ζωή ειδικά αυτών οι οποίοι έδωσαν τη μάχη στην πρώτη γραμμή σε τόσο δύσκολες συγκυρίες. Και τώρα μας λέτε τι έκαναν οι προηγούμενοι; Εσείς τι κάνετε είναι το μεγάλο ζητούμενο. Σας παρακαλώ, λοιπόν.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ (Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας): Το λέω γιατί το θυμάστε τώρα και όταν μπορούσατε να κάνετε κάτι δεν το κάνατε. Το κοιτάμε και θα το κάνουμε πιθανότατα. Θα το δούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ξεκινάμε με τους ομιλητές.

Τον λόγο έχει ο κ. Καππάτος Παναγής.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χωρεί αμφιβολία για το γεγονός πως η έλευση της ψηφιακής εποχής επηρεάζει σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων μας. Επιδρά στον τρόπο που επικοινωνούμε, που εργαζόμαστε και που συναλλάσσομαστε. Με τα όρια μεταξύ φυσικού και ψηφιακού να καθίστανται ολοένα και περισσότερο δυσδιάκριτα, οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες έχουν έρθει για να μείνουν. Πρόκειται για τεχνολογίες αιχμής δυναμικές και ταχέως αναπτυσσόμενες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρακολουθεί στενά αυτές τις μεταβολές, με το σημερινό σχέδιο νόμου να τοποθετείται στο επίκεντρο μιας συνολικής υπερεθνικής ψηφιακής στρατηγικής. Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου αποτελεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με δύο ευρωπαϊκές οδηγίες, πρώτον την οδηγία 2019/770, σχετικά με συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, και την οδηγία 2019/771, που αφορά σε συμβάσεις για τις πωλήσεις και τις εγγυήσεις καταναλωτικών αγαθών.

Με την επιλογή του το Υπουργείο Δικαιοσύνης να συμπεριλάβει τα δύο ευρωπαϊκά κείμενα σε ένα νομοθέτημα υπηρετεί, κατά τη δική μας ανάγνωση, δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη εντοπίζεται στη συνάφεια των δύο οδηγιών. Πρόκειται για οδηγίες που αλληλοσυμπληρώνονται, επιτρέποντάς μας τη θέσπιση ενός ενιαίου πλαισίου που διέπει το ψηφιακό περιεχόμενο και τις ψηφιακές υπηρεσίες. Η δεύτερη αφορά στην επιλογή της πλήρους εναρμόνισης της εθνικής με την κοινοτική νομοθεσία, μια επιλογή που προκύπτει από τη ρητή απαγόρευση θέσπισης οποιασδήποτε ρύθμισης που αντιβαίνει στα προβλεπόμενα από τις οδηγίες.

Πρόκειται για πρωτοβουλία αναγκαία, αφού η επίτευξη της αναγκαίας κοινής σύγκλισης στο πεδίο της ψηφιακής οικονομίας προϋποθέτει την υιοθέτηση ρυθμίσεων που το παρόν σχέδιο νόμου περιλαμβάνει. Είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται σε ευθεία σύνδεση με τέσσερις θεμελιακές αρχές του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, όπως διαμορφώνεται σήμερα: την προώθηση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, την άρση εμποδίων στις διασυνοριακές συναλλαγές και συμβάσεις, την επανάκτηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και την καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού, κοινές αρχές, δηλαδή, που τέμνονται οριζόντια στις ευρωπαϊκές πολιτικές και που το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης λαμβάνει σοβαρά υπ' όψιν.

Βασικός σκοπός των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου αναφορικά με τα προϊόντα ψηφιακού περιεχομένου είναι η μείωση του κόστους για τους εμπόρους, μείωση ικανή να τους επιτρέψει την επέκταση των δραστηριοτήτων τους πέραν των εθνικών μας συνόρων. Η πρόβλεψη περί μη αντιμετώπισης διαφορών στο δίκαιο των συμβάσεων στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου επιθυμούν να πραγματοποιούν πωλήσεις, αυτή ακριβώς τη στόχευση ικανοποιεί.

Αναφορικά με τους καταναλωτές, εκείνοι είναι σε θέση να γνωρίζουν τι μπορούν να αναμένουν όταν αγοράζουν περιεχόμενο μέσω του διαδικτύου. Ακόμη, τα δικαιώματά τους, σε περίπτωση που το προϊόν είναι ελαττωματικό, θα γίνονται ευθύς εξαρχής γνωστά.

Η εναρμόνιση του επιπέδου ασφάλειας των ψηφιακών αγορών με εκείνες που πραγματοποιούνται στο φυσικό κατάστημα είναι στόχος που ρητά αναφέρεται στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου.

Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια αναφορά στο δīλημα που αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός στην κατ' άρθρον συζήτηση στην επιτροπή, κατά πόσο δηλαδή μπορούσε η παρέμβασή μας να λάβει τη μορφή ενός ενιαίου αστικού νόμου ή να υπάρξουν αλλαγές στον Αστικό Κώδικα. Εδώ επαναλαμβάνω τα λόγια του Υπουργού. «Γίνεται η επιλογή η μία οδηγία να αποτελέσει ζήτημα ειδικού αστικού νόμου.». Η αυτοτελής ρύθμιση ενός τόσο συγκεκριμένου ζητήματος είναι νομίζω η πλέον κατάλληλη, μια επιλογή με την οποία αποφεύγουμε -και ορθώς- τη δραστηκή επέμβαση στο δίκαιο της σύμβασης έργου του Αστικού Κώδικα, με αφορμή μια ενωσιακή ρύθμιση με αντικείμενο τη σύμβαση πώλησης.

Επιτρέψτε μου να ολοκληρώσω την εισήγησή μου με μια αναφορά στο άρθρο 1 της τροπολογίας που παρατείνει την αποζημίωση των ιατρών έως και 31 Δεκεμβρίου του 2022, που ανέπτυξε μόλις πριν η κυρία Αναπληρώτρια Υπουργός. Από την πρώτη κιόλας στιγμή που κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε την υγειονομική κρίση, οι γιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή της μάχης κατά του κορωνοϊού. Σήκωσαν και εξακολουθούν να σηκώνουν ένα βάρος πρωτοφανούς έκτασης, ένα βάρος το οποίο έχει επιδράσει τα τελευταία χρόνια τόσο πολύ σε κάθε πτυχή των δραστηριοτήτων μας. Η σημερινή τροπολογία σημαίνει την αναγνώριση από την πολιτεία

του αγώνα που οι γιατροί έχουν καταβάλει. Η πανδημία δεν έχει τελειώσει, ενώ η στήριξη του προσωπικού πρώτης γραμμής αποτελεί υποχρέωσή μας.

Πιο συγκεκριμένα, λοιπόν, στο άρθρο 1 της τροπολογίας-προσθήκης ρυθμίζονται τα εξής: Πρώτον, η αποζημίωση ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης υγειονομικής περιφέρειας. Η αποζημίωση της κάλυψης κενών εικοσιτετράωρης εφημερίας στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, καθώς και η αποζημίωση των πρόσθετων ενεργών εφημεριών. Με την ισχύ των ρυθμίσεων αυτών να παρατείνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους στέλνουμε ένα διπλό μήνυμα, ότι η πανδημία δεν έχει παρέλθει και ότι στηρίζουμε στην πράξη τους γιατρούς μας, που δίνουν καθημερινά τη μάχη σε κάθε γωνία της πατρίδας μας.

Στην Κεφαλαιό και την Ιθάκη το σύνολο του υγειονομικού προσωπικού καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες, προκειμένου να βρούμε νικητές από αυτή τη δοκιμασία. Η έμπρακτη στήριξη των προσπαθειών τους είναι δική μας υποχρέωση και ευθύνη και η τροπολογία που ψηφίζουμε σήμερα αυτή ακριβώς την υποχρέωσή μας υπογραμμίζει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Ραλλία Χρηστίδου από τον ΣΥΡΙΖΑ. Ακολουθεί ο κ. Καμίνης, η κ. Αθανασίου και μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Σκανδαλίδης.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε ένα νομοσχέδιο σήμερα που τέθηκε σε διαβούλευση από 1 έως 16 Αυγούστου, με αποτέλεσμα να μην τοποθετηθούν οι ενδιαφερόμενοι. Και στη συζήτηση στις επιτροπές, όμως, δεν παρέστη η πλειοψηφία των φορέων που κλήθηκε και είχαμε φυσικά το αποτέλεσμα να μην έχουμε ούτε τις απόψεις των Ενώσεων Καταναλωτών ούτε των Δικηγορικών Συλλόγων ούτε της Ένωσης Εισαγγελέων και Δικαστών ούτε του Συνηγόρου του Πολίτη ούτε της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος ούτε της ΓΣΕΒΕΕ και κυρίως δεν έχουμε τις απόψεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Είναι, λοιπόν, αυτό ένα νομοθέτημα που έχει διαβουλευθεί επαρκώς η Κυβέρνηση με την κοινωνία; Η απάντηση είναι όχι. Είναι μήπως ένα τεχνικό νομοθέτημα, που δεν προαπαιτούσε, αν θέλετε, αυτή τη διαβούλευση; Πάντοτε προαπαιτείται η διαβούλευση. Ο ίδιος ο Υπουργός στην τοποθέτησή του στην τελευταία επιτροπή ανέφερε ρητά ότι δεν υπάρχει τεχνικό νομοσχέδιο χωρίς πολιτική άποψη. Είναι μία φράση, από τις ελάχιστες μεν, με την οποία όμως συμφωνούμε απόλυτα. Στα λόγια, όμως, είστε πάρα πολύ καλοί. Στις πράξεις έχουμε διαφωνία.

Ή μήπως είναι ένα νομοσχέδιο που επειγόμεσαν να το φέρομε, επειδή μας πίεζαν οι Ευρωπαίοι εταίροι; Δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Το παραδέχθηκε και αυτό ο κύριος Υπουργός. Διαβάζω από τα πρακτικά: «Σήμερα, λοιπόν, που μιλάμε δεν υπήρξε ούτε μία προειδοποιητική επιστολή από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας.». Μάλιστα. Το Υπουργείο μάλιστα μας ενημέρωσε ότι μόνο πέντε χώρες ενσωμάτωσαν μέχρι στιγμής τις οδηγίες, παραλείποντας όμως να αναφέρει ότι από αυτές τις χώρες μόνο το Βέλγιο ενσωμάτωσε την οδηγία 2019/770 στον Αστικό Κώδικα, όπως κάνετε εδώ, ενώ στις άλλες ενσωματώθηκε είτε αυτοτελώς είτε στο δίκαιο του καταναλωτή.

Γιατί, λοιπόν, τέτοια ταχύτητα μόνο ως προς τις διαδικασίες της διαβούλευσης του Υπουργείου; Αναφέρθηκε ο Υπουργός σε δύο χρόνια προσπάθειας και προετοιμασίας της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Άλλος ένας μήνας τι θα ενοχλούσε, για να μην είμαστε από την 1^η μέχρι τις 16 Αυγούστου μόνον; Η απάντηση βρίσκεται, προφανώς, στις «λεπτομέρειες». Άλλωστε, εκεί πάντοτε κρύβεται και η ουσία των νομοσχεδίων, στις λεπτομέρειες.

Λεπτομέρεια πρώτη. Η ενσωμάτωση της οδηγίας 2019/771 γίνεται με τρόπο που διευρύνει το πεδίο της εφαρμογής της, περιλαμβάνοντας κάθε σύμβαση πώλησης, ανεξάρτητα από την ιδιότητα των συμβαλλομένων.

Η οδηγία, όμως, αναφερόταν μόνο στους καταναλωτές. Το Υπουργείο νομοθετεί ανεξαρτήτως ιδιότητας των συμβαλλομένων. Η αιτιολογία που δόθηκε, συγχωρέστε μας, αλλά δεν είναι πειστική. Αντίστοιχα εμείς υποστηρίξαμε ότι η διεύρυνση που επιχειρείται είναι επισφαλής για τους εργαζόμενους.

Λεπτομέρεια δεύτερη. Όπως προανέφερα, η ενσωμάτωση της οδηγίας γίνεται με τροποποίηση και κατάργηση άρθρων του Αστικού Κώδικα και όχι με διαφορετικό νομοθέτημα. Η άποψή μας, λοιπόν, είναι ότι μια τέτοια ενσωμάτωση δημιουργεί προβλήματα ερμηνείας και ουσιαστικά αποδυναμώνονται οι διατάξεις για την πώληση με φυσικό τρόπο. Διότι η νομοθετική πρόβλεψη πλέον είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της ψηφιακής πραγματικότητας. Ωστόσο, όμως, η πώληση διά ζώσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξακολουθεί να υπάρχει και όποια αλλαγή στις διατάξεις θέλει προσοχή, όχι απλά να στηρίζει τις απόψεις μιας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που λειτουργεί σε συνθήκες, αν θέλετε, δοκιμαστικού εργαστηριακού σωλήνα, δηλαδή εκτός πραγματικότητας. Άλλωστε, αυτό είναι και το νόημα της διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους.

Λεπτομέρεια τρίτη και ενδεχομένως η σημαντικότερη. Η ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που δίνει ο λήπτης στον προμηθευτή, ώστε να προχωρήσει σε σύμβαση. Ο τρόπος που γίνεται η ενσωμάτωση της οδηγίας δεν εξασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων. Στο άρθρο 5 εισάγονται εξαιρέσεις, σύμφωνα με τις οποίες ο λήπτης προϊόντων ή υπηρεσιών παραχωρεί προσωπικά του δεδομένα στον πάροχο.

Για ποιον λόγο εισάγονται αυτές οι εξαιρέσεις, αυτές οι περιέργες εξαιρέσεις από τις διατάξεις του ευρωπαϊκού κανονισμού; Ποιος κρίνει, τότε ενεργοποιούνται οι εξαιρέσεις, ποιες είναι οι νομικές υποχρεώσεις του προμηθευτή της ψηφιακής υπηρεσίας; Πότε και ποιος κρίνει αν τα δεδομένα αυτά επεξεργάζονται και για άλλον σκοπό; Το Υπουργείο δεν απαντά. Έτσι και αλλιώς προφορικές απαντήσεις του Υπουργείου δεν έχουν καμμία αξία. Τι σημασία έχει το τι λέμε προφορικά; Σημασία έχει τι γράφει το τελικό νομικό κείμενο. Κι εδώ δημιουργείται μια γκρίζα ζώνη εξαιρετικά επικίνδυνη, ειδικά όταν έχουμε δει πολλά παραδείγματα από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη. Έχουμε πολλά απαράδεκτα παραδείγματα, όπως όσα έγιναν με τη σύμβαση του Υπουργείου Παιδείας με τη «CISCO», όπου τα προσωπικά δεδομένα μαθητών, εκπαιδευτικών και των οικογενειών τους παραδόθηκαν σε μια εταιρεία που ειδικεύεται ακριβώς στην άντληση στοιχείων προσωπικών δεδομένων για σκοπούς καταναλωτικής και πολιτικής χειραγώγησης.

Αυτή την περίοδο στη χώρα μας, κυρίες και κύριοι της Συμπόλιτευσης, και διεθνώς διεξάγεται μια τεράστια συζήτηση αναφορικά με την ασφάλεια των προσωπικών στοιχείων. Αντί, λοιπόν, να είμαστε εύλογα πολύ προσεκτικοί με το θέμα, να ελέγχουμε διπλά αν ανοίγουμε παράθυρα με νομοθετήσεις, αντίθετα, όχι μόνο δεν έχουμε λάβει την άποψη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, όχι μόνο παράθυρα ανοίγουμε, αλλά και μπαλκονόπορτες.

Όπως φαίνεται, δημιουργούμε μια πάρα πολύ βολική και ατιμώρητη είσοδο εισβολής στα προσωπικά δεδομένα. Το θέμα ετέθη από την Αντιπολίτευση και ο Υπουργός αυτό που είπε ήταν ότι, όταν δεν υπάρχει κατά κάποιον τρόπο ένα σαφές πεδίο, υπερισχύει το Ενωσιακό και το Εθνικό Δίκαιο για τα προσωπικά δεδομένα. Μάλιστα. Δηλαδή παραδεχθήκατε ότι το άρθρο μεν είναι ασαφές, αλλά ισχυριστήκατε ότι την ασφάλειά του αυτή την καλύπτουν άλλοι νόμοι. Αυτό θεωρούμε ότι δεν είναι σοβαρή νομοθέτηση. Μας συγχωρείτε, αλλά δεν είναι σοβαρή νομοθέτηση και επιμένουμε ότι μας ανησυχεί πολύ. Μας ανησυχεί πάρα πολύ για τις συνέπειες που θα έχει αυτό το ύποπτο άρθρο, το άρθρο 5.

Κλείνω και λίγη ησυχία, αν έχετε την ευγενή καλοσύνη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πανδημία και η καραντίνα οδήγησαν σε μια νέα καταναλωτική κουλτούρα. Οι ηλεκτρονικές αγορές από 5 δισεκατομμύρια σχεδόν το 2019, έφτασαν στα 9 δισεκατομμύρια τον Αύγουστο του 2021. Σε αυτή τη νέα συνθήκη η Κυβέρνηση θα έπρεπε να αναζητά τρόπους ενίσχυσης των μικρομεσαίων, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στον ανταγωνισμό από τις μεγάλες επιχειρήσεις, που διαθέτουν πόρους και προσωπικό εξειδικευμένο στην ψηφιακή προώθηση προϊόντων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Θα έπρεπε να ενισχύετε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αντί να κάνετε κατασχέσεις στους τραπεζικούς λογαριασμούς, που γίνεται χαμός το τελευταίο διάστημα, αλλιώς οδηγούμαστε νομοτελειακά στη δημιουργία ολιγοπωλίων και στην ψηφιακή αγορά. Και το ξέρετε ότι αυτό είναι αλήθεια. Και έχουμε δει τι συμβαίνει στον χώρο της ενέργειας, πόσο επικίνδυνα είναι τα ολιγοπώλια. Με αυτά, λοιπόν, θα έπρεπε να ασχοληθεί μια Κυβέρνηση που ενδιαφέρεται για την υγιή οικονομία, την ανάπτυξη και τα δικαιώματα δήθεν των καταναλωτών. Αντί για όλο αυτό, εσείς παίρνετε δύο οδηγίες και τις ενσωματώνετε, δημιουργώντας επικίνδυνες ασάφειες και αδιαφανείς, γκρίζες ζώνες.

Όπως φαίνεται, όμως, δυστυχώς, είναι αδύνατον να συνεννοηθείς προς το συμφέρον των καταναλωτών και ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών με μια Κυβέρνηση που δεν διατάζει να στοχοποιεί τα προσωπικά δεδομένα του Αρχηγού του τρίτου κοινοβουλευτικού κόμματος και, όταν συλλαμβάνεται στα πράσα, να ισχυρίζεται ότι όλα έγιναν νόμιμα. Αν σε τέτοια νομιμότητα αναφέρεται η Νέα Δημοκρατία και σήμερα, υπερασπιζόμενη αυτό το νομοσχέδιο, είναι σίγουρο ότι έρχονται πολύ χειρότερες μέρες. Ευτυχώς, όμως, αυτές οι μέρες θα τελειώσουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜΕΡΑ25 κ. Γιάννης Βαρουφάκης.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ανεβαίνω στο Βήμα για να καταγγείλω την Κυβέρνηση για μια μεγάλη απάτη που έκανε εν μέσω καλοκαιριού, όσον αφορά την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, μια απάτη που, ακόμα κι εμείς που το μελετήσαμε, μας πήρε αρκετό καιρό να καταλάβουμε ακριβώς σε τι συνίσταται.

Γνωρίζω πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, το ειδικό βάρος της λέξης «απάτη». Δεν υπάρχει, όμως, άλλη λέξη για να περιγράψω αυτό που έγινε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν τον Φεβρουάριο, Μάρτιο άρχισε να εκτοξεύεται στα ουράνια η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, εμείς στο ΜΕΡΑ25 προτεínαμε το προφανές. Τι είπαμε; Έχουμε διαφορετικούς τρόπους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Έχουμε υδροηλεκτρικά έργα με πάρα πολύ χαμηλό, μηδενικό οριακό κόστος, μόνο κόστος επισκευής των υδροηλεκτρικών, έχουμε φωτοβολταϊκά, έχουμε ανεμογεννήτριες κι αυτές με οριακό κόστος μηδέν παραγωγής, έχουμε λιγνίτες κι έχουμε και φυσικό αέριο το υψηλότερο πλέον, λόγω της αύξησης της τιμής του φυσικού αερίου. Και τι προτεínαμε; Νομίζω το απολύτως φυσιολογικό και λογικό, να υπάρξει ένα πλαφόν ανά μονάδα παραγωγής, ανάλογα με τη μέθοδο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Δηλαδή, στα υδροηλεκτρικά πάρα πολύ χαμηλό πλαφόν, με 5% κέρδος, το ίδιο στις ανεμογεννήτριες, στα φωτοβολταϊκά. Σχετικά με τον λιγνίτη ποιο είναι το μέσο κόστος; Το μέσο κόστος συν 5%, να μη χάνουν οι άνθρωποι, δεν λέμε. Έτσι, αν το είχαμε εφαρμόσει αυτό από τον Φεβρουάριο, Μάρτιο, θα είχαμε μια μέση τιμή της κάθε κιλοβατώρας στην επικράτεια, τουλάχιστον το 50% αυτής που είχαμε, χωρίς επιδότηση και χωρίς να υπάρχουν ζημιές εκ μέρους των παραγωγών.

Στις 6 Ιουλίου του 2022, αυτό το καλοκαίρι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης -εδώ το έχω για να το θυμάμαι-, στο φύλλο 3517 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στις 6 Ιουλίου, δημοσιεύσατε μια ρύθμιση, ένα πλαφόν για τη χονδρική τιμή, που όταν το διάβασα πρέπει να σας πω αναθάρρησα, είπα ότι είναι σωστή η κατεύθυνση στην οποία πηγαίνει η Κυβέρνηση.

Γιατί τι λέτε εκεί; Αυτό που λέγαμε εμείς από τον Φεβρουάριο, Μάρτιο. Λέτε, ανά μέθοδο παραγωγής ένα πλαφόν, το είπατε διοικητική μέγιστη τιμή. Σωστά; Αυτό είπατε και μάλιστα την καθορίσατε κίολας. Δεν ξέρω πώς την προσδιορίσατε, γιατί δεν μας λέει ούτε το Υπουργείο ούτε η ΠΑΕ. Όμως δεν έχει καμμία σημασία. Δεν θα μείνω σε αυτό. Προσδιορίσατε μια τιμή 85 ευρώ

τη μεγαβατώρα από τα φωτοβολταϊκά και τις ανεμογεννήτριες, εκατόν δώδεκα ευρώ -αν δεν κάνω λάθος- από τα υδροηλεκτρικά. Το υπολογίσατε, φαίνεται ότι το κόστος συντήρησης είναι μεγαλύτερο. Και μετά για το φυσικό αέριο και τον λιγνίτη είχατε μια φόρμουλα που κάθισα και τη μελέτησα και είναι λογική. Είναι ουσιαστικά το μέσο κόστος συν λίγο, όπως λέγαμε, δηλαδή, από τον Μάρτιο.

Κι όμως, ακούμε ότι μέσα από αυτή τη φόρμουλα, πήρατε 1,1 δισεκατομμύριο από τους παραγωγούς, αλλά ταυτόχρονα επιδοτήσατε και με 2 δισεκατομμύρια τον μήνα. Πώς εξηγείται αυτό; Εξηγείται με την απάτη που κάνατε και πρόκειται περί απάτης, κύριε Υπουργέ.

Ποια είναι η απάντηση; Ας πάρουμε τον μέσο όρο της MWh σύμφωνα με το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας μόνο και μόνο που το αναφέρω είναι πρόβλημα, γιατί όταν λέτε ότι βάζετε πλαφόν στη χονδρική θα περίμενε ένας λογικός άνθρωπος ότι όταν έρχεται το κράτος -γιατί έχουμε κρίση- και λέει «θα επιβάλλω πλαφόν στη χονδρική» καταργείται ή τουλάχιστον μπαίνει σε αναστολή το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Ποιος είναι ο λόγος να έχεις Χρηματιστήριο Ενέργειας όταν πας εσύ στον παραγωγό και του λες «αυτή είναι η τιμή» διοικητικά επιβεβλημένη; Δεν καταργήσατε το Χρηματιστήριο. Αφήσατε το ψευτοχρηματιστήριο ενέργειας, όπου τρεις-τέσσερις ολιγάρχες μαγειρεύουν μεταξύ τους μια τιμή, να συνεχίζουν να τη μαγειρεύουν. Ο ανθρώπινος νους δυσκολεύεται να καταλάβει αυτό; Είναι δυνατόν να έχετε μία τιμή που δίνει το Χρηματιστήριο Ενέργειας, και κατά μέσον όρο είναι 700 ευρώ τον τελευταίο χρόνο.

Πείτε μου όμως, κύριε Υπουργέ, εσείς το έχετε καταλάβει αυτό ή σας κοροϊδεύουν και εσάς; Είναι σημαντικό το ερώτημα. Είπαμε πριν, σύμφωνα με τη δική σας ρύθμιση, ότι υπάρχει ένα πλαφόν 115 ευρώ τη MWh από τα υδροηλεκτρικά της ΔΕΗ, σωστά; Τα 700 τι είναι; Ποια ισχύει, τα 115 για την χονδρική ή τα 700 του Χρηματιστηρίου;

Θα σας πω, γιατί το έψαξα και το βρήκα, είναι ρητορικό το ερώτημα. Σας πληροφορώ, γιατί δεν το ξέρετε καν, πραγματικά ακούστε να πληροφορηθείτε, γίνεται το εξής απίστευτο αλισβερίσι. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας προσδιορίζει την τιμή 700 ευρώ τη MWh για τη CVC, τη ΔΕΗ. Η ΔΕΗ παίρνει τα 700, αλλά πρέπει να επιστρέψει στο κράτος τα 558, που είναι διαφορά μεταξύ του 700 και του πλαφόν που έχετε βάλει, της διοικητικής τιμής. Έτσι παίρνει λοιπόν η ΔΕΗ 700 για την κάθε MWh από υδροηλεκτρικά και επιστρέφει στο δημόσιο τα 558. Τα 558 τι τα κάνει το δημόσιο; Τα επιστρέφει στους παρόχους -όχι στους παραγωγούς- υποτίθεται για να μειωθεί το κόστος των παρόχων υποτίθεται, ώστε ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων να μειώσει μέσα από αγοραίες διαδικασίες τη λιανική. Ποιον κοροϊδεύετε; Η CVC, που έχει αγοράσει τη ΔΕΗ, είναι και πάροχος είναι και παραγωγός. Ο Μυτιληναίος είναι και πάροχος είναι και παραγωγός. Ο Περιστέρης είναι και πάροχος είναι και παραγωγός. Ο Βαρδινογιάννης είναι και πάροχος και παραγωγός. Τι κάνετε δηλαδή; Και εδώ είναι η απάτη, δεν υπάρχει άλλη λέξη. Τους δίνετε τα 700 ευρώ, παίρνετε τη διαφορά με το πλαφόν από τη μία τσέπη και τους τα βάζετε αυτά τα χρήματα, τα 558, στην άλλη τσέπη. Πώς θα ωφεληθεί ο καταναλωτής από αυτό; Βεβαίως δεν ωφελείται.

Βεβαίως εσείς, για να μη σας κρεμάσουν στα μανταλάκια οι δικοί σας ψηφοφόροι, πάτε και δανείζεστε από την κ. Λαγκάρντ -γιατί από την κ. Λαγκάρντ δανείζεστε, είναι μείον το ταμείο. Αυτά τα 2 δισεκατομμύρια που δίνετε κάθε μήνα από πού τα παίρνετε; Από το χρέος τα παίρνετε, από τον προϋπολογισμό που είναι μείον. Άρα τα δανείζεστε από τις αγορές. Οι αγορές αγοράζουν τα ομόλογα του κ. Σταϊκούρα και την ίδια στιγμή τα πουλάνε στην κ. Λαγκάρντ, το γνωρίζετε πολύ καλά. Γι' αυτό ακόμα είναι στο 4% τα επιτόκια δανεισμού και δεν είναι στο 14%.

Αυτό λέγεται απάτη! Από τη μια μεριά προσποιείστε ότι βάζετε πλαφόν στον κ. Περιστέρη, στον κ. Βαρδινογιάννη, στον κ. Λάτση και βεβαίως στη CVC, από την άλλη μεριά ό, τι τους πάρετε τους τα δίνετε στην άλλη τους τσέπη και ταυτόχρονα δανείζεστε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για να επιδοτείτε, φεσώνοντας τις μελλοντικές μας γενιές, αυτούς τους ολιγάρχες. Αυτό είναι απάτη!

Το ΜέΡΑ25 σας καταγγέλλουμε αυτή τη στιγμή. Απαιτούμε πλαφόν στη χονδρική και πλαφόν στη λιανική, άμεση κατάργηση αυτού του αμαρτωλού ψευτοχρηματιστηρίου ενέργειας σήμερα, τώρα. Αν έχετε έστω και τόση δα τσίπα, πάρτε το πίσω. Υποτίθεται -διαβάζουμε και στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» σήμερα- το ξανασκέφτεστε αυτό το σύστημα που στήσατε την 6^η Ιουλίου. Καταργείστε το τώρα. Πρώτη κίνηση; Βάλτε στο ψυγείο αυτό το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Εμείς θα το λέγαμε στο καλάθι των σκουπιδιών. Αλλά μη συνεχίζετε να κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό. Το ΜέΡΑ25 είναι εδώ να αποκαλύπτει και στους δικούς σας Βουλευτές, που είμαι σίγουρος ότι δεν ξέρουν αυτή την απάτη που κάνετε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο τώρα έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ θα αναφερθώ μόνο στις πολιτικές εξελίξεις. Πιστεύω ότι το νομοσχέδιο, στο οποίο κρατήσαμε από την αρχή μια θετική στάση εκτός από ένα συγκεκριμένο άρθρο, το οποίο θα καταψηφίσουμε, είναι ένα νομοσχέδιο που εκ των πραγμάτων βάζει διαδικασίες παρ' ότι έρχεται καθυστέρημένα εκσυγχρονιστικές και σε αυτό κανείς δεν μπορεί να έχει μια απόλυτη αντίθεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις μέρες ζούμε την αποκαθίωση του τρόπου που επέλεξε ο Πρωθυπουργός να κυβερνήσει τη χώρα. Το νέο, το σύγχρονο, το μεταρρυθμιστικό και κυρίως το αξιακό και θεσμικό πρόσωπο έδωσε τη θέση του στο πιο παλιό, πιο εξωθεσμικό, πιο αυστηρά προσηλωμένο στις πιο παλιές παραδόσεις της Δεξιάς στη χώρα μας. Θα αναφερθώ σε τρεις όψεις αυτής της αποκαθίωσης που έχουν σχέση με τις πιο πρόσφατες, κυριολεκτικά σημερινές εξελίξεις.

Πρώτον, σε ό,τι αφορά τις αποκαλύψεις σήμερα συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή που αποφάσισε η Βουλή σύμφωνα με την πρόταση του ΠΑΣΟΚ. Ενώ όλοι ομολογούν πλην του στενού πυρήνα της Κυβέρνησης ότι πρόκειται για σκάνδαλο, ο Πρωθυπουργός το θεώρησε λάθος. Ενώ όλοι ορκίζονται «στο όλο στο φως» του Πρωθυπουργού συμπεριλαμβανομένου, ζούμε εδώ και εβδομάδες την παρελκυστική πρακτική της Κυβέρνησης, που ισοδυναμεί με συγκάλυψη. Ενώ το σκάνδαλο προϋποθέτει κάθαρση και αυτή συνδέεται με το μόνο υπαρκτό στοιχείο, τον φάκελο του Νίκου Ανδρουλάκη στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών και η δημοσιότητά του και μόνον αυτή, η Κυβέρνηση αρνείται πεισματικά, με κάθε τρόπο και χωρίς κανένα επιχείρημα. Ενώ η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δικαιούται συνταγματικά να το ζητήσει, η εξεταστική επιτροπή οφείλει να το ζητήσει και θα το ζητήσει προφανώς, αν η εξωφρενική θέση της Κυβέρνησης είναι αυτή του κ. Κοντολέωντα ότι «είναι απόρρητο και δεν μπορώ να πω αν καταστρέφεται ή αν υπάρχει ακόμα φάκελος», πρόκειται για μια πραγματικά αξιοθρήνητη στάση.

Τι ακριβώς υποκρύπτει η στάση του Πρωθυπουργού όταν προφανώς με δική του εντολή, γιατί δεν φαντάζομαι ότι ούτε τώρα ασχολήθηκε, προβάλλεται το απόρρητο και οι λόγοι εθνικής ασφάλειας για τη συγκάλυψη του σκανδάλου στα απλά ερωτήματα που του έθεσε ο Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ; Κατά τη γνώμη μου, πρόκειται για μια πραγματική θεσμική εκτροπή.

Δεύτερο, η έμπρακτη παραδοχή από τον Πρωθυπουργό της απόλυτης χρεοκοπίας του επιτελικού του κράτους. Εγώ δεν παίρνω τίποτα άλλο, μόνο μια εισήγησή του πριν από μερικές ημέρες στο Υπουργικό Συμβούλιο. Εν μέσω του σκανδάλου των υποκλοπών αποφάσισε να δώσει από δω και πέρα ρόλο στους Υπουργούς. Είναι παραδοχή του συγκεντρωτικού μοντέλου διακυβέρνησης, εκείνου που παλιά η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά χαρακτήριζε το «Μαξίμου Α.Ε.», όταν οι Υπουργοί θα αναλάβουν από δω και πέρα επιτέλους ρόλο στο νομοθετικό και στο εκτελεστικό έργο της Κυβέρνησης. Επιστράτευσε ξένο δάκτυλο αποσταθεροποίησης για τη χώρα στα διεθνή δημοσιεύματα και τις ευρωπαϊκές ανησυχίες για την ποιότητα της δημοκρατίας μας. Εξέφρασε ουσιαστικά την αγωνία του, επιστρατεύοντας τις δη-

μοσκοπήσεις, να φύγουμε από το τοξικό κλίμα προς τα εμπρός λες και η δημοκρατία και η διαφάνεια δεν συνιστούν μείζον πρόβλημα. Πρόκειται για μια αποκαθάρωση του επιτελικού κράτους που συνιστά θεσμική ανακολουθία. Εκτός λοιπόν από θεσμική εκτροπή έχουμε και θεσμική ανακολουθία.

Και τρίτο, των τελευταίων ημερών και πολύ σημαντικό: Δεν ξέρω πόσο οι δημοσκοπήσεις αποτυπώνουν πιστά τις διαθέσεις της κοινής γνώμης. Εκείνο που αντιλαμβάνομαι είναι ότι αποτελούν τον μόνο οδηγό για τις πράξεις της Κυβέρνησης. Αντιλαμβάνεται ο Πρωθυπουργός ότι η προεκλογική του συνταγή, που θεμελιώνεται στο δίλημμα «αυτοδυναμία Νέας Δημοκρατίας ή χάος και αποσταθεροποίηση», δεν είναι πλέον εφικτή και θέλει – άκουσον, άκουσον- να αλλάξει τους όρους του πολιτικού παιχνιδιού τώρα, ώστε επιστρατεύοντας την ανάγκη της σταθερότητας να το επιτύχει.

Φέρνει ξανά στο προσκήνιο την αλλαγή του εκλογικού νόμου, αυτή τη φορά ανερυθρίαστα. Άρχισαν ήδη οι δημόσιες προειδοποιητικές βολές από κορυφαία στελέχη της Κυβέρνησης και κορυφαίους Βουλευτές. Επισημαίνω μόνο τον κ. Γεραπετρίτη και την κ. Μπακογιάννη σήμερα. Άρχισαν οι δημόσιες παραινήσεις να γίνει αυτό.

Αντιλαμβάνεστε περί τίνος πρόκειται; Δεν γνωρίζω αν συνταγματικά υπάρχει κι ένα θέμα στην ίδια εκλογική περίοδο να αλλάξετε δύο φορές τον εκλογικό νόμο. Αλλά αυτό είναι το δευτερεύον. Μπορεί να μην υπάρχει.

Το πρωτεύον είναι ότι δεν έχει υπάρξει ποτέ Κυβέρνηση στις τελευταίες δεκαετίες η οποία να άλλαξε δύο φορές τον εκλογικό νόμο στη δική της θητεία. Πότε έλεγε την αλήθεια ο Πρωθυπουργός, όταν κατέβαζε τον ισχύοντα εκλογικό νόμο, αυτόν δηλαδή που ψήφισε στη Βουλή, ορκιζόμενος ότι αποτελεί ό,τι πιο σύγχρονο, πιο δημοκρατικό, αλλά παράλληλα δίνει και σταθερότητα στη διακυβέρνηση της χώρας, ή τώρα που όλοι τού εισηγούνται να πάμε στον προηγούμενο νόμο και θα εγκαλέσουν τον ΣΥΡΙΖΑ, που επειδή βγήκε με τον προηγούμενο νόμο και θέλει να βγει πρώτο κόμμα τώρα γιατί να μην τον ψηφίζει κι αυτός; Δηλαδή μιλάμε για έναν πολιτικαντισμό στο πιο κρίσιμο θεσμικό ζήτημα που υπάρχει στη χώρα. Είναι δυνατόν να λειτουργήσει αυτό;

Εγώ το δέχομαι, οι κυβερνήσεις μέχρι τώρα σε όλη τη Μεταπολίτευση, και ψήφισαν νόμους που τις βόλευσαν και έκαναν διαδικασίες για να φτάσουν σε ένα κάποιο σύστημα που θα μπορούσε να προσδιοριστεί με μια χρυσή τομή ανάμεσα στην αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης και στην αναλογική εκπροσώπηση και την πραγματική, αυθεντική εκπροσώπηση της λαϊκής βούλησης. Φτάσαμε σε ένα σημείο. Και όλες οι κυβερνήσεις κοίταξαν το δικό τους συμφέρον.

Αλλά Κυβέρνηση που έφερε νόμο, που τον υπεράσπισε με όλες της τις δυνάμεις, και μετά από λίγο επειδή νιώθει ότι οι μετρήσεις δεν της δίνουν πιθανά αυτοδυναμία στη δεύτερη εκλογή, θα τον αποσύρει τον ίδιο και θα φτιάξει καινούργιο! Το καταλαβαίνετε περί τίνος πρόκειται; Μιλάμε για μία απόλυτη θεσμική αναξιοπιστία.

Είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φανερό ότι μετά από τρία χρόνια διακυβέρνησης αιτία της ανατροπής του παντοδύναμου αρχικά αισθήματος αυτάρκειας και αυτοδυναμίας της Νέας Δημοκρατίας είναι η αναβάθμιση της παρουσίας του ΠΑΣΟΚ μετά την εκλογή του Νίκου Ανδρουλάκη και η παρέμβασή του στους λεγόμενους εκλογικούς συσχετισμούς.

Είναι διαφαινόμενη για εμάς και σίγουρη η ανατροπή αυτών των συσχετισμών. Δεν υπάρχει πια μόνο ο ελεγχόμενος κοινοπολιτισμός, μικρός δικομματισμός, από τη στιγμή που έγινε αντιληπτό ότι το ΠΑΣΟΚ δεν θα είναι βολικός εταίρος για κανέναν από τους δύο, κανένα από τα δύο μέρη του συγκεκριμένου δικομματισμού. Υπάρχει λοιπόν μια ανησυχία, μια αποσταθεροποίηση, μια ανασφάλεια. Όλα θα γινόντουσαν κάπως διαφορετικά. Σου λέει τώρα, τα λέει αυτά ο Ανδρουλάκης για πολιτική αυτονομία, αλλά όταν θα έρθει η κρίσιμη ώρα όλο και κάτι θα γίνει, να αλλάξει στάση, να υπάρξει κυβέρνηση, στην απίθανη περίπτωση που δεν θα βγάλουμε αυτοδυναμία -εννοεί ο κύριος Πρωθυπουργός για τη δεύτερη εκλογική αναμέτρηση.

Ανεβαίνει λοιπόν σήμερα στη Διεθνή Έκθεση σε δύο μέρες, ανακουφισμένος από τις μετρήσεις ότι δεν θα χάσει τον χώρο

του κέντρου γιατί η κοινή γνώμη βάζει άλλες προτεραιότητες και όχι τις υποκλοπές, τα βιοτικά προβλήματα των πολιτών. Και όλη η αρθρογραφία των ημερών εκεί βρίσκεται, αποκαλύψεις, φτάνει πια, πάμε παρακάτω, τι να δούμε, τι να κάνουμε, ο λαός ενδιαφέρεται για αυτά που ζει και τα λοιπά.

Εδώ υπάρχει το χειρότερο από όλα. Όποιος δεν αντιλαμβάνεται ότι η ποιότητα της δημοκρατίας, τα δικαιώματα των πολιτών, το κράτος δικαίου, είναι στοιχείο της ποιότητας της ζωής των ανθρώπων, όποιος δεν αντιλαμβάνεται ότι η Ελλάδα δεν πέρασε, μετά από σαράντα οκτώ ως πενήντα χρόνια Μεταπολίτευσης, για να ξαναζήσει προβλήματα δημοκρατίας και ότι μπορεί αυτό για τον προοδευτικό πολίτη του κέντρου, για παράδειγμα, ή τον δημοκρατικό πολίτη να μην είναι ενδιαφέρον αλλά να είναι μονάχα τα οικονομικά, που μπορεί να είναι εξίσου ή και περισσότερο ενδιαφέροντα, όπως και όλα τα άλλα θέματα που νομίζει η Κυβέρνηση ότι τα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά, αλλά εμείς πιστεύουμε ότι αποτυγχάνει παντού, όσο κι αν λέει ότι είναι εισαγόμενα και λοιπά και ότι αυτή έχει δείξει μια αποτελεσματικότητα -και εκεί θα χάσει- η ουσία είναι ότι κατάφερε ο Πρωθυπουργός να βάλει στην εκλογική ατζέντα και πρόβλημα που η Ελλάδα το είχε λύσει, το πρόβλημα της ποιότητας της δημοκρατίας. Και αυτό θα είναι, κατά τη γνώμη μου, πολύ οδυνηρό για τη χώρα να το ζήσει ξανά αλλά και για τη Νέα Δημοκρατία, που πιστεύει ότι μπορεί με αυτόν τον τρόπο να κερδίσει τα εκλογικά της στοιχεία απέναντι στη ζωή των ανθρώπων και στην πορεία της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα συνεχίσουμε με τον κ. Καμίνη και την κ. Αθανασίου. Πρώτα είχε ζητήσει ο κ. Γρηγοριάδης. Αν ήταν εδώ θα έπαιρνε τον λόγο, αν έρθει στην Αίθουσα μετά τον κ. Καμίνη θα πάρει τον λόγο.

Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Μαρία Απατζίδη ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας, από 19 έως 23 Σεπτεμβρίου, ώστε να ταξιδέψει στο εξωτερικό για προσωπικούς λόγους. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κύριε Καμίνη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σκόπευα να μιλήσω για το θέμα του εκλογικού νόμου, αλλά ο Κώστας Σκανδαλίδης υπήρξε τόσο σαφής, τόσο κατηγορηματικός, ούτως ώστε περιττεύει να επεκταθώ κι εγώ. Απλώς να πω ότι εδώ πέρα, εάν κάτω από αυτές τις συνθήκες, μια κυβέρνηση προβαίνει στο πρωτοφανές για τη Μεταπολίτευση -και δεν ξέρω και στη συνταγματική μας ιστορία γενικότερα- διάβημα να αλλάξει η ίδια τον τελευταίο χρόνο της κοινοβουλευτικής, της βουλευτικής περιόδου τον εκλογικό νόμο που η ίδια είχε φέρει και είχε ψηφίσει, αυτό μπορεί να μην αποτελεί τυπική παραβίαση του Συντάγματος, αλλά είναι σαφής καταστρατήγηση.

Η Κυβέρνηση εκ προοιμίου μας λέει ότι ο θεσμός των διερευνητικών εντολών, δηλαδή ο μηχανισμός του άρθρου 37, το οποίο προβλέπει ακριβώς τις διερευνητικές εντολές όταν δεν υπάρχει αυτοδυναμία, είναι ένας θεσμός άχρηστος, θα υπονομεύσει όλη τη διαδικασία για την αναζήτηση σχηματισμού κυβέρνησης που να έχει την πλειοψηφία της Βουλής -διότι αυτό επιβάλλει ο συντακτικός νομοθέτης- και θα καθυποβάλλει τη χώρα στην ταλαιπωρία, ακριβώς να πάει σε άλλες, δεύτερες εκλογές.

Αυτό το κάνει χωρίς να αναλογίζεται και το τίμημα το οποίο υπάρχει για μια χώρα η οποία δεν ανέχεται μεγάλα διαστήματα ακυβερνησίας. Διότι πρέπει να καταλάβουμε ότι ουσιαστικά ο κυβερνητικός μηχανισμός παραλύει μήνες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών -και δεν βλέπω σε αυτό η παρούσα Κυβέρνηση να έχει κάνει τίποτα το οποίο να το αποτρέψει-, κατά τη διάρκεια των εκλογών έχουμε υπηρεσιακές κυβερνήσεις, οι οποίες εξ ορισμού έχουν πολύ περιορισμένες αρμοδιότητες, και όλα αυτά σε μια περίοδο που σοβεί μια πάρα πολύ σημαντική, σοβαρή οικονομική κρίση και έχουμε ανοικτά μέτωπα στα εθνικά μας θέματα. Ελπίζω αυτή η ανευθυνότητα της Κυβέρνησης να μην επαληθευτεί με τραγικό τρόπο.

Και για το νομοσχέδιο τώρα. Η πανδημική κρίση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτάχυνε τη μετάβαση στην ψηφιακή οικονομία και ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο αριθμός των ηλεκτρονικών διασυννοριακών αλλαγών έχει αυξηθεί σε εκθετικό βαθμό. Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι πια αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας του πολίτη και διαπλάθουν φυσικά νέες καταναλωτικές συνήθειες.

Έτσι υποχρεώνονται και οι επιχειρήσεις να κάνουν το αναγκαίο ψηφιακό άλμα, προκειμένου να εξακολουθήσουν να είναι ανταγωνιστικές.

Η προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών είναι πια μια καθημερινότητα για εμπόρους και καταναλωτές. Για παράδειγμα, η αγορά μιας smart tv, η οποία περιέχει ποικίλες ψηφιακές εφαρμογές ή ενός smart watch ή ενός «έξυπνου» τηλεφώνου αποτελεί πια προϊόν καταναλωτικής συνήθειας, καταλαμβάνοντας μεγάλο μέρος των καθημερινών μας οικονομικών συναλλαγών.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης πια δεν έχουμε μόνο μια εσωτερική αγορά, αλλά και μια ενιαία ψηφιακή εσωτερική αγορά όπου από τη μία πλευρά οι καταναλωτές πρέπει να έχουν ευκολότερη πρόσβαση με τις μέγιστες δυνατότες εγγυήσεις των δικαιωμάτων τους και από την άλλη οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν πρόσβαση στην προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών με τις μέγιστες εγγυήσεις της ανταγωνιστικότητας.

Σκοπός των ευρωπαϊκών κανόνων που ενσωματώνει το νομοσχέδιο είναι η ισορροπία μεταξύ της επίτευξης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και της προώθησης του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

Η ενσωμάτωση αυτή έπρεπε να έχει γίνει από την 1^η Ιουλίου του 2021. Για ακόμα μία φορά η Ελλάδα καθυστερεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Για να πάω και στα θέματα διαδικασίας, για ακόμα μία φορά βλέπουμε την Κυβέρνηση να φέρνει νομοσχέδια για ψήφιση μετά από μια πολύ ισχυρή διαβούλευση και όλα αυτά έρχονται ουσιαστικά να μας θυμίσουν πώς το επιτελικό κράτος και η ορθή νομοθέτηση ουσιαστικά πάσχουν αυτούς τους τελευταίους καιρούς.

Οι καταναλωτές είναι πολύ σημαντικοί να γνωρίζουν ότι τα συμβατικά τους δικαιώματα προστατεύονται κατά την πραγματοποίηση διασυννοριακών αγορών, ιδίως μέσω διαδικτύου, αλλά και οι διαπροσωπικές επικοινωνίες και αυτό επιτυγχάνεται μ' ένα σαφές συμβατικό πλαίσιο που εξασφαλίζει όχι μόνο την εμπιστοσύνη, αλλά και την άνετη πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας ψηφιακό περιεχόμενο και υπηρεσίες.

Είναι σημαντικό ότι στη σκέψη 24 της υπό ενσωμάτωση οδηγίας προβλέπεται συμβατική επανόρθωση για τους καταναλωτές σε συμβάσεις προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου υπηρεσιών, όπου το αντάλλαγμα δεν είναι χρηματικό, αλλά είναι τα ίδια τα προσωπικά δεδομένα του καταναλωτή. Επίσης, σημαντικό είναι ότι η ίδια οδηγία αναπτύσσει άμεσες συνδέσεις με τον κανονισμό 679 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αφού αναφέρεται ρητά ότι το δικαίωμα διαγραφής και το δικαίωμα του καταναλωτή να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία των δεδομένων θα πρέπει να ισχύουν πλήρως και σε σχέση με τις συμβάσεις που καλύπτονται από την οδηγία αυτή.

Τέλος, πολύ σημαντική είναι και η σκέψη 67 της οδηγίας, η οποία αναφέρει την περίπτωση που το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχεται στον καταναλωτή κατόπιν παροχής από εκείνον δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και καταγγείλει τη σύμβαση ακόμη και στην περίπτωση που η έλλειψη συμμόρφωσης εκ μέρους του είναι επουσιώδης.

Υπάρχουν επιπλέον παρατηρήσεις οι οποίες εκφράστηκαν από την ειδική αγοράτρία του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Νάντια Γιαννακοπούλου.

Από την πλευρά μου, θα ήθελα να σταθώ σε αυτές τις ειδικότερες πρόνοιες και να τονίσω ότι η Κυβέρνηση οφείλει να θεσπίσει προγράμματα προσαρμογής και εξοικείωσης των μικρών και μεσίων επιχειρήσεων με το ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω της καλιέργειας ειδικών δεξιοτήτων που απαιτούνται, ώστε να αμβλυνθούν οι ψηφιακές ανισότητες συγκριτικά με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που διαθέτουν εξ ορισμού περισσότερη τεχνολογία

και ανθρώπινους και υλικούς πόρους.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Η κ. Μαρία Αθανασίου από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το παρόν νομοσχέδιο είναι άκρως τεχνικό και αποσκοπεί στην εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης με την ευρωπαϊκή. Γενικά η πλειονότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων αποτελεί μια αναπαραγωγή των γενικών κανόνων που ισχύουν στις συμβάσεις του Αστικού Κώδικα.

Επικεντρώνομαι σε ορισμένα ενδεικτικά άρθρα του παρόντος νομοσχεδίου.

Άρθρο 5: Η υπεροχή των κανόνων της Ενωσιακής Νομοθεσίας ως προς το ζήτημα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αφορά και στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών στον τομέα της υγείας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρόκειται να δημιουργήσει πλατφόρμα που θα είναι προσβάσιμος ο φάκελος υγείας κάθε Ευρωπαίου πολίτη σε περίπτωση που χρειαστεί, για παράδειγμα, νοσηλεία στο εξωτερικό, καθώς και για να διευκολυνθούν οι ιατρικές έρευνες.

Αυτό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί κατ' αρχάς ως θετικό, ωστόσο γεννά πολύ έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι μπορεί να συνδεθεί με τον εμβολιασμό και την υποχρεωτικότητα αυτού, με αποτέλεσμα να θίγονται προσωπικά δεδομένα πολιτών.

Επίσης, ένας άλλος ευαίσθητος τομέας στον οποίον θα πρέπει να διασφαλιστεί η διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων των πολιτών είναι και ο τομέας της ιδιωτικής ασφάλισης. Ας φανταστούμε τη διαρροή προσωπικών δεδομένων σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Εκτός από τον προφανή κίνδυνο να έλθουν σε κοινή γνώση αυστηρώς προσωπικά ευαίσθητα δεδομένα, υφίσταται και ο κίνδυνος να γνωρίζουν οι ασφαλιστικές εταιρείες στοιχεία για την υγεία των υποψηφίων ασφαλιζόμενων, τα οποία οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι να αγνοούν και έτσι οι εταιρείες να απορρίπτουν την ασφάλιση ή να επαυξάνουν υπερβολικά τα ασφάλιστρα, με τους ενδιαφερόμενους να μην μπορούν να γνωρίζουν την αιτία.

Άρθρο 34, ανταπόκριση του πράγματος στη σύμβαση, αντικατάσταση άρθρου 534 Αστικού Κώδικα και άρθρο 35. Πραγματικά ελαττώματα και τα δύο αυτά άρθρα, το ένα ως συνέχεια του άλλου, καθώς εισάγουν εσφαλμένη τροποποίηση, διότι με τα όσα προβλέπουν περιορίζεται υπερβολικά το περιεχόμενο σημαντικών διατάξεων στο πεδίο των δικαιοπραξιών, με αποτέλεσμα να διαταράσσεται το παρόν νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 47: Μείωση του τιμήματος και υπαναχώρηση, προσθήκη άρθρου 545 Αστικού Κώδικα. Κατά την άποψή μας είναι αρνητική για τους αγοραστές η επιμονή στη διατήρηση της σύμβασης και την αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης αντί της μείωσης του τιμήματος ή της υπαναχώρησης. Οι διατάξεις για τις επουσιώδεις ελλείψεις θα δημιουργήσουν επιπλέον σύγχυση, καθώς περιορίζονται τα δικαιώματα των αγοραστών, με αποτέλεσμα οι πωλητές να έχουν υπερβολικά κυρίαρχη και δεσπόζουσα θέση.

Άρθρο 50: Καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος, τροποποίηση άρθρου 548 του Αστικού Κώδικα. Αναφέρεται ότι ο αγοραστής μπορεί να ζητήσει αντικατάσταση ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή να μειώσει το τίμημα σε περίπτωση που το πράγμα καταστράφηκε λόγω έλλειψης ανταπόκρισης.

Προηγουμένως υπήρχε η λέξη «ελάττωμα», η οποία αντικαθίσταται με τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης». Η χρήση μιας πιο γενικής ορολογίας απ' αυτήν αφήνει πολύ διευρυμένα περιθώρια ερμηνείας για το τι σημαίνει ότι το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται μελλοντικά συγχύσεις και αύξηση των αντιδικιών.

Άρθρο 53. Έναρξη, συμπλήρωση και διακοπή παραγραφής, τροποποίηση του άρθρου 555. Η νέα φράση είναι γενική, αόριστη και ευρεία, αφήνοντας περιθώρια ερμηνείας για το τι μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Ο όρος «έλλειψη ανταπόκρισης» δεν παρέχει, όπως επισημάνθηκε και στο

προηγούμενο άρθρο, σαφή κριτήρια για το πότε ένα αντικείμενο μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μια νέα νομική έννοια στις διατάξεις για την πώληση, γύρω από την οποία θα αναπτυχθούν διαφορετικές, αντιφατικές θεωρητικές απόψεις, οι οποίες θα οδηγούν πολλές φορές σε αντιφατικά συμπεράσματα.

Άρθρο 60. Αναφέρεται στο άρθρο 693 του Αστικού Κώδικα, το οποίο παρ' ότι τροποποιείται, εντούτοις διατηρείται η εξαιρετικά σύντομη εξάμηνη παραγραφή επί ελαττωματικού κινητού στη σύμβαση έργου. Η προθεσμία αυτή είναι ανεπίτρεπτα σύντομη και δεν δίνει τη δυνατότητα να διαπιστώσει ο αγοραστής την ελαττωματικότητα του πωληθέντος πράγματος.

Η αντίστοιχη προθεσμία παραγραφής επί ερωτηματικού ακινήτου στη σύμβαση πώλησης είναι διετής και τούτο ισχύει ήδη από είκοσι ετών με τον ν.3043 του 2002. Θεωρούμε ότι δεν υφίσταται κανένας λόγος διαφοροποίησης της προθεσμίας παραγραφής για τον ίδιο ακριβώς λόγο μεταξύ των δύο συμβάσεων, της σύμβασης πώλησης και της σύμβασης έργου. Θα χρειαστεί διόρθωση της εν λόγω διάταξης και παρέκταση της προθεσμίας παραγραφής στα δύο χρόνια και στη σύμβαση έργου για τα ελαττωματικά κινητά πράγματα.

Κύριοι, κλείνοντας, θα μου επιτρέψετε να τοποθετηθώ και στην υποβληθείσα τροπολογία με την οποία το Υπουργείο Υγείας προβλέπει την πληρωμή εφημεριών των γιατρών που μετακινούνται με σκοπό την κάλυψη τρεχουσών αναγκών, στελεχώσης δομών υγείας και πλήρωση υπαρχόντων κενών, ένα ακόμη ημίμετρο, μια τακτική λανθασμένη που ξεκινήσατε στην περίοδο της πανδημίας και παγιώνεται σήμερα στο πλαίσιο του προσωπικού γιατρού. Νομιμοποιείτε τη μετακίνηση των γιατρών από εδώ και από εκεί. Με τέτοιους ακροβασίες δεν ασκείται το ιατρικό λειτουργήμα ούτε η δημόσια υγεία στελεχώνεται.

Η Κυβέρνηση όφειλε να έχει προβλέψει την επαρκή στελέχωση των δομών υγείας προς αρτιότερη και πληρέστερη κάλυψη των κενών και των αναγκών. Ειδικά μετά από πανδημία είναι ανεπίτρεπτο να λειτουργεί η Κυβέρνηση τόσο αποστασμάτικα και χωρίς σχεδιασμό και μάλιστα με τροπολογίες και σκόρπια άρθρα σε νομοσχέδια τα οποία αφορούν κατ' αρχάς άλλους κλάδους.

Κύριοι της Κυβέρνησης, οφείλετε να λάβετε σοβαρά υπ' όψιν σας τις ανάγκες της δημόσιας υγείας, τα κενά τα οποία έχει δημιουργήσει και διαιωνίζει η αδράνεια σας και η αδιαφορία σας. Πρόκειται για ανθρώπινες ζωές, η διασφάλιση των οποίων αποτελεί κύρια και θεμελιώδη αρχή και μέριμνα κάθε ευνομούμενης πολιτείας.

Επίσης, για το σημερινό νομοσχέδιο η Ελληνική Λύση κατέθεσε τροπολογία για κατάργηση της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού άνω των εξήντα και επιστροφή των καταβληθέντων προστίμων. Σας υπενθυμίζουμε ότι η εφαρμογή του νόμου έχει ανασταλεί, αλλά δεν έχει καταργηθεί. Είναι ασέβεια και βία προς τους γονείς και τους παππούδες μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Υψηλάντης και αμέσως μετά ο κύριος Υφυπουργός.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, για ποιο θέμα;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Επί της διαδικασίας.

Θα ήθελα να ρωτήσω, γιατί ίσως και εγώ είμαι υπερδεμένη, βάσει ποιου άρθρου του Κανονισμού της Βουλής στον κατάλογο των ομιλητών μετά το τελευταίο κόμμα δεν ακολουθεί ο ανεξάρτητος Βουλευτής, αλλά παρεμβάλλονται δύο Βουλευτές αυτή τη στιγμή στον παρόντα κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ωραία, όταν τελειώσει, θα σας το πω αναλυτικά.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Θα ήθελα μια απλή απάντηση, γιατί γίνεται συστηματικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ.

Κύριε Υψηλάντη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα εισαγωγικά να κάνω δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη είναι ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 των υπό ενσωμάτωση οδηγιών τα κράτη-μέλη δεν μπορούν να υιοθετήσουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις που παρεκκλίνουν από τις ρυθμίσεις των συγκεκριμένων οδηγιών, δηλαδή της 2019/770 και της 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο και βεβαίως επισημαίνοντας ότι παρά την καθυστέρηση -την όποια καθυστέρηση-, είμαστε από τα πρώτα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενσωματώνουν τις συγκεκριμένες οδηγίες. Και τούτο διότι υπήρξε σχολαστική νομοπαρασκευαστική επεξεργασία, προκειμένου οι νέες αυτές μέθοδοι στο κομμάτι των πωλήσεων του Ενοχικού Δικαίου να επεξεργαστούν καταλλήλως και να ενταχθούν στον Αστικό μας Κώδικα.

Είναι αλήθεια ότι στο Κοινοβούλιό μας δυστυχώς παρά τα σαράντα και πλέον χρόνια της ένταξης μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εντούτοις ακούγονται ακόμα και εδώ στο Κοινοβούλιο πράγματα τα οποία δεν συνάδουν με την ευρωπαϊκή έννομη τάξη. Είναι σαν να είμαστε κάπου αλλού. Εδώ ακούγονται πράγματα σαν να είμαστε μια χώρα η οποία δεν είναι σαράντα χρόνια και πλέον στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν ξέρουμε τι εστί κανονισμός, δεν ξέρουμε τι εστί οδηγία και εδώ λέμε αυτά τα πράγματα. Όπως λέμε εμείς οι νομικοί -ας με συγχωρήσετε- είναι σαν να παίζουμε μπιλιάρδο στην πλάτη των εντολών μας. Εδώ πέρα είναι σαν να ερχόμαστε και να λέμε πράγματα για τα οποία απλά και μόνο τα λέμε, για να ικανοποιήσουμε τα αυτιά ορισμένων. Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα και ούτε μπορεί να προχωρήσει μέσα από έναν τέτοιο διάλογο, ειδικά μέσα εδώ, αυτή η χώρα μπροστά, να διεκδικεί και να θέλει από την Ευρώπη, αλλά να μη γνωρίζουν καν ορισμένοι ποιες είναι οι βασικές υποχρεώσεις αυτής της χώρας και πώς πρέπει να λειτουργούν δικαίικά μέσα στην έννομη ευρωπαϊκή τάξη.

Η δεύτερη είναι ότι οι φωνές για νομοθετική οκνηρία καταρρίπτονται. Αποδεικνύεται αντίθετα ακόμη μία φορά ότι υπάρχει όχι μόνο παραγωγή πρωτογενούς νομοθετικού έργου από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, αλλά και της έγκαιρης και ορθής ενσωμάτωσης ακριβώς -αυτό που έλεγα προηγούμενων ενωσιακών οδηγιών στο Εθνικό μας Δίκαιο.

Πρέπει επίσης να πούμε ότι οι οδηγίες, ειδικά αυτές οι σαφείς και ξεκάθαρες, μπορούν να τις επικαλεστεί οποιοσδήποτε ευρωπαίος πολίτης. Είναι πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και συνεπώς οι συζητήσεις αυτές ανάγονται σε αυτά τα οποία προείπα εισαγωγικά.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο και στη χώρα μας, όπως άλλωστε και στην υπόλοιπη Ευρώπη, καταγράφει μια μεγάλη ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργεί στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά, προκειμένου να υπάρξει ασφάλεια δικαίου, καθώς επίσης και ενσωμάτωση όλων των υπηρεσιών του εμπορίου στην πώληση αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου εκτός εγχώριας αγοράς τους.

Συνεπώς σκοπός και του υπό έγκριση σχεδίου νόμου είναι η προσαρμογή του ιδιωτικού δικαίου στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών με αντικείμενο την παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών με στόχο την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας με εμπέδωση της ασφάλειας στις συναλλαγές. Οι οδηγίες προκρίνουν τους όρους «προμηθευτής», αυτός που αναλαμβάνει υποχρέωση να παράσχει στον «λήπτη» ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία, ο δε «λήπτης» να καταβάλλει το συμφωνημένο αντίτιμο. Προβλέπουν ευθύνη του προμηθευτή ανεξάρτητα από υπαιτιότητα του για τις περιπτώσεις της μη εκπλήρωσης και μη ανταπόκρισης, προσδιορίζονται τα δικαιώματα των ληπτών και καθορίζεται ο χρόνος παραγραφής, καθώς επίσης και το δικαίωμα αναγωγής εναντίον κάθε προηγούμενου προμηθευτή.

Εξαιρετικά σημαντική για τον καταναλωτή είναι η συμπλήρωση της κείμενης νομοθεσίας στο άρθρο 10, παράγραφος 16 του ν.2251/1994, με την οποία παρέχεται δυνατότητα στις εννέσεις καταναλωτών να ασκήσουν συλλογική αγωγή για την προστασία

των συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού με αίτημα την παράλειψη της παράνομης συμπεριφοράς του προμηθευτή στο πλαίσιο των συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών.

Έχουμε, δηλαδή, πέρα από τις παρεμβάσεις στον Αστικό Κώδικα -για να καταλαβαίνομαστε εδώ μεταξύ μας οι νομοθέτες- και μια παρέμβαση σε νόμο για τους καταναλωτές. Αυτές οι διακρίσεις θα ήταν πολύ πιο απλές αν πραγματικά δίναμε μια έμφαση στη μελέτη των νομοθετημάτων που έρχονται εδώ και όχι απλά για την παράθεση πολιτικών κορόνων.

Με την ενσωμάτωση των συγκεκριμένων οδηγιών αφ' ενός τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί πώλησης, ανταλλαγής και σύμβασης έργου στο δέκατο τέταρτο και δέκατο ένατο κεφάλαιο. Έτσι οι διατάξεις που αναφέρονται σε πώληση εφαρμόζονται και στην πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία και τροποποιούνται οι διατάξεις του ν.2251/94 σχετικά με τα ζητήματα προστασίας καταναλωτή σε συμμόρφωση με το Ενωσιακό Δίκαιο και ειδικότερα καθορίζεται ο αναγκαστικός χαρακτήρας των άρθρων 534 επόμενα του Αστικού Κώδικα, ότι η συμφωνία που εισάγει παρέκκλιση από τα προαναφερόμενα άρθρα σε βάρος του καταναλωτή είναι άκυρη.

Θεωρώ ότι ακολουθούμε μία πορεία συνεπή στον ελληνικό λαό σε όλα τα επίπεδα, στις ευρωπαϊκές μας υποχρεώσεις και στις εθνικές μας υποχρεώσεις. Και με αυτόν τον τρόπο θα συνεχίσουμε μέχρι την ημέρα εκείνη που ο ελληνικός λαός θα εγκρίνει και θα ξαναδώσει ισχυρή εντολή στην Κυβέρνησή του Κυριάκου Μητσοτάκη για μία ακόμα τετραετία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο κ. Χαρακόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με προσοχή τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΙΝΑΛ-ΠΑΣΟΚ τον κ. Σκανδαλίδη να αναλώνει μεγάλο μέρος της ομιλίας του για να εκφράσει την αγωνία του στο ενδεχόμενο αλλαγής του εκλογικού νόμου. Επειδή είμαι εξ αυτών που δημόσια έχουν τοποθετηθεί υπέρ της ανάγκης αλλαγής του εκλογικού νόμου με στόχο τη σταθερότητα, επιτρέψτε μου μια μικρή απάντηση.

Η κριτική που ασκείται από την Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλά και κυρίως από το Κίνημα Αλλαγής, το ΠΑΣΟΚ, είναι ότι αυτή η ενδεχόμενη αλλαγή του εκλογικού νόμου θα είναι μία μη θεσμική στάση από πλευράς της Κυβέρνησης. Γιατί, όμως, μιλάμε για το ενδεχόμενο αλλαγής του εκλογικού νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Το θέμα τίθεται διότι έχουμε μια άκρας αντιθεσμική συμπεριφορά από τον αρχηγό του τρίτου κόμματος του ΚΙΝΑΛ, τον κ. Ανδρουλάκη, ο οποίος λέει ότι εκ προοιμίου δεν θα σεβαστεί τη λαϊκή εντολή που αυτοδίκαια δίνει το δικαίωμα της εντολής σχηματισμού Κυβέρνησης στον αρχηγό του πρώτου κόμματος.

Μας λέει ότι όποιος και αν είναι ο αρχηγός του πρώτου κόμματος, είτε ο κ. Μητσοτάκης, ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας -που όλες οι έρευνες κοινής γνώμης δείχνουν ότι θα είναι το πρώτο κόμμα ή αν -ο μη γένοιτο- ήταν ο κ. Τσίπρας, ο ΣΥΡΙΖΑ πρώτο κόμμα, δεν θα δεχόταν ο αρχηγός του πρώτου κόμματος να είναι Πρωθυπουργός. Άρα, λοιπόν, η χώρα θα έμπαινε σε μια περιπέτεια, σε μια πολιτική αστάθεια και το τελευταίο που χρειαζόμαστε εν μέσω ενός κυκεώνα τέτοιων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας αυτή την ώρα κυρίως με τον εξ ανατολών γείτονα που απειλεί ευθέως με *casus belli*, με εισβολή στα ελληνικά νησιά, είναι η αστάθεια. Χρειαζόμαστε ισχυρή κυβέρνηση η οποία θα αντιδρά γρήγορα, θα παίρνει αποφάσεις γρήγορα, ώστε να αντιμετωπίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο κάθε πρόκληση.

Και τέλος, παραπάει να μιλάνε για πολιτικαντισμό αυτοί που το 1989 άλλαξαν παραμονές των εκλογών τον εκλογικό νόμο. Έφεραν την απλή αναλογική, όπως ψήφισε και ο ΣΥΡΙΖΑ παραμονές της πτώσης του. Χρειάστηκαν τρεις απανωτές εκλογικές αναμετρήσεις και 47%, προκειμένου τότε η Νέα Δημοκρατία να σχηματίσει οριακή πλειοψηφία για να κυβερνήσει τη χώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισέρχομαι τώρα στο νομοσχέ-

διο. Αναμφίβολα το Υπουργείο Δικαιοσύνης διεκδικεί μια από τις πρώτες θέσεις στο μεταρρυθμιστικό έργο που υλοποιείται τα τρία τελευταία χρόνια. Βεβαίως αυτό δεν είναι τυχαίο καθώς μία από τις χρόνιες παθολογίες της δικαιοσύνης είναι η καθυστέρηση στην απονομή της, στην απόδοση της δικαιοσύνης. Ωστόσο ο τομέας της δικαιοσύνης υφίσταται και την πίεση από τις καταγιγιστικές αλλαγές που συμβαίνουν τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εκ των πραγμάτων προβάλλει η ανάγκη προσαρμογής του νομοθετικού πλαισίου στα νέα δεδομένα, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις. Αναφέρομαι για παράδειγμα στη διεθνοποίηση του εγκλήματος αλλά και σε νέες μορφές εγκληματικής δράσης που δεν μας απασχολούσαν στο σχετικά πρόσφατο παρελθόν. Το έργο επομένως του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι σύνθετο και δυσχερές διότι απαιτεί ενδελεχή και επίπονη προεργασία, ώστε να υπάρξει ολοκληρωμένη νομοθετική πρόταση και όχι εν θερμώ νομοθέτηση υπό την πίεση της συγκυρίας ή της επικαιρότητας. Είμαι βέβαιος ότι η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα συνεχίσει και το επόμενο διάστημα την ίδια σταθερή νομοθετική παραγωγικότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εντάσσεται και το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα. Η ενσωμάτωση των συγκεκριμένων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προμήθεια ψηφιακών υπηρεσιών είναι αναμφισβήτητα μια υποχρέωση της χώρας μας και τηρουμένων των αναλογιών γίνεται εγκαίρως σε αντίθεση με ό,τι γινόταν στο παρελθόν, όπως για παράδειγμα με τον κανονισμό για τα προσωπικά δεδομένα. Ταυτόχρονα, όμως, συνιστά και μια απάντηση σε πραγματικές ανάγκες που γεννά η ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένη αγορά: η έκρηξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και οι πωλήσεις ψηφιοποιημένων προϊόντων.

Είναι φανερό ότι τα ζητήματα αυτά προέκυψαν τις προηγούμενες δεκαετίες και απαιτείται ένα ενιαίο πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών αλλά και η ενίσχυση του ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς εμπόδια που τίθενται από τις ισχύουσες νομοθεσίες. Χωρίς αμφιβολία το ηλεκτρονικό εμπόριο με τη χρήση ψηφιακών μέσων για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών εκτινάχθηκε και στη χώρα μας κατά την περίοδο της πανδημίας όταν τέθηκαν οι περιορισμοί στις μετακινήσεις. Και είναι σημαντικό ότι αυτή η τάση συνεχίζει να έχει μεγάλη δυναμική και αφορά εκατομμύρια ανθρώπους. Σαφώς θα αυξάνονται προϊόντος του χρόνου γιατί τόσο οι πολίτες όσο και οι επιχειρήσεις εκ των πραγμάτων ωθούνται σε ανάλογες επιλογές για τις εμπορικές και καταναλωτικές συναλλαγές.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο όπως υπογράμμισε εύστοχα ο εισηγητής μας κ. Ζεμπίλης από το 2019 έως το 2021 σχεδόν διπλασιάστηκε. Ταυτόχρονα το ίδιο το κράτος προχώρησε σε μια ταχεία προσαρμογή στα σύγχρονα ψηφιακά δεδομένα αυτού του θαυμαστού νέου κόσμου με το μεταρρυθμιστικό έργο που κατά κοινή ομολογία έχει υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια. Αυτή η νέα πραγματικότητα επομένως πρέπει να αποκρυσταλλωθεί σε ένα σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο που θα κατοχυρώνει και τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Να είναι, δηλαδή, βέβαιοι οι καταναλωτές όταν αγοράζουν διαδικτυακά κάθε είδους αγαθό στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι είναι το ίδιο διασφαλισμένοι όπως όταν αγοράζουν από ένα φυσικό κατάστημα. Αυτή είναι η πρόθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτόν τον στόχο υπηρετούν οι εν λόγω οδηγίες που καλούμαστε να ενσωματώσουμε στο εθνικό μας δίκαιο.

Συγχρόνως όμως ένα νέο ξεκάθαρο νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά για τον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενισχύοντας την εξωστρέφειά τους ώστε να δραστηριοποιηθούν εντονότερα εκτός των ελληνικών συνόρων. Μέχρι σήμερα η πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου και των διαφορών στο δίκαιο των συμβάσεων των κρατών μελών αποτελούσε τροχοπέδη για ανάλογες πρωτοβουλίες. Αυτό, λοιπόν, είναι κάτι που το έχουμε ανάγκη λόγω της σύνθεσης που έχει η παραγωγική μας δομή με τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας να αποτελείται από μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ένα ζήτημα που ετέθη και από αρκετούς ομιλητές στην επι-

τροπή είναι αυτό της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Όλοι γνωρίζουμε ότι το ψηφιακό σύμπαν έχει μαύρες τρύπες, έχει σημεία στα οποία γίνονται διαρροές και κακόβουλες δραστηριότητες. Ο κανονισμός που έχει ψηφιστεί για τα προσωπικά δεδομένα και αναφέρεται ρητώς και σε αυτό το νομοσχέδιο ελπίζουμε ότι θα λειτουργήσει ως δικλείδα ασφαλείας σε παρόμοια ζητήματα εφόσον προκύψουν.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, θέλω να πιστεύω ότι θα εισακουστεί η πρόταση του διευθυντή και νομικού συμβούλου της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας κ. Αντωνίου Μέγγουλη ο οποίος ζήτησε κατά την ακρόαση των φορέων από το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης να προχωρήσει σε νέα προγράμματα ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου για τις επιχειρήσεις ώστε να μπορέσουν να προσαρμοστούν σε αυτό το νέο περιβάλλον της παγκοσμιοποιημένης αγοράς.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, υπερψηφίζω την ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών για τις ψηφιακές πωλήσεις και τις εγγυήσεις καταναλωτικών αγαθών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε. Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ο καλός κύριος συνάδελφος έχει υπερδέσει λίγο τα πράγματα. Το πρόβλημα της διακυβέρνησης, κύριε συνάδελφε, δεν είναι μονάχα πρόβλημα σχηματισμού μιας Κυβέρνησης. Είναι πρόβλημα διαφορετικών απόψεων στη δημοκρατία για τον τρόπο που κυβερνιέται η χώρα. Αν ένα κόμμα έχει μια διαφορετική άποψη τελείως διαφορετική από τον τρόπο που κυβερνά ο κ. Μητσοτάκης πρέπει να κάνει συγκύβερνση μαζί του στο όνομα της σταθερότητας;

Θα σας πω ένα παράδειγμα για να καταλάβετε γιατί κάνετε λάθος. Το 1958 ο Καραμανλής έφερε το τριφασικό σύστημα όπου το δεύτερο κόμμα ήρθε πρώτο κι έκανε κυβέρνηση. Το έκανε στο όνομα του κομμουνιστικού κινδύνου. Γιατί τότε η Αριστερά ήταν πολύ ψηλά. Και θεωρείτε, αυτό το δικαίωμα το έχει σε οποιαδήποτε δημοκρατία, οποιοδήποτε ανεπτυγμένου κράτους, οποιαδήποτε κυβέρνηση, στο όνομα της σταθερότητας; Προσέξτε γιατί ο συλλογισμός σας οδηγεί σε τελείως ανάποδα πράγματα.

Εάν εμείς διαφωνούμε παντελώς με τον τρόπο που κυβερνιέται η χώρα, θα βάλουμε Υπουργούς στην Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη, του κ. Τσίπρα, έτσι χωρίς λόγο, για να έχει πολιτική σταθερότητα; Μα, εμείς θεωρούμε ότι είναι παράγων πολιτικής αστάθειας ο τρόπος που κυβερνά ο κ. Μητσοτάκης. Έχουμε αυτό το δικαίωμα; Θα μας το λύσετε θεσμικά με νόμο που απαγορεύει να δημιουργούνται πλειοψηφίες και μειοψηφίες στο όνομα των διαφορετικών προτάσεων και όχι των εκλογικών συστημάτων; Για όνομα του Θεού!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ – ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Τριάντα χρόνια έτσι κυβερνιέται η χώρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Η δημοκρατία κυβερνιέται είτε με μονοκομματικές είτε με πολυκομματικές κυβερνήσεις στη βάση ενός κυβερνητικού προγράμματος συμφωνημένου από ομοϊδεάτες, εκτός αν είναι εθνική κρίση και μπορεί να γίνεται κυβέρνηση εθνικής ενότητας ή οτιδήποτε άλλο. Εάν δεν υπάρχει αυτό, αποφασίζει ο λαός, μια εκλογή, δυο εκλογές, τρεις εκλογές, δέκα εκλογές, δική του είναι η πλειοψηφία, αυτός αποφασίζει.

Εσείς θα καταργήσετε τις διαφορές των κομμάτων στο όνομα της σταθερότητας; Δεν υπάρχει αυτό. Νομίζω ότι ο συλλογισμός σας είναι πάρα πολύ έξω από τα δέοντα. Δεν σας κατηγορώ ότι το κάνετε επίτηδες. Απλά η ακραία λογική της σταθερότητας πάση θυσία, της σταθερής κυβέρνησης -και εγώ θέλω σταθερή κυβέρνηση- οδηγεί ουσιαστικά στην κατάργηση της δημοκρατίας. Άρα και τα εκλογικά συστήματα δεν μπορούν να έρχονται οποιαδήποτε στιγμή θέλει, οποιοδήποτε κόμμα θέλει...

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ορίστε, για ένα λεπτό μόνο γιατί δεν υπάρχει προσωπικό.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Βοηθάω, όμως, έτσι στο διάλογο και στην κατανόηση για όσους παρακολουθούν τη συζή-

τησή μας, κύριε Πρόεδρε και σας ευχαριστώ που μου δίνετε τη δυνατότητα.

Κύριε Σκανδαλίδη, εγώ δεν είπα ότι θα αποκλείσουμε τον μετεκλογικό διάλογο. Το ζητούμενο είναι, για να υπάρχει μια μετεκλογική συνεργασία, να συμφωνήσουμε σε ένα κυβερνητικό πρόγραμμα. Αυτό είναι αυτονόητο, βεβαίως. Εάν δεν συμφωνήσουμε σε ένα κυβερνητικό πρόγραμμα -εάν δεν υπάρχει αυτοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας- δεν μπορούμε να κάνουμε μια κυβέρνηση συνεργασίας. Όμως όταν ο Αρχηγός σας εκ προοιμίου -πέραν του αν θα μπορέσουμε να συμφωνήσουμε σε μία μετεκλογική κυβερνητική συμπόρευση με ένα συμφωνημένο πρόγραμμα- λέει ότι δεν θα δεχθεί ο αρχηγός του πρώτου κόμματος να είναι Πρωθυπουργός, δεν καταστρατηγείται ο σεβασμός στη λαϊκή κυριαρχία; Αυτό είναι το μείζον και γι' αυτό αναγκαζόμαστε να κάνουμε όλη αυτήν τη συζήτηση για αλλαγή του εκλογικού νόμου.

Εμείς ψηφίσαμε έναν εκλογικό νόμο που έδινε τη δυνατότητα του κλιμακωτού μπόνους, έτσι ώστε εάν το πρώτο κόμμα δεν πετύχαινε το 38%, να υπήρχε η δυνατότητα συνεργασιών. Η συνεργασία, βεβαίως, προϋποθέτει ότι θα συμφωνήσουμε σε ένα κοινό κυβερνητικό πρόγραμμα.

Εσείς, όμως, πέραν της συμφωνίας σε ένα κοινό πρόγραμμα κυβερνητικού σχεδιασμού, βάζετε ως προϋπόθεση να μην είναι ο αρχηγός του πρώτου κόμματος Πρωθυπουργός.

Ο κ. Ανδρουλάκης έχει πει ότι δεν θα δεχθεί ούτε ο Μητσοτάκης ούτε ο Τσίπρας να είναι Πρωθυπουργοί, «δεν θα συναινέσω» είπε. Όταν, λοιπόν, λέει ότι δεν θα είναι ο Αρχηγός του πρώτου κόμματος Πρωθυπουργός, δεν σέβεται τη λαϊκή ετυμολογία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Να εξηγήσω την απλή αναλογική γιατί πάλι κάνει λάθος ο κ. Χαρακόπουλος. Μπορεί ένα κόμμα να είναι πρώτο και να μην κάνει κυβέρνηση γιατί ο δημοκρατικός λαός αποφάσισε ότι το δεύτερο και το τρίτο ή το δεύτερο και το τέταρτο ή το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο κόμμα έχουν πλειοψηφία κοινοβουλευτική κι έχουν και κοινό πρόγραμμα και μπορούν να κυβερνήσουν τη χώρα.

Σας ρωτώ -εσάς που θέλετε κοινά προγράμματα- θα φέρετε τον φάκελο του Ανδρουλάκη σήμερα στην επιτροπή ή όχι; Για να ξέρουμε πώς χρησιμοποιείτε την πολιτική απέναντι στους αντιπάλους σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ορίστε, κύριε Γρηγοριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ εκ των προτέρων, καθώς ο αρχηγός μου μίλησε μόνο επτά λεπτά, να με αφήσετε να μιλήσω λίγο παραπάνω, σύνολο εννιά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Εντάξει, κύριε συνάδελφε.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Κατ' αρχάς να ξεκινήσω λέγοντας ότι, ξέρετε, οι άνθρωποι εκεί έξω ζουν στην πραγματικότητα και προκαλεί θυμηδία στους ανθρώπους εκεί έξω όταν βλέπουν κονταροχτυπήματα πολιτικά εντός του Κοινοβουλίου μεταξύ μνημονιακών κομμάτων, μεταξύ της απλής αναλογικής και της ενισχυμένης. Είναι πολύ απλό. Να το πούμε για να το ξέρει και ο κόσμος που μας ακούει έξω και καταλαβαίνει ότι λέμε την αλήθεια. Αν δεν σας βγουν τα κουκιά μνημονιακά, θα συνεργαστείτε και οι τρεις. Τόσο απλά το λέμε και το λέμε με πλήρη πολιτική ευθύνη αυτό που λέμε.

Εάν, για να συνεχιστεί το μνημόνιο, που στραγγαλίζει το λαό μας, μέχρι το 2060, οφείλει η Νέα Δημοκρατία, το ΚΙΝΑΛ και ο ΣΥΡΙΖΑ να συγκυβερνήσουν, θα συγκυβερνούν μέχρι το 2060.

Εκτός αν εσύ, αγαπητέ, αξιοπρεπέστατε ελληνικό λαέ, τους χαλάσεις τα σχέδια, τους ανατρέψεις τα σχέδια και τους χαλάσεις τη μαγιονέζα. Αξίζει τον κόπο να τους κάνουμε μαζί αυτήν την έκπληξη.

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μιλήσω καθόλου για το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, καθώς μίλησε ενδελεχέστατα η ειδική αγορήτρια, η αγαπημένη μας κ. Φωτεινή Μπακαδήμα, η οποία τα είπε θαυμάσια. Θα μιλήσω για το ρεύμα, καθώς για ό,τι κι αν συζητάμε εμείς μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, αν δεν είναι το ρεύμα, επιβεβαιώνουμε αυτό που πιστεύει στο υποσυνείδητό του ο ελληνικός λαός, ότι είμαστε άσχετοι με την πραγματικότητα, ότι παριστάνουμε ότι είμαστε πολιτικοί που συνεισφέρουν στη δια-

χείριση και στη μορφή της πραγματικότητας. Περί άλλων τυρβάζουμε, με λίγα λόγια, εμείς, ενώ ο κόσμος έξω εκεί καίγεται, κύριε Πρόεδρε.

Ρεύμα, λοιπόν: Σας τα είπε ο Αρχηγός μας, αγαπητοί κύριοι Υπουργοί, θα σας τα πω κι εγώ άλλη μια φορά λίγο πιο απλά, πιο κατανοητά, καθώς δεν υπήρξα ποτέ καθηγητής πανεπιστημίου ούτε καν φοιτητής στη ζωή μου παρά μόνο στη δραματική σχολή του Θεάτρου Τέχνης, όταν ακόμα ζούσε ο υπέροχος Κάρολος Κουν.

Ρεύμα, λοιπόν: Πώς σου ρίχνουν, ελληνικές λαέ, πολίτες μας που μας ακούτε από εκεί έξω, τόνους στάχτη στα μάτια; Προσποιείστε, κύριοι Υπουργοί -ο κ. Μητσοτάκης, βέβαια, η ανώνυμη αυτή εταιρεία που παριστάνει τον Πρωθυπουργό- ότι, δήθεν, παίρνετε τα χρήματα που δίνετε ως επιδότηση στους πολίτες από τους παραγωγούς -από αυτούς τους γνωστούς τέσσερις και πέμπτη είναι η αμερικανική πολυεθνική. Προσποιείστε, λοιπόν, ότι τα χρήματα αυτά που δίνετε ως επιδότηση δεν τα δανείζετε -όπως έχει βουίξει ο τόπος στο όνομά του- από την κυρία Κριστίν Λαγκάρντ, που σας είπε μόλις πριν λίγο ο Γραμματέας του ΜέΡΑ25. Δεν τα δανείζετε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λέτε: «Δεν χρειάζεται, γιατί τα παίρνουμε από τους παραγωγούς». Έτσι, λοιπόν, τους δημιουργείτε την ψευδαίσθηση ότι δεν τους επιδοτείτε από τον κρατικό κορβανά, δηλαδή από τις οικονομίες τους, τις οποίες διαχειρίζεστε και δεν έχετε δικαίωμα να σκορπάτε με αυτόν τον τρόπο, να τις χαρίζετε δηλαδή στους παρασιτικούς που έχουν την ενέργεια.

Όμως την ίδια ακριβώς στιγμή, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, άνθρωποι που μας ακούτε από εκεί έξω και δεν έχετε ακόμα εξεγερθεί, πίσω από την πλάτη τους -των πολιτών- τα επιστρέφете, εις διπλούν μάλιστα σας όπως θα σας αποδείξω αμέσως, στους παρόχους.

Ξέρετε τι ξεχνούν να σας πουν, πολίτες της Ελλάδας; Μια σημαντικότερη λεπτομέρεια: Στην Ελλάδα οι παραγωγοί και οι πάροχοι είναι τα ίδια πρόσωπα. Ποια πρόσωπα λέτε να είναι αυτά; Είναι τα γνωστά εθνικά καμάρια μας, είναι ο κ. Λάτσης, ο κ. Βαρδινολιάννης, ο κ. Μυτιληναίος, ο κ. Περιστέρης και μια αμερικανική πολυεθνική αγνώστων λοιπών στοιχείων.

Γιατί εις διπλούν; Γιατί πήρατε -για λογαριασμό μας υποτίθεται- από τους παραγωγούς 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε δύο μήνες και σε δύο άλλους μήνες -όχι τους ίδιους, να είμαι ακριβής κι εγώ- επιστρέψατε στους παρόχους -που, επαναλαμβάνω, ελληνική λαέ και δεν εξεγείρεται κανένας, ακόμα απορώ- 3 δισεκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή, όχι απλά εσείς θα πληρώνετε την επιδότηση που σας δίνουν, αλλά τα εθνικά καμάρια πήραν 1,5 δισεκατομμύριο παραπάνω. Ακούστε το και βγείτε έξω να τους ανατρέψετε, να τους ανατρέψουμε όλοι μαζί. Ελάτε να τους ανατρέψουμε αγκαλιά, θα είναι υπέροχες στιγμές.

Ακούστε τώρα. Ο κ. Μητσοτάκης ήρθε εδώ πριν από δύο Παρασκευές, στην συζήτηση σε επίπεδο πολιτικών Αρχηγών για τις υποκλοπές, καθώς οι υποκλοπές είναι μείζον θέμα, καθώς η δημοκρατία τίθεται σε αμφισβήτηση αυτήν τη στιγμή στη χώρα μας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, και όπως είπα και τότε -την επόμενη Δευτέρα που μίλησα, τρεις μέρες μετά δηλαδή, εκ μέρους του ΜέΡΑ25- χωρίς να ντραπεί καθόλου ο Πρωθυπουργός είπε: «Οχι μόνο δεν γνώριζα ότι παρακολουθούνται πολιτικά πρόσωπα και δημοσιογράφοι, αλλά δεν είχα και θεσμικό δικαίωμα». Το θυμάστε, κύριοι Υπουργοί; «Δεν είχα και θεσμικό δικαίωμα να γνωρίζω». Έτσι είπε ο Πρωθυπουργός σας που είναι και ανώνυμη εταιρεία.

Όλοι τρελαθήκαμε γιατί ξέραμε ότι αν αυτός δεν είχε θεσμικό δικαίωμα να γνωρίζει, ο μόνος από πάνω του, κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς, είναι ο μεγαλοδύναμος Θεός. Αν ο Πρωθυπουργός μιας χώρας δεν είχε το δικαίωμα το θεσμικό -και σωστά δεν ήξερε- ποιοι παρακολουθούνται, τότε με συγχωρείτε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ποιος πρέπει να ξέρει; Μόνο ο Θεός. Πάνω από έναν Πρωθυπουργό ποιος είναι σε μια χώρα; Μόνο ο Θεός.

Έλα, όμως, που ο κ. Δεμίρης, ο θαυμάσιος κ. Δεμίρης, η επιλογή του κ. Μητσοτάκη, ήρθε στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, στην οποία δεν είμαι μέλος και από την οποία δεν βγάζω

απόρρητα, σας μεταφέρω ακριβώς γραμμένα σε πολλές εφημερίδες -εάν θέλετε να σας αναφέρω και τις εφημερίδες εάν αμφισβητείτε ότι γράφτηκαν σε πολλές εφημερίδες- και είπε ότι από τη στιγμή που ανέλαβα εγώ, ο Πρωθυπουργός ενημερώνεται για όλες τις νόμιμες επισυνδέσεις.

Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ή ότι ο κ. Μητσοτάκης -όπως λέμε τόσον καιρό- μας «δούλευε» όλους εδώ μέσα «φιλό γαζί» χωρίς να ντρέπεται καθόλου ή ότι αυτή τη στιγμή ο κ. Μητσοτάκης παρανομεί, γιατί εάν δεν είχε θεσμικό δικαίωμα να ξέρει ποιοι παρακολουθούνται, τώρα πώς το απέκτησε; Από τον ουρανό έπεσε κι αυτό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω την ομιλία μου και μάλλον θα είμαι και πιο σύντομος από τα επτά λεπτά που σας υποσχέθηκα.

Μιλώντας για τη χθεσινή εμπειρία μου φαίνεται ότι τα ΜΑΤ ή οι επικεφαλής τους έχουν μια τάση να με δέχονται και τελικά δεν θα τη γλιτώσω. Προχθές το απόγευμα στην Πανεπιστημιούπολη -θα πω όλη την ιστορία εν συντομία- μαζεύτηκαν πενήντα, εξήντα, ογδόντα το πολύ φοιτητές για να διαμαρτυρηθούν στην παρθενική εμφάνισή της ΟΠΠΙ, δηλαδή, της Ειδικής Ομάδας της Πανεπιστημιακής Αστυνομίας, που φυλάει τα πανεπιστήμια.

Μόλις εμφανίστηκαν οι εξήντα φοιτητές, και το λέω μετά λόγου γνώσεως γιατί ήμουν εκεί, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές και ελληνική λαέ που μας ακούει από εκεί έξω, για να διαμαρτυρηθούν για το προφανές, δηλαδή για το τι δουλειά έχει μια αστυνομία μέσα στις σχολές τους, εμφανίστηκαν τριακόσιοι άνδρες των ΜΑΤ, τέσσερις, πέντε, έξι διμοιρίες, ο Θεός μόνο ξέρει πόσοι.

Βεβαίως, τι προκάλεσε αυτό το γεγονός; Πρέπει να γνωρίζετε ότι οι φοιτητές δεν καταβάλλονται με τίποτα και θα συντριβείτε, Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, εάν επιχειρήσετε να τα βάλετε μέχρι τέλους μαζί τους, όπως συνεντρίβησαν όλοι ανεξαιρέτως οι Υπουργοί και οι Κυβερνήσεις που τα έβαλαν μαζί τους. Αυτοί οι φοιτητές, λοιπόν, σε πέντε λεπτά με τηλέφωνα είχαν μαζέψει χίλιους, δύο χιλιάδες, τρεις χιλιάδες φοιτητές και έτσι τότε τα ΜΑΤ -τι να κάνουν;- ο ταξίαρχος που ήταν εκεί, νομίζω, επικεφαλής φώναξε πεντακόσιους άνδρες των ΜΑΤ.

Η ώρα έφτασε 21.00' από τις 19.00' που είχε αρχίσει η συγκέντρωση. Πήγα στον επικεφαλής της ΟΠΠΙ, τον υπεύθυνο, δηλαδή, της Πανεπιστημιακής Αστυνομίας και του είπα: Δεν καταλαβαίνετε το προφανές; Ότι εάν είναι εδώ χιλιάδες φοιτητές και είναι και σχεδόν χίλιοι άντρες των ΜΑΤ και οι φοιτητές έχουν δηλώσει ότι είναι το πανεπιστήμιό τους και εάν δεν αποχωρήσουν πρώτα οι άνδρες των ΜΑΤ δεν θα αποχωρήσουν ποτέ αυτοί, θα μείνουν μέχρι το πρωί. Μέχρι το πρωί, του είπα, αγαπητέ επικεφαλής της ΟΠΠΙ, της Πανεπιστημιακής Αστυνομίας εδώ, στην Πανεπιστημιούπολη θα είναι δεκατέσσερις ώρες. Και σε δεκατέσσερις ώρες κατά πάσα πιθανότητα κάποιοι θα κάνει μία απρέπια από τη μία ή την άλλη πλευρά, γιατί είναι ανθρώπινο, τόσο απλά.

Ξέρετε τι μου απάντησε χαμογελαστός ο ειδικός που βάλατε για να φυλάει τους φοιτητές και μετά στείλατε τα ΜΑΤ για να φυλάνε αυτόν από τους φοιτητές, γιατί τέτοιο σουρεαλισμό ζούμε στην Ελλάδα; Αργότερα -να το πω και αυτό παρενθετικά- θα στείλετε τα ΕΚΑΜ για να φυλάνε τα ΜΑΤ που φυλάνε την ΟΠΠΙ και στο τέλος θα στείλετε τεθωρακισμένα για να φυλάνε τα ΕΚΑΜ που φυλάνε τα ΜΑΤ που φυλάνε τους ΟΠΠΙ και εάν χρειαστεί θα απογειώσετε Ραφάλ για να φυλάξουν τα τεθωρακισμένα που φυλάνε τα ΕΚΑΜ που φυλάνε τους ΟΠΠΙ, οι οποίοι φυλάνε τους φοιτητές. Εάν αυτό σας βγάζει νόημα, κρατήστε το.

Τη στιγμή, λοιπόν, που ο επικεφαλής -ο εκλεκτός σας- μου έλεγε: Κύριε Γρηγοριάδη, μην ανησυχείτε όσο είμαι εγώ εδώ δεν θα συμβεί το παραμικρό, τριάντα δεύτερα μετά, σε απόσταση πέντε μέτρων από εμένα και τον κύριο που συζητούσα, έσκασε κρότου λάμψης. Ξέρετε έχει θραύσματα αυτή που μπορεί να σκοτώσει Βουλευτή ή άνθρωπο, οποιονδήποτε μπορεί να σκοτώσει και τον αρχηγό της ΟΠΠΙ μπορεί να σκοτώσει και, βεβαίως, δίπλα μου, αλλά και επάνω μου εκείνη τη στιγμή έπεσαν δακρυγόνα. Τότε γύρισα και τον κοίταξα και του λέω: Τώρα τι γίνεται; Μου λέει: Πού να το φανταστώ; Αυτή είναι η λειτουργία που

έχετε φέρει στα πανεπιστήμια, αυτό είναι το κόστος που θα πληρώνετε.

Κοιτάξτε, οι φοιτητές είναι στα πανεπιστήμιά τους. Οι φοιτητές απέδειξαν προχθές –χίλια άτομα- από τις 19.00' μέχρι τις 21.00' ότι δεν έκαναν το παραμικρό επεισοδιάκι. Όταν πήγε η Αστυνομία, άρχισε η ένταση. Και ξέρετε πώς άρχισε η ένταση; Γιατί οι διμοιρίες των ΜΑΤ εσθιόνονταν –ήμουν εκεί, ήμουν αυτόπτης και αυτήκοος μάρτυς και το καταθέτω και στην Εθνική Αντιπροσωπεία- ανά δεκάδες μπροστά στη μύτη τους. Ήταν εξωφρενικά προκλητικοί και τα παιδιά είναι δεκαοκτώ με είκοσι δύο ετών. Κάποιος θα πει μία κουβέντα. Και μόλις είπε κάποιος μία κουβέντα, μας ξέσκισαν στα δακρυγόνα και στις κρότου-λάμψης.

Σταματήστε αυτό το βιολί πριν χάσουμε ένα νέο παιδί. Το αξίζουμε να έχουμε τους φοιτητές υγιείς να σπουδάζουν. Η φοιτητική αστυνομία δεν έχει την παραμικρή θέση μέσα στα πανεπιστήμια. Σας διασύρει κάθε φορά.

Ευχαριστώ πολύ και για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης κ. Κώστας έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα ψηφίζουμε στην Ολομέλεια της Βουλής ένα νομοσχέδιο το οποίο πράγματι αποτελεί ενσωμάτωση δύο ενωσιακών οδηγιών, ιδιαιτέρως χρήσιμων για την καθημερινότητα των πολιτών, καθότι όπως τονίστηκε και στην επιτροπή και θεωρώ ότι τονίστηκε και από την πλειοψηφία των συναδέλφων που ασχολήθηκαν με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αφορά μία μεγάλη γκάμα καθημερινών συναλλαγών και μάλιστα εκσυγχρονίζει το νομικό μας πλαίσιο, σε σχέση με τα σύγχρονα δεδομένα, με την ψηφιακή εποχή, με τις ανάγκες των σύγχρονων κοινωνιών και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσαρμόζονται, να ευθυγραμμίζονται με ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του ενωσιακού δικαίου που αφορά την προστασία του καταναλωτή σε σύνθετα ψηφιακά δεδομένα, αλλά, ταυτοχρόνως, και την προστασία των επιχειρήσεων, προκειμένου να μπορούν να ανταποκρίνονται στα σύνθετα και πολυεπίπεδα δεδομένα που δημιουργεί η τεχνολογική εξέλιξη.

Αυτές οι συμβάσεις, αυτού του είδους οι συναλλαγές που γίνονται μέσω του διαδικτύου, αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι έχουν ένα πολύ μεγάλο βάθος χρόνου και στο μέλλον και είναι σημαντικό τα κράτη-μέλη να προσαρμόζονται, να ευθυγραμμίζονται, για να προστατεύουν τους πολίτες τους και να μπορούν να έχουν ένα νομικό πλαίσιο ασφαλές, συνεκτικό, το οποίο θα μπορέσει να διαρκέσει για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Δεν είναι τυχαίο ότι ένας από τους βασικούς άξονες της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ψηφιακή ενιαία αγορά, όπως αυτή ανακοινώθηκε ήδη από το 2015, αφορά ακριβώς τη δυνατότητα εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου σε αυτά τα δεδομένα και είναι βασισμένη σε τρεις πυλώνες, δηλαδή, στην καλύτερη πρόσβαση των καταναλωτών σε ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες ανά την Ευρώπη, στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών και ισότιμων όρων ανταγωνισμού για την ανάπτυξη των ψηφιακών δικτύων, αλλά και στη μεγιστοποίηση του δυναμικού ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας.

Με άλλα λόγια, λοιπόν, είναι ένα δεδομένο το οποίο έχει μια πραγματική ανάγκη η οποία έχει εκφραστεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν είναι τυχαίο -το είπα και στην επιτροπή- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιλέγει ακριβώς να ευθυγραμμίζει και να βοηθήσει τα κράτη-μέλη μέσω οδηγιών, προκειμένου να μπορέσουν να έχουν μια ομοιόμορφη εφαρμογή αυτών των διατάξεων. Γιατί όταν μιλάμε για ψηφιακό περιβάλλον, όταν μιλάμε για δίκτυο, αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό δεν έχει όρια, δεν έχει σύνορα σε ένα κράτος-μέλος, αλλά οφείλει το σύνολο των κρατών-μελών να έχει μία ευθυγραμμισμένη νομοθεσία.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έρχεται ως προϊόν -πέραν της αυτονόητης υποχρέωσης της χώρας μας να ενσωματώσει την ενωσιακή νομοθεσία- μιας πολύ σημαντικής νομοτεχνικής επεξεργασίας που έγινε από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

Επίσης, λυπάμαι –και το λέω ειλικρινά- που ακούστηκε από συ-

νάδελφο στην Αίθουσα αυτή ότι η νομοπαρασκευαστική επιτροπή λειτούργησε ως δοκιμαστική ή κάπως έτσι, εάν δεν κάνω λάθος. Θεωρώ ότι είναι απρεπές έναντι στην επιστημονική κοινότητα και στα μέλη της νομοπαρασκευαστικής, τα οποία είναι εκλεκτά και γνωστά στην επιστημονική κοινότητα για το κύρος τους, να αναφερόμαστε με αυτόν τον τρόπο σε μια νομοτεχνική επεξεργασία δύο και πλέον ετών, που σκοπό είχε να μπορέσει η χώρα μας να ενσωματώσει νομοτεχνικά άρθρα ένα κείμενο δύο οδηγιών, προκειμένου να προστατεύσει με τον μέγιστο δυνατό τρόπο τα δικαιώματα των πολιτών, των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, δηλαδή, μιας πολύ μεγάλης γκάμας της ελληνικής κοινωνίας.

Πέραν αυτού, σε συνέχεια της νομοτεχνικής επεξεργασίας που έγινε σε επίπεδο νομοπαρασκευαστικής επιτροπής και η διαβούλευση έγινε. Να σημειώσω πως δεν αντιλαμβανόμαστε τα περί καλοκαιριού ή περί Αυγούστου. Και τον Αύγουστο γίνονται δημόσιες διαβουλεύσεις, ίσα-ίσα το κοινοβουλευτικό έργο της Κυβέρνησης προχωράει κανονικά, προχωράμε κανονικά τις νομοθετικές μας υποχρεώσεις και τις ανάγκες που έχουμε βάσει του ενωσιακού δικαίου.

Έγινε, λοιπόν, διαβούλευση, εκλήθησαν πάρα πολλοί φορείς στην κοινοβουλευτική επιτροπή, προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους, κάποιοι ήρθαν, κάποιοι δεν ήρθαν. Μάλιστα μεσολάβησε μία εβδομάδα από την ημέρα της τελευταίας συνεδρίασης της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και δεν υπήρξε κάποια άλλη ένσταση -εξ όσων γνωρίζω- από τους φορείς οι οποίοι δεν ήρθαν στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Νομίζω ότι υπήρξε το νομοσχέδιο αυτό με τη μορφή που έχει λάβει σήμερα ως ένα άρτιο νομοσχέδιο και νομοτεχνικά και συστηματικά προκειμένου να μπορέσει να εξυπηρετήσει τους σκοπούς του.

Επίσης, επειδή έγινε και γι' αυτό μια συζήτηση, επελέγη πράγματι στη μεν πρώτη οδηγία να υπάρξει μια ξεχωριστή αυτοτελής ρύθμιση, διότι αφορά ένα ειδικό θέμα σε σχέση με τον Αστικό Κώδικα, και σε σχέση με την άλλη οδηγία η οποία ρυθμίζει τα θέματα των διατάξεων της πώλησης του Αστικού Κώδικα να γίνει μια ενσωμάτωση πάνω στον Αστικό Κώδικα, προκειμένου ακριβώς να επιτύχουμε ασφάλεια δικαίου και να μπορέσει και ο νομικός και ο πολίτης να έχει ένα οργανωμένο νομικό πλαίσιο μπροστά του πάνω στο οποίο θα δουλέψει και το οποίο θα ερμηνεύσει και τα δικαστήρια θα μπορέσουν να το αξιολογήσουν με τον μέγιστο δυνατό τρόπο.

Είναι επίσης δεδομένο ότι η ενσωμάτωση αυτή, πέραν της αριστείας την οποία εγγυάται, έγινε και με σχετική ταχύτητα διότι, όπως είπα και ο κύριος Υπουργός, η πλειοψηφία των κρατών-μελών δεν έχει προχωρήσει σε ενσωμάτωση.

Μάλιστα, η διαδικασία επί παραβάσει που ακολουθείται δεν έχει καμμία σχέση με αυτό που ανέφερε η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ για κάποια αναφορά κάποιου σε ένα Συμβούλιο της Αρχής για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν έχει κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο, καλό είναι να το προσκομίσει, διότι διαδικασία επί παραβάσει δεν υπάρχει όπως προβλέπεται στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ξεκινάει από την προεδοποιητική επιστολή και φτάνει στην αιτιολογημένη γνώμη. Δεν υπάρχει τίποτα απ' αυτά. Καλό είναι, όταν αναφέρουμε κάτι, να είναι σαφές.

Και μιας και ανοίξαμε το θέμα για τα θέματα των προσωπικών δεδομένων, το οποίο ήταν ένα ζήτημα το οποίο πράγματι τονίστηκε από αρκετούς συναδέλφους, θεωρώ ότι έχει γίνει μια συζήτηση η οποία είναι άνευ αντικειμένου και νομικού αντικειμένου και όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου.

Η δε παράγραφος που αφορά στη δήθεν εξαίρεση που αναφέρεται ότι δήθεν έχει κάποιους αλλότριους σκοπούς, τους οποίους προφανώς ήξερε η Ευρωπαϊκή Ένωση έτη πριν όταν ψήφισε την οδηγία η οποία ήταν προς ενσωμάτωση από τα κράτη-μέλη, η ενσωμάτωση που γίνεται σε αυτό το άρθρο είναι αυτοτελής. Ό,τι λέει το άρθρο της οδηγίας, αυτό ακριβώς λέει και το άρθρο του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου. Δεν έχει αλλάξει κάτι, δεν έχει προστεθεί κάτι, δεν είχε αφαιρεθεί κάτι, ώστε να δημιουργείται κάποια εντύπωση περί δήθεν άλλων στόχων της συγκεκριμένης ρύθμισης. Και σε κάθε περίπτωση, η παράγραφος 5 του

άρθρου 5 νομίζω ότι λύνει την οποιαδήποτε παρεξήγηση μπορεί να υπάρξει σε αυτό το ζήτημα.

Διαβάζω αυτούσια: «Η ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ισχύει για όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε σχέση με συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα». Αναφέρει για όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, λοιπόν. Και συνεχίζω: «Ειδικότερα, οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τον κανονισμό...» τον περίφημο για τον προστασία των προσωπικών δεδομένων και τον ν.4624/2019 «...και σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του παρόντος και του Ενωσιακού Δικαίου ή εναρμονισμένων προς αυτό εθνικών διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπερισχύει το Ενωσιακό Δίκαιο». Είναι μια διάταξη η οποία θεωρώ ότι ξεκαθαρίζει πλήρως την οποιαδήποτε αμφιβολία, ορίζει ρητά ότι εφαρμόζεται ο κανονισμός, ο οποίος ούτως ή άλλως ισχύει αλλά το υπερτονίζει, αναφέρεται ρητά σε περίπτωση σύγκρουσης δικαιωμάτων, που ούτως ή άλλως ισχύει, αλλά το υπερτονίζει.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιες ανάγκες να αναδειχθούν αντιπολιτευτικά μηνύματα τα οποία είναι όμως άσχετα με το νομοσχέδιο, δεν έχουν καμμία σχέση με το νομοσχέδιο. Νομίζω ότι είναι τόσο καθαρό που όποιος είχε παρακολουθήσει είτε τις επιτροπές, είτε είχε διαβάσει ακριβώς το νομοσχέδιο θα είχε αντιληφθεί την αναντιστοιχία αυτής της ρητορικής και αυτών των επιχειρημάτων με την πραγματικότητα.

Καλή είναι η Αντιπολίτευση σε ό,τι χρειάζεται και πρέπει να γίνει, αλλά να είναι επί πραγματικών δεδομένων. Όταν το ίδιο το άρθρο του νόμου, ως μη όφειλε νομικά, κατά την άποψή μου, ρητά αναφέρεται σε περιπτώσεις σύγκρουσης νομοθετικών κειμένων ή αναφέρεται ρητά στην εφαρμογή του κανονισμού και του εθνικού πλαισίου νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να συζητάμε κάτι περισσότερο.

Και το λέω αυτό διότι η συγκεκριμένη ρύθμιση αφορά σε ένα θέμα το οποίο πραγματικά προστατεύει τα δικαιώματα των καταναλωτών και όντως το θέμα των προσωπικών δεδομένων είναι ένα ζήτημα το οποίο πρέπει όλους να μας απασχολεί γιατί εξελίσσεται το δίκαιο, εξελίσσεται η αγορά και πρέπει να προσαρμοζόμαστε όλοι στην αναγκαία προστασία των προσωπικών δεδομένων και αυτός ακριβώς είναι ο στόχος του Υπουργείου Δικαιοσύνης το οποίο όλο αυτό το διάστημα έχει φέρει διατάξεις οι οποίες σε ό,τι έχει να κάνει με τα δικαιώματα των πολιτών, σε ό,τι έχει να κάνει με τα δικαιώματα των καταναλωτών, σε ό,τι έχει να κάνει με την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος οποιασδήποτε μορφής είναι παρών, έχει σταθερό προσανατολισμό στο να ευθυγραμμιστεί η εθνική νομοθεσία με τα ενωσιακά δεδομένα. Νομίζω ότι με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να επιτύχουμε τους μέγιστους στόχους.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι και συνεκτικό και πρακτικό, βοηθάει τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, είναι πραγματικά προοδευτικό γιατί φέρνει πρόοδο στο δίκαιο και στις ανάγκες του δικαίου να προσαρμόζεται και να εκσυγχρονίζεται. Προσωπικά θεωρώ απολύτως λογικό να ψηφιστεί από τη μεγαλύτερη πλειοψηφία του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Τελειώνω με το εξής: Νομίζω ότι έγινε μια συζήτηση προηγουμένως σε σχέση με τις συνεργασίες και με τη δυνατότητα της Κυβέρνησης να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα. Νομίζω ότι η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη όλο αυτό το χρονικό διάστημα έχει δείξει ότι διαχειρίζεται με επάρκεια ένα μεγάλο εύρος προβλημάτων, κυρίως εξωγενών, και κρίσεων. Παράλληλα, με αυτή τη διαχείριση των πολύ δύσκολων κρίσεων που εκλήθη να διαχειριστεί προχωράει το μεταρρυθμιστικό της έργο βήμα-βήμα με πολύ μεγάλη συστηματικότητα και με πολύ μεγάλη επάρκεια, προκειμένου να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε την Ελλάδα που θέλουμε για τις επόμενες δεκαετίες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Ως εκ τούτου, νομίζω ότι όταν έρθει η ώρα οι Έλληνες πολίτες με οποιονδήποτε τρόπο θα δώσουν μια καθαρή αυτοδυναμία στην Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και στη Νέα Δημοκρατία προκειμένου να μπορέσει να συνεχίσει αυτό το έργο. Σε κάθε περίπτωση, όμως, δεν νομίζω ότι μπορούμε να παρακάμψουμε ότι

οι απόψεις που πράγματι εκφράστηκαν περί της μη θέσης στην πρωθυπουργία του Αρχηγού του πρώτου κόμματος, δεν συνιστούν θεσμική αξιοπιστία, όπως ανέφερε ο κ. Σκανδαλίδης. Αντιθέτως, θεωρώ ότι αλλοτριώνουν τη βούληση του ελληνικού λαού και γι' αυτόν τον λόγο νομίζω ότι ο ίδιος ο ελληνικός λαός θα δώσει την απάντηση που θα χρειαστεί, με τον τρόπο που θα χρειαστεί στις εκλογές που θα γίνουν το 2023 δίνοντας μια αυτοδύναμη κυβέρνηση η οποία θα εξασφαλίζει τη σταθερότητα της χώρας η οποία είναι πιο αναγκαία από ποτέ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα η Ανεξάρτητη Βουλευτής κ. Αγγελική Αδαμοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε σήμερα προς συζήτηση δύο σημαντικές ευρωπαϊκές οδηγίες για την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών σε μια περίοδο έντονων πολιτικών, κοινωνικών και υγειονομικών προκλήσεων.

Η Κυβέρνηση βρίσκεται έρμαιο των πρόσφατων εξελίξεων οι οποίες κυριολεκτικά όζουν με επίκεντρο το τεράστιο σκάνδαλο των παρακολουθήσεων. Είναι εντελώς αποδεδειγμένα ανίκανη να εξυπηρετήσει και να αντιμετωπίσει τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, διότι, σαν να μην μας έφτανε η γενικευμένη επιτελική αποτυχία της Κυβέρνησης, έπρεπε να ζήσουμε κι αυτό με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ένα στοχευμένο ωφελμιστικό «Μαξίμου-gate» κατά πολιτικών ή δημοσιογράφων και Θεός ξέρει κατά ποιων άλλων τους οποίους η Κυβέρνηση θεωρεί ως πολιτικούς της αντιπάλους ή πρόσωπα ενδιαφέροντος, με αποκορύφωμα βεβαίως την αντισυνταγματική παρακολούθηση ενός Ευρωβουλευτή ο οποίος είναι και Αρχηγός κοινοβουλευτικής παράταξης.

Στα οικονομικά αναμένεται ένας βαρύτατος χειμώνας. Ενεργειακά θεωρείται ο βαρύτερος από το 1942. Πρόκειται για έναν βαρύτατο χειμώνα για τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών της πατρίδας μας με ραγδαίες ανατιμήσεις στα προϊόντα και τις υπηρεσίες, με τεράστιες ελλείψεις γενικότερα στα αγαθά, με πιθανότατα ένα πλαφόν κατανάλωσης στο ρεύμα και στη θέρμανση.

Η νεοφιλελεύθερη Νέα Δημοκρατία η οποία διατείνεται ότι τάχα φρίττει με τα κουπόνια και τα δελτία, διότι δεν θέλει να είναι «σοβιετία», τελικά παράγει πολιτική μόνο με δελτία και κουπόνια με τη διαφορά ότι τα κατονομάζει το ένα pass, το άλλο pass, εδώ παπάς, εκεί παπάς, κατά τη γνωστή λαϊκή ρήση.

Επίσης, ενώ πουλάει ως πλεονέκτημά της ότι ξέρει πολύ καλά την αγορά, τελικά την έχει μετατρέψει και την έχει καταστήσει σε ένα στρεβλό ολιγοπώλιο με άδεια ράφια και με εκατοντάδες χιλιάδες πελάτες, νοικοκυριά και επιχειρήσεις σε απόγνωση και κατάθλιψη.

Πριν μπω στο υγειονομικό κομμάτι να πω ότι την ώρα που εσείς μοιράζετε δελτία και κουπόνια και στήνεται αυτό όπου κυριολεκτικά σας καπνίζει ταυτόχρονα δίνετε τα δημόσια ταμεία στους βαρόνους της ενέργειας, δηλαδή στα ενεργειακά καρτέλ, καθώς οι όποιες επιδοτήσεις έχετε εξαγγείλει είναι επιδότηση της αισχροκέρδειας τους. Αυτή είναι σε σύνοψη η κυβερνητική πολιτική.

Και να μην ξεχάσω πριν αναφερθώ στο νομοσχέδιο, να αναφερθώ βεβαίως στο ότι βρισκόμαστε σε μία εκτεταμένη περίοδο πανδημίας με ποσοστά θνησιμότητας σε πολύ υψηλά επίπεδα, υψηλότερα συγκριτικά με τον πανευρωπαϊκό μέσο όρο. Αντί να λάβετε πρόνοια έχετε αφήσει για τόσο μεγάλο διάστημα τους υγειονομικούς και τους νοσοκομειακούς γιατρούς ακόμα σε αναστολή κόντρα σε κάθε λογική. Διότι είναι κόντρα σε κάθε λογική να πυροβολείτε εν ψυχρώ το Εθνικό Σύστημα Υγείας αντί να ενισχύσετε, να εξοπλίσετε, να στελεχωσετε τα νοσοκομεία τα οποία καταρρέουν μόνο και μόνο για να τα υποβαθμίσετε, όπως θα κάνατε και με το δίκτυο ύδρευσης. Καταρρέουν τα νοσοκομεία, καταρρέει το «Παίδων Αγία Σοφία», καταρρέει το νοσοκομείο της Νίκαιας, της Κοζάνης, της Ιεράπετρας. Οι γιατροί παραιτούνται,

διότι δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα με τόσο ελάχιστο δυναμικό.

Έρχομαι στα του νομοσχεδίου. Εδώ έχουμε καθυστερήσεις ενός έτους. Έχουμε αποτυχημένες, άστοχες, επανειλημμένες δικαιολογίες του Υπουργού Δικαιοσύνης. Έχουμε μία διαβούλευση μόλις δεκαέξι ημερών με την ελάχιστη συμμετοχή αρμόδιων φορέων. Μέχρι που έφτασε και ο κ. Χαρακόπουλος, ο Πρόεδρος της επιτροπής, να τους πει ότι σταθήκατε τυχεροί που είχατε διορία μόλις μιάμιση μέρα για να υποβάλετε τις προτάσεις σας και τα υπομνήματά σας. Αυτός είναι ο κοινοβουλευτικός και νομοθετικός πολιτισμός μας. Αυτή είναι η πρακτική που ακολουθείται γι' αυτό και έφτασε μέχρι και το δικό σας παιδί, ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων να παραπονιέται.

Τι κάνετε, λοιπόν, με αυτό το νομοσχέδιο; Κατ' αρχάς για ακόμα μία φορά αλλάζετε τη δομή και αλλοιώνετε το ύψος του αστικού κώδικα, αναριθμήσεις, καταργήσεις, τροποποιήσεις, μακροσκελείς και ασαφείς διατάξεις. Προκαλείτε μεγάλη σύγχυση σε εκατομμύρια πολίτες και επιχειρήσεις που επηρεάζονται από τόσο μεγάλες αλλαγές σε ένα τόσο σημαντικό πεδίο του ενοχικού δικαίου, όπως είναι το πεδίο των πωλήσεων και της σύμβασης έργου.

Θα μας πείτε βεβαίως, γιατί είναι η μόνιμη επωδός σας, είναι η επωδός που επικαλείστε όλη την ώρα, ότι υπήρχε αναγκαιότητα ενσωμάτωσης του ενωσιακού δικαίου. Μόνο που εσείς εδώ το πάτε ακόμα παραπέρα με την οριζόντια καθιέρωση του όρου «λήπτη» έναντι του καταναλωτή του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών. Αλίμονο στη νέα, στην ελληνική μικρή και μεσαία επιχείρηση η οποία θα προσπαθήσει να ανταποκριθεί σε όλες αυτές τις αλλαγές και να έρθει αντιμέτωπη με την απόφασή σας αυτή, διότι αυτό συνεπάγεται ανασφάλεια, αβεβαιότητα, υπέρμετρες υποχρεώσεις, υπέρμετρα βάρη στις επιχειρήσεις που θα πρέπει να ανταποκριθούν στο βάρος της συμμόρφωσης. Και σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας, όμως, σε σχέση με τα ευρωπαϊκά κράτη-μέλη οι αντίστοιχες επιχειρήσεις θα βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση, διότι στα ευρωπαϊκά κράτη - μέλη δεν έχει συμπεριληφθεί σχετική πρόβλεψη σε αντίστοιχο νομοθετικό πλαίσιο. Άρα, λοιπόν, αποθαρρύνετε την προσέλκυση καινοτόμων και προηγμένων ψηφιακά επιχειρήσεων στη χώρα μας.

Και βεβαίως, δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στα προβλήματα που προκαλεί η παραδοσιακή αχίλλειος πτέρνα της Κυβέρνησης που είναι τα προσωπικά δεδομένα, διότι εδώ προκαλείτε κενά ως προς τη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων όχι τόσο των δεδομένων με χρηματικό αντάλλαγμα όσο των δεδομένων με αντάλλαγμα την διάθεση των προσωπικών δεδομένων, αφού σε περίπτωση που καταγγελλθεί ή λυθεί η σύμβαση λέτε ότι τα προσωπικά αυτά δεδομένα δεν θα μπορέσουν να επιστραφούν.

Και βέβαια στο άρθρο 5 γεννιέται το ερώτημα γιατί δεν ζητήσατε τη γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα όταν φέρνετε μία τόσο σημαντική εξαίρεση στο GDPR.

Κλείνω, λοιπόν, την τοποθέτησή μου καλώντας για πολλοστή φορά, το έχω κάνει επανειλημμένα, να ρυθμίσετε σοβαρότερες εκκρεμότητες σε σχέση με ευρωπαϊκές οδηγίες. Θα πρέπει, επιτέλους, να ενσωματώσετε για παράδειγμα την οδηγία για τους προστατευόμενους μάρτυρες. Το έχω πει πάρα πολλές φορές. Είναι κρίμα να κρεμάστε τη χώρα στα διεθνή μανταλάκια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού και αμέσως μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος.

Ορίστε, κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κάνω μια σύντομη παρατήρηση για όσα ελέχθησαν τόσο από τον κύριο Υφυπουργό όσο και από Βουλευτές της Συμπολίτευσης περί αντιθεσμικών συμπεριφορών της Αντιπολίτευσης για το θέμα που η ίδια η Κυβέρνηση έχει θέσει και προβάλει, το θέμα της αλλαγής του εκλογικού νόμου φυσικά για τις μεθεπόμενες εκλογές.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αντιθεσμική συμπεριφορά επιδεικνύει η Κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός όταν λέει ρητά ή άρρητα, ότι δεν πρόκειται να λάβει υπ' όψιν και θα παρακάμψει τη λαϊκή βούληση που θα εκφραστεί με το αποτέλεσμα των επόμενων εκλογών που θα γίνουν με το σύστημα της απλής αναλογικής. Αυτή είναι αντιθεσμική συμπεριφορά και όλα τα άλλα δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Με το νομοσχέδιο ενσωματώνονται δύο κοινοτικές οδηγίες που αφορούν στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών. Αυτές περιλαμβάνουν δεδομένα, τα οποία παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή που επιτρέπουν και στον λήπτη να τα επεξεργάζεται και να τα αποθηκεύει (σε ψηφιακή μορφή). Αναμφίβολα υπάρχει ανάγκη για τη ρύθμιση του ψηφιακού χώρου, τόσο για τη στήριξη της ανάπτυξης και της καινοτομίας στην ψηφιακή οικονομία όσο και για την προστασία των χρηστών.

Σκοπός των οδηγιών είναι η προσαρμογή του εθνικού δικαίου στις ανάγκες, στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών στο πλαίσιο των οποίων η παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών αναπτύσσεται και επεκτείνεται. Έτσι ενισχύεται η ψηφιακή οικονομία, αλλά συγχρόνως -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία- πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των χρηστών και η ασφάλεια των συναλλαγών.

Είναι κομβικής σημασίας αυτοί οι στόχοι να υλοποιούνται με σεβασμό στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών και στη διαμόρφωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, αλλά και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς μέσω της εισαγωγής ενός κανονιστικού πλαισίου και της ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον συγκεκριμένο τομέα.

Επομένως, η εισαγωγή στην ελληνική έννομη τάξη κανόνων που αφορούν στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών είναι σημαντική και πρέπει η ενσωμάτωση να μη γίνεται με τρόπο που οι προτεινόμενες διατάξεις να παρεκκλίνουν από τις ρυθμίσεις των οδηγιών και να τις διευρύνουν υπερβολικά. Αυτό ισχύει τόσο για τις εθνικές διατάξεις που διευρύνουν ή που απομεινώνουν το επίπεδο της προστασίας του καταναλωτή - αγοραστή. Επομένως, πρέπει να υιοθετείται το μοντέλο της μέγιστης ή πλήρους εναρμόνισης, στην οποία, όμως, δεν ανταποκρίνεται το περιεχόμενο του υπό κρίση νομοσχεδίου.

Σε σύγκριση με την οδηγία 1999/44 που ακολουθούσε το πρότυπο της ελάχιστης εναρμόνισης, στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν δεσμευτικοί κανόνες από την Ευρωπαϊκή Ένωση ένας εκ των οποίων είναι ότι δεν μπορεί να απομεινώνεται η προστασία του καταναλωτή σε περίπτωση ευθύνης του πωλητή για μη ανταπόκριση του πωλούμενου πράγματος στις συμφωνηθείσες ιδιότητες.

Με την ενσωμάτωση της οδηγίας στον Αστικό Κώδικα αλλοιώνεται το ύψος, η συνοχή και η ενότητα του Αστικού Κώδικα. Είναι προφανές ότι αλλάζουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται σε αυτόν και αποδυναμώνονται οι διατάξεις για την πώληση διά ζωής ή με φυσικό τρόπο, αφού η νομοθετική πρόβλεψη προσαρμόζεται αποκλειστικά στις ανάγκες της ψηφιακής πραγματικότητας. Και, βέβαια, η πώληση διά ζωής, με φυσικό τρόπο υπάρχει, αναπτύσσεται και θα υπάρχει, αφού αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό πωλήσεων που γίνεται στη χώρα μας. Κατά συνέπεια, αφού οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα δεν μπορεί να αλλάξουν, οι διαφορετικές ρυθμίσεις για τις ψηφιακές πωλήσεις πρέπει να περιληφθούν σε ξεχωριστό νομοθέτημα.

Τέλος, οι προτεινόμενες διατάξεις πρέπει να ανταποκρίνονται στην κατοχύρωση της ισορροπίας των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των εμπλεκόμενων. Αυτό μπορεί να γίνει με τη θεσμοθέτηση ορισμένων και σαφών κανόνων που να συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Άλλωστε το Σύνταγμα κατοχυρώνει την προστασία των δεδομένων με προσωπικό χαρακτήρα.

Όμως, προκαλούνται ερωτήματα με το άρθρο 5. Υπάρχουν ασάφειες ως προς το επίπεδο διασφάλισης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Και αυτό διότι εισάγεται εξαίρεση από τις προβλέψεις του ευρωπαϊκού κανονισμού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Έτσι, στο άρθρο 5 ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, όταν με τη σύμβαση ο προμηθευτής έχει υποχρέωση να παράσχει στον λήπτη ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία και ο λήπτης έχει υποχρέωση να παρέχει τα δικά του δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν –και αυτή είναι η εξαίρεση– αυτά (τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή, αποκλειστικά για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί προς νομικές υποχρεώσεις και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα δεδομένα αυτά για οποιονδήποτε άλλο σκοπό.

Ομολογώ ότι δεν κατανοώ για ποιον λόγο εισάγονται αυτές οι εξαιρέσεις. Ποιος κρίνει τότε ενεργοποιείται η εξαίρεση, δηλαδή τότε τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται από τον προμηθευτή είναι μόνο και μόνο για να συμμορφωθεί προς νομικές υποχρεώσεις του και ποιος είναι αυτός; Πότε και ποιος κρίνει αν τα δεδομένα τυγχάνουν επεξεργασίας για άλλο σκοπό;

Αυτή η εξαίρεση παραπέμπει στην περίπτωση της «CISCO», στη σύμβαση με την εταιρεία «PALANTIR», δήθεν για τον έλεγχο της πανδημίας που διεκόπη μόλις δημοσιοποιήθηκε και, βέβαια, στις παρακολουθήσεις με το κακόβουλο λογισμικό «Predator».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική συγκυρία κατά την οποία εισάγεται μια τέτοια διάταξη, εν μέσω της θύελλας για το ελληνικό Watergate, δηλαδή το σκάνδαλο των αντισυνταγματικών και παράνομων παρακολουθήσεων και εν αναμονή της λειτουργίας και του τρόπου λειτουργίας και των συμπερασμάτων της εξεταστικής επιτροπής δεν είναι τυχαία. Αν μη τι άλλο, είναι ύποπτη.

Δυστυχώς οι απαντήσεις δεν έχουν δοθεί, όπως είπε και η εισηγήτριά μας, από μία κυβέρνηση, που δεν σέβεται το κράτος δικαίου και τα δικαιώματα των πολιτών, δεν περιμένουμε απαντήσεις ή μάλλον οι απαντήσεις που θα δοθούν, θα είναι αόριστες και βέβαια, πάντα με την επίκληση του απορρήτου που δεν ισχύει έναντι της Βουλής, της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψηφιακή τεχνολογία και οι ηλεκτρονικές συναλλαγές υπηρετούν σύγχρονες ανάγκες στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνεται. Η ψηφιακή τεχνολογία πρέπει να υπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας. Ταυτόχρονα, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι απολύτως σεβαστή και πάντως η ψηφιακή τεχνολογία δεν πρέπει να αποτελεί ευκαιρία για τη χειραγώγηση των πολιτών που εν προκειμένω, εμφανίζονται ως λήπτες ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών από την κρατική εξουσία, αλλά και από τους μεγάλους και ισχυρούς της αγοράς. Δυστυχώς ούτε το υπό κρίση νομοσχέδιο ούτε η παρούσα Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας του συστήματος Μητσοτάκη υπηρετούν αυτούς τους σκοπούς. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς μια οφειλόμενη απάντηση στον Αρχηγό της Ελληνικής Λύσης, τον κ. Βελόπουλο, σε ό,τι αφορά στο ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων. Εγώ νομιμοποιούμαι να μιλήσω μόνο για τον ΣΥΡΙΖΑ. Φαντάζομαι τα άλλα πολιτικά κόμματα θα αναπτύξουν τις δικές τους απόψεις.

Κατά την περίοδο ΣΥΡΙΖΑ επανειλημμένα τέθηκαν με επανειλημμένες ρηματικές διακοινώσεις οι απαιτήσεις της χώρας και όταν ο κ. Βελόπουλος λέει ότι δεν διεκδικήσαμε αυτά που μας αναλογούν, κάνει λάθος ή ψεύδεται. Θέλω να πιστεύω ότι κάνει λάθος.

Βεβαίως, στο τέλος μετά από την αντίδρασή μου, άλλαξε τη βάση της επιχειρηματολογίας και της κριτικής του και ισχυρίστηκε ότι το είπε επειδή δεν υπογράφει ο Υπουργός Δικαιοσύνης τη δυνατότητα του ελληνικού δημοσίου να προχωρήσει σε εκτέλεση, δηλαδή σε κατάσχεση και σε εκτέλεση σε βάρος της περιουσίας του γερμανικού δημοσίου. Αυτό υπενόησε, αλλά αυτό είναι άλλης τάξης πρόβλημα. Δεν έχει σχέση με τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών παραμένει παρούσα από το ελληνικό κράτος.

Εμείς ως ΣΥΡΙΖΑ και σε επίπεδο κυβέρνησης και σε επίπεδο Προέδρου Βουλής, αλλά ακόμη και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το επανέφερε επανειλημμένα, με αποτέλεσμα το αίτημα και η απαίτηση της χώρας να είναι ενεργές αμφοτέρως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε σήμερα για την ενσωμάτωση οδηγίων του Ευρωπαϊκού Δικαίου στο εσωτερικό, στο δικό μας Δίκαιο, ενώ σε μια άλλη αίθουσα της Βουλής συνεδριάζει η εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή για να αντιμετωπίσει, να ασχοληθεί με το πολύ σοβαρό σκάνδαλο των υποκλοπών σε βάρος αφ' ενός μεν του Αρχηγού του τρίτου κόμματος και αφ' ετέρου του δημοσιογράφου Θανάση Κουκάκη. Βεβαίως, στη δημόσια συζήτηση έχει επικρατήσει η υποκλοπή των συνδιαλέξεων του κ. Ανδρουλάκη, αλλά και η υποκλοπή των συνομιλιών του κ. Κουκάκη δεν είναι ήσσονος σημασίας.

Έχουμε ένα πολύ σοβαρό σκάνδαλο. Είναι υπόλογος ο ίδιος ο Πρωθυπουργός. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν τόσο για την υπαγωγή της ΕΥΠ στο Μέγαρο Μαξίμου όσο και για την τροποποίηση των προϋποθέσεων για τον διορισμό του κ. Κοντολέοντα, ο οποίος δεν είχε τις τυπικές προϋποθέσεις και ήταν ο εκλεκτός του Υπουργού και βεβαίως, με την τροπολογία, η οποία απαγόρευε στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών να ενημερώνει τον παρακολουθούμενο πολίτη, δείχνουν ότι υπήρξε μία μεθόδευση τέτοια που οδήγησε στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Πολιτικά υπάρχει ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για τη χώρα. Η χώρα πλέον απασχολεί για αρνητικούς λόγους τα πρωτοσέλιδα μεγάλων εφημερίδων. Το προσωπείο του κ. Μητσοτάκη, του κεντρώου, φιλελεύθερου, μεταρρυθμιστή Πρωθυπουργού έχει διαρραγεί ανεπανόρθωτα. Και κοντά σ' αυτά υπάρχει η αγωνία της κοινωνίας για την επόμενη μέρα. Βλέπετε ο κ. Μητσοτάκης ακούει τις συνομιλίες των αντιπάλων του, αλλά δεν μπορεί να ακούσει την αγωνία της κοινωνίας.

Σήμερα οι υποχρεούμενοι σε εξηγήσεις στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας καλύφθηκαν πίσω από το απόρρητο, απόρρητο, δηλαδή, ενώπιον της επιτροπής και απόρρητο ενώπιον της ελληνικής Βουλής, για να εξακολουθήσουν να λειτουργούν ως μια παρακρατική οργάνωση, η οποία λειτουργεί εν κρυπτώ και παραβύθω και εν αγνοία όλων των ελεγκτικών μηχανισμών της χώρας.

Επικαλέστηκαν το απόρρητο για να κρύψουν ουσιαστικά τις ευθύνες του Μεγάλου Μαξίμου για την απαράδεκτη πρωτοβουλία να παρακολουθηθεί Αρχηγός πολιτικού κόμματος δημοσιογράφος που ασκούσε ερευνητική δημοσιογραφία. Και αναφέρθηκε σε πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» ότι παρακολουθούνται και άλλοι επτά-οκτώ πολιτικοί και το δημοσίευμα δεν έτυχε ούτε καν μιας χλιαρής διάψευσης.

Σήμερα αυτό που απασχολεί και το οποίο θα αναζητήσει με πάθος υποθέτω η εξεταστική είναι: Πρώτον, για ποιους λόγους παρακολουθήθηκαν ο κ. Ανδρουλάκης και ο κ. Κουκάκης. Και, δεύτερον, ποιος έδωσε την εντολή της παρακολούθησης. Είναι τα δύο κολοσσιαία θέματα που απασχολούν την εξεταστική επιτροπή, έχουν σχέση με τον πυρήνα του κράτους δικαίου, με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών και δεν εντάσσονται στη συνήθη πολιτική αντιπαράθεση, όπως θέλει να το παρουσιάσει η Κυβέρνηση.

Είναι, δε, τόση η αγωνία της Κυβέρνησης να συσκοτίσει την εξέλιξη των πραγμάτων ώστε εχθές η κ. Μπακογιάννη, σε τηλεοπτική της εμφάνιση, ουσιαστικά απείλησε με ποινικές καταδίκες τους ανθρώπους που τυχόν θα θέλουν να παραβιάσουν το απόρρητο και να καταθέσουν αυτά που γνωρίζουν, ακριβώς γιατί θέλει και αυτή να συσκοτίσει αυτή την υπόθεση.

Είναι στο χέρι όλων των πολιτικών δυνάμεων, ξεπερνάει τη συγκυρία την πολιτική, όπου την πλειοψηφία έχει η Νέα Δημοκρατία, και πρέπει να βγει ένα πόρισμα που να καταδεικνύει τους φασικούς και τους ηθικούς αυτουργούς αυτής της απαράδεκτης καθόλα και αντιθεσμικής ενέργειας.

Δεν είναι τυχαίο ότι κάτω από τις συνθήκες αυτές την Αίθυσά μας απασχόλησε πάλι η αλλαγή του εκλογικού νόμου. Και ειλικρινά, δεν καταλαβαίνω πώς συνδυάζεται ο καθόλα θεσμικός Πρωθυπουργός, ο οποίος θέλει να εξαντλήσει την τετραετία και ο οποίος διαρρήγνυε τα ιμάτιά του προ ολίγων εβδομάδων ότι

δεν αλλάζει ο εκλογικός νόμος, με την επανέναρχη της συζήτησης για να κάνουμε έναν εκλογικό νόμο ο οποίος βολεύει την αυτοδυναμία, θαρρείς και όλη η διαδικασία των εκλογών γίνεται για να υπάρξει αυτοδύναμη κυβέρνηση και όχι για το μείζον, που είναι να εκφράσει ο ελληνικός λαός την άποψή του και να ωθήσει τις πολιτικές δυνάμεις να βγάλουν τα συμπεράσματα και να πορευτούν κατά την ετυμηγορία του ελληνικού λαού.

Βλέπετε, στη συντηρητική λογική της Νέας Δημοκρατίας η αντιμετώπιση των εκλογών είναι μια μηχανιστική διαδικασία, η οποία γίνεται για να εκλεγεί απλώς μια κυβέρνηση και όχι ένα πολιτικό γεγονός μείζονος σημασίας το οποίο παράγει πολιτικά αποτελέσματα.

Συζητάμε σήμερα, λοιπόν, την ενσωμάτωση των οδηγιών 770 και 771, οι οποίες αφορούν στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στις συμβάσεις των πωλήσεων. Και ειλικρινά, παίρνω το ερέθισμα από ομιλία προηγούμενης συναδέλφου και θέλω να πω στους κυρίους Υπουργούς: Τι γίνεται με αυτή την ενσωμάτωση της οδηγίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος; Το έθεσα στην επιτροπή και, βεβαίως, τεχνιέντως το αποσιωπήσατε.

Και εδώ θέλω να επιστημάνω, κύριε Υπουργοί, τις ευθύνες της Κυβέρνησής σας, διότι κληθήκατε σε ευρωπαϊκό επίπεδο να παράσχετε διευκρινίσεις -υπάρχει μία πίεση από την Ευρώπη για να ενισχυθεί το «οπλοστάσιο» της προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος- και εκεί εμφανίστηκε ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου, αν θυμάμαι καλά, ο κ. Αλεξανδρής, ο οποίος διαβεβαίωσε την ανάλογη επιτροπή ότι σε μερικές ημέρες θα κατατεθεί το νομοσχέδιο.

Οι «μερικές ημέρες» έγιναν μερικές εβδομάδες, οι μερικές εβδομάδες έγιναν αρκετοί μήνες και ακόμη τηρείτε αιδήμονα σιωπή. Δεν ενημερώνετε γι' αυτό το πολύ σημαντικό θέμα που απασχολεί ουσιαστικά τη δημόσια ζωή της χώρας και ο καθένας μπορεί να βγάλει τα συμπεράσματά του.

Ταυτοχρόνως, σε αυτή τη συγκυρία συζητάμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Και μου παρέχεται η δυνατότητα, για να μη μιλάω για άσχετα πράγματα σε άσχετα νομοσχέδια, να σχολιάσω αυτό που αποτέλεσε αντικείμενο δημόσιας συζήτησης πάλι, την προαγωγή των πέντε ανώτατων δικαστικών σε αντιπροέδρους, οι οποίοι αποτελούν μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου. Και βεβαίως, όταν υπάρχουν οι ανάγκες -και υπήρχαν οι ανάγκες- προαγωγής, έπρεπε να γίνουν οι προαγωγές, αλλά αυτές οι προαγωγές έγιναν καθ' υπέρβαση της ιεραρχίας. Ή τουλάχιστον οι περισσότερες από αυτές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): ... (δεν ακούστηκε).

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, γιατί αν εξαιρέσουμε τους δύο πρώτους, κατεβήκατε αρκετά κάτω για να προχωρήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ξέρετε ότι δεν είχαμε τον απαιτούμενο αριθμό υποψηφίων λόγω της συγκυρίας; Τα ξέρετε αυτά; Αφού τα έχετε μελετήσει.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ακούστε, κύριε Υπουργέ. Εγώ βλέπω την επετηρίδα και βλέπω ότι παραλήφθηκαν άνθρωποι οι οποίοι έπρεπε να είχαν προσχθεί και προχωρήσατε παρακάτω. Θα δώσετε τις εξηγήσεις σας και θα τις ακούσω, γιατί μέχρι στιγμής δεν έχετε απαντήσει επ' αυτού.

Εδώ υπάρχει ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, διότι ουσιαστικά υπονομεύετε τα στοιχεία εξωτερικής ανεξαρτησίας των δικαστών και μειώνετε την αποδοχή τους στον κόσμο, γιατί, ακριβώς, θα κριθούν να αποφασίσουν σε δύο μείζονες υποθέσεις του Ειδικού Δικαστηρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): ...δεν ακούστηκε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, κύριε Υπουργέ. Έτσι είναι.

Και τέλος, κύριε Υπουργέ, έχετε μία ευθύνη για την επιλογή της κυρίας να την προάγετε σε Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, για να προκαλέσετε έως και πρόβλημα στις σχέσεις μας με άλλες χώρες. Υπήρξε η απάντηση του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου, υπήρξε η ερώτηση της κ. Κεφαλογιάννη. Και όλα αυτά είναι απότοκα μιας λογικής η οποία δεν κοιτάζει όλες τις παραμέτρους για να προχωρήσει σε πολιτικές επιλογές, αλλά ελαφρά τη καρ-

διά καταλήγει σε κάποιες.

Βεβαίως, όπως είπε και ένας φίλος, σε ένα Υπουργικό Συμβούλιο που δύο Υπουργοί διακονούν τέτοιες απόψεις για το Ολοκαύτωμα και για τους Εβραίους δεν ήταν και κανένα φοβερό γεγονός ότι προήχθη μία δικαστής η οποία υπηρετούσε αυτές τις αρχές και αυτές τις αξίες.

Τέλος, σε ό,τι αφορά σε αυτό καθαυτό το νομοσχέδιο, θέλω να πω ότι για ακόμα μια φορά δείχνετε την απέχθειά σας στη λειτουργία των κωδίκων και τροποποιείτε τον Αστικό Κώδικα τσαλαπατώντας ουσιαστικά αυτό που αποτελεί κάθε κώδικας, ένα ενιαίο συνεκτικό νομοθέτημα με διατάξεις οι οποίες «κουμπώνουν» η μία στην άλλη.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι εκτός από μία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση όλες οι άλλες ενσωμάτωσαν τις οδηγίες είτε τροποποιώντας το δίκαιο του καταναλωτή είτε με ξεχωριστό νομοθέτημα. Νομοτεχνικά, λοιπόν, προχωράτε στην αύξηση των διατάξεων περί πώλησης του Αστικού Κώδικα. Σας το έχουν επισημάνει από πλευράς αστικολόγων ότι θα δημιουργήσει ερμηνευτικές δυσκολίες. Αλλά, συνάδει με τη λογική σας, γιατί ο κώδικας για σας δεν είναι ένα νομοθέτημα με τα στοιχεία που προανέφερα προηγουμένως, αλλά είναι ένα νομοθέτημα στο οποίο μπορεί ο καθείς να προσθαφαιρεί διατάξεις, ανάλογα με την πολιτική συγκυρία.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ολοκλήρωσα τον χρόνο μου. Ενδεχομένως να χρειαστεί να επανέλθω στη δευτερομιλία μου για να τα περαιτέρω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε με τον κατάλογο των Βουλευτών.

Καλώ στο Βήμα τη Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Διονυσία Αυγερινοπούλου.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο ενσωματώνονται στην εθνική μας έννομη τάξη δύο πολύ σημαντικές οδηγίες για την επίτευξη της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, η οδηγία 770 του 2019 για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και η οδηγία 771 του 2019 για την πώληση αγαθών.

Οι οδηγίες αυτές συνιστούν σημαντική εξέλιξη στο ενωσιακό δίκαιο των συμβάσεων της προστασίας του καταναλωτή και επίσης αποτελούν και την απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση, αλλά και στην ανάγκη περαιτέρω αύξησης των διασυνοριακών πωλήσεων ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων. Επίσης, στοχεύουν και στην άρση της αβεβαιότητας των καταναλωτών που δημιουργείται από την προμήθεια καταναλωτικών ψηφιακών αγαθών από επιχειρήσεις άλλης χώρας και πάλι εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι οδηγίες σαφώς αντανάκλουν τον βασικό στόχο της Ένωσης, που είναι μεταξύ άλλων η ταχύτερη ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων, μεταξύ αυτών, βεβαίως, και των ελληνικών επιχειρήσεων.

Ας μην ξεχνάμε ότι οι Έλληνες διακρινόμαστε ως προς την καινοτομία στις επιχειρήσεις, αλλά και για την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ικανότητες ειδικά στη νέα γενιά. Συνεπώς, αυτές οι ρυθμίσεις θα ενισχύσουν ακόμη περισσότερο το ελληνικό επιχειρείν.

Επίσης, θα βοηθήσουν τις ελληνικές επιχειρήσεις να δραστηριοποιηθούν απρόσκοπτα μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου σε μία αγορά πληθυσμιακά πολύ μεγαλύτερη από αυτή της Ελλάδας, ενώ αναμένεται με αυτόν τον τρόπο να μειωθεί και το κόστος του επιχειρείν της χώρας μας και να αυξηθούν και τα κέρδη τους. Είναι στόχοι οι οποίοι βρίσκονται και στο επίκεντρο των πολιτικών της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για την ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας, αλλά και για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τη νέα γενιά.

Με το παρόν νομοσχέδιο ρυθμίζονται αφ' ενός οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες θα πωλούνται τα ψηφιακά προϊόντα και αφ' ετέρου θα προστατεύονται οι καταναλωτές όταν το ψηφιακό προϊόν δεν είναι όπως το περίμεναν, δηλαδή δεν ανταποκρίνεται στις εύλογες προσδοκίες τους. Αποκαθίσταται με αυτόν

τον τρόπο σταδιακά η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στο ψηφιακό εμπόριο, διότι πλέον τα δικαιώματά τους κατοχυρώνονται κατά την αγορά αυτών των ψηφιακών αγαθών μέσω του διαδικτύου.

Δημιουργείται ένα ενισχυμένο πλαίσιο ασφάλειας και ένα επαρκές πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών και των επαγγελματιών. Αφ' ενός, οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε ξένες αγορές, καθώς δεν αντιμετωπίζουν πλέον διαφορές στο δίκαιο των συμβάσεων σε κάθε διαφορετική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δραστηριοποιούνται, αφ' ετέρου περιορίζονται οι περιπτώσεις του αθέμιτου ανταγωνισμού εξαιτίας των αποκλίσεων στους κανόνες αγοράς των κρατών-μελών.

Αυτοί οι ενιαίοι κανόνες ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ένωση, συνεπώς, θα μειώσουν την αβεβαιότητα που αντιμετωπίζουν όχι μόνο οι καταναλωτές, αλλά και οι ίδιες οι επιχειρήσεις λόγω των διαφορών στα έννομα καθεστώτα των κρατών-μελών, αλλά και θα μειωθούν και οι μέχρι σήμερα υψηλές δαπάνες που προκύπτουν από την επίλυση δικαστικών διαφορών όταν πρόκειται για διασυνοριακές διαφορές.

Το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου εστιάζει στην ενσωμάτωση της οδηγίας 770 που αφορά στην εδραιωμένη σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας. Θεσπίζει κανόνες που αφορούν σε συμβάσεις για την προμήθεια τους και πιο συγκεκριμένα κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση με τη σύμβαση, καθώς και με τους τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση που το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν συμμορφώνεται με τη σύμβαση ή σε περιπτώσεις όπου υπάρχει αδυναμία προμήθειας. Τροποποιείται, βεβαίως, ο Αστικός μας Κώδικας, γεγονός που αυξάνει και τη σπουδαιότητα του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα.

Εισάγεται στο δίκαιο των συμβάσεων η έννοια της ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, ενώ διαρθρώνονται οι υποκειμενικές και αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης που συγκεντρώνει το ψηφιακό περιεχόμενο και η ψηφιακή υπηρεσία.

Σύμφωνα με το άρθρο 6, ως βασική υποχρέωση του εμπόρου θεσπίζεται η προμήθεια στον καταναλωτή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά τη σύναψη της σύμβασης. Ο έμπορος τεκμαίρεται ότι έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του όταν τα ψηφιακά αγαθά ή οι υπηρεσίες που έχει επιλέξει ο καταναλωτής έχουν καταστεί προσβάσιμα ή διαθέσιμα και αντιστοιχούν στην περιγραφή, την ποσότητα και την ποιότητα της παραγγελίας του, ενώ διαθέτουν ακόμη και άλλα χαρακτηριστικά, όπως λειτουργικότητα, συμβατότητα και διαλειτουργικότητα, όπως προβλέπονται από τη σύμβαση.

Περαιτέρω, ρυθμίζεται η αξίωση αποζημίωσης. Δηλαδή, σε περίπτωση που ο έμπορος προμηθεύσει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία με αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή δεν το προμηθεύσει εντός της συμφωνηθείσας χρονικής περιόδου, δίνεται η δυνατότητα στον καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση και να απαιτήσει σχετική αποζημίωση.

Το τρίτο μέρος του νομοσχεδίου εστιάζει στην ενσωμάτωση της οδηγίας 2019/771 για την πώληση των αγαθών η οποία συμπληρώνει την οδηγία του 2019/770. Με αυτή την οδηγία εισάγονται ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της θέσπισης ορισμένων κοινών κανόνων σχετικά με τις συμβάσεις πώλησης μεταξύ του πολίτη και του καταναλωτή, παραδείγματος χάριν ως προς τη συμμόρφωση των αγαθών με τη σύμβαση, την επανόρθωση σε περίπτωση έλλειψης της εν λόγω συμμόρφωσης, τους τρόπους άσκησης της εν λόγω επανόρθωσης και τις εμπορικές εγγυήσεις.

Ειδικότερα, οι πωλητές φέρουν πλέον ευθύνη για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης που καθίσταται εμφανής εντός δύο ετών από την παράδοση και όχι εντός έξι μηνών όπως ίσχυε έως σήμερα. Είναι σημαντικό αυτό για τον καταναλωτή. Εισάγεται δε η υποχρέωση του πωλητή να διασφαλίζει ότι στον αγοραστή κοινοποιούνται και παρέχονται οι απαιτούμενες ενημερώσεις επικαιροποίησης των ψηφιακών στοιχείων. Διευκρινίζονται οι τρόποι αποκατάστασης ανταπόκρισης είτε με τη διόρθωση είτε με την αντικατάσταση του αγαθού, ενώ θεσπίζονται και όρια, βεβαίως και στα δικαιώματα, δηλαδή είναι πιο ξεκάθαρα τα δικαιώματα του αγοραστή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εναρμόνισης των ψηφιακών αυτών αγορών προστατεύεται ο καταναλωτής και βεβαίως, εδραιώνεται ακόμη περισσότερο η ψηφιακή ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, με οφέλη και για τις επιχειρήσεις και για την ανταγωνιστικότητα της ίδιας της Ένωσης έναντι τρίτων κρατών, αλλά και ενισχύεται τόσο στα υπόλοιπα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στη χώρα μας η ατζέντα εργασίας και επιχειρηματικότητας της νέας γενιάς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Λιούπη, ο κύριος Υπουργός θέλει να κάνει μια μικρή παρέμβαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κατ' αρχάς, να καταθέσουμε τις νομοτεχνικές βελτιώσεις για να είναι υπ' όψιν των συναδέλφων.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ»

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 30 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «από τον χρόνο που η έλλειψη ανταπόκρισης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τον χρόνο που η μη εκπλήρωση, η έλλειψη ανταπόκρισης ή η τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27.».
2. Στο εσωτερικό άρθρο 535Α ΑΚ του άρθρου 36 του σχεδίου νόμου οι περ. α, β, γ, δ και ε αντικαθίστανται αντιστοίχως από τους αριθμούς 1, 2, 3, 4 και 5.
3. Στο πρώτο εδάφιο του εσωτερικού άρθρου 535Β ΑΚ του άρθρου 37 του σχεδίου νόμου οι περ. α, β, γ, δ και ε αντικαθίστανται αντιστοίχως από τους αριθμούς 1, 2, 3, 4 και 5.
4. Στο πρώτο εδάφιο του εσωτερικού άρθρου 540 ΑΚ του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου οι περ. α και β αντικαθίστανται αντιστοίχως από τους αριθμούς 1 και 2.
5. Στο εσωτερικό άρθρο 542 ΑΚ του άρθρου 44 του σχεδίου νόμου οι περ. α, β, γ και δ αντικαθίστανται αντιστοίχως από τους αριθμούς 1, 2, 3 και 4.
6. Στο εσωτερικό άρθρο 545 ΑΚ του άρθρου 47 του σχεδίου νόμου οι περ. α, β, γ, δ, και ε αντικαθίστανται αντιστοίχως από τους αριθμούς 1, 2, 3, 4 και 5.
7. Στο εσωτερικό άρθρο 689 ΑΚ του άρθρου 59 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εδάφιο δεύτερο».
8. Στο εσωτερικό άρθρο 693 ΑΚ του άρθρου 60 του σχεδίου νόμου μετά τη λέξη «εγκαταστάσεις» το σημείο στίξης κόμμα «,» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης άνω τελεία «·» και μετά τις λέξεις «έξι μήνες» το σημείο στίξης κόμμα «,» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης άνω τελεία «·».
9. Στο άρθρο 65 του σχεδίου νόμου διαγράφεται το σημείο στίξης κόμμα «,» μετά τις λέξεις «στις διατάξεις».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δευτερευόντως, να εισηγηθώ την τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού λόγω μιας αδυναμίας της Υπουργού Πολιτισμού να βρεθεί ενώπιον του Σώματος να την αιτιολογήσει. Προτίθεται εγώ να εξηγήσω στο Σώμα.

Ουσιαστικά πρόκειται για μια τροπολογία με την οποία δίνεται η δυνατότητα της απόσπασης υπαλλήλων τόσο από το Υπουργείο Πολιτισμού όσο και από εποπτευόμενους φορείς από το Υπουργείο Πολιτισμού προς την Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακροπόλεως. Επειδή, ακριβώς, υπάρχουν έργα υλοποίησης, συντήρησης και αναστήλωσης που εκτελούνται αυτή την περίοδο στην Ακρόπολη, γι' αυτόν τον λόγο και το Υπουργείο Πολιτισμού εισηγείται τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Βεβαίως, για όλα τα άλλα τα οποία ετέθησαν περί του νομοσχεδίου από την πλευρά των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων θα απαντήσω κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, αύριο έρχεται το νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού κανονικά. Γιατί δεν έρχεται αυτό αύριο κι έρχεται σήμερα ως τροπολογία; Αν το γνωρίζετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ίσως είναι θέμα προγραμματισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Λιούπη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα ενσωματώνει δύο ενωσιακές οδηγίες σημαντικές για την καθημερινή οικονομική μας ζωή. Πρόκειται για διατάξεις που αφορούν στις ψηφιακές υπηρεσίες, στην προμήθεια ψηφιακών περιεχομένων και στο νομοθετικό πλαίσιο για τη σύμβαση πώλησης τέτοιων υπηρεσιών και αγαθών.

Ειδικά το κομμάτι των ψηφιακών πωλήσεων είναι, όπως όλοι γνωρίζουμε, ταχύτατα αναπτυσσόμενο. Κυρίως στα χρόνια της πανδημίας οι ψηφιακές αγορές κέρδισαν σημαντικό έδαφος και συνεχίζουν να αναπτύσσονται εξαιτίας της ευκολίας και της ταχύτητας που τις διακρίνει και η αλήθεια είναι ότι η χώρα μας έχει ακόμη μεγάλο περιθώριο βελτίωσης σε αυτού του είδους τις συναλλαγές. Η Ελλάδα διαθέτει τους μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης στο ηλεκτρονικό εμπόριο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021.

Μάλιστα, είναι σημαντικό ότι οι οδηγίες που συζητάμε είναι πλήρους εναρμόνισης, δηλαδή τα κράτη - μέλη δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αλλαγές θεσπίζοντας είτε αυστηρότερα είτε ηπιότερα μέτρα. Κι αυτό για να ρυθμίζονται ενιαία σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στις οδηγίες. Εξάλλου, πρόκειται για θέματα που εξ ορισμού δεν έχουν σύνορα, αφού ο ψηφιακός χώρος είναι προσβάσιμος σε όλους και από παντού.

Γιατί είναι σημαντική μια τέτοια ενιαία αντιμετώπιση; Η ενιαία ρύθμιση διευκολύνει, ευνοεί κυρίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις που είναι ο μεγάλος όγκος των ελληνικών επιχειρήσεων. Κι αυτό γιατί αυτού του μεγέθους οι επιχειρήσεις δεν διαθέτουν συνήθως τους πόρους για να ενημερωθούν και να εφαρμόζουν τους κανόνες που έχει θεσπίσει κάθε διαφορετική χώρα και επομένως, παραμένουν συνήθως εγκλωβισμένες στην εγχώρια αγορά χωρίς δυνατότητα επέκτασης.

Αυτό σήμερα αλλάζει αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο για τα ψηφιακά προϊόντα.

Το νέο πλαίσιο προσφέρει ασφάλεια δικαίου στους καταναλωτές, αλλά και περισσότερες ευκαιρίες στις μικρές επιχειρήσεις να επεκτείνουν τη δράση τους. Παρά τις όποιες επιφυλάξεις από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις συναλλαγές, το νομοσχέδιο όπως και οι οδηγίες είναι ξεκάθαρες. Ισχύει πάντα η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση των συμβάσεων πώλησης με ψηφιακά μέσα.

Από τις σημαντικές αλλαγές που βλέπουμε είναι ότι διευρύν-

ονται οι δυνατότητες που έχει ο καταναλωτής σε περίπτωση που παρέλαβε ένα προϊόν που δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του. Ο καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να ζητήσει, να απαιτήσει αποκατάσταση του προϊόντος ή της υπηρεσίας που έλαβε, να μειώσει το τίμημα, να λύσει τη σύμβαση ή να απαιτήσει αποζημίωση. Μάλιστα, προβλέπεται διετής παραγραφή και όχι έξι μηνών, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

Με την ενσωμάτωση της δεύτερης οδηγίας γίνονται αλλαγές στον Αστικό Κώδικα στο μέρος που αφορά στη σύμβαση της πώλησης. Προβλέπεται ότι οι διατάξεις πώλησης εφαρμόζονται σε αγαθά με ψηφιακά μέσα.

Είναι ένα νομοσχέδιο που έτυχε θετικής ανταπόκρισης από τους νομικούς στο στάδιο των επιτροπών. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή τοποθετήθηκε θετικά στις αλλαγές που γίνονται, όπως και οι εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου από την πλευρά της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας. Είναι γεγονός ότι όλοι αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα που έρχονται να καλύψουν οι νέες διατάξεις με βάση τις νέες ανάγκες του ψηφιακού εμπορίου.

Το σημερινό νομοσχέδιο είναι αποτέλεσμα πολυετούς προσπάθειας της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, που επεξεργάστηκε τις διατάξεις των οδηγιών και κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια να ενσωματωθούν ομαλά στην ελληνική νομοθεσία και στον Αστικό Κώδικα. Πρόκειται για πολύπλοκα ζητήματα που για αυτόν τον λόγο έτυχαν προσεκτικού σχεδιασμού από ειδικούς ακαδημαϊκούς νομικούς που επεδίωξαν την καλύτερη δυνατή προσαρμογή των οδηγιών στο εθνικό μας δικαϊκό σύστημα. Η προσπάθεια που καταβλήθηκε, λοιπόν, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης σε αυτό το πεδίο είναι αξιοσημείωτη, όπως και το γεγονός ότι η χώρα μας ενσωματώνει τις δύο οδηγίες δύο χρόνια πριν από το τέλος του χρονικού περιθωρίου που έχει τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον έλεγχο της εφαρμογής τους.

Συνολικά το έργο της ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης τα τελευταία τρία χρόνια καταγράφεται ως εντατικό και προσανατολισμένο στις ανάγκες της κοινωνίας, αλλά και στη διεθνή εικόνα και τις υποχρεώσεις της χώρας μας. Έχουν γίνει πολλά βήματα σε πολλές κατευθύνσεις με κυριότερη την ενίσχυση των δομών της δικαιοσύνης, την υποστήριξη του έργου των δικαστικών λειτουργιών και τη μέριμνα για καλύτερες συνθήκες απονομής δικαιοσύνης. Ανάμεσα στις αλλαγές που έχουν δρομολογηθεί είναι και η ανέγερση νέων δικαστικών μεγάρων ή η αποκατάσταση και επέκταση των υπαρχόντων, ώστε δικαστικοί λειτουργοί, δικαστικοί υπάλληλοι, νομικοί και πολίτες να εργάζονται και να κινούνται σε κατάλληλες κτηριακές συνθήκες.

Μεταξύ των νέων δικαστικών μεγάρων είναι και τα δικαστήρια του Βόλου. Ειδικά για τον Βόλο το νέο δικαστικό μέγαρο, ένα διαχρονικό αίτημα όλων μας, σύντομα θα υλοποιηθεί μέσω ΣΔΙΤ και συνιστά απόλυτη αναγκαιότητα και φυσικά, είναι αποτέλεσμα μιας συντονισμένης προσπάθειας και συνεργασίας με την ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Κλείνοντας, να επανέλθω στο σημερινό νομοσχέδιο που παρ' ότι είναι ένα τεχνικό κείμενο στο μεγαλύτερο μέρος του ωστόσο ρυθμίζει θέματα απολύτως καθημερινά και σημαντικά. Η ενσωμάτωση των δύο οδηγιών που συζητάμε σήμερα είναι επιβεβλημένη και λόγω της υποχρέωσης μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και γιατί με τις ρυθμίσεις που περιέχονται προστατεύουμε τους καταναλωτές και στηρίζουμε τις επιχειρήσεις - και μάλιστα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις - και γενικώς καλλιεργούμε ένα κλίμα ασφάλειας στις συναλλαγές ψηφιακών υπηρεσιών, που είναι όχι μόνο το μέλλον, αλλά και το παρόν. Δεν μπορούμε να αγνοούμε την πραγματικότητα, δεν μπορούμε να αφήνουμε αρρυθμιστή μια τόσο μεγάλη αγορά και δεν μπορούμε να αφήνουμε ακάλυπτους τους καταναλωτές και τους λιγότερο ισχυρούς επιχειρηματίες. Ο επιχειρηματικός κόσμος, το καταναλωτικό κοινό και όλη η αγορά χρειάζονται τις ρυθμίσεις που συζητάμε σήμερα και γι' αυτό πρέπει όλοι να τις υπερψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Χάρης Θεοχάρης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αυτονόητη η στήριξη σε αυτό το νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο που συμμορφώνει τη χώρα μας με το Ενωσιακό Δίκαιο. Δεύτερον, προστατεύει τους καταναλωτές. Αυτό από μόνο του θα έπρεπε να ήταν αρκετό για να έχουμε την πλήρη ομοφωνία όλης της Βουλής, δηλαδή μόνο η προστασία των καταναλωτών. Όμως δεν τους προστατεύει απλώς, τους προστατεύει από ένα πεδίο της νέας οικονομίας και δημιουργεί συνθήκες εμπιστοσύνης στην ψηφιακή οικονομία, ένα πολύ επικίνδυνο για πολλούς συνανθρώπους μας πεδίο, γιατί φοβούνται, δεν ξέρουν, δεν είναι σίγουροι πως να πάρουν αυτού του είδους τις υπηρεσίες. Εκσυγχρονίζει, τρίτον, το δίκαιο πώλησης στη νέα εποχή, στην εποχή που ζούμε και αυτή που έρχεται. Και τέλος, αναβαθμίζει το πλαίσιο και για την προστασία σε αυτό το πεδίο των προσωπικών δεδομένων.

Αρνούμαι, λοιπόν, να πιστέψω, δυσκολεύομαι να κατανοήσω από πού πηγάζουν και το σημείο στο οποίο εδράζονται όλες αυτές οι αντιρρήσεις. Είναι κρίμα να χάνεται μια ευκαιρία συναινέσης σε κάτι τόσο σημαντικό και αυτονόητο. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό, λοιπόν, πρέπει να στηριχθεί από όλες τις πλευρές της Βουλής. Βέβαια, όλοι μας για τη στάση μας λογοδοτούμε απέναντι στον ελληνικό λαό.

Όμως, ακούσαμε και ευρύτερα ζητήματα και επιτρέψτε μου να μιλήσω λίγο και γι' αυτά, γιατί ζούμε, δυστυχώς, την εποχή της τεχνητής όξυνσης του πολιτικού κλίματος. Και λέω τεχνητής γιατί η βάση της όξυνσης αυτής είναι το ότι λείπουν τα πολιτικά επιχειρήματα από την Αντιπολίτευση, ιδιαίτερα από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Μέχρι και για τις επισυνδεδεσείς ακούσαμε σήμερα και, μάλιστα, ακούσαμε πάρα πολλά με έωλες διασυνδέσεις με το σημερινό νομοσχέδιο.

Η Κυβέρνηση σε αυτόν τον τομέα κινήθηκε ακαριαία, η αντίδρασή της ήταν ουσιαστική και όλα τα θέματα διερευνώνται από τις κατάλληλες υπηρεσίες και από τη Βουλή. Δεν υπάρχει, λοιπόν, τίποτα σε αυτό το ζήτημα.

Ακούσαμε, λοιπόν, πολλά σε αυτά. Δεν ακούσαμε, όμως, άλλα. Όπως για παράδειγμα για την ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ σήμερα για το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της χώρας μας. Νέο ρεκόρ, 7,7% του ΑΕΠ ήταν η αύξηση στο δεύτερο τρίμηνο αυτής της χρονιάς σε σχέση, φυσικά, με έναν χρόνο πριν. Και όχι μόνο αυτό, αλλά αναθεώρηση επί τα βελτίω από το 7% το πρώτο τρίμηνο, που ήταν η πρώτη ανακοίνωση, πήγε στο 8%. Ως αποτέλεσμα η ανάπτυξη στη χώρα μας ξεπερνά κάθε προσδοκία, κάθε εκτίμηση και θα αναγκάσει -σας το λέω μετά βεβαιότητας- όλους τους διεθνείς οργανισμούς -και τους τραπεζικούς και τους ιδιωτικούς και τους δημόσιους- να εκτιμήσουν με καλύτερα νούμερα την ανάπτυξη της χώρας μας. Το πρώτο εξάμηνο αυτής της χρονιάς 7,8% η ανάπτυξη! Και ξέρουμε πολύ καλά ότι το δεύτερο εξάμηνο είναι το ισχυρό εξάμηνο του τουρισμού. Θα δούμε και από εκεί. Και χαίρομαι πάρα πολύ που όλη αυτή η προσπάθεια στη διάρκεια της πανδημίας, το χτίσιμο όλων αυτών των ισχυρών σχέσεων με την τουριστική αγορά αποδίδει και αποδίδει πολύ σημαντικούς καρπούς χάριν της ελληνικής κοινωνίας.

Δεν ακούσαμε τίποτα για την πρωτοφανή μείωση της ανεργίας -πριν από λίγες ημέρες ανακοινώθηκε στο 12,1%- και μάλιστα με πρωτοφανή αύξηση και της εργασίας, όχι δηλαδή με αποχώρηση των ανθρώπων από την αγορά εργασίας, αλλά με πραγματική και ουσιαστική αύξηση.

Συνεπώς υπάρχουν πάρα πολλοί δείκτες. Θα προσθέσω κι άλλον έναν: Δεν ακούσαμε τίποτα για τον πληθωρισμό, που ενώ είναι υψηλός μειώνεται στη χώρα μας, την ίδια στιγμή που συνεχίζει και αυξάνεται και στην Ευρωζώνη και ευρύτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βλέπετε, λοιπόν, ότι όλοι οι δείκτες δείχνουν ισχύ της ελληνικής οικονομίας, η οποία, όμως, βαδίζει σε ένα πολύ αβέβαιο και δύσκολο εξωτερικό περιβάλλον, ένα αβέβαιο και δύσκολο εξωτερικό περιβάλλον που χρειάζεται ισχυρή κυβέρνηση, χρειάζεται ένας Πρωθυπουργός σαν τον Κυριάκο Μητσοτάκη, που δεν αφήνει το χέρι από το τιμόνι, για να αντιμετωπίσει όλες αυτές τις προκλήσεις του διεθνούς περιβάλλοντος.

Τώρα θα κλείσω με δυο λόγια για το ενεργειακό πεδίο, για να

μη λένε μόνο ότι ασχολούμαι με τα εσωτερικά και τις καλές ειδήσεις από το εσωτερικό, αλλά να πούμε ακριβώς και τα πολύ δύσκολα τα οποία έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Η Ρωσία αυτή τη στιγμή, όπως καταλαβαίνουμε που είναι η βασική πηγή της αστάθειας, παίζει τα τελευταία της χαρτιά. Κλείνει το φυσικό αέριο, τώρα που αχνοφαίνεται ακόμα και η πιθανότητα ήττας της στο στρατιωτικό πεδίο. Διότι εδώ και λίγες εβδομάδες δεν έχει την πρωτοβουλία των μαχών και έχουμε πάρα πολλά νέα από την Ουκρανία, που δείχνουν ότι στριμώνεται σε πολλά σημεία του πεδίου.

Ο τελευταίος, λοιπόν, πόλεμος αυτός της απελευθέρωσης από την αποικιοκρατία, ο πόλεμος ο οποίος θα ορίσει τις γεωστρατηγικές εξελίξεις δεκαετιών, είναι ένας πόλεμος ο οποίος είμαστε σίγουροι ότι θα κερδηθεί από τις δυνάμεις της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

Τη στιγμή, λοιπόν, που αυτά γίνονται στο πεδίο των μαχών και εκεί η χώρα μας, στηρίζοντας από την πρώτη στιγμή την Ουκρανία, είναι στη σωστή μεριά της ιστορίας, η μάχη κρίνεται και στο ενεργειακό πεδίο. Διότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση κυρίως εκεί γίνεται. Στρατηγικά λάθη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα της Γερμανίας, μας έχουν καταστήσει περισσότερο ευάλωτους από όσο θα μπορούσαμε να ήμασταν. Δεν θα ήταν υπερβολή να λέγαμε πως ένας από τους λόγους που οδήγησαν σε αυτόν τον πόλεμο, είναι η πολιτική ανωριμότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία βιαίως αναγκάζεται να πάρει αποφάσεις.

Σε αυτή την περίοδο της αναταραχής και ανασφάλειας για την Ευρωπαϊκή Ένωση η Ελλάδα ορθώνει το ανάστημά της ως σύμβολο ορθολογισμού και σύνεσης. Για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης ακόμα και η Γερμανία σπεύδει τώρα να υιοθετήσει μέτρα που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ήδη εφαρμόζει εδώ και πολλούς μήνες. Η Γερμανία σήμερα ανακαλύπτει το εργαλείο της φορολόγησης των υπερεσόδων που αποσπών οι πάροχοι της ηλεκτρικής ενέργειας.

Όσο και η προπαγάνδα να προσπαθεί να πείσει ότι η χώρα μας δεν φορολογεί την αισχροκέρδεια, η αλήθεια είναι διαφορετική. Πρώτον, από τις 7 Ιουλίου και μετά, δεν υπάρχει ούτε 1 ευρώ αισχροκέρδειας, καθώς κάθε ευρώ φεύγει από τους παρόχους και πηγαίνει στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης. Από εκεί βρίσκονται τα περισσότερα χρήματα για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Αυτός ο μηχανισμός είναι τόσο επιτυχημένος -δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω- που έχει ήδη σε σαράντα επτά μέρες, που ήταν τα στοιχεία που είχα κοιτάξει, 1,1 δισ. όταν ο αντίστοιχος ισπανικός μηχανισμός σε εξήντα μέρες είχε πάρει μόνο 1 δισ.. Και μιλάμε για μια ισπανική αγορά επταπλάσια της ελληνικής αγοράς ενέργειας. Και οι ενέργειες που κάνουμε για να φορολογηθούν και αναδρομικά με το μεγάλο ποσοστό του 90%, και αυτές θα ευοδωθούν. Εξάλλου είμαστε από τις πρώτες χώρες που έχουμε υλοποιήσει και φορολογήσει με αυτόν τον υψηλότατο δυνατό συντελεστή.

Αυτά κάνει η Κυβέρνηση που τολμά, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, φορολογούμε εκεί που πρέπει και όχι όπως έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ που υπερφορολογούσε τη μεσαία τάξη. Η Γερμανία, λοιπόν, και πιθανότατα η Ευρωπαϊκή Ένωση απομεινείται τι κάνει η Ελλάδα και σε πολλά πεδία η χώρα μας πρωτοπορεί και στη στήριξη των νοικοκυριών με 3,7% του ΑΕΠ μέσα από αυτή τη διαδικασία.

Έκτακτη ενίσχυση -θυμίζω μερικά μέτρα που έχουμε πάρει- εξακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων χαμηλοσυνταξιούχων, εκατόν τριάντα οκτώ χιλιάδων δικαιούχων αναπηρικού επιδόματος του ΟΠΕΚΑ, τριάντα δύο χιλιάδων ανασφάλιστων υπερηλίκων με 200 ευρώ ανά δικαιούχο, διπλασιασμό του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε διακόσιες είκοσι τρεις χιλιάδες πεντακόσιους συμπολίτες μας κ.λπ..

Κλείνω λέγοντας ότι αυτά που κάνουμε εμείς τα αντιγράφουν, αλλά κι εκεί που πρέπει να πάρει αποφάσεις η Ευρωπαϊκή Ένωση εμείς πρωτοπορούμε. Θυμίζω το σχέδιο έξι σημείων του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη. Το απέστειλε στις 9 Μαρτίου. Μεθαύριο, στις 9 Σεπτεμβρίου, συμπληρώνουμε επτά μήνες, και σε αυτούς τους επτά μήνες ακόμα η Ευρωπαϊκή Ένωση μιλάει γι' αυτό το σχέδιο και δεν έχει καταφέρει να συμφωνήσει. Η έκ-

κληση, λοιπόν, που πρέπει να γίνει από όλους μας, είναι επιτέλους στο συμβούλιο αυτό μεθαύριο να παρθούν αποφάσεις.

Θυμίζω το σχέδιο-πλαφόν στις τιμές του ταμείου μεταφοράς τίτλων, ΤΤΕ, στην Ολλανδία, ημερήσιο όριο διακύμανσης τιμών, καθορισμό τιμών για το ταμείο μεταφοράς τίτλων ως μέσο άμυνας στον εκβιασμό εις βάρος της Ευρώπης από τον Πούτιν, πλαφόν στο μεικτό περιθώριο κέρδους. Ακούστε τα όλα αυτά.

Και μας κατηγορούν ότι εμείς είμαστε που στηρίζουμε τις αγορές πάση θυσία και χωρίς καμμία λογική, ότι στηρίζουμε το νεοφιλελευθερισμό και δεν ξέρω εγώ τι άλλες κατηγορίες. Πόσο μακριά από την πραγματικότητα είναι η Αντιπολίτευση;

Ενδεχομένως εμπόριο ενέργειας μόνο με φυσική παράδοση σε έκτακτες ανάγκες και αν χρειαστεί και αύξηση της ρευστότητας στην αγορά του φυσικού αερίου μέσω της διασύνδεσης των αγορών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της Ασίας.

Κλείνω, λοιπόν, με το συμπέρασμα: Στις δύσκολες ώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν το πρόβλημα που προβλέπεται πως θα επιδεινώνεται το προσεχές διάστημα θα είναι ακόμα πιο ισχυρό και πανευρωπαϊκό, η ορθή λύση θα είναι αυτή που προτείνει η ελληνική Κυβέρνηση. Αυτό βλέπει και επιβραβεύει ο ελληνικός λαός σε όλες τις δημοσκοπήσεις, όσο και να θέλετε να μας πείσετε για το αντίθετο. Αυτό θα κάνει και το 2023 στις επερχόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, επιγραμματικά στο νομοσχέδιο, αφού το ανέλυσε ο εισηγητής μας, μας έκανε εντύπωση το γιατί η οδηγία δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη στις Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία και ειδικά στην Ιρλανδία, αφού πολλές εταιρείες του ψηφιακού κλάδου έχουν εκεί υποκαταστήματα, όπως για παράδειγμα το Facebook, η «GOOGLE», η «MICROSOFT» κ.λπ..

Επίσης, γιατί καθυστέρησε και γιατί κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, όταν όσον αφορά στο ψηφιακό εμπόριο έχει νομοθετήσει πρόσφατα το Υπουργείο Ανάπτυξης με τον ν.4933/2022 περί προστασίας των καταναλωτών, που περιλαμβάνει και ψηφιακές υπηρεσίες, καθώς επίσης αναφορές σε αγορές από επιχειρηματικές πλατφόρμες;

Θα ήθελα να αναφερθώ τώρα με τη σειρά μου στις διαδόσεις που κυκλοφορούν, σχετικά με τη δήθεν συνεργασία της Ελληνικής Λύσης με τη Νέα Δημοκρατία. Προφανώς η πηγή τους είναι η Νέα Δημοκρατία του κ. Μητσοτάκη, εν πρώτοις επειδή έχασε τη δυνατότητα συνεργασίας του με το ΠΑΣΟΚ λόγω του απαράδεκτου σκανδάλου των υποκλοπών, για το οποίο δυστυχώς δεν είχε το θάρρος να αναλάβει την ευθύνη ο προϊστάμενος της ΕΥΠ Πρωθυπουργός. Ακόμη χειρότερα, τη μετέθεσε στους δύο υφισταμένους του, κάτι που εάν συνέβαινε στον ιδιωτικό τομέα εκ μέρους, για παράδειγμα, ενός διευθυνόντος συμβούλου θα είχαν παραιτηθεί αμέσως όλα τα στελέχη της επιχείρησής του.

Θα ήταν αλήθεια ποτέ δυνατόν να συνεργαστούμε με ένα τέτοιο άτομο, με κάποιον που δεν αναλαμβάνει τις ευθύνες της θέσης του; Θα του είχαμε ποτέ εμπιστοσύνη; Ακόμη χειρότερα με μια Κυβέρνηση –γνωρίζοντας, βέβαια, πως η κυβέρνηση δεν είναι συνώνυμη με το κόμμα ούτε την εκπροσωπεί- η οποία χρέωσε τη χώρα μας πάνω από 30 δισεκατομμύρια μέσα σε τρία μόλις χρόνια, όσο καμμία άλλη στο παρελθόν; Που δεν έχει μάθει ακόμη ότι η ανάπτυξη που στηρίζεται στην κατανάλωση με δανεικά, όπως ακριβώς τη δεκαετία πριν το 2009, οδηγεί σε νέα χρεοκοπία και σε νέα μνημόνια; Με μια Κυβέρνηση που παράγει μόνο ελλείμματα και χρέη, ενώ ξεπουλάει την Ελλάδα; Που θριαμβολογεί για τις ξένες επενδύσεις, όταν προέρχονται, κυρίως, από την επιτάχυνση της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων του κράτους μας σε εξευτελιστικές τιμές; Με μια Κυβέρνηση που αποκρύπτει από τους Έλληνες το γεγονός ότι ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, οι πραγματικές επενδύσεις, δηλαδή, που παράγουν πλούτο και ευημερία, είναι

κατά 50% χαμηλότερες απ' ό,τι πριν το 2009, ενώ δεν καλύπτουν καν τις αποσβέσεις;

Θα ήταν δυνατόν να συνεργαστούμε με μια Κυβέρνηση, που ο ένας Υπουργός κοροϊδεύει τον άλλον και οι δύο μαζί τους φορολογούμενους πολίτες, όπως στο θέμα των Ναυπηγείων Ελευσίνας, με μια Κυβέρνηση που σπατάλησε –κυριολεκτικά σπατάλησε- 43,3 δισεκατομμύρια με δανεικά για τα αχρείαστα lockdowns ή το 29,5% του ΑΕΠ των δύο ετών μας, του 2020 και του 2021 στηρίζοντας μόλις με 183 εκατομμύρια την πρωτογενή παραγωγή μας, που τώρα δηλώνει πως θα δαπανήσει ακόμη 10 δισεκατομμύρια ή πάνω από το 5% του ΑΕΠ μας στην ουσία για να στηρίξει το καρτέλ της ενέργειας, όταν η πάμπλουτη Γερμανία μόλις το 1,7% του δικού της ΑΕΠ, με μια Κυβέρνηση, που δεν καταλαβαίνει ότι η λύση δεν είναι τα επιδόματα ελεημοσύνης που αυξάνουν τον πληθωρισμό αλλά η αναλογική μείωση του ΦΠΑ, που μειώνει τόσο τις τιμές όσο και τον πληθωρισμό, έναν πληθωρισμό που κυριολεκτικά εξαθλιώνει τους εργαζόμενους, ενώ κλέβει –τονίζουμε κλέβει- από τις αποταμιεύσεις των Ελλήνων πάνω από 17 δισεκατομμύρια ετησίως εν αγνοία των περισσοτέρων, με μια Κυβέρνηση, που θριαμβολογεί για τον ρυθμό ανάπτυξης, όταν γνωρίζει πως οφείλεται στον πληθωρισμό και στη συγκυριακή άνοδο του τουρισμού σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό Νότο –όχι μόνο στην Ελλάδα, ο τουρισμός ανεβαίνει, αυξάνεται σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό Νότο- με μια Κυβέρνηση, που διενήργησε μια μεγαλοπρεπή κυβίστηση στο θέμα της Μακεδονίας, ενώ δεν τόλμησε να δρομολογήσει την εξεταστική που προτείναμε εμείς για τη Συμφωνία των Πρεσπών, ούτε καν αυτή για το πρώτο εξάμηνο του 2015 που είχε υποσχεθεί και ζητήσαμε επανειλημμένα;

Κατά δεύτερο λόγο, βέβαια, οι κυβερνητικές διαδόσεις οφείλονται στην τεράστια δυναμική της Ελληνικής Λύσης στην κοινωνία την οποία θέλει να εμποδίσει, επειδή οι Έλληνες έχουν πια συνειδητοποιήσει πως έχουμε τόσο τις λύσεις όσο και τις ικανότητες να οδηγήσουμε την Ελλάδα εκεί που της αξίζει, ότι μπορούμε ως Ελληνική Λύση να ανακτήσουμε την οικονομική ανεξαρτησία της πατρίδας μας χωρίς την οποία, όπως όλοι γνωρίζουμε, δεν υπάρχει εθνική κυριαρχία, πως είμαστε σε θέση να τους προσφέρουμε την εθνική υπερηφάνεια και την αξιοπρέπεια που αξίζει στους πολίτες μιας πάμπλουτης πολλαπλά προικισμένης χώρας, όπως, ασφαλώς, είναι η Ελλάδα.

Από την άλλη πλευρά μας ξένισε σε μεγάλο βαθμό ο τίτλος μιας ιδιόρρυθμης εφημερίδας, για να μην τη χαρακτηρίσουμε διαφορετικά, σύμφωνα με την οποία η Ελληνική Λύση είναι ένα ακροδεξιό κόμμα. Επειδή, όμως, δεν είναι δυνατόν να έχει σχηματιστεί τέτοια εντύπωση μετά από τόσο καιρό που είμαστε στο Κοινοβούλιο, φαίνεται καθαρά πως ο στόχος της είναι να επιτεθεί στην Ελληνική Λύση, δυστυχώς, δειλά και ανήθικα.

Σε κάθε περίπτωση δεν πρόκειται να συνεργαστούμε ούτε με τη Νέα Δημοκρατία ούτε με κανένα από τα υπόλοιπα κόμματα της τρούκας εσωτερικού. Αν ήταν ποτέ δυνατόν να συνεργαστούμε με εκείνα τα κόμματα που έχουν κυριολεκτικά καταστρέψει την Ελλάδα, ενώ, βέβαια, συνεχίζουν να την καταστρέφουν! Μας αρκεί δε, όσον αφορά στην αθλιότητα της εφημερίδας, το ότι η πολιτική μας ιδεολογία και αυτά που πιστεύουμε είναι γνωστά σε όλους τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι γίνονται συνεχώς περισσότεροι, μας στηρίζουν και τους ευχαριστούμε ειλικρινά μέσα από την καρδιά μας, στους Έλληνες πολίτες που γνωρίζουν πως η Ελληνική Λύση είναι ένα πατριωτικό κόμμα, το οποίο πιστεύει στον κοινωνικό φιλελευθερισμό, ενώ τοποθετείται εναντίον της ασύμμετρης παγκοσμιοποίησης των ολιγοπωλών και των ανεξέλεγκτων μεταναστευτικών ροών, σε αυτούς που ξέρουν πολύ καλά πως οι μετανάστες χρησιμοποιούνται συχνά από εθνικά κράτη ως όπλα στο πλαίσιο του υβριδικού πολέμου που διεξάγουν εναντίον άλλων κρατών. Από τις παγκόσμιες ελίτ δε οι μετανάστες χρησιμοποιούνται για τη μείωση των μισθών των εγχώριων εργαζομένων, καθώς επίσης για τη δημιουργία πολυπολιτισμικών εύκολα ελεγχόμενων κοινωνιών. Αυτός είναι ο σκοπός τους.

Η Ελληνική Λύση άλλωστε απευθύνεται στους Έλληνες πολίτες που έχουν καταλάβει πως έχουν πάψει πια να ισχύουν οι έννοιες Αριστερά, Κέντρο, Δεξιά, αφού αυτό που έχει σημασία είναι

η κοινή λογική και η υπεράσπιση του 99% των ανθρώπων απέναντι σε ένα αχόρταγο 1% που θέλει να κατέχει τα πάντα και τους υπόλοιπους, κυριολεκτικά, δούλους του, σε εκείνους τους Έλληνες που έχουν πειστεί ότι δεν μπήκαμε στη Βουλή για να διαιωνίσουμε τη διαφθορά του συστήματος, αλλά για να προσφέρουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε στην πατρίδα μας, στους πολίτες της και ειδικά στα παιδιά μας, στις επόμενες γενιές.

Κλείνοντας, θα ήταν καλύτερα να ασχοληθεί η Νέα Δημοκρατία του κ. Μητσotάκη περισσότερο με τα προβλήματα των Ελλήνων, και λιγότερο, πολύ λιγότερο αν όχι καθόλου με εμάς, πόσω μάλλον σε μια εποχή όπως η σημερινή όπου η ενεργειακή κρίση μαινεται και η Ελλάδα είναι εντελώς ανοχύρωτη.

Εν προκειμένω, έχουμε επισημάνει τα τεράστια λάθη της Κυβέρνησης και στον τομέα της ενέργειας, ενώ έχουμε καταθέσει επακριβώς και ρεαλιστικές προτάσεις, οι οποίες όμως θα πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα, αφού διαφορετικά δεν θα έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Ή εφαρμόζεις κάτι την ώρα που πρέπει ή δεν έχει νόημα όταν το κάνεις πολύ αργότερα.

Το σημαντικότερο, πάντως, είναι να σταματήσει η ληστεία των Ελλήνων από το ενεργειακό καρτέλ που κερδοσκοπεί ασύστολα στο χρηματιστήριο του κ. Χατζηδάκη, καθώς επίσης η αισχροκέρδεια στα καύσιμα όπου μόνο τα δύο διυλιστήρια είχαν καθαρά κέρδη μετά από φόρους σχεδόν 1,6 δισεκατομμύρια τους πρώτους έξι μήνες του έτους.

Επίσης, πρέπει να αποσυνδεθεί η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος από το φυσικό αέριο, όπως συμβαίνει με την Ισπανία και με την Πορτογαλία, με αποτέλεσμα οι τιμές εκεί να είναι, τουλάχιστον, τρεις φορές χαμηλότερες, σταθερά τρεις φορές, τουλάχιστον, χαμηλότερες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, όμως. Έχετε υπερβεί πάρα πάρα πολύ τον χρόνο και δεν έχετε πει λέξη για το νομοσχέδιο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία γραμμή.

Τέλος, πρέπει να λειτουργήσουν σωστά τα λιγνιτικά μας εργοστάσια, καθώς επίσης φυσικά να επανακρατικοποιηθεί η ΔΕΗ. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστάθιος Κωνσταντινίδης.

Ορίστε, κύριε Κωνσταντινίδη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνούμε νομίζω όλοι ότι τα ζητήματα που πραγματεύεται το συζητούμενο σχέδιο νόμου αφορούν σε ένα πεδίο της αγοράς το οποίο γνωρίζει τρομερή άνθηση και αυτό δεν είναι άλλο από το ψηφιακό εμπόριο. Κομμάτι και αυτό της ψηφιακής εποχής έχει μικρύνει τις αποστάσεις ανάμεσα στους συναλλασσόμενους επαγγελματίες και καταναλωτές. Είναι ένα μοναδικό εργαλείο που επιτρέπει σε κάθε επιχείρηση να αποκτήσει τεράστια εμβέλεια και προβολή και να προωθήσει τα προϊόντα της στο εμπορικό ράφι του πιο απομακρυσμένου καταστήματος, ακόμα και στην πόρτα του τελικού χρήστη, είτε αφορά σε υλικά αγαθά αναλώσιμα και μη είτε σε υπηρεσίες είτε σε ψηφιακές εφαρμογές. Αποτελεί μια φιλελεύθερη επανάσταση που δίνει τη δυνατότητα σε μια μικρή επιχείρηση να αποκτήσει βιτρίνα στο παγκόσμιο καταναλωτικό κοινό και να ανταγωνιστεί έτσι μια πολυεθνική επιχείρηση που διαθέτει δεκάδες σημεία πώλησης ίσως και εκατοντάδες.

Από την άλλη, όμως, αποτελεί και ένα εμπορικό περιβάλλον ραγδαία εξελισσόμενο, σε κάποιες εκφάνσεις του όχι επαρκώς ρυθμισμένο, που δημιουργεί κινδύνους και ανησυχίες, γιατί, όπως και να το κάνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι άλλο πράγμα να απευθυνθούμε στο κατάστημα της πόλης ή της γειτονιάς μας, στον επαγγελματία που γνωρίζουμε και εμπιστευόμαστε και να πάμε να προμηθευτούμε το συγκεκριμένο αγαθό, το συγκεκριμένο προϊόν, και είναι άλλο πράγμα να το παραγγεί-

λουμε από το διαδίκτυο και ενίοτε να προκαταβάλλουμε και το τίμημα και τελικώς να παραλάβουμε κάτι που είναι διαφορετικό από αυτό που εμφανίζεται στην οθόνη του υπολογιστή μας.

Αναμφίβολα, όμως, το ψηφιακό εμπόριο είναι μία πραγματικότητα και στη χώρα μας και βλέπουμε να υιοθετείται ακόμα και από τις μικρότερες, τις έτσι λεγόμενες «οικογενειακές επιχειρήσεις» και, τελικά, να αποδίδει εξίσου, ίσως και καλύτερα, από τις διά ζώσης αγορές.

Και αφού, λοιπόν, τα ηλεκτρονικά καταστήματα και οι ηλεκτρονικές αγορές αποτελούν μία αναπόδραστη εξέλιξη, πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε ένα θεσμικό περιβάλλον που θα παρέχει τις υψηλότερες δυνατές εγγυήσεις νομιμότητας και υγιούς ανταγωνισμού.

Όμως, αυτού του είδους οι συναλλαγές είναι πάρα πολλές φορές –συνηθέστατα- και διασυννοριακές και τότε η ανησυχία εντείνεται. Ποιοι κανόνες ισχύουν στην αγορά που μόλις έκανα; Δεν έχω χειρότερο -και νομίζω ότι θα συμφωνήσουν οι περισσότεροι- από το να πρέπει να κάτσω να διαβάσω ένα μεγάλο κατεβατό -και ενίοτε ασαφές μάλιστα- υπό τον τίτλο «Όροι συναλλαγής». Τι κάνουμε τις περισσότερες φορές οι χρήστες, οι αγοραστές; Πατάμε, κλικάρουμε τον όρο, το πεδίο «Αποδοχή», για να τελειώνουμε και όταν προκύψει το πρόβλημα, αναζητούμε τι πραγματικά συμβαίνει, ποιες είναι οι εγγυήσεις, ποιο είναι το ισχύον πλαίσιο, τι μπορούμε να κάνουμε για να διεκδικήσουμε τα δικαιώματά μας.

Απαντώντας, λοιπόν, στην ανάγκη διαφάνειας και ασφάλειας στις συναλλαγές, και προκειμένου να ενισχύσει την ευρωπαϊκή ψηφιακή αγορά, η Ένωση έχει υιοθετήσει ένα πλαίσιο κανόνων και ζητάει από τα μέλη της τη γρήγορη και εν πολλοίς αυτούσια ενσωμάτωσή τους στις εθνικές νομοθεσίες, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα εναρμονισμένο συναλλακτικό περιβάλλον. Αυτό κάνουν και οι συζητούμενες δύο οδηγίες που σήμερα ενσωματώνουμε στην ελληνική έννομη τάξη, δηλαδή οι οδηγίες 2019/770 και 2019/771 που αφορούν στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών η πρώτη και στις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών η δεύτερη.

Ουσιαστικά πρόκειται για μία ολοκληρωμένη και συνεκτική επικαιροποίηση και συμπλήρωση της υφιστάμενης νομοθεσίας, που περιλαμβάνει όλα τα ουσιαστικά και αναγκαία στοιχεία σε σχέση με το αντικείμενο που καλείται να ρυθμίσει. Προβλέπονται έτσι οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπλήρωσης της παροχής, οι περιπτώσεις και οι συνέπειες μη ανταπόκρισης, τα περιθώρια υπαναχώρησης, τα εκατέρωθεν δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, τα ζητήματα της παραγραφής και διάφορα άλλα θέματα που συνιστούν -θα έλεγε κάποιος- τον θεσμικό κατοπτρισμό ενός φυσικού εμπορικού περιβάλλοντος σε έναν ψηφιακό, με τις ευνόητες -αν θέλετε- διαφοροποιήσεις που συνεπάγονται οι ιδιαιτερότητες του δεύτερου και οι ανάγκες μιας αυξημένης προστασίας στον λήπτη-καταναλωτή.

Δεν θα απαριθμήσω τις ειδικότερες προβλέψεις του σχεδίου. Με ενάργεια αναφέρθηκε στις επιμέρους ρυθμίσεις ο εισηγητής της Πλειοψηφίας και τον ευχαριστούμε.

Έχει, όμως, αξία να αναγνωρίσουμε την ορθότητα της επιλογής, η μεν πρώτη οδηγία, η 2019/770 να αποτελέσει πρόβλεψη ειδικού αστικού νόμου, αφού ρυθμίζει αυτοτελώς θέματα ειδικότερα του Αστικού Κώδικα που ορθώς δεν εντάσσονται στην ύλη του, ενώ αντίθετα οι διατάξεις της δεύτερης οδηγίας, που αφορά στο κεφάλαιο της πώλησης, να ενταχθούν και να ενσωματωθούν στο περιεχόμενο του κώδικα με ρυθμίσεις που θα αναφέρονται στη νέα ψηφιακή εποχή. Η συστηματική αυτή επιλογή υπαγορεύεται από τα περιεχόμενα των δύο οδηγιών και υπηρετεί την ασφάλεια δικαίου, χωρίς να οδηγεί σε αχρείαστη διάσπαση ενός πολύ σημαντικού κεφαλαίου των συμβάσεων, όπως είναι αυτό των πωλήσεων.

Εξάλλου, η τελική μορφή του σχεδίου αποτελεί το προϊόν διεθνούς επεξεργασίας της νομοθετικής ύλης από ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή αποτελούμενη από προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους, γεγονός που εξηγεί και δικαιολογεί τον χρόνο που έρχεται αυτό το σχέδιο νόμου προς ψήφιση.

Το σημείο, βέβαια, αυτό αποτέλεσε -καθ' υπερβολή θα έλεγα- σημείο κριτικής από την Αντιπολίτευση, η οποία, βεβαίως, μας

εγκαλεί για προχειρότητα κάθε φορά που επεμβαίνουμε στα εδάφη των κωδίκων, χωρίς να έχει προηγηθεί συστηματική επεξεργασία των διατάξεων από αντίστοιχη επιτροπή. Το ίδιο κάνει και σήμερα που έχει προηγηθεί αυτή η διαδικασία.

Έρχεται, όμως, η ασκηθείσα κριτική και σε σύγκρουση με τη στάση της Αντιπολίτευσης τα προηγούμενα δύο χρόνια, όπου κάθε φορά που φέρναμε ένα «μη-COVID» νομοσχέδιο ακούγαμε τα στελέχη της να εξηγούνται. Εκεί, λοιπόν, σας ενοχλούσε ότι νομοθετούσαμε εν μέσω της πανδημίας. Τώρα σας ενοχλεί η θερινή ραστώνη. Τη μία μας λέγατε «γιατί βιάζεστε;», τώρα μας λέτε «γιατί αργείτε;». Αποφασίστε!

Μέχρι τότε εμείς θα έχουμε νομοθετήσει τετρακόσια περίπου νομοσχέδια, θα έχουμε εκσυγχρονίσει το θεσμικό πλαίσιο, θα έχουμε δημιουργήσει το αναπτυξιακό περιβάλλον, θα έχουμε αναβαθμίσει τη χώρα σε όλους σχεδόν τους δείκτες, και εσείς ακόμα θα συζητάτε για το «αργά ή γρήγορα».

Όμως, από την εξελιχθείσα συζήτηση επιβεβαιώνεται αβίαστα και ένα άλλο συμπέρασμα: η απροθυμία των κομμάτων να συνεννοηθούνε ακόμα και στα αυτονόητα. Όταν, δηλαδή, μέχρι τη σημερινή συζήτηση στην Ολομέλεια για την ενσωμάτωση δύο οδηγιών με τεχνικό εν πολλοίς περιεχόμενο και σχεδόν ανύπαρκτη τη δυνατότητα παρεκκλίσεων λόγω του δεσμευτικού τους πεδίου, ακούγονται επί της αρχής –προσέξτε, επί της αρχής, όχι στα άρθρα- δύο κατά και τρεις επιφυλάξεις, για ποιες πολυκομματικές κυβερνήσεις μιλάμε; Όταν κάποια κόμματα από γινάτι δεν ψηφίζουν το νομοσχέδιο για τα Ναυπηγεία της Ελευσίνας που διασώζουν εκατοντάδες θέσεις εργασίας και υπόσχονται τη δημιουργία ακόμα περισσότερων αλλά και επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων, τότε για ποια συνεννόηση μιλάμε;

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, εσείς που μιλάτε για σύνθεση και συνεννόηση υποτάσσετε αυτές τις έννοιες σε κομματικές σκοπιμότητες.

Εμείς πιστεύουμε στην ανάγκη σταθερότητας και προόδου και θα κάνουμε ό,τι είναι αναγκαίο για να τα εξασφαλίσουμε και τα δύο για τη χώρα και τους συμπολίτες μας και θα παρουσιάσουμε το συνολικό μας έργο, την αποτίμηση του έργου μας σε δέκα μήνες, όταν θα έρθει ο χρόνος των εκλογών, για να το αξιολογήσουν αυτό οι Ελληνίδες και οι Έλληνες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και ολοκληρώνουμε τον κατάλογο των ομιλητών με τον Βουλευτή της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνο Μπούμπα.

Ορίστε, κύριε Μπούμπα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ σημαντική αυτή η συμφωνία, η ενσωμάτωση -αν θέλετε- με την Ευρωπαϊκή Ένωση για αυτό το πλέγμα προστασίας που πρέπει να υπάρχει για τον ανυπεράσπιστο καταναλωτή.

Βέβαια, κάποια στιγμή θα πρέπει να κάνουμε και μια αναφορά στον λίγο χρόνο που έχουμε για τις γερμανικές αποζημιώσεις, γιατί εμείς ως Ελληνική Λύση τα λέγαμε όλους αυτούς τους μήνες και ιστορικά θα δούμε τι δεν έκανε η Νέα Δημοκρατία αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ που έχει την ευθύνη για το θέμα της καταβολής των γερμανικών αποζημιώσεων.

Όσον αφορά το θέμα τώρα για το πλέγμα αυτό σε ό,τι αφορά τις αγορές στο διαδίκτυο, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να κάνετε μια εκστρατεία ενημέρωσης. Κατακλύζεται το διαδίκτυο από διαφημίσεις. Μπαίνουν δεκαετήχρονα παιδιά, κατεβάζουν ένα παιδικό παιχνίδι και μετά αυτό το άρθρο 5 που είναι πάρα πολύ σημαντικό διακυβεύει τα προσωπικά δεδομένα. Άρα, λοιπόν, ποιος προστατεύει το μικρό παιδί;

Αυτή η εναρμόνιση με το Ενωσιακό Δίκαιο είναι καλή για να υπάρχει ένας συγκερασμός -αν θέλετε- για να υπάρχουν κοινές οδηγίες, να προστατεύεται πρωτίτως ο καταναλωτής, ο αγοραστής αλλά και η μικρομεσαία επιχείρηση.

Άρα, λοιπόν, θα πρέπει να γίνει μια εκστρατεία ενημέρωσης, όπως υπάρχουν αυτές οι διαφημίσεις στο διαδίκτυο να υπάρχει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ένα μήνυμα -αν θέλετε- το οποίο να κεντρίζει το ενδιαφέρον των χρηστών -αυτό που λέμε «στα

μάτια του χιτώνα του ματιού»- για να μπορεί να προστατευθεί από τη λεγόμενη «απάτη». Οι απάτες έχουν αυξηθεί πάρα πολύ.

Σας τα είπα και ο ομοϊδεάτης μου, ο κ. Χήτας, και ο κ. Βιλιάρδος που έκανε μια πολύ καλή ανάλυση αλλά και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, διότι μένει ανοχύρωτος ο καταναλωτής, καθώς τα στοιχεία άλλα λένε, κύριε Τσιάρα. Εδώ ο Συνήγορος του Πολίτη το 2015 όπου ξεκίνησε αυτή η συζήτηση: «Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αρχών: Η Ελλάδα χάνει από απάτες στο διαδίκτυο ετησίως 22 εκατομμύρια ευρώ. Ο μέσος όρος απάτης στην πιστωτική κάρτα που χάνει την αξία της είναι περίπου 37 ευρώ». Η Τράπεζα της Ελλάδος λέει ότι το 2020 η απάτη στο διαδίκτυο -προσέξτε το νούμερο!- έχει αυξηθεί κατά 298% και κατά 313% επί της πραγματικής αξίας.

Άρα, λοιπόν, εδώ θα έπρεπε αρχικά να αναβαθμιστεί ο θεσμός του Παρατηρητηρίου Τιμών. Δεν έχετε κάνει κάτι προκειμένου το Παρατηρητήριο Τιμών που έχει θεσπιστεί να είναι πιο ουσιαστικό κοντά στον καταναλωτή. Ο γνήσιος παραδοσιακός τρόπος εκ του σύνεγγυς όταν κάνεις αγορά ενός προϊόντος, σου δίνει μια καλή ψυχολογία και μια ψυχοθεραπεία. Είναι ιεροτελεστία η αγορά του προϊόντος. Εδώ οι έρευνες λένε ότι το 50% είναι η ψυχολογία. Δεν είναι μόνο η οικονομική δυνατότητα. Καλώς ή κακώς είμαστε όμηροι και δέσμοι μιας διαδικτυακής εμπορικής συναλλαγής και ό,τι αυτό συνεπάγεται, όπου διακυβεύονται τα προσωπικά δεδομένα. Όταν αυτή τη στιγμή απλά αναζητάς ένα προϊόν και ξέρει πλέον η επιχείρηση το όνομα του χρήστη και το παραγόμενο αποτέλεσμα, τότε αντιλαμβάνεστε ότι μπορεί εύκολα να εξαπατηθεί κάποιος. Εξ ου και τα νούμερα.

Άρα, λοιπόν, εγώ θα περίμενα μια ενημερωτική καμπάνια πέραν της οδηγίας που έχετε πει, κύριε Υπουργέ, ότι είχαμε τη δυνατότητα να το πάμε και αργότερα, μέχρι το 2024 νομίζω...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τότε θα γίνει η αξιολόγηση. Έπρεπε να γίνει νωρίτερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Πάντως περίμενα να υπάρχουν περισσότεροι φορείς στη διαβούλευση και οι ίδιες οι καταναλωτικές οργανώσεις όπως και ο Συνήγορος του Πολίτη. Έπρεπε να έχει γίνει εμπεριστατωμένα. Έχουν γίνει ημερίδες. Εγώ ενθυμούμαι πάρα πολλές εκπομπές που κάναμε με τις καταναλωτικές οργανώσεις, τις οποίες δεν τις ακούω να αντιδρούν τόσο σθεναρά ως θα έπρεπε, για να προστατεύσουν μέσω του Παρατηρητηρίου Τιμών την αισχροκέρδεια.

Πάμε λίγο τώρα στο θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων. Εμείς εδώ ως Ελληνική Λύση –τα είπα και ο Πρόεδρός μας, ο Κυριάκος Βελόπουλος- είπαμε ότι δεν κάνατε τα αυτονόητα, διότι μπορεί να υπάρχει η συμφωνία των επανορθώσεων του 1945, ή αν θέλετε η συμφωνία του 1953 ή όλα αυτά που έχουν ειπωθεί στη Συνθήκη στη Μόσχα, δηλαδή το «2+4» αν δείτε ιστορικά, αλλά εδώ υπάρχει δικαστική απόφαση από το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο της Ιταλίας. Είναι η υπόθεση του αείμνηστου Γιάννη Σταμούλη και της Χριστίνας Σταμούλη για το Δίστομο και τις σφαγές που έγιναν στις 10 Ιουνίου του 1944, με Ιταλό δικηγόρο που έβαλε τότε ο αείμνηστος Γιάννης Σταμούλης. Θα περίμενα αυτή η Κυβέρνηση να κάνει μια σθεναρή επιτροπή, στην οποία θα είναι όλες οι μαρτυρικές πόλεις και να βάλει τη δικηγόρο, την κόρη του αείμνηστου Γιάννη Σταμούλη, η οποία θα είχε και τη δεδικασμένη αυτή απόφαση του ανώτατου ιταλικού δικαστηρίου το οποίο αποφάσισε για τα θύματα του Διστόμου να παρακρατηθούν 25 εκατομμύρια ευρώ από τους ιταλικούς σιδηροδρόμους που έχει μετοχές η Γερμανία. Η Γερμανία, ενώ προσέφυγε στο Διεθνές Δικαστήριο, δεν δικαιώθηκε και εμείς δεν έχουμε διεκδικήσει αυτά τα 25 εκατομμύρια ευρώ, με τα οποία το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο δικαίωσε τον Γιάννη Σταμούλη και κατ' επέκταση την κόρη του Χριστίνα Σταμούλη.

Όμως, εδώ, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, κύριε Ξανθόπουλε, τι κάνατε εσείς επί του θέματος;

Τι κάνατε εσείς, κύριε Τσιάρα, από τη Νέα Δημοκρατία;

Να σας πω τηλεοπτική εκπομπή –εγώ δεν ξέρω γερμανικά, ο Πρωθυπουργός ξέρει καλά τα γερμανικά- από το πρώτο κανάλι της γερμανικής τηλεόρασης RT. Η ιστοσελίδα είναι tagesschau.de και η εφημερίδα tagesschau Spiegel. Ξέρετε τι λέει; Μπείτε και δείτε. Λέει ότι ο κ. Μητσοτάκης και η Κυβέρνησή του το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων το έχει αφήσει. Δεν ενοχλεί καθόλου.

Το αφήνει στην άκρη. Αυτό λέει η γερμανική τηλεόραση για τις γερμανικές αποζημιώσεις. Κι όταν πριν από λίγους μήνες το ιταλικό δικαστήριο αποφάσισε να δεσμεύσει γερμανικά κτήρια στη Ρώμη και σε άλλες ιταλικές πόλεις για ένα εκατομμύριο ευρώ που επιδόκασε για εννέα θύματα λήγης Τσιβιλέτα της Τσοκάνης, πρέπει να το πάρετε ως οδηγό. Και ήρθε και η Πολωνία.

Εμείς κάναμε κάτι για τις γερμανικές αποζημιώσεις επί της ουσίας; Δεν το ανοίξαμε το θέμα νομικά. Έχουμε την απόφαση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου από την υπόθεση του Γιάννη Σταμούλη ο οποίος είχε πρωτόδικη απόφαση του δικαστηρίου της Λιβαδειάς, αλλά ήθελε αυτό να εκτελεστεί σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπερ και εγένετο στην Ιταλία. Εμείς όλα αυτά τα χρόνια δεν διεκδικήσαμε τίποτα από αυτή τη δεδικασμένη απόφαση για τις γερμανικές αποζημιώσεις.

Να ενημερωθεί η ελληνικός λαός, διότι προέρχομαι και εγώ από μια περιοχή που στις 17 Οκτωβρίου του 1944 από τη Βέρμαχτ είχαμε το ολοκαύτωμα των Κερδουλίων. Η δε Χριστίνα Σταμούλη για τις 10 Ιουνίου του 1944 λέει ότι από τα διακόσια δεκαεπτά θύματα, τα πενήντα τέσσερα ήταν παιδιά. Το οφείλουμε για τα κόκαλα των προγόνων, αλλά να το διεκδικήσουμε όχι απλά να το λέμε. Να μη δειλιάζουμε απέναντι στη γερμανική μπότα της εποχής.

Κλείνω, λέγοντας ότι στο site dikastiko.gr -και θέλω να το δείτε, κύριε Τσιάρα- υπάρχει μία διαμαρτυρία διότι στον Άρειο Πάγο, στο Ιλίου Μέλαθρον, όπως λέγεται, στο μαρμαρίνο κτήριο, υπάρχουν δύο πορτρέτα, ο δικαστής Ζακυνθινός Γιώργος Τερτσέτης και ο Σερραϊός Πρόεδρος -από το Μελένικο, αλλά είναι συντοπίτης μου- σύμβολο της δικαιοσύνης Αναστάσιος Πολυζωίδης. Κατ' εντολή, λέει, της νέας Προέδρου Μαρίας Γεωργίου, αυτά τα πορτρέτα που αποτελούν σύμβολο της δικαιοσύνης δεν υπάρχουν στον Άρειο Πάγο -για δείτε το λίγο, σας παρακαλώ- όπως και πολλά ιερά κειμήλια τα οποία είναι του Στέφανου Μαθία.

Δεν έχουμε τα σύμβολα της αδέκαστης, αμερόληπτης δικαιοσύνης, Αναστάσιο Πολυζωΐδη και Γεώργιο Τερτσέτη, που ξέρετε πολύ καλά από τη δίκη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη το 1834 ότι για τον νομικό κόσμο ήταν αυτοί που δεν συμβιβάστηκαν με τον Όθωνα για να καταδικάσουν τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και το Δημήτρη Πλαπούτα. Αυτοί αποτελούν κορωνίδα της Θέμιδος. Γι' αυτό υπάρχει και η πρωτομνημία στα δικαστήρια των Σερρών του Αναστασίου Πολυζωΐδη.

Δείτε το λίγο, κύριε Υπουργέ. Αν ισχύει αυτό, δεν μπορεί να δίδετε εντολή -δεν ξέρω, γιατί ο νομικός κόσμος μιλάει για τη νέα Πρόεδρο, κ. Γεωργίου, ότι έδωσε την εντολή να φεύγουν τα δύο πορτρέτα Πολυζωΐδη και Τερτσέτη. Θέλω να το δείτε. Υπάρχει στο dikastiko.gr. Σας δίνω και την πληροφορία, προκειμένου να δείτε αν ισχύει ή όχι. Ήταν οι μόνοι που δεν υπέγραψαν την καταδίκη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, λέει η ιστορία -ανεξάρτητα αν ο Πολυζωΐδης δεν τα είχε καλά με τον Καποδίστρια- του Δημήτρη Πλαπούτα και του Κίτσου Τζαβέλα. Αυτός είναι! Κορωνίδα!

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν κλείσει ο Υπουργός, έχουν ζητηθεί κάποιες δευτερολογίες.

Η κ. Κομνηνάκα έχει ζητήσει και έχει τον λόγο.

Ορίστε, κυρία Κομνηνάκα, έχετε τον λόγο.

Τρία λεπτά επαρκούν με ανοχή;

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, με μία μικρή ανοχή.

Θα τοποθετούμεν μόνο επί της τροπολογίας, αλλά επειδή ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος ήταν στην εξεταστική επιτροπή θέλω να κάνω ένα ευρύτερο σχόλιο για τη συζήτηση, επειδή από την όλη συζήτηση πολύ δάκρυ έπεσε για τη δημοκρατία και τα συνταγματικά δικαιώματα, αλλά όταν αυτά είναι επιλεκτικά τείνουν να ακούγονται υποκριτικά.

Στην τοποθέτησή του ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ επέλεξε να αναφερθεί στην εξεταστική επιτροπή, στο ότι πρέπει να διερευνηθούν -και το επανέλαβε δυο ή τρεις φορές στην τοποθέτησή του- δύο πολύ σοβαρές υποθέσεις, αυτή της παρακολούθησης του κ. Ανδρουλάκη αλλά και αυτή του δημοσιογράφου κ. Κουκάκη. Όμως, για ακόμη μια φορά από την το-

ποθέτηση του ΣΥΡΙΖΑ διέφυγε ότι στην εξεταστική επιτροπή μετά από έξι χρόνια παραλείψαν δύο κυβερνήσεων ερευνάται και η υπόθεση για την παρακολούθηση του τηλεφωνικού κέντρου του ΚΚΕ.

Είναι, λοιπόν, απαράδεκτο να παρακολουθείται ο Αρχηγός ενός πολιτικού κόμματος, να παρακολουθείται ένας δημοσιογράφος, αλλά δεν είναι απαράδεκτο να παρακολουθείται ένα ολόκληρο κόμμα επί έξι χρόνια; Διότι ξέρετε, τα «εγκλήματα» -και το λέω εντός εισαγωγικών- τελούνται και διά παραλείψεως. Ως Κυβέρνηση σφυρίζατε αδιάφορα στις καταγγελίες του ΚΚΕ, και αν δεν ήταν η παρέμβασή μας θα είχατε κλείσει και άρον άρον την υπόθεση. Όμως και ως Αντιπολίτευση, πρώτα διά στόματος του κ. Κατρούγκαλου φροντίσατε να απαλλάξετε και τη Νέα Δημοκρατία των ευθυνών της, μιλώντας δήθεν για μη ύπαρξη αδιάσειστων στοιχείων. Όμως, οι έρευνες της δικαιοσύνης άλλα δείχνουν. Δείχνουν κρίσιμα και αξιοποιήσιμα στοιχεία. Αυτό και το κλείνω το θέμα.

Αναφορικά με την τροπολογία θα έλεγα ότι για άλλη μία φορά είναι μια τροπολογία στην οποία συνδυάζονται θέματα διαφορετικών Υπουργείων. Πρόκειται για μια προβληματική διαδικασία.

Θα πω πρώτα για τα άρθρα που αφορούν τα ζητήματα του Υπουργείου Υγείας. Στο άρθρο 1 στην πρώτη παράγραφο, ουσιαστικά επεκτείνεται η διαδικασία που έχει αξιοποιηθεί και για τις μετακινήσεις των αναισθησιολόγων και για άλλου είδους ειδικότητες όπως επικουρικών γιατρών, για τις περιβόητες «εξαιρετικές περιπτώσεις» με πρόσθετη αμοιβή βέβαια.

Φυσικά και δεν έχουμε καμμία αντίρρηση να δοθεί η πρόσθετη αμοιβή στις ειδικότητες των γιατρών, η οποία κατά τη γνώμη μας οφείλεται και θα έπρεπε να δίνεται σε όλους τους γιατρούς και τους υγειονομικούς, γιατί αποτελεί μέρος των τεράστιων περικοπών στις αποδοχές τους που έχουν γίνει όλα αυτά τα χρόνια, και βέβαια θα έπρεπε να δίνεται χωρίς την εργασιακή τους περιπλάνηση από νοσοκομείο σε νοσοκομείο.

Όμως η Κυβέρνηση επιλέγει για ακόμα μια φορά, αντί να προσλαμβάνει γιατρούς, να αναδιανέμει το λιγοστό προσωπικό χωρίς να λύνει κανένα ουσιαστικό πρόβλημα ούτε για την ασφαλή και έγκαιρη περίθαλψη των ασθενών ούτε, βέβαια, για τις σωστές εργασιακές συνθήκες για τους γιατρούς που μετακινούνται από νοσοκομείο σε νοσοκομείο.

Η μόνη λύση για το κύριο και ουσιαστικό ζήτημα που είναι η ασφαλή και έγκαιρη περίθαλψη όλων των ασθενών, είναι η πρόσληψη του αναγκαίου ιατρικού προσωπικού σε όλες τις δημόσιες μονάδες υγείας και, βέβαια, η επίταξη χωρίς αποζημίωση των ιδιωτικών επιχειρηματικών μονάδων υγείας για να αξιοποιηθούν για όλες τις ασθένειες. Σε αυτό το άρθρο θα ψηφίζαμε «κατά».

Στη δεύτερη παράγραφο, προβλέπεται η αποζημίωση ιδιωτών γιατρών για την κάλυψη κενών σε εικοσιτετράωρες εφημερίες. Στην πραγματικότητα η Κυβέρνηση αναγνωρίζει την έλλειψη γιατρών για την κάλυψη των εφημεριών, τους οποίους, βέβαια, δεν προσλαμβάνει αλλά εφευρίσκει ως λύση το να καλούνται ιδιώτες γιατροί, αν και εφόσον θελήσουν, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, πράγμα που έχει ακόμα ένα προβληματικό στοιχείο την έλλειψη εξοικείωσης των ιδιωτών γιατρών με την οργάνωση και λειτουργία ενός τμήματος ή κλινικής σε δημόσιο νοσοκομείο, και έτσι αντικειμενικά στην πραγματικότητα αφαιρείται και ένα μέρος της δυνατότητας να ανταποκριθούν στις συγκεκριμένες συνθήκες. Θεωρούμε ότι αυτή η αξιοποίηση των ιδιωτών γιατρών στην πραγματικότητα γίνεται συστηματικά ως όχημα για την άμεση διείσδυση του ιδιωτικού τομέα στα δημόσια νοσοκομεία.

Φυσικά δεν έχουμε αντίρρηση και θα ψηφίζαμε την τρίτη παράγραφο που προβλέπει αποζημίωση πρόσθετων ενεργών εφημεριών στους γιατρούς του ΕΣΥ με 250 ευρώ ανά πρόσθετη εφημερία. Όμως και αυτό, αν θέλετε, επιβεβαιώνει την ανάγκη να γίνουν πρόσθετες ενεργές εφημερίες, επειδή ακριβώς δεν υπάρχει επαρκές ιατρικό προσωπικό με όποιες συνέπειες έχει αυτό και για τις συνθήκες εργασίας των γιατρών.

Στο άρθρο 2, καθορίζεται το ποσό των 2 εκατομμυρίων ευρώ για την υλοποίηση της κινητικότητας, της αξιοποίησης των ιδιωτών γιατρών και την πρόσθετη αμοιβή. Πέρα από όλα τα άλλα που έχουμε επισημάνει, δεν καταλαβαίνω από πού προκύπτει το

ποσό των 2 εκατομμυρίων ευρώ. Αν, δηλαδή, χρειαστεί να γίνουν περισσότερες εφημερίδες αυτές δεν θα αμειφθούν γιατί δεν χωράνε στο πλαφόν του ποσού αυτού;

Συνολικά στα άρθρα αυτά που αφορούν το Υπουργείο Υγείας θα ψηφίζαμε «παρών», αλλά θα τοποθετηθούμε με το κατά στην τροπολογία, διότι βαραίνει περισσότερο το άρθρο 3 που έχει να κάνει με το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, το οποίο είναι η επιλογή της Κυβέρνησης να ιδιωτικοποιήσει την επικουρική ασφάλιση και, βέβαια, κατά συνέπεια να αναζητεί στην αγορά τους κατάλληλους για να στελεχώσουν αυτόν τον οργανισμό. Διαφωνούμε συνολικά με τη λογική του, και γι' αυτό και θα το καταψηφίσουμε όπως και το άρθρο 4, καθώς για άλλη μια φορά επιλέγεται και από το Υπουργείο Πολιτισμού η γνωστή μέθοδος της κινητικότητας, αντί να προσλαμβάνεται χρήσιμο προσωπικό που λείπει από όλες τις υπηρεσίες του δημοσίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μισό λεπτό για να βάλουμε μία τάξη. Να ρωτήσω αντιστρόφα.

Κυρία Μπακαδήμα, θέλετε τον λόγο;

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και ο κ. Χήτας όπως μου είπε, προηγουμένως, δεν θέλει τον λόγο. Απ' ό,τι βλέπω θέλουν να τοποθετηθούν η εισηγήτρια από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Ελευθεριάδου, η κ. Γιαννακοπούλου και ο κ. Ξανθόπουλος. Θα δώσω πρώτα τον λόγο στον κ. Ξανθόπουλο που είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και δεν έχει κάνει χρήση άλλης τοποθέτησης παρά μόνο της πρωτολογίας του και ακριβώς στον χρόνο του.

Κύριε Ξανθόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Θα είμαι πολύ σύντομος.

Έχει δίκιο η συνάδελφος, η κ. Κομνηνάκη. Δεν αναφέρθηκε στην έρευνα σε ό,τι αφορά τις συνακροάσεις, που λέγαμε τότε, στα γραφεία της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, διότι το ζήτημα του απορρήτου πρωτίστως αφορά τις επισυνδέσεις, όπως λέμε με τη σύγχρονη ορολογία, των παρακολουθήσεων Κουκάκη και Ανδρουλάκη. Άρα είναι σαφές ότι ταυτόχρονα με τις δύο αναζητήσεις η εξεταστική, γιατί αυτό είναι το αντικείμενό της, θα ψάξει και την ιστορία της παρακολούθησης των τηλεφώνων της Κεντρικής Επιτροπής και δεν το ξεχωρίζω.

MARIA KOMNHNAKA: Είναι δευτερεύον.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, δεν είναι δευτερεύον.

MARIA KOMNHNAKA: ... η διόρθωση που κάνετε τώρα.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι δευτερεύον. Ξαναλέω ότι δεν έχει ζήτημα απορρήτου εκείνη η παρακολούθηση. Ζήτημα απορρήτου ΕΥΠ έχουν οι δύο συγκεκριμένες. Γι' αυτό έκανα τη διάκριση. Πάντως εκ παραδρομής δεν το ανέφερα.

Σε ό,τι αφορά τις συγκεκριμένες τροπολογίες -θα το ξαναπείν μία παρελκυστική τακτική που ακολουθείται από πλευράς κυβερνητικής πλειοψηφίας να συναρθρώνονται άσχετα ζητήματα σε ένα νομοθέτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Χαρακτηριστικά ρώτησα και τον κύριο Υπουργό ο οποίος είχε κατ' ανάθεσιν την υποχρέωση να εισηγηθεί την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Αύριο έχουμε νομοθέτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και δεν έρχεται αύριο, αλλά έρχεται σήμερα ως τροπολογία.

Εδώ έχουμε και εμείς την αφετηριακή διαφωνία με την ύπαρξη αυτή του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης στο οποίο βεβαίως ψηφίζουμε «παρών», διότι δεν μπορούμε να το αποδεχθούμε ως λειτουργία και αυτό μας εμποδίζει να αποδεχθούμε μία τροπολογία στο άρθρο 3 της οποίας πραγματικά συμφωνούμε για την κινητικότητα μεταξύ των δύο Υπουργείων και στο άρθρο 1 βεβαίως για να εξοφληθούν οι υπερωρίες και τα δεδουλευμένα των ιατρών και να παραταθεί το εργασιακό καθεστώς. Με αυτή την έννοια, όμως, επειδή υπάρχει το εμπόδιο, υπάρχει το αγκάθι του συγκεκριμένου ταμείου θα ψηφίσουμε «παρών» στην τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, η κ. Σουλτάνα Ελευθεριάδου.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων της Πλειοψηφίας δεν λάβαμε καμμία απάντηση στα ερωτήματα που θέσαμε όσον

αφορά το νομοσχέδιο και συγκεκριμένα το άρθρο 5. Όλοι ήταν στοιχισμένοι με τη θέση του Υπουργείου. Ελπίζουμε ο Υπουργός να απαντήσει στα ερωτήματά μας.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, μόνο συμπληρωματικά στον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, στον κ. Ξανθόπουλο, θέλω να πω ότι όσον αφορά το άρθρο 1 αποδεικνύεται με αυτή την τροπολογία ότι δεν έχει ενισχύσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τόσα χρόνια το Εθνικό Σύστημα Υγείας, ότι τα κενά παραμένουν, παρ' ό,τι ήταν επιτακτική ανάγκη και αποδείχτηκε ότι είναι επιτακτική ανάγκη η μόνιμη ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και ότι δημιουργούμε επιπλέον κόστος στο ελληνικό δημόσιο τα οποία θα ήταν δυνατόν να μην υπάρχουν με την προκήρυξη μόνιμων θέσεων και έτσι θα λύνονταν και τα δύο θέματα.

Το άρθρο 29 του ν.4816/2021 αναφέρεται σε έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες και μόνο σε αυτές. Γι' αυτό γίνονταν αυτές οι επιπλέον έκτακτες μετακινήσεις του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Άρα ουσιαστικά αποδεχόμαστε ότι υφίστανται ακόμα αυτές οι έκτακτες ανάγκες, ότι ο κορωνοϊός δεν έχει φύγει και επομένως αποδεχόμαστε ότι σε κάποιες περιπτώσεις, όπως, για παράδειγμα, στο άνοιγμα των σχολείων και σε άλλες περιπτώσεις, που είναι σαν να μην υπάρχει ο κορωνοϊός, είναι μια ειρηνική πραγματικότητα.

Αυτό επίσης στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι στους εργαζόμενους, οι οποίοι ακόμη βρίσκονται σε αναστολή, ακόμη δεν πληρώνονται εδώ και ένα χρόνο. Πριν μερικές μέρες κλείσαμε έναν χρόνο που αυτοί οι άνθρωποι βρίσκονται εκτός δουλειάς παντελώς αδικαιολόγητα πλέον, άνθρωποι που θα κάλυπταν ένα κομμάτι αυτού του κενού. Επαναλαμβάνουμε και σήμερα ότι ζητάμε να γυρίσουν άμεσα στη δουλειά τους, με συστηματικούς διαγνωστικούς ελέγχους και υψηλά στάνταρ ασφαλείας για όλο το προσωπικό και τους ασθενείς.

Όσον αφορά τα άρθρα 2 και 3 θα επαναλάβω ότι είμαστε κατά της ιδιωτικοποίησης της επικουρικής ασφάλισης.

Η μεθόδευση που κάνετε να φέρνεται με την ίδια τροπολογία αυτές τις δύο ρυθμίσεις των άρθρων 1, 2 και 3 μίας αφαιρεί τη δυνατότητα να ψηφίσουμε ανάλογα με το τι πραγματικά πιστεύουμε για τα συγκεκριμένα άρθρα.

Φυσικά για το άρθρο 4, για την ενδοϋπουργική κινητικότητα στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, εδώ είμαστε θετικοί. Υπάρχει ανάγκη. Καλό θα ήταν να υπάρχουν μόνιμες θέσεις, αλλά από τη στιγμή που δεν υπάρχουν μόνιμες θέσεις, υπάρχει η ανάγκη γι' αυτές τις μετακινήσεις.

Θα περιμέναμε βέβαια να έρθει η κ. Μενδώνη για να τοποθετηθεί επί της τροπολογίας. Αύριο υπάρχει ένα νομοσχέδιο, το οποίο είναι σχετικό. Θα μπορούσε η τροπολογία να έρθει αύριο σε αυτό το νομοσχέδιο, εκτός αν έχει αποφασίσει η κ. Μενδώνη να κάνει δεκτό το αίτημα του ΣΥΡΙΖΑ να πάρει πίσω αυτό το κατ'άπτυστο νομοσχέδιο που έρχεται αύριο, το οποίο ουσιαστικά είναι ντροπή για την Κυβέρνηση και τη χώρα μας, η οποία Κυβέρνηση λειτουργεί σαν οίκος δημοπρασιών και μετατρέπει τη Βουλή σε «πλυντήριο», αναρτώντας στο site της και τους καταλόγους των «αφαιρούμενων» αρχαιοτήτων από τη χώρα μας και τις δίνει σε ιδιώτες. Αυτά βέβαια θα τα εξετάσουμε όλα αύριο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, η κ. Νάντια Γιαννακοπούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Για τις τροπολογίες τοποθετηθήκαμε και όταν ήταν η αρμόδια Υπουργός εδώ και ήρθε να υποστηρίξει στην τροπολογία, ότι για τα άρθρα 1 και 2 συμφωνούμε βεβαίως να τους δοθούν οι υπερωρίες, αλλά, όπως τονίσαμε, με το να τους παίρνουν πίσω αυτά τα οποία τους δίνουν μέσω της φορολόγησης, καθώς δεν ισχύει η αυτοτελής φορολόγηση, όπως πολλές φορές έχουμε ζητήσει -δύο φορές μάλιστα καταθέτοντας και συγκεκριμένη τροπολογία-, είναι ένας εμπαιγμός υπό μια έννοια. Όμως, σε κάθε περίπτωση θετικό είναι.

Πολύ σημαντικό, όμως, είναι η Κυβέρνηση να δει πώς θα μπορέσει να λύσει και αυτό το ζήτημα, γιατί δυστυχώς με αυτόν τον

τρόπο αλλάζουν κλίμακα οι αμοιβές των ιατρών, άρα με αυτό τον τρόπο φορολογούνται πολύ περισσότερο.

Αρα θα ψηφίσουμε «ναι» στην τροπολογία, παρά τις διαφωνίες τις οποίες έχουμε για το άρθρο 3, κύριε Πρόεδρε, το οποίο προβλέπει την παράταση του χρόνου άσκησης των αρμοδιοτήτων της προσωρινής διοικούσας επιτροπής του ΤΕΚΑ κατά τρεις μήνες, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και ορισμού διοικητικού συμβουλίου του ΤΕΚΑ εντός του προβλεπόμενου χρόνου. Θέλω να υπενθυμίσω σε αυτό το σημείο ότι εμείς είχαμε καταγγείλει και είχαμε καταψηφίσει τη δημιουργία του ΤΕΚΑ.

Τώρα για το άρθρο 4 νομίζω ότι είναι σαφής η προχειρότητα στη νομοθέτηση από τη μεριά της Κυβέρνησης, αλλιώς δεν νομίζω να το έφερνε έτσι.

Σε κάθε περίπτωση, και για τη στάση μας, όσον αφορά το νομοσχέδιο, αντιλαμβανόμαστε βεβαίως ότι αυτό αποτελεί μια ευρωπαϊκή υποχρέωσή μας και ενσωμάτωση ευρωπαϊκής οδηγίας και θα υπερψηφίσουμε επί της αρχής το σχέδιο νόμου.

Όμως, καθώς δεν έχουν δοθεί επαρκείς απαντήσεις πάνω στα πολύ σοβαρά ερωτήματα, κατά την άποψή μας, τα οποία σας θέσαμε, θα καταψηφίσουμε τα άρθρα στα οποία δεν μας έχετε απαντήσει, κύριε Υπουργέ, ακόμα, το άρθρο 4, το άρθρο 5 και ακόμα τα άρθρα τα οποία θέσαμε στην τοποθέτησή μας.

Επιτρέψτε μου μόνο, κύριε Πρόεδρε, ένα πολύ μικρό σχόλιο γι' αυτό το οποίο διμερίσθη πριν από λίγο. Διότι ακούσαμε και τον Πρόεδρο άλλωστε της αρμόδιας Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, τον κ. Χαρακόπουλο, ο οποίος, προκειμένου να λανσάρει την αλλαγή του εκλογικού νόμου, που, απ' ό,τι φαίνεται, έχετε αποφασίσει ήδη, κύριε Υπουργέ, να κάνετε και να προχωρήσετε, κρύφτηκε γι' αυτή την απόφαση πίσω από την επίθεση προς τον κ. Ανδρουλάκη ότι δήθεν είναι αντιθεσμικός.

Εγώ θα σας έλεγα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να αφήσετε τα φύλλα συκής. Έχετε προφανέστατα πάρει την απόφαση να αλλάξετε τον εκλογικό νόμο. Ακούσαμε και τον κ. Γεραπετρίτη, ακούσαμε και την κ. Μπακογιάννη σήμερα γενικά να αφήνουν ανοικτό αυτό το ενδεχόμενο. Θα είστε -και αυτό θα αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία- η πρώτη Κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης, ενδεχομένως και από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους, που μέσα σε τρία χρόνια θα αλλάζετε τον ίδιο τον δικό σας εκλογικό νόμο.

Τώρα αν αυτό είναι παράδειγμα θεσμικότητας ή μη, θα το κρίνει, νομίζω, ο ελληνικός λαός. Αλλά όχι και να τα ακούμε από εσάς παραπάνω, όχι δηλαδή και να επιτίθεστε στον Πρόεδρό μας, όχι και να επιτίθεστε στο ΠΑΣΟΚ για να κρύψετε αυτή την αντιθεσμική απόφασή σας. Όλα έχουν ένα όριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ο κ. Ζεμπίλης δεν θέλει τον λόγο, απ' ό,τι καταλαβαίνω, και επομένως, κύριε Υπουργέ, ο λόγος σε εσάς, προκειμένου να ολοκληρωθεί και η σημερινή διαδικασία επί του σχεδίου νόμου το οποίο σήμερα προτείνεται στο Κοινοβούλιο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιμένω, κατά το κλείσιμο της συζήτησης στην Ολομέλεια σχετικά με το σχέδιο νόμου που προτείνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης, να ισχυρίζομαι ότι όλα τα νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι μια κοινοβουλευτική άσκηση. Κάποιες φορές σε αυτή την άσκηση, θα έλεγα, υπάρχει επιτυχία, κάποιες άλλες φορές ίσως όχι και τόσο μεγάλη επιτυχία.

Και πριν απαντήσω σε πολλά από τα ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί κυρίως από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, αλλά ζητήματα τα οποία κατά βάση δεν έχουν σχέση με το ίδιο το νομοσχέδιο, θα επιχειρήσω να δώσω κάποιες απαντήσεις σε αυτά τα οποία ακούστηκαν, κυρίως ως ενστάσεις ή ως αντιρρήσεις πάνω στη φιλοσοφία ή σε συγκεκριμένα άρθρα του νομοσχεδίου, προκειμένου να υπάρχει, τουλάχιστον κατά τη δική μου άποψη, ένας βασικός οδηγός συζήτησης.

Τι ερχόμαστε να κάνουμε με το παρόν νομοσχέδιο; Ερχόμαστε να ενσωματώσουμε δύο ευρωπαϊκές οδηγίες, οι οποίες αφορούν συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και βεβαίως, συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών.

Είναι αναγκαίο να ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι ευρωπαϊκές οδηγίες; Θυμίζω ότι αυτή τη συζήτηση την έχουμε εξαντλήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Δηλαδή αν πρέπει να επαναφέρουμε τους λόγους για τους οποίους οι ευρωπαϊκές οδηγίες πρέπει να ενσωματωθούν στην ελληνική νομοθεσία, νομίζω ότι μάλλον χάνουμε χρόνο, συζητάμε για θέματα τα οποία έχουν ουσιαστικά καταλήξει οριστικά εδώ και δεκαετίες και προφανώς, δεν προσφέρουμε υπηρεσία ούτε στους πολίτες ούτε πολύ περισσότερο σε μια διαδικασία που κάθε κυβέρνηση ή κάθε, αν θέλετε, χρονική στιγμή μέσα σε αυτόν τον μεγάλο χρόνο, μας αναγκάζει να πάρουμε θέση και να επιλέξουμε κάποια πράγματα.

Οι συγκεκριμένες, λοιπόν, οδηγίες έρχονται σε μια χρονική στιγμή που, όπως παραδέχθηκαν όλοι οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων όταν μίλησαν στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, έχει δημιουργήσει εντελώς διαφορετικά δεδομένα στο κομμάτι της προστασίας των πολιτών, στο κομμάτι της προστασίας των αγοραστών, των καταναλωτών και βεβαίως των ληπτών. Γιατί συμβαίνει αυτό; Θα επαναλάβουμε το αυτονόητο.

Διότι αναγκαστήκαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειδικά την περίοδο της πανδημίας να υιοθετήσουμε διαφορετικές πρακτικές σε σχέση με αυτές που είχαμε συνηθίσει στο παρελθόν. Η συγκεκριμένη οδηγία έρχεται να βοηθήσει να προστατεύσει τους αγοραστές, τους καταναλωτές, τους λήπτες; Βεβαίως κι έρχεται να κάνει αυτό και μόνο.

Και νομίζω ότι ο λόγος για τον οποίον σήμερα ερχόμαστε να προτείνουμε την ενσωμάτωση των δύο συγκεκριμένων οδηγιών ακριβώς έχει ως σκοπό τη μέγιστη δυνατή προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαίως, των Ελλήνων πολιτών.

Μέσα σε αυτή τη διαδικασία εμπεριέχεται και η προστασία των επιχειρήσεων; Βεβαίως εμπεριέχεται και η προστασία των επιχειρήσεων.

Όλη αυτή η συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ τουλάχιστον εκτιμώ ότι θα έπρεπε να ήταν σε μια διαφορετική λογική. Κατανοώ την ανάγκη να υπάρξει μια διαφορετική πολιτική άποψη, που είναι μέσα στη γενικότερη πολιτική συζήτηση και σε αυτά τα ζητήματα που σε ένα μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό κάθε φορά απασχολούν και το ελληνικό Κοινοβούλιο και την ελληνική πολιτική σκηνή.

Υπάρχουν, όμως, κάποια θέματα και ζητήματα τόσο απλά και τόσο αυτονόητα, που το να προσπαθεί κανείς να εφεύρει τον λόγο για τον οποίον πρέπει να εκφράσει αντίρρηση ή διαφορετική άποψη, περισσότερο δημιουργεί, αν θέλετε, ένα θέμα και ένα ζήτημα αναξιοπιστίας γενικότερης του πολιτικού συστήματος για μια συζήτηση η οποία στερεότυπα επαναλαμβάνεται, παρά δίνει μια συγκεκριμένη διάσταση.

Εξαιρώ -το λέω για πολλοστή φορά- τα κόμματα τα οποία λένε ότι εμείς δεν θέλουμε την Ευρώπη, δεν θέλουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θέλουμε τις ευρωπαϊκές συμβάσεις, δεν θέλουμε την ευρωπαϊκή νομολογία.

Όλα αυτά προφανώς κρίνονται από τους πολίτες. Είναι μια άλλη θέση, τη διαχωρίζω. Τα πολιτικά κόμματα, όμως, τα οποία υποτίθεται ότι είναι φιλοευρωπαϊκά, τα οποία έχουν δείξει με τη μέχρι σήμερα πορεία τους ότι η γενικότερη υιοθέτηση των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι μέσα στη γενικότερη πολιτική τους άποψη και στην πολιτική τους φιλοσοφία, δεν μπορεί να προσέρονται με ενστάσεις οι οποίες πραγματικά έχουν απαντηθεί μέσα από τα ίδια τα κείμενα ή μέσα από τα ίδια τα άρθρα του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Ποια ήταν η βασική συζήτηση κατά βάση των αξιότιμων συναδέλφων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης; Το άρθρο 4 και το άρθρο 5 για ένα - δύο συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία όντως ήταν πεδίο έντονου προβληματισμού, είμαι ο πρώτος που έρχομαι να το πω και το είπα και στη συζήτηση στην επιτροπή, πλην όμως έτυχαν πολύ σοβαρής επεξεργασίας προκειμένου να καταλήξουμε κάπου.

Τι ακούσαμε, λοιπόν, για τα συγκεκριμένα άρθρα; Δεν προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών, παρ' ό,τι υπάρχει σαφής αναφορά στην παράγραφο 5 και 6 του άρθρου 5 ότι μετά από όλα αυτά, αυτό που τελικά υπερισχύει είναι η ενωσιακή και η εθνική νομοθεσία, παρ' ό,τι όλα αυτά οι ενστάσεις των αξιότιμων συναδέλφων που βρέθηκαν στο Βήμα επαναλήφθηκαν με ένα στερεότυπο τρόπο σαν να μην είχαν ακούσει απολύτως τίποτα. Και

μάλιστα υπήρχε και μία γενικότερη συζήτηση σε σχέση με το γεγονός ότι πέραν αυτού τι γίνεται στην περίπτωση που η σύμβαση δεν προχωράει, που η σύμβαση λύνεται και τα προσωπικά δεδομένα παραμένουν στη χρήση, στην κατοχή του μέρους του πολίτη.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αυτό είναι απαντημένο. Και είναι απαντημένο, διότι θα σας έλεγα ότι αν λυθεί η σύμβαση τα προσωπικά δεδομένα που δόθηκαν ως αντιπαροχή παύουν να χρησιμοποιούνται και αυτό είναι απολύτως ξεκάθαρο. Ο προμηθευτής υποχρεούται να απέχει από τη χρήση τους και κατόπιν αιτήματος του λήπτη τα θέτει εκ νέου στη διάθεσή του. Άρθρο 23 παράγραφος 4 και 5. Είναι απαντημένα όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Τέθηκε ένα θέμα για τα προσωπικά δεδομένα. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής από τον καταναλωτή στο λήπτη -γιατί εκεί ήταν η συζήτηση- έγινε με σκοπό την ευρεία και ομοιόμορφη ρύθμιση των ζητημάτων που θα προκύπτουν ώστε να επιτυγχάνεται η αναγκαία ασφάλεια δικαίου και η μέγιστη δυνατή προστασία.

Το άρθρο 4 του νομοσχεδίου που έχει τους ορισμούς είναι ακριβώς ένα άρθρο στο οποίο έγινε ακριβής αυτολεξεί μεταφορά της οδηγίας 770. Το άρθρο 5 του νομοσχεδίου είναι επίσης ακριβής αυτολεξεί μεταφορά της οδηγίας 770. Με την παράγραφο 5 θεσπίζεται η μεγαλύτερη δυνατή προστασία -το είπα και νωρίτερα- με τη ρητή αναφορά τόσο σε ενωσιακές όσο και σε ημεδαπές νομικές διατάξεις και αυτό φαντάζομαι ότι είναι κατανοητό, γιατί όλες οι διατυπώσεις αυτές περιέχονται ουσιαστικά από το πρώτο κείμενο της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Εκφράστηκε και μία άποψη ότι ενδεχομένως αυτό το νομοσχέδιο έρχεται να καλύψει κάποια ζητήματα της επικαιρότητας. Αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πιστεύετε αυτό πραγματικά; Διότι σε μια τέτοια περίπτωση κάποιος θα έπρεπε ή να έχει μαντικές ικανότητες ή να δημιουργεί δεδομένα μήνες πριν κάποια πράγματα, τα οποία ξέρουμε ότι δημιουργούν ένα γενικότερο ζήτημα συζήτησης πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα αργότερα. Ξέρετε γιατί σας το λέω αυτό; Γιατί όλα αυτά που αφορούν στους συγκεκριμένους όρους και όλα αυτά που αφορούν σε συγκεκριμένες προτάσεις, τελικά κείμενο του νομοσχεδίου, ξέρετε από πότε είναι διατυπωμένα από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή; Εδώ και περισσότερο από έξι μήνες, από τις 23 Φεβρουαρίου.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά όλα τα κείμενα τα οποία έχουν έρθει στο Υπουργείο με συγκεκριμένες χρονοσημάνσεις, με συγκεκριμένους χρόνους για να γίνει κατανοητό στους αγαπητούς συναδέλφους οι οποίοι νόμιζαν ότι ανακάλυψαν κάτι φοβερό από την πλευρά της Κυβέρνησης με την ουσιαστικά πρόταση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, ότι μάλλον είναι μια αγωνιώδης προσπάθεια να βρουν κάτι για να πουν ή κάτι που νομίζω ότι τελικά φοβίζει τους ίδιους και όχι κάτι πραγματικό.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σε αυτή, λοιπόν, τη συζήτηση είτε προσέρχεται κανείς με πραγματικά δεδομένα είτε διαφορετικά πρέπει απλά να επαναλαμβάνει τον εαυτό του σε μια αγωνιώδη προσπάθεια να βρει τους λόγους ή τις αιτίες με τις οποίες σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να συναντηθεί η πραγματικότητα.

Εύλογος χρόνος. Ένα ζήτημα το οποίο τέθηκε και συζητήθηκε θα έλεγα ευρέως κατά τη διάρκεια της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Όντως ήταν ένα ζήτημα που μας προβλημάτισε και μάλιστα μας προβλημάτισε ακόμη και μέχρι χθες σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό και εμένα και τους συνεργάτες μου, τους δικαστές, τους αποσπασμένους στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση που τέθηκε αφορά τόσο στα κινητά όσο και στα ακίνητα πράγματα. Εάν τεθεί συγκεκριμένο όριο, παραδείγματος χάριν δεκαπέντε ημέρες, ακούστηκε, ήταν μια πρόταση από συναδέλφους- τότε θα δημιουργηθεί πρόβλημα κατά την εφαρμογή δεδομένου ότι οι δεκαπέντε ημέρες επαρκούν για την επισκευή ενός κινητού. Είναι, όμως -πρέπει να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας- απαγορευτικός ως χρόνος για την αποκατάσταση ενός ακινήτου.

Συνεπώς, με τον εύλογο χρόνο οι συμβαλλόμενοι προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες κάθε συγκεκριμένης έννομης σχέσης και έτσι επιτυγχάνεται η ευελιξία που απαιτείται στις σύγχρονες συναλλαγές. Η αόριστη νομική έννοια του εύλογου χρόνου, θα εξειδικεύεται από τα δικαστήρια σε κάθε περίπτωση. Άλλωστε με τη διαπίστωση αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνεί τόσο η Ένωση Αστικολόγων όσο και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής στην έκθεση της. Ειρήσθω εν παρόδω στις νομοτεχνικές βελτιώσεις που κατέθεσα και είναι νομίζω στα χέρια σας, κατά βάση υιοθετήσαμε τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις που έγιναν από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής προκειμένου να μην υπάρχει κενό και να μην τίθεται κανένα απολύτως ζήτημα.

Υπήρξε μία συζήτηση για την καθυστέρηση αν και εδώ υπήρχε μια φοβερή αντίφαση. Από τη μία υπήρχε καθυστέρηση στην ενσωμάτωση της οδηγίας και από την άλλη «γιατί έγιναν γρήγορα οι διαδικασίες» και «γιατί έγινε γρήγορα η δημόσια διαβούλευση» και «γιατί δεν ήρθαν οι φορείς». Θα το πω για άλλη μια φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Όντως υπήρξε καθυστέρηση, σε μια πρακτική, όμως, που, όπως σας ανέφερα νωρίτερα, τέσσερις χώρες ενσωμάτωσαν μόλις λίγες εβδομάδες νωρίτερα τις συγκεκριμένες οδηγίες μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες τέσσερις χώρες δεν έχουν καν ξεκινήσει αυτή τη συζήτηση. Αλλά το να μιλάει για καθυστέρηση ειδικά η Αξιωματική Αντιπολίτευση, όταν συγκεκριμένα ανέφερα πόσο μεγάλος ήταν ο χρόνος καθυστέρησης οδηγίων ειδικά κατά τη δική της κυβερνητική περίοδο αν δεν συνιστά τουλάχιστον υποκρισία, συνιστά μια εντελώς άστοχη πολιτική προσέγγιση. Και επί τη ευκαιρία είμαι αναγκασμένος να το επαναλάβω: Έρχεστε και πραγματικά μιλάτε για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και θεωρείτε ότι πρέπει να λάβουμε κάθε δυνατό μέτρο -ορθά, σωστά-, προκειμένου η προστασία των προσωπικών δεδομένων, συνταγματικό, μάλλον θα έλεγα βασικό δικαίωμα του κάθε πολίτη, να είναι πολύ ψηλά στην ατζέντα της οποιασδήποτε πολιτικής επιλογής και της οποίας νομοθέτησης.

Ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θυμάστε τι είχε γίνει με τον κανονισμό προστασίας προσωπικών δεδομένων σε σχέση με τους χειρισμούς της προηγούμενης κυβέρνησης; Η Ελλάδα από τις 6 Μαΐου του 2018 πλήρωνε ημερήσιο πρόστιμο αφού της είχε επιβληθεί και εφάπαξ πρόστιμο. Αλλά η προηγούμενη κυβέρνηση δεν είχε κουραστεί, δεν ίδρωσε το αφτί της προκειμένου να προχωρήσει στη νομοθέτηση του κανονισμού προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ήταν τότε που όντως με διαδικασίες επείγοντος νομοσχεδίου, θα έλεγα ότι ήταν μετά το Δεκαπενταύγουστο, μόλις είχε ανοίξει η Βουλή, ήταν το πρώτο νομοσχέδιο το οποίο πρότεινα προς την Εθνική Αντιπροσωπεία, ακριβώς για να υπάρχει στη χώρα μας κανονισμός προστασίας προσωπικών δεδομένων, για να προστατεύονται οι Έλληνες πολίτες, για να προστατεύονται τα προσωπικά τους δεδομένα. Δεν μιλάμε για προειδοποίηση που είχε δοθεί πολύ νωρίτερα. Μιλάμε, ξαναλέω, ότι για περισσότερο από ένα χρόνο η χώρα είχε ουσιαστικά μπει σε ένα καθεστώς επιβολής ημερησίου προστίμου γιατί η προηγούμενη κυβέρνηση δεν είχε φροντίσει να φέρει τον κανονισμό προστασίας προσωπικών δεδομένων και τη συγκεκριμένη ευρωπαϊκή οδηγία. Στο σπίτι του κρεμασμένου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μιλάνε συνήθως για σκοινί. Είναι μία ρήση την οποία αναγκάζομαστε να επαναλάβουμε. Αλλά είναι και μια πραγματικότητα με την οποία πρωτίστως βρίσκεται αντιμέτωπη σήμερα που μιλάμε η Αξιωματική Αντιπολίτευση και προηγούμενη κυβέρνηση.

Άρα λοιπόν, χρειάζεται μια γενικότερη προσοχή σε σχέση με όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία πολλές φορές τίθενται και δημιουργούν θα σας έλεγα μια γενικότερη σύγχυση.

Πάμε να δούμε, όμως, και τα μεγάλα θέματα τα οποία ετέθησαν κατά τη διάρκεια των αγορεύσεων και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και των πολιτικών Αρχηγών αλλά και πολλών εκ των συναδέλφων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιμένω τουλάχιστον οι Βουλευτές οι οποίοι συμμετέχουν στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης και οι οποίοι είναι βασικά μέλη, θα έλεγα, των συζητήσεων για τα νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να ξεκινήσουν από μια παραδοχή, ότι η δικαιοσύνη στην Ελλάδα είναι ανεξάρτητη, ότι η δικαιοσύνη στην Ελλάδα προστατεύεται συνταγματικά

και η συνολική της λειτουργία δεν μπορεί ποτέ να είναι αποτέλεσμα ή αντικείμενο μικροπολιτικών χειρισμών ή ενδεχόμενων σκέψεων που μπορεί να οδηγήσουν σε όποιο μικροκομματικό ή μικροπολιτικό όφελος σε δεύτερο χρόνο.

Είναι μια βασική αρχή με την οποία πρέπει να προσερχόμαστε σε κάθε συζήτηση και πρέπει να υποστηρίζουμε και τις θέσεις μας σε σχέση με οποιοδήποτε νομοσχέδιο, αλλά και τις θέσεις μας σε σχέση με όποια επικείμενη μεταρρύθμιση μπορεί να προτείνεται ή μπορεί να εξελίσσεται. Και επειδή το τελευταίο χρονικό διάστημα μόνο για μεταρρυθμιστική οκνηρία δεν μπορεί να κατηγορήσει κανείς ειδικά το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θα σας έλεγα κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει να λειτουργούμε όλοι με έναν πραγματικό σεβασμό στη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Δεν σας κρύβω ότι με εξέπληξε πολύ αρνητικά σήμερα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αντιπολίτευσης ο κ. Ξανθόπουλος, όταν έκανε μια συγκεκριμένη αναφορά για την επιλογή των αντιπροέδρων στον Άρειο Πάγο. Προφανώς -δεν είναι εδώ τώρα αυτή τη στιγμή- δεν είδε ότι η δεξαμενή των δυνατοτήτων που είχαμε για επιλογή αντιπροέδρων στον Άρειο Πάγο δεν ήταν καν η προβλεπόμενη με βάση τον -θα έλεγα- Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών. Προφανώς δεν είδε ότι για τον ίδιο λόγο στο Συμβούλιο της Επικρατείας υπήρχε μια εντελώς διαφορετική προσέγγιση και μια διαφορετική αντιμετώπιση. Και προφανώς η αναφορά του ειδικά στο θέμα της επετηρίδας ήταν για άλλη μια φορά απολύτως άτυχη και απολύτως άστοχη.

Αλήθεια, βλέπει κανείς πώς κινείται η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο θέμα της επιλογής των ανώτατων δικαστικών τα τελευταία τρία χρόνια; Σας προκαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν ετέθη μια φορά ζήτημα επιλογής εκτός επετηρίδας και -επαναλαμβάνω- Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργών, να το θέσετε ως θέμα.

Θέλετε να θυμηθούμε τι γινόταν επί των ημερών της προηγούμενης κυβέρνησης; Τις θυμάστε τις βουτιές, κυρία Ελευθεριάδου; Δεν τις θυμάστε. Προφανώς δεν τις θυμάστε, διότι οι βουτιές δεν ήταν απλά και μόνο στην γκάμα των υποψηφίων με βάση την επετηρίδα, ενώ προφανώς ήταν μερικές δεκάδες πιο κάτω από εκεί που θα έπρεπε.

Αλλά όλα αυτά επειδή κάποιοι τα θεωρούν εύκολα, αυτονόητα ή ενδεχομένως ήδη τα έχουν ξεχάσει, έρχονται σήμερα να γίνουν τιμητές μιας πραγματικότητας που οι ίδιοι είχαν υιοθετήσει και εμείς σήμερα έχουμε απορρίψει. Ναι, σήμερα υπάρχει ο σεβασμός στον κανονισμό, στην οργάνωση των δικαστηρίων της χώρας και δεν έχουμε ξεφύγει ποτέ από την επετηρίδα, ποτέ δεν έχουμε ξεφύγει από τα προβλεπόμενα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και για άλλη μια φορά πρέπει να γίνει κτήμα μας ή πρέπει να γίνει κοινή μας πεποίθηση ο σεβασμός στη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Υπάρχουν απόψεις όπως αυτές οι οποίες έχουν εκφραστεί πολλές φορές από στελέχη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σχετικά με το πώς πρέπει να λειτουργεί η δικαιοσύνη, αν πρέπει να έχουμε άλλους δικαστές ή αν πρέπει να καταργήσουμε αυτή την Εθνική Σχολή Δικαστών και να κάνουμε κάποια άλλη. Προφανώς αυτή είναι μια άποψη ακραία και επικίνδυνη για τη δημοκρατία και κάποια στιγμή πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι μεταξύ μας. Μια συζήτηση η οποία επαναλαμβάνεται με αυτόν τον τρόπο και θέτει τέτοιου είδους ζητήματα είναι μια συζήτηση που αφορά στην ίδια τη δημοκρατία. Εκεί είναι η ουσία και όχι σε όλα αυτά που προσχηματικά κάποιοι έρχονται κάθε φορά να ορθώσουν ως πολιτικά επιχειρήματα σε μια συζήτηση.

Πέραν όμως όλων αυτών, για να επανέλθω και να κλείσω το θέμα, η επιλογή των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου έγινε σίγουρα με βάση τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργών. Έγινε τηρώντας απόλυτα την επετηρίδα και βεβαίως τη συνταγματική πρόβλεψη η οποία υπάρχει για την επιλογή των μελών που μπορούν να συμμετέχουν σε ένα ειδικό δικαστήριο. Μάλλον ούτε αυτό το είδε ο κ. Ξανθόπουλος, ότι υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη κωλυμάτων για το ποιος μπορεί και ποιος δεν μπορεί να συμμετέχει σε ένα ειδικό δικαστήριο. Αλλά αυτή η εύκολη συζήτηση -επαναλαμβάνω- επιστρέφεται σε

όλους αυτούς που με έναν συγκεκριμένο τρόπο έρχονται να ορθώσουν επιχειρήματα τα οποία στην πραγματικότητα πλήττουν το κύρος της ίδιας της δικαιοσύνης.

Τέλος, για το θέμα της αντιπροέδρου ετέθη ένα μεγάλο ζήτημα. Νομίζω ότι η εν λόγω δικαστική λειτουργός απάντησε με μια συγκεκριμένη επιστολή. Είμαι περιέργος αν τη διάβασε ο κ. Ξανθόπουλος, γιατί όλα αυτά είναι θέματα τα οποία κάποια στιγμή πρέπει να τα ξεκαθαρίζει κανείς από την αρχή, απολύτως από την αρχή.

Το τελευταίο για το οποίο μπορεί να πει κανείς σε αυτή την Κυβέρνηση είναι η γενικότερη στάση της και του Πρωθυπουργού και όλων των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου για θέματα που αφορούν στο γενικότερο -θα έλεγα- κλίμα που υπάρχει και για το οποίο δεν μπορεί παρά να έχουμε μια ξεκάθαρη θέση. Όλοι έχουμε πάρα πολύ καλά ότι ο εβραϊκός λαός υπέστη κτηνωδίες και θηριωδίες οι οποίες είναι απολύτως ασύμβατες και με το ευρωπαϊκό ιδεώδες αλλά και με τον ίδιο τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και στεκόμαστε δίπλα του αλληλέγγυοι. Και έχουμε κάνει τα πάντα τα τελευταία χρόνια για να αποδείξουμε ότι τέτοιου είδους φαινόμενα δεν μπορεί να έχουν καμμία θέση στην ευρωπαϊκή ιστορία και δεν μπορεί παρά να καταδικάζονται απερίφραστα. Και αυτό είναι μια ξεκάθαρη θέση. Δεν νομίζω ότι τέτοια συζήτηση βοηθάει κανέναν αυτή τη στιγμή ακόμη και σαν μομφή απέναντι στο ρόλο ή στη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχουμε κλείσει πολλά κεφάλαια μεταξύ μας συζητήσεων τα οποία αφορούν στη νομοθέτηση νομοσχεδίων του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Και εκτιμώ ότι υπάρχει μια μεγάλη, αν θέλετε, διάθεση από τη δική μου πλευρά να ολοκληρώσουμε έναν κύκλο μεγάλων και πολλών μεταρρυθμίσεων που έχει ανάγκη η ελληνική δικαιοσύνη.

Όλοι μας αναγνωρίζουμε λίγο ή πολύ τα τελευταία χρόνια ότι έπρεπε να γίνουν τα απαραίτητα βήματα και νομίζω ότι τα κάνουμε με έναν πολύ συγκεκριμένο τρόπο παρά τις διαφωνίες που μπορεί να υπάρχουν ή τις διαφορετικές θέσεις, με σοβαρή κατάρτηση ενστάσεων και διαφορετικών απόψεων και με μία γενικότερη κουλτούρα, που τουλάχιστον για το Υπουργείο Δικαιοσύνης θέλω να πιστεύω ότι έχει υιοθετηθεί και δείχνει τον δρόμο μιας γενικότερης κοινοβουλευτικής πράξης και λειτουργίας.

Σε αυτή, λοιπόν, την προσπάθεια η ενσωμάτωση των δύο συγκεκριμένων οδηγιών είναι μια υποχρέωση της χώρας που ταυτόχρονα δημιουργεί ένα πλαίσιο προστασίας των πολιτών αλλά και των επιχειρήσεων. Είναι μια προσπάθεια ουσιαστικά να εναρμονίσουμε την ευρωπαϊκή νομοθεσία με την ελληνική νομοθεσία ή και αντίστροφα. Και είναι μια προσπάθεια κρίκος σε μια πολύ μεγάλη αλυσίδα νομοθετημάτων, τα οποία έχουν προηγηθεί και κάποια εκ των οποίων έπονται προκειμένου η χώρα μας να έχει ένα πραγματικά σοβαρό νομικό οπλοστάσιο, προκειμένου να δίνει την ευκαιρία της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και κυρίως να δείχνει με τον τρόπο της ότι σέβεται και τη συνταγματική λειτουργία της δικαιοσύνης. Αλλά και πάνω από όλα στέκεται με τέτοιο τρόπο ώστε οι Έλληνες πολίτες κάνουν τα βήματα τους, αισθάνονται εμπιστοσύνη απέναντι στο δικαστικό σύστημα. Και βεβαίως από εκεί και πέρα στέλνουν ένα μήνυμα ότι σε αυτό τον μεγάλο δρόμο της προόδου, σε αυτόν τον μεγάλο δρόμο των τελευταίων εξελίξεων και των τελευταίων μεταρρυθμίσεων είμαστε συντεταγμένοι μέχρις ότου η πατρίδα μας βρεθεί εκεί που πραγματικά της αξίζει.

Κλείνω με ένα σχόλιο που αφορά τη συζήτηση περί εκλογικού νόμου και όλα αυτά τα οποία διημιφθήσαν εδώ ωρρίτερα. Δεν κατανοώ πραγματικά την αγωνία που μπορεί να εκφράζεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πίσω από μια ενδεχόμενη τέτοια συζήτηση. Εγώ δεν νομίζω ότι υπάρχει αυτή η συζήτηση, αλλά υποθετικά ας ήταν μια ενδεχόμενη συζήτηση. Αλήθεια δεν κατανοούμε ότι ο τελικός κριτής δεν είμαστε εμείς, αλλά είναι οι Έλληνες πολίτες; Δεν κατανοούμε ότι το αποτέλεσμα των πολιτικών δεν κρίνεται από αυτό που γίνεται στη συζήτηση εντός του ελληνικού Κοινοβουλίου, αλλά κρίνεται από το αποτέλεσμα που φέρνουν αυτές οι πολιτικές στην κοινωνία και στους πολίτες και τελικός κριτής είναι οι πολίτες;

Εμείς έχουμε εμπιστοσύνη στην ελληνική κοινωνία και έχουμε εμπιστοσύνη στους Έλληνες πολίτες. Εκτιμούμε ότι αυτή η προ-

σπάθεια που έγινε τα τελευταία τρία χρόνια προκειμένου η πατρίδα μας να ξεπεράσει τις απερίγραπτες δυσκολίες που δημιουργήθηκαν κυρίως λόγω, θα έλεγα, πανευρωπαϊκών και παγκόσμιων συγκυριών αλλά και να ανακτήσει τον ρόλο της και το χώρο της στο ευρωπαϊκό και στο παγκόσμιο στερέωμα, κάτι που είχαμε πραγματικά πολλά χρόνια να το δούμε, είναι εξελίξεις που οι Έλληνες πολίτες τις βλέπουν, τις κατανοούν και βεβαίως τις επικροτούν.

Οι Έλληνες πολίτες είναι αυτοί που στο τέλος της ημέρας θα κρίνουν και την Κυβέρνηση και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης ανάλογα με τις προτάσεις και τις θέσεις τους. Την Κυβέρνηση θα την κρίνουν για το έργο και το δικό της αποτέλεσμα, και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για τη σταθερότητά τους, τη συνέχειά τους, τη σοβαρότητα των απόψεών τους. Και νομίζω ότι σε αυτό πρέπει να μείνει κανείς. Μόνο με αυτόν τον τρόπο, και στέλλοντας πάντα το μήνυμα στους πολίτες, θα μπορούμε κυρίως να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών. Και μιλάω και για τα κόμματα και για το πολιτικό σύστημα. Διότι αυτό θα έπρεπε να ήταν το μεγαλύτερο στοίχημα αυτής της εποχής.

Είμαστε σε μια περίοδο προκλήσεων. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα είναι πάρα πολλές. Και δεν είναι μόνο προκλήσεις που μπορεί να δημιουργούνται εσωτερικά, μέσα από προβλήματα ή παθογένειες που έρχονται και από το παρελθόν, αλλά είναι προκλήσεις και προβλήματα που έρχονται εκτός Ελλάδος, όπως είναι η ενεργειακή κρίση και η γενικότερη, θα έλεγα, κρίση που υπάρχει στα ελληνοτουρκικά το τελευταίο χρονικό διάστημα, αλλά πολύ περισσότερο η γενική και παγκόσμια συγκυρία που αφορά στην παγκόσμια οικονομία. Όλα αυτά είναι ζητήματα που πρέπει κανείς να τα βλέπει και με σοβαρότητα και με ευθύνη, αν όντως θέλει να κρατάει τον ρόλο του απέναντι στους Έλληνες πολίτες, και δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο μια πραγματική, αν θέλετε, πρόταση την οποία οι Έλληνες πολίτες πάντα είναι σε θέση να κρίνουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, για την τροπολογία;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό που μπορώ να σας πω, κύριε Χίτα, είναι ότι η τροπολογία δεν είναι στο αντικείμενο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οπότε δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Είναι δεκτές και υποστηρίζονται οι κυβερνητικές τροπολογίες, η κυβερνητική τροπολογία δηλαδή με τα πολλά άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L 136) και λοιπές διατάξεις».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εξήντα πέντε άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20^{ης} Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20^{ης} Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L136) και λοιπές διατάξεις

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.D.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 57 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 58 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 59 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 60 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 61 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 62 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 63 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 64 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 65 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Υπ. Τροπ. 1416/117 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L136) και λοιπές διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L 136) και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1: Σκοπός

(άρθρο 1 Οδηγίων 2019/770 και 2019/771)

Άρθρο 2: Αντικείμενο

(άρθρο 1 Οδηγίων 2019/770 και 2019/771)

ΜΕΡΟΣ Β': ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/770 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 20ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2019, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 3: Σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας

(παρ. 1 άρθρου 3 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 4: Ορισμοί

(άρθρο 2 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 5: Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 3 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 6: Εκπλήρωση της παροχής του προμηθευτή

(άρθρο 5 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 7: Ευθύνη προμηθευτή για μη εκπλήρωση

(παρ. 1 άρθρου 11 και παρ. 1 άρθρου 12 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 8: Δικαιώματα λήπτη επί μη εκπλήρωσης

(άρθρο 13 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 9: Ανταπόκριση στη σύμβαση

(άρθρο 6 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 10: Υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης

(άρθρο 7 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 11: Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης

(παρ. 1 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 12: Πλημμελής ενσωμάτωση

(άρθρο 9 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 13: Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου

(άρθρο 10 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 14: Ενημερώσεις

(άρθρο 6 και παρ. 2 και 6 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 15: Ευθύνη για μη ανταπόκριση

(παρ. 4 άρθρου 8 και παρ. 2 άρθρου 11 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 16: Αποκλεισμός της ευθύνης για μη ανταπόκριση

(παρ. 3 και 5 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 17: Βάρος της απόδειξης

(παρ. 2 έως 5 άρθρου 12 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 18: Δικαιώματα λήπτη

(παρ. 1 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 19: Αποκατάσταση της ανταπόκρισης

(παρ. 2 και 3 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 20: Μείωση ανταλλάγματος ή λύση της σύμβασης

(παρ. 4 και 6 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 21: Ενέργεια μείωσης του ανταλλάγματος

(παρ. 5 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 22: Άσκηση του δικαιώματος λύσης της σύμβασης

(άρθρο 15 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 23: Υποχρεώσεις του προμηθευτή σε περίπτωση λύσης της σύμβασης

(άρθρο 16 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 24: Υποχρεώσεις του λήπτη σε περίπτωση λύσης της σύμβασης

(άρθρο 17 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 25: Επιστροφή χρημάτων από τον προμηθευτή

(άρθρο 18 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 26: Αξίωση αποζημίωσης

Άρθρο 27: Τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας

(άρθρο 19 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 28: Παραγραφή

(παρ. 2 και 3 άρθρου 11 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 29: Δικαίωμα αναγωγής

(άρθρο 20 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 30: Υποχρεωτικός χαρακτήρας

(άρθρο 22 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 31: Κυρώσεις

(άρθρο 21 Οδηγίας 2019/770)

Άρθρο 32: Ενώσεις καταναλωτών - Συλλογικά μέσα προστασίας - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 10 ν. 2251/1994

(άρθρο 23 Οδηγίας 2019/770)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/771 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 20ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2019, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/22/ΕΚ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 1999/44/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΗΣ, ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 33: Πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία - Προσθήκη άρθρου 513Α ΑΚ

(υποπερ. β' περ. 5, περ. 6, υποπερ. α' και β' περ. 7 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 3 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 34: Ανταπόκριση του πράγματος στη σύμβαση - Αντικατάσταση άρθρου 534 ΑΚ

(άρθρο 5 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 35: Πραγματικά ελαττώματα - Αντικατάσταση άρθρου 535 ΑΚ

Άρθρο 36: Υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 535Α ΑΚ

(περ. 8 και 10 άρθρου 2 και άρθρο 6 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 37: Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 535Β ΑΚ

(περ. 13 άρθρου 2 και άρθρο 7 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 38: Πλημμελής εγκατάσταση - Τροποποίηση άρθρου 536 ΑΚ

(άρθρο 8 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 39: Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου - Αντικατάσταση άρθρου 537 ΑΚ

(άρθρο 9 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 40: Ενημερώσεις του πράγματος με ψηφιακά στοιχεία - Προσθήκη άρθρου 538 ΑΚ

(παρ. 3 άρθρου 7 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 41: Ευθύνη πωλητή για μη ανταπόκριση - Προσθήκη άρθρου 539 ΑΚ

(άρθρο 10 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 42: Μη ευθύνη του πωλητή επί έλλειψης ανταπόκρισης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία - Αντικατάσταση άρθρου 540 ΑΚ

(παρ. 4 άρθρου 7 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 43: Βάρος απόδειξης - Αντικατάσταση άρθρου 541 ΑΚ (άρθρο 11 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 44: Δικαιώματα του αγοραστή - Αντικατάσταση άρθρου 542 ΑΚ

(παρ. 1 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 45: Αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Αντικατάσταση άρθρου 543 ΑΚ

(παρ. 2 και 3 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 46: Χρόνος και συνέπειες αποκατάστασης - Αντικατάσταση άρθρου 544 ΑΚ

(άρθρο 14 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 47: Μείωση του τιμήματος και υπαναχώρηση - Προσθήκη άρθρου 545 ΑΚ

(εδάφιο πρώτο παρ. 7 άρθρου 3, παρ. 4 και 5 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 48: Ενέργεια μείωσης του τιμήματος και υπαναχώρησης - Αντικατάσταση άρθρου 546 ΑΚ

(άρθρο 15 και παρ. 3 άρθρου 16 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 49: Αξίωση αποζημίωσης - Αντικατάσταση άρθρου 547 ΑΚ

Άρθρο 50: Καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος - Τροποποίηση άρθρου 548 ΑΚ

Άρθρο 51: Πώληση περισσότερων πραγμάτων - Τροποποίηση άρθρου 551 ΑΚ

(άρθρο 16 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 52: Παραγραφή - Αντικατάσταση άρθρου 554 ΑΚ

(άρθρο 10 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 53: Έναρξη, συμπλήρωση και διακοπή παραγραφής - Τροποποίηση άρθρου 555 ΑΚ

Άρθρο 54: Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 556 ΑΚ

Άρθρο 55: Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 557 ΑΚ

Άρθρο 56: Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 558 ΑΚ

Άρθρο 57: Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 560 ΑΚ

(άρθρο 18 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 58: Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 562 ΑΚ

Άρθρο 59: Εναρμόνιση διατάξεων της σύμβασης έργου που παραπέμπουν στην πώληση - Τροποποίηση άρθρου 689 ΑΚ

Άρθρο 60: Εναρμόνιση διατάξεων της σύμβασης έργου που παραπέμπουν στην πώληση - Τροποποίηση άρθρου 693 ΑΚ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994

Άρθρο 61: Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994

(περ. 3 άρθρου 2 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 62: Ορισμός σύμβασης πώλησης - Προσθήκη περ. 12 στο άρθρο 3 του ν. 2251/1994

Άρθρο 63: Ευθύνη κατά την πώληση καταναλωτικών αγαθών - Αντικατάσταση άρθρου 5 ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 3, παρ. 5 άρθρου 7 και άρθρο 21 Οδηγίας 2019/771)

Άρθρο 64: Εμπορική εγγύηση - Τροποποίηση άρθρου 5α ν. 2251/1994

(άρθρο 17 Οδηγίας 2019/771)

ΜΕΡΟΣ Δ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65: Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 66: Παράταση ισχύος των ρυθμίσεων για την αποζημίωση ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την αποζημίωση των πρόσθετων ενεργών εφημεριών

Άρθρο 67: Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 ν. 4850/2021 - Τροποποίηση άρθρου 91 ν.

4850/2021

Άρθρο 68: Παράταση της διάρκειας άσκησης των αρμοδιοτήτων της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και της λειτουργίας της Μονάδας Υποστήριξης αυτής - Τροποποίηση παρ. 5 και 11 άρθρου 69 ν. 4826/2021

Άρθρο 69: Ενδοϋπουργική κινητικότητα στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 70: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός (άρθρο 1 Οδηγιών 2019/770 και 2019/771)

Σκοπός του παρόντος είναι: α) η δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σύγχρονων συναλλαγών και των συναλλασσομένων και β) ο εκσυγχρονισμός του δικαίου της πώλησης του Αστικού Κώδικα, με έμφαση στην ψηφιακή διάσταση των οικείων συμβάσεων.

Άρθρο 2 Αντικείμενο (άρθρο 1 Οδηγιών 2019/770 και 2019/771)

Αντικείμενο του παρόντος είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136) και β) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ (L 136).

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/770 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 20ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2019, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 3 Σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας (παρ. 1 άρθρου 3 Οδηγίας 2019/770)

Με τη σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας ο προμηθευτής έχει υποχρέωση να παράσχει στον λήπτη ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία και ο λήπτης έχει υποχρέωση να καταβάλει το συμφωνημένο αντάλλαγμα.

Άρθρο 4 Ορισμοί (άρθρο 2 Οδηγίας 2019/770)

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «ψηφιακό περιεχόμενο»: δεδομένα τα οποία παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή,
2. «ψηφιακή υπηρεσία»: α) υπηρεσία που επιτρέπει στον λήπτη να δημιουργεί, να επεξεργάζεται, να αποθηκεύει δεδομένα σε ψηφιακή μορφή ή να έχει πρόσβαση σε αυτά, ή β) υπηρεσία που επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων σε ψη-

φιακή μορφή ή κάθε άλλη αλληλεπίδραση με τα δεδομένα αυτά, τα οποία αναφορτώνονται ή δημιουργούνται από τον λήπτη ή άλλους χρήστες της εν λόγω υπηρεσίας,

3. «πράγμα με ψηφιακά στοιχεία»: κάθε κινητό πράγμα που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιον τρόπο, ώστε η απουσία του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να εμποδίζει την εκτέλεση των λειτουργιών του,

4. «ενσωμάτωση»: σύνδεση και ένταξη του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας στα συστατικά μέρη του ψηφιακού περιβάλλοντος του λήπτη ώστε το ψηφιακό αντικείμενο να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις ανταπόκρισης που προβλέπονται στο παρόν,

5. «προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το εάν διέπεται από το ιδιωτικό ή το δημόσιο δίκαιο, το οποίο, στο πλαίσιο των συμβάσεων που υπάγονται στο παρόν, ενεργεί, ακόμη και μέσω άλλου προσώπου που δρα στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα,

6. «λήπτης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύεται ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος,

7. «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα,

8. «αντάλλαγμα»: χρηματικό ποσό ή ψηφιακή αναπαράσταση αξίας, ιδίως ηλεκτρονικό δελτίο ή κουπόνι, που οφείλεται ως αντιστάθμισμα για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας,

9. «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (L 119)],

10. «ψηφιακό περιβάλλον»: υλισμικό, λογισμικό και κάθε σύνδεση δικτύου που χρησιμοποιεί ο λήπτης για να προσπελάσει ή να χρησιμοποιήσει ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία,

11. «συμβατότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργήσει με υλισμικό ή λογισμικό με το οποίο χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία ιδίου τύπου, χωρίς την ανάγκη μετατροπής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας,

12. «λειτουργικότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να εκτελεί τις λειτουργίες του, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό του,

13. «διαλειτουργικότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργεί με υλισμικό ή λογισμικό διαφορετικό από εκείνα με τα οποία χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία ιδίου τύπου, καθώς και ιδίως η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να ανταλλάσσει πληροφορίες με το ανωτέρω διαφορετικό υλισμικό ή λογισμικό και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται,

14. «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον λήπτη ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών.

Άρθρο 5 **Πεδίο εφαρμογής** **(άρθρο 3 Οδηγίας 2019/770)**

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και:

α) όταν με τη σύμβαση παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψη-

φιακής υπηρεσίας ο προμηθευτής έχει υποχρέωση να παράσχει στον λήπτη ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία και ο λήπτης έχει υποχρέωση να παρέχει δικά του δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν τα δεδομένα αυτά υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή αποκλειστικά για την παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί προς νομικές υποχρεώσεις και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα δεδομένα αυτά για οποιονδήποτε άλλον σκοπό,

β) όταν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία σχεδιάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του λήπτη,

γ) με την εξαίρεση των άρθρων 6 έως 8, σε κάθε υλικό μέσο που χρησιμοποιεί αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά ψηφιακού περιεχομένου και

δ) επί της παροχής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, ακόμα και όταν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχεται στο πλαίσιο μικτής σύμβασης.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) επί σύμβασης πώλησης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία, υπό την έννοια του άρθρου 513Α του Αστικού Κώδικα,

β) σε συμβάσεις που αφορούν: βα) στην παροχή υπηρεσιών, εξαιρουμένων των ψηφιακών υπηρεσιών όπως αυτές ορίζονται στον παρόντα, ανεξάρτητα από το αν ο προμηθευτής χρησιμοποιεί ψηφιακές μορφές ή ψηφιακά μέσα για να παράγει το αποτέλεσμα της υπηρεσίας ή για την παράδοση ή τη διαβίβασή του στον καταναλωτή, ββ) υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην περ. 39 της παρ. Α' του άρθρου 110 του ν. 4727/2020 (Α' 184), με εξαίρεση τις υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, όπως ορίζονται στην περ. 34 της παρ. Α' του άρθρου 110 του ν. 4727/2020, βγ) την υγειονομική περίθαλψη, όπως ορίζεται στην περ. α) του άρθρου 3 του ν. 4213/2013 (Α' 261), βδ) υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, δηλαδή τις υπηρεσίες που συνίστανται σε τυχερά παίγνια στα οποία ο παίκτης στοιχηματίζει χρηματική αξία, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ενέχουν στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχειοφόρες αγορές, παίγνια σε καζίνο, παιχνίδια πόκερ και συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ή άλλης τεχνολογίας για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και κατόπιν ατομικού αιτήματος αποδέκτη υπηρεσίας, βε) χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως ορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191), βστ) λογισμικό που διαθέτει ο προμηθευτής βάσει άδειας ελεύθερου και ανοικτού λογισμικού, όταν ο λήπτης δεν καταβάλλει αντάλλαγμα και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο λήπτης υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή αποκλειστικά για τη βελτίωση της ασφάλειας, της συμβατότητας ή της διαλειτουργικότητας του συγκεκριμένου λογισμικού, βζ) την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου όταν το ψηφιακό περιεχόμενο διατίθεται στο ευρύ κοινό με άλλον τρόπο εκτός από τη μετάδοση σήματος, ως μέρος παράστασης ή εκδήλωσης, όπως οι ψηφιακές κινηματογραφικές προβολές, και βη) το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ι' του ν. 4727/2020 από φορείς του Δημοσίου.

3. Το άρθρο 27 του παρόντος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που μία δέσμη υπηρεσιών κατά την έννοια του ν. 4727/2020 περιλαμβάνει στοιχεία υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως ορίζεται στην περ. 2 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του Κανονισμού (ΕΕ) 531/2012 για την περιγραφή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (L 310) ή υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών όπως ορίζονται στην περ. 38 της παρ. Α του άρθρου 110 του ν. 4727/2020.

4. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς ή αντικείμενα.

5. Η ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ισχύει για όλα τα δεδομένα προσωπικού χα-

ρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε σχέση με συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα. Ειδικότερα, οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του παρόντος και του ενωσιακού δικαίου ή εναρμονισμένων προς αυτό εθνικών διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπερισχύει το ενωσιακό δίκαιο.

6. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τις διατάξεις της ενωσιακής και της εθνικής νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 81 του ν. 3057/2002 (Α' 239).

Άρθρο 6 **Εκπλήρωση της παροχής του προμηθευτή** **(άρθρο 5 Οδηγίας 2019/770)**

1. Ο προμηθευτής έχει την υποχρέωση να παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία στον λήπτη. Εάν τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, ο προμηθευτής υποχρεούται να παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά από τη σύναψη της σύμβασης.

2. Ο προμηθευτής λογίζεται ότι έχει ανταποκριθεί στην υποχρέωση παροχής όταν:

α) το ψηφιακό περιεχόμενο ή οποιοδήποτε μέσο κατάλληλο για την προσπέλαση ή μεταφόρτωση ψηφιακού περιεχομένου καθίσταται διαθέσιμο ή προσβάσιμο από τον λήπτη ή από τη φυσική ή εικονική εγκατάσταση που έχει επιλέξει ο λήπτης για τον σκοπό αυτόν,

β) η ψηφιακή υπηρεσία καθίσταται διαθέσιμη στον λήπτη ή στη φυσική ή εικονική εγκατάσταση που έχει επιλέξει ο λήπτης για τον σκοπό αυτόν.

Άρθρο 7 **Ευθύνη προμηθευτή για μη εκπλήρωση** **(παρ. 1 άρθρου 11 και παρ. 1 άρθρου 12 Οδηγίας** **2019/770)**

1. Ο προμηθευτής ευθύνεται ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του αν δεν παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 6.

2. Ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά στην παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 6.

Άρθρο 8 **Δικαιώματα λήπτη επί μη εκπλήρωσης** **(άρθρο 13 Οδηγίας 2019/770)**

1. Εάν ο προμηθευτής δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του, σύμφωνα με το άρθρο 6, ο λήπτης δικαιούται να απαιτήσει από τον προμηθευτή την εκπλήρωση. Αν και πάλι ο προμηθευτής δεν παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή εντός της πρόσθετης χρονικής περιόδου που έχει ρητώς συμφωνηθεί από τα μέρη, ο λήπτης έχει το δικαίωμα να λύσει τη σύμβαση.

2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται και ο λήπτης δικαιούται να λύσει τη σύμβαση όταν:

α) ο προμηθευτής έχει δηλώσει, ή είναι εξίσου σαφές από τις περιστάσεις, ότι ο προμηθευτής δεν θα παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία,

β) ο λήπτης και ο προμηθευτής έχουν συμφωνήσει ή είναι σαφές από τις περιστάσεις ότι η παροχή πρέπει να εκπληρωθεί αποκλειστικά σε ορισμένο χρόνο ή αποκλειστικά μέσα σε ορισμένη προθεσμία.

3. Όταν ο λήπτης λύσει τη σύμβαση δυνάμει των παρ. 1 ή 2, εφαρμόζονται τα άρθρα 22 έως 25.

4. Αν η μη παροχή οφείλεται σε πταίσμα του προμηθευτή, ο λήπτης δικαιούται, σωρευτικά με την άσκηση του δικαιώματος λύσης της σύμβασης, να απαιτήσει αποζημίωση για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκηση του.

Άρθρο 9 **Ανταπόκριση στη σύμβαση** **(άρθρο 6 Οδηγίας 2019/770)**

Ο προμηθευτής υποχρεούται να παράσχει στον λήπτη ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία που ανταποκρίνεται στη σύμβαση κατά την έννοια των άρθρων 10 έως 14.

Άρθρο 10 **Υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης** **(άρθρο 7 Οδηγίας 2019/770)**

Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία ανταποκρίνεται στη σύμβαση, όταν έχει τις ιδιότητες που έχουν συμφωνήσει τα μέρη και ιδίως όταν:

α) αντιστοιχεί στην περιγραφή, την ποσότητα και την ποιότητα και διαθέτει τη λειτουργικότητα, τη συμβατότητα, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά χαρακτηριστικά, που προβλέπονται στη σύμβαση,

β) είναι κατάλληλο για την ειδική χρήση που προβλέπεται στη σύμβαση,

γ) παρέχεται με όλα τα εξαρτήματα και τις οδηγίες, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών εγκατάστασης, και τις υπηρεσίες υποστήριξης που προβλέπονται στη σύμβαση και

δ) επικαιροποιείται με ενημερώσεις κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.

Άρθρο 11 **Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης** **(παρ. 1 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)**

1. Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία ανταποκρίνεται στη σύμβαση όταν:

α) είναι κατάλληλο για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία ίδιας κατηγορίας, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, την υφιστάμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, τα τεχνικά πρότυπα ή, σε περίπτωση απουσίας τους, εφαρμοστέους ανά τομέα κώδικες δεοντολογίας,

β) ανταποκρίνεται προς δοκιμαστική έκδοση ή προεπισκόπηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, την οποία ο προμηθευτής είχε παρουσιάσει στον λήπτη,

γ) συνοδεύεται από εξαρτήματα και οδηγίες, που είναι εύλογο να αναμένει να λάβει ο λήπτης,

δ) αντιστοιχεί στην ποσότητα και διαθέτει τα ποιοτικά και άλλα χαρακτηριστικά, ιδίως τη λειτουργικότητα, τη συμβατότητα, την προσβασιμότητα, τη συνέχεια και την ασφάλεια, που είναι συνήθη για ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία της ίδιας κατηγορίας και τα οποία είναι εύλογο να αναμένει ο λήπτης.

2. Για τον προσδιορισμό των εύλογων προσδοκιών του λήπτη, λαμβάνονται υπόψη η φύση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, καθώς και οι δημόσιες δηλώσεις του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, ιδίως στο πλαίσιο διαφήμισης ή επισήμανσης. Ο προμηθευτής δεν δεσμεύεται από δημόσιες δηλώσεις, εάν αποδείξει ότι δεν γνώριζε ούτε μπορούσε εύλογως να γνωρίζει τη σχετική δημόσια δήλωση ή ότι κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης η δημόσια δήλωση είχε διορθωθεί με τον ίδιο ή παρόμοιο τρόπο με αυτόν που είχε πραγματοποιηθεί ή ότι η απόφαση του λήπτη δεν μπορούσε να επηρεαστεί από τη δημόσια δήλωση.

Άρθρο 12 **Πλημμελής ενσωμάτωση** **(άρθρο 9 Οδηγίας 2019/770)**

Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση σε περίπτωση πλημμελούς ενσωμάτωσης στο ψηφιακό περιβάλλον του λήπτη, αν η ενσωμάτωση αποτελεί μέρος της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε από τον προμηθευτή ή υπό την ευθύνη του. Το ίδιο ισχύει και όταν η πλημμέλεια της ενσωμάτωσης, που προοριζόταν να γίνει από τον λήπτη και

έγινε από αυτόν, οφείλεται σε ατελείς οδηγίες ενσωμάτωσης που του παρασχέθηκαν.

Άρθρο 13
Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου
(άρθρο 10 Οδηγίας 2019/770)

Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, αν εξαιτίας προσβολής δικαιώματος τρίτου, ιδίως δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, περιορίζεται ολικά ή μερικά η χρήση του σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11.

Άρθρο 14
Ενημερώσεις
(άρθρο 6 και παρ. 2 και 6 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)

1. Ο προμηθευτής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας υποχρεούται να διασφαλίσει ότι κοινοποιείται και παρέχεται στον λήπτη, εκτός από τις ενημερώσεις ασφαλείας, και κάθε άλλη ενημέρωση που είναι απαραίτητη, προκειμένου το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία να ανταποκρίνεται στη σύμβαση.

2. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με μία (1) ή περισσότερες διαδοχικές παροχές, ο προμηθευτής ευθύνεται για την παροχή ενημερώσεων καθ' όλο το χρονικό διάστημα που ο λήπτης δικαιούται ευλόγως να αναμένει την παροχή ενημερώσεων, δεδομένου του είδους και του σκοπού του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και της φύσης της σύμβασης.

3. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή, ο προμηθευτής ευθύνεται για την παροχή ενημερώσεων καθ' όλο το χρονικό διάστημα της υποχρέωσης παροχής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.

4. Εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχεται στην πλάνη πρόσφατη έκδοση που είναι διαθέσιμη κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.

Άρθρο 15
Ευθύνη για μη ανταπόκριση
(παρ. 4 άρθρου 8 και παρ. 2 άρθρου 11 Οδηγίας 2019/770)

1. Ο προμηθευτής ευθύνεται ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του αν κατά τον χρόνο παροχής το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση.

2. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή, ο προμηθευτής ευθύνεται για την έλλειψη ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας καθ' όλο το χρονικό διάστημα της υποχρέωσης παροχής.

Άρθρο 16
Αποκλεισμός της ευθύνης για μη ανταπόκριση
(παρ. 3 και 5 άρθρου 8 Οδηγίας 2019/770)

1. Ο προμηθευτής δεν ευθύνεται αν ο λήπτης, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, έλαβε ειδική ενημέρωση ότι ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας αποκλίνει από τις αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης και το αποδέχθηκε ρητώς.

2. Ο προμηθευτής δεν ευθύνεται για έλλειψη ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας στη σύμβαση, όταν αυτή απορρέει αποκλειστικά από την απουσία συγκεκριμένης ενημέρωσης, την οποία δεν εγκατέστησε ο λήπτης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παροχή της, εφόσον: α) ο προμηθευτής ενημέρωσε τον λήπτη σχετικά με τη διαθεσιμότητα της ενημέρωσης και τις συνέπειες της μη εγκατάστασής της και β) η αδυναμία του λήπτη να εγκαταστήσει την ενημέρωση ή η εσφαλμένη εγκατάστασή της από αυτόν δεν οφειλόταν σε ατελείς οδηγίες εγκατάστασης που παρασχέθηκαν στον λήπτη.

Άρθρο 17
Βάρος της απόδειξης
(παρ. 2 έως 5 άρθρου 12 Οδηγίας 2019/770)

1. Έλλειψη ανταπόκρισης που εμφανίζεται μέσα σε ένα (1) έτος από την παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας τεκμαίρεται ότι υπήρχε κατά την παροχή.

2. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, η έλλειψη ανταπόκρισης που διαπιστώνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης τεκμαίρεται ότι υπήρχε καθ' όλο το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε.

3. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται όταν ο προμηθευτής αποδεικνύει ότι το ψηφιακό περιβάλλον του λήπτη δεν είναι συμβατό με τις τεχνικές απαιτήσεις του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και ο προμηθευτής είχε ενημερώσει τον λήπτη σχετικά με αυτές τις απαιτήσεις με σαφή και κατανοητό τρόπο πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

4. Ο λήπτης συνεργάζεται με τον προμηθευτή στον βαθμό που είναι ευλόγως δυνατό και αναγκαίο, προκειμένου να εξακριβωθεί αν η αιτία της έλλειψης ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά τον χρόνο που ορίζεται στα άρθρα 14 και 15, εντοπίζεται στο ψηφιακό περιβάλλον του λήπτη. Η υποχρέωση συνεργασίας περιορίζεται στα τεχνικώς διαθέσιμα μέσα που είναι λιγότερο παρεμβατικά για τον λήπτη. Αν ο λήπτης δεν συνεργαστεί και ο προμηθευτής είχε ενημερώσει τον λήπτη για την απαίτηση αυτή με σαφή και κατανοητό τρόπο πριν από τη σύναψη της σύμβασης, τότε ο λήπτης φέρει το βάρος της απόδειξης σε σχέση με το κατά πόσο η έλλειψη ανταπόκρισης υπήρχε κατά τον ανωτέρω κρίσιμο χρόνο.

Άρθρο 18
Δικαιώματα λήπτη
(παρ. 1 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

1. Όταν ο προμηθευτής ευθύνεται για έλλειψη ανταπόκρισης, ο λήπτης δικαιούται, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων άρθρων, να: α) απαιτήσει αποκατάσταση της ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, β) μειώσει το αντάλλαγμα, γ) λύσει τη σύμβαση και δ) απαιτήσει αποζημίωση.

2. Ο λήπτης μπορεί, αν διαπιστωθεί αργότερα και άλλη έλλειψη ανταπόκρισης, να ασκήσει εκ νέου τα δικαιώματά του.

Άρθρο 19
Αποκατάσταση της ανταπόκρισης
(παρ. 2 και 3 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

1. Ο λήπτης δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση της ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, εκτός αν αυτό θα ήταν αδύνατο ή θα επέφερε δυσανάλογες δαπάνες για τον προμηθευτή, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι περιστάσεις της εκάστοτε περίπτωσης και ιδίως: α) η αξία που θα είχε το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία αν δεν υπήρχε έλλειψη ανταπόκρισης και β) η βαρύτητα της έλλειψης ανταπόκρισης.

2. Ο προμηθευτής οφείλει να πραγματοποιήσει την αποκατάσταση σε εύλογο χρόνο, χωρίς οικονομική επιβάρυνση και χωρίς σημαντική ενόχληση του λήπτη, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και τον σκοπό στον οποίο απέβλεπε ο λήπτης.

Άρθρο 20
Μείωση ανταλλάγματος ή λύση της σύμβασης
(παρ. 4 και 6 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

1. Ο λήπτης δικαιούται να μειώσει το αντάλλαγμα ή να λύσει τη σύμβαση, μόνο αν: α) ο προμηθευτής είτε αρνείται νομίμως να προβεί στην αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης είτε δηλώνει ή συνάγεται από τις περιστάσεις ότι δεν πρόκειται να προβεί ολοσχερώς και προσηκόντως στην αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης, β) ο προμηθευτής δεν πραγματοποιεί ολο-

σχερώς και προσηκόντως την αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης, γ) παρά την προσπάθεια εκ μέρους του προμηθευτή να αποκαταστήσει την έλλειψη ανταπόκρισης, εμφανίζεται εκ νέου η ίδια ή διαφορετική έλλειψη ανταπόκρισης, δ) η έλλειψη ανταπόκρισης είναι τόσο σοβαρή, ώστε να δικαιολογεί την άμεση μείωση του ανταλλάγματος ή τη λύση της σύμβασης.

2. Σε περίπτωση παροχής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας έναντι ανταλλάγματος, ο λήπτης δικαιούται να λύσει τη σύμβαση μόνο αν η έλλειψη ανταπόκρισης είναι ουσιώδης. Η απόδειξη ότι η έλλειψη ανταπόκρισης δεν είναι ουσιώδης βαρύνει τον προμηθευτή.

Άρθρο 21

Ενέργεια μείωσης του ανταλλάγματος (παρ. 5 άρθρου 14 Οδηγίας 2019/770)

1. Αν ο λήπτης μειώσει το αντίλλαγμα, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιστρέψει εντόκως μέρος του ανταλλάγματος που είναι ανάλογο της μείωσης της αξίας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση σε σύγκριση με την αξία που θα είχε το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία αν ανταποκρινόταν στη σύμβαση.

2. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με περισσότερες διαδοχικές παροχές ή με διαρκή παροχή, το αντίλλαγμα μειώνεται για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν τελούσε σε ανταπόκριση.

Άρθρο 22

Άσκηση του δικαιώματος λύσης της σύμβασης (άρθρο 15 Οδηγίας 2019/770)

Ο λήπτης ασκεί το δικαίωμα να λύσει τη σύμβαση με δήλωση προς τον προμηθευτή.

Άρθρο 23

Υποχρεώσεις του προμηθευτή σε περίπτωση λύσης της σύμβασης (άρθρο 16 Οδηγίας 2019/770)

1. Αν ο λήπτης λύσει τη σύμβαση, ο προμηθευτής υποχρεούται να του επιστρέψει εντόκως το σύνολο του ποσού που έχει καταβληθεί στο πλαίσιο της σύμβασης.

2. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με περισσότερες διαδοχικές παροχές ή με διαρκή παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, ο προμηθευτής οφείλει να επιστρέψει εντόκως στον λήπτη μέρος του ανταλλάγματος που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρινόταν στη σύμβαση, καθώς και μέρος του ανταλλάγματος που τυχόν έχει καταβληθεί από τον λήπτη προκαταβολικά και αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα που θα απέμενε έως τη λήξη της σύμβασης.

3. Ο προμηθευτής οφείλει να συμμορφώνεται προς τις ισχύουσες υποχρεώσεις δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, όσον αφορά στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του λήπτη.

4. Ο προμηθευτής υποχρεούται να απέχει από κάθε χρήση περιεχομένου που δεν συνιστά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο παρασχεθήκε ή δημιουργήθηκε από τον λήπτη κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, εκτός αν το εν λόγω περιεχόμενο: α) δεν έχει καμία χρησιμότητα εκτός του πλαισίου του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, β) αφορά μόνο στη δραστηριότητα του λήπτη κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, γ) έχει ομαδοποιηθεί με άλλα δεδομένα από τον προμηθευτή και δεν μπορεί να διαχωριστεί ή μπορεί να διαχωριστεί μόνο με δυσανάλογες προσπάθειες, ή δ) έχει παραχθεί από τον λήπτη από κοινού με άλλα πρόσωπα, και άλλοι λήπτες είναι σε θέση να συνεχίζουν να κάνουν χρήση του περιεχομένου.

5. Με την εξαίρεση των περ. α', β' και γ' της παρ. 4 ο προμηθευτής, κατόπιν αιτήματος του λήπτη, θέτει στη διάθεσή του οποιοδήποτε περιεχόμενο δεν αποτελεί δεδομένο προσωπικού

χαρακτήρα, το οποίο παρασχεθήκε ή δημιουργήθηκε από τον λήπτη κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Ο λήπτης δικαιούται να ανακτήσει εν λόγω ψηφιακό περιεχόμενο δωρεάν, χωρίς να παρεμποδίζεται από τον προμηθευτή, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε μορφότυπο κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχανήματα.

6. Ο προμηθευτής δικαιούται να εμποδίζει την περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, είτε αποκλείοντας τη πρόσβαση στον λήπτη είτε απενεργοποιώντας τον λογαριασμό χρήστη του λήπτη, με την επιφύλαξη της παρ. 4.

Άρθρο 24

Υποχρεώσεις του λήπτη σε περίπτωση λύσης της σύμβασης (άρθρο 17 Οδηγίας 2019/770)

1. Αν ο λήπτης λύσει τη σύμβαση, υποχρεούται να απέχει από τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και από τη διάθεσή του σε τρίτους.

2. Εάν το ψηφιακό περιεχόμενο έχει παρασχεθεί σε υλικό μέσο, ο λήπτης, κατόπιν αιτήματος και με δαπάνες του προμηθευτή, οφείλει να επιστρέψει το υλικό μέσο στον προμηθευτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Εάν ο προμηθευτής αποφασίσει να ζητήσει την επιστροφή του υλικού μέσου, η αίτηση υποβάλλεται εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημέρα κατά την οποία ο προμηθευτής ενημερώθηκε για την απόφαση του λήπτη να λύσει τη σύμβαση.

Άρθρο 25

Επιστροφή χρημάτων από τον προμηθευτή (άρθρο 18 Οδηγίας 2019/770)

1. Η επιστροφή χρημάτων που οφείλονται από τον προμηθευτή στον λήπτη σύμφωνα με τα άρθρα 20, 21 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 23, πραγματοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία περιέλευσης στον προμηθευτή της δήλωσης του λήπτη.

2. Ο προμηθευτής επιστρέφει τα χρήματα χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα πληρωμής που χρησιμοποίησε ο λήπτης, εκτός αν ο λήπτης συμφωνήσει ρητώς για τη χρήση διαφορετικού μέσου και υπό τον όρο να μην επιβαρυνθεί με δαπάνες που προκύπτουν από την επιστροφή των χρημάτων.

3. Ο προμηθευτής δεν επιβάλλει στον λήπτη τέλη επιστροφής.

Άρθρο 26

Αξίωση αποζημίωσης

1. Αν κατά τον χρόνο της παροχής το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση από πταίσμα του προμηθευτή, ο λήπτης δικαιούται, σωρευτικά με τα λοιπά δικαιώματα του άρθρου 18, να απαιτήσει αποζημίωση για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκησή τους.

2. Το ίδιο ισχύει και αν λείπει ιδιότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο συμφωνίας των μερών, εάν ο προμηθευτής ανέλαβε την ευθύνη για τις συνέπειες της έλλειψής της ανεξαρτήτως πταίσματος του.

Άρθρο 27

Τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας (άρθρο 19 Οδηγίας 2019/770)

1. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με περισσότερες διαδοχικές παροχές ή με διαρκή παροχή, ο προμηθευτής μπορεί να τροποποιήσει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία πέραν του αναγκαίου για τη διατήρηση της ανταπόκρισης στη σύμβαση σύμφωνα με τα άρθρα 10, 11 και 14, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η σύμβαση επιτρέπει και παρέχει βάσιμους

λόγους για μια τέτοια τροποποίηση, β) η εν λόγω τροποποίηση πραγματοποιείται χωρίς πρόσθετο κόστος για τον λήπτη, γ) ο λήπτης ενημερώνεται με σαφή και κατανοητό τρόπο σχετικά με την τροποποίηση, και δ) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2, ο λήπτης ενημερώνεται προκαταβολικά, εντός εύλογης προθεσμίας σε σταθερό μέσο, σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τον χρόνο της τροποποίησης και σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης, σύμφωνα με την παρ. 2 ή την ευχέρεια διατήρησης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας χωρίς την εν λόγω τροποποίηση σύμφωνα με την παρ. 4.

2. Εάν η τροποποίηση επηρεάζει αρνητικά κατά τρόπο ουσιώδη την πρόσβαση ή τη χρήση, ο λήπτης δικαιούται να λύσει τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση, εντός τριάντα (30) ημερών από την ενημέρωσή του ή από τη χρονική στιγμή κατά την οποία το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία τροποποιείται από τον προμηθευτή, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

3. Εάν ο λήπτης λύσει τη σύμβαση σύμφωνα με την παρ. 2, εφαρμόζονται τα άρθρα 22 έως 25.

4. Οι παρ. 2 και 3 δεν εφαρμόζονται εάν έχει δοθεί από τον προμηθευτή στον λήπτη η δυνατότητα να διατηρήσει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση και το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στη σύμβαση.

Άρθρο 28 **Παραγραφή**

(παρ. 2 και 3 άρθρου 11 Οδηγίας 2019/770)

1. Τα δικαιώματα του λήπτη λόγω μη ανταπόκρισης στη σύμβαση παραγράφονται μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Το ίδιο ισχύει και αν ο λήπτης διαπίστωσε την έλλειψη ανταπόκρισης αργότερα.

2. Σε περίπτωση σύμβασης εκτελεστέας με διαρκή παροχή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας τα δικαιώματα του λήπτη παραγράφονται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη λύση της σύμβασης.

3. Τα δικαιώματα του λήπτη που απορρέουν αποκλειστικά από την αθέτηση της υποχρέωσης ενημέρωσης παραγράφονται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη λήξη του χρόνου κατά τον οποίο οφείλεται η ενημέρωση.

4. Η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο δύο (2) μηνών από τον χρόνο που διαπιστώθηκε η έλλειψη ανταπόκρισης.

Άρθρο 29

Δικαίωμα αναγωγής
(άρθρο 20 Οδηγίας 2019/770)

1. Σε περίπτωση διαδοχικών συμβάσεων παροχής ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας και ευθύνης του τελικού προμηθευτή λόγω μη ανταπόκρισης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας στη σύμβαση, η παραγραφή των δικαιωμάτων του κατά προηγούμενου προμηθευτή λόγω της μη ανταπόκρισης στη σύμβαση αρχίζει από τότε που ικανοποιήθηκε ο λήπτης, εκτός εάν προηγήθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση κατά του τελικού προμηθευτή, οπότε η παραγραφή αρχίζει από την τελεσίδικη της απόφασης αυτής.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως και σε περίπτωση αναγωγής εναντίον κάθε προηγούμενου προμηθευτή του ίδιου ψηφιακού περιεχομένου ή της ίδιας ψηφιακής υπηρεσίας.

Άρθρο 30

Υποχρεωτικός χαρακτήρας
(άρθρο 22 Οδηγίας 2019/770)

1. Αν ο λήπτης είναι καταναλωτής, οι διατάξεις του παρόντος έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα.

2. Συμφωνία που εισάγει παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος σε βάρος του καταναλωτή είναι άκυρη, εφόσον καταρτί-

στηκε πριν από τον χρόνο που η μη εκπλήρωση, η έλλειψη ανταπόκρισης ή η τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 έγινε γνωστή σε αυτόν. Έγκυρη είναι κάθε συμφωνία που εισάγει παρέκκλιση υπέρ του καταναλωτή.

Άρθρο 31

Κυρώσεις

(άρθρο 21 Οδηγίας 2019/770)

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Μέρους Β', εφόσον ο λήπτης είναι καταναλωτής, ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191).

Άρθρο 32

Ενώσεις καταναλωτών - Συλλογικά μέσα προστασίας - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 10 ν. 2251/1994
(άρθρο 23 Οδηγίας 2019/770)

Στην περ. α' της παρ. 16 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α' 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. αα' της περ. α' προστίθεται αναφορά στο άρθρο 5α, β) στην υποπερ. γγ' της περ. α' επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή, με αναφορά στο π.δ. 7/2018 (Α' 12), γ) στην υποπερ. ηη' της περ. α' επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή, με αναφορά στον ν. 4779/2021 (Α' 27), δ) προστίθεται υποπερ. μμ' και η παρ. 16 του άρθρου 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Ένωση καταναλωτών που έχει τουλάχιστον πεντακόσια (500) ενεργά μέλη και έχει εγγραφεί στο μητρώο ενώσεων καταναλωτών πριν από ένα (1) τουλάχιστον έτος, μπορεί να ασκεί, κάθε είδους αγωγή για την προστασία των γενικότερων συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού (συλλογική αγωγή). Η αγωγή του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί και όταν η παράνομη συμπεριφορά προσβάλλει τα συμφέροντα τριάντα (30), τουλάχιστον, καταναλωτών.

Ιδίως μπορεί να ζητήσει:

α) Την παράλειψη παράνομης συμπεριφοράς του προμηθευτή, ακόμη και πριν αυτή εκδηλωθεί, ιδίως όταν συνίσταται σε παράβαση των διατάξεων:

αα) των άρθρων 2, 3, 3α έως 3ιβ, 4, 4α έως 4η, 4θ, 5, 5α, 6, 7, 7α, 8, 9, 9α έως 9θ του παρόντος νόμου,

ββ) της υπ' αριθμ. Ζ1-699/2010 (Β' 917) κοινής υπουργικής απόφασης "Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008",

γγ) του π.δ. 7/2018 «Εναρμόνιση νομοθεσίας με Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326)» (Α' 12),

δδ) της ΥΑ υπ' αριθμ. ΔΥΓ 3 (α)/83657, "Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων, που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 2001/1983/ΕΚ Οδηγία "περί κοινοτικού κώδικα για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση", όπως τροποποιήθηκε από τις υπ' αριθμ. 2004-27-ΕΚ, 2004-24-ΕΚ Οδηγίες για τα παραδοσιακά φάρμακα φυτικής προέλευσης και το άρθρο 31 της υπ' αριθμ. 2002/1998/ΕΚ Οδηγίας για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών αίματος, (Β' 59),

εε) της υπ' αριθμ. Ζ1-130/2011 (Β' 295) κοινής υπουργικής απόφασης "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των κα-

ταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. αριθμ. L33 της 3.2.2009,

στστ) του π.δ. 131/2003, "Προσαρμογή στην Οδηγία 200/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)" (Α' 116), όπως ισχύει,

ζζ) του ν. 2328/1995, "Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις" (Α' 159),

ηη) του ν. 4779/2021 (Α' 27) «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2010 για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης»,

θθ) του ν. 3844/2010 (Α' 63) "Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις",

ιι) του άρθρου 12 της υπ' αριθμ. Α.Π. 70330οικ./2015 κοινής υπουργικής απόφασης "Εναρμόνιση προς την οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 2006/2004 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ",

κκ) του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (Κανονισμός για την ΗΕΚΔ),

λλ) του ν. 4438/2016 (Α' 220),

μμ) της εθνικής νομοθεσίας με την οποία ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (L 136).

Όταν η παράνομη συμπεριφορά εκδηλώνεται μετά από σύσταση ή υπόδειξη ενώσεων των προμηθευτών ή εφόσον οι ενώσεις αυτές προβαίνουν σε παράνομη συμπεριφορά, στην περίπτωση αυτή μπορεί να ζητηθεί και από αυτές η παύση της εν λόγω συμπεριφοράς.

Η ένωση καταναλωτών μπορεί να ζητήσει, επιπλέον, τη δέσμευση, την απόσυρση ή την καταστροφή ελαττωματικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα για την ασφάλεια ή την υγεία του καταναλωτικού κοινού, καθώς και τη λήψη μέτρων, όπως είναι η κατάλληλη δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της απόφασης ή και η δημοσίευση επανορθωτικής δήλωσης, ώστε να εκλείψουν τα συνεχιζόμενα αποτελέσματα της παράβασης.

β) Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Για τον καθορισμό της χρηματικής ικανοποίησης, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη, ιδίως, την ένταση της προσβολής της έννομης τάξης που συνιστά η παράνομη συμπεριφορά, το μέγεθος της εναγόμενης επιχείρησης του προμηθευτή και κυρίως, τον ετήσιο κύκλο εργασιών της, καθώς και τις ανάγκες της γενικής και της ειδικής πρόληψης.

γ) Τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων εξασφάλισης των απαιτήσεων του καταναλωτικού κοινού για την παράλειψη της παράνομης συμπεριφοράς ή τη χρηματική ικανοποίηση μέχρι την έκδοση εκτελεστής απόφασης. Σε περίπτωση ελαττωματικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα για την ασφάλεια ή την υγεία του καταναλωτικού κοινού, μπορεί να διαταχθεί, ως ασφαλιστικό μέτρο, η δέσμευση αυτών.

δ) Την αναγνώριση του δικαιώματος αποκατάστασης της ζημίας που υφίστανται οι καταναλωτές από την παράνομη συμπεριφορά.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

**ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/771
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 20ής ΜΑΪΟΥ 2019,
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ
ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ,
ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394
ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/22/ΕΚ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 1999/44/ΕΚ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟ
ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΗΣ, ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ**

Άρθρο 33

**Πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία -
Προσθήκη άρθρου 513Α ΑΚ
(υποπερ. β' περ. 5, περ. 6, υποπερ. α' και β' περ. 7
άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 3 Οδηγίας 2019/771)**

Μετά το άρθρο 513 του Αστικού Κώδικα [π.δ. 456/1984 (Α' 164)] προστίθεται άρθρο 513Α, ως εξής:

«Άρθρο 513Α

Πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία

Οι διατάξεις για την πώληση εφαρμόζονται και στην πώληση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία, αν τα ψηφιακά στοιχεία αποτελούν μέρος της σύμβασης πώλησης, ανεξάρτητα αν αυτά παρέχονται από τον πωλητή ή τρίτο. Πράγμα με ψηφιακά στοιχεία είναι κάθε κινητό πράγμα που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απουσία του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να εμποδίζει την εκτέλεση των λειτουργιών του. Ως ψηφιακό περιεχόμενο νοούνται τα δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή. Ως ψηφιακή υπηρεσία νοείται η υπηρεσία που παρέχει στον χρήστη τη δυνατότητα να δημιουργεί, επεξεργάζεται, αποθηκεύει, διαμοιράζει, αποκτά πρόσβαση ή να αλληλεπιδρά σε δεδομένα σε ψηφιακή μορφή. Σύμβαση πώλησης με αντικείμενο πράγμα με ψηφιακά στοιχεία περιλαμβάνει, σε περίπτωση αμφιβολίας, και την παροχή ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας.»

Άρθρο 34

**Ανταπόκριση του πράγματος στη σύμβαση -
Αντικατάσταση άρθρου 534 ΑΚ
(άρθρο 5 Οδηγίας 2019/771)**

Το άρθρο 534 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 534

Ανταπόκριση του πράγματος στη σύμβαση

Ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει πράγμα που ανταποκρίνεται στη σύμβαση κατά την έννοια των άρθρων 535 ως 538.»

Άρθρο 35

**Πραγματικά ελαττώματα - Αντικατάσταση
άρθρου 535 ΑΚ**

Το άρθρο 535 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 535

Πραγματικά ελαττώματα

Το πράγμα ανταποκρίνεται στη σύμβαση, όταν παραδίδεται χωρίς πραγματικά ελαττώματα.»

Άρθρο 36
Υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης -
Προσθήκη άρθρου 535A AK
(περ. 8 και 10 άρθρου 2 και άρθρο 6 Οδηγίας 2019/771)

Μετά το άρθρο 535 AK προστίθεται άρθρο 535A, ως εξής:

«Άρθρο 535A
 Υποκειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης

Ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση του άρθρου 535, όταν το πράγμα έχει τις ιδιότητες που έχουν συμφωνήσει τα μέρη και ιδίως: 1. αντιστοιχεί στην περιγραφή, το είδος, την ποσότητα και την ποιότητα και διαθέτει τη λειτουργικότητα και τα λοιπά χαρακτηριστικά που προβλέπονται στη σύμβαση, 2. είναι κατάλληλο για την ειδική χρήση που προβλέπεται στη σύμβαση, 3. παραδίδεται με όλα τα εξαρτήματα, τις συσκευασίες και τις οδηγίες που προβλέπονται στη σύμβαση, 4. διαθέτει την ικανότητα να λειτουργεί με υλισμικό ή λογισμικό με το οποίο χρησιμοποιούνται κατά κανόνα τα πράγματα του ίδιου είδους, χωρίς να απαιτείται η μετατροπή των πραγμάτων, του υλισμικού ή του λογισμικού (συμβατότητα), καθώς και την ικανότητα να λειτουργεί με υλισμικό ή λογισμικό διαφορετικό από εκείνο με το οποίο χρησιμοποιούνται κατά κανόνα τα πράγματα του ίδιου είδους (διαλειτουργικότητα), όπως προβλέπεται στη σύμβαση, και 5. επικαιροποιείται με τις ενημερώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση.»

Άρθρο 37
Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης -
Προσθήκη άρθρου 535B AK
(περ. 13 άρθρου 2 και άρθρο 7 Οδηγίας 2019/771)

Μετά το άρθρο 535A AK προστίθεται άρθρο 535B, ως εξής:

«Άρθρο 535B
 Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης

Ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση του άρθρου 535 όταν το πράγμα: 1. είναι κατάλληλο για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται συνήθως πράγματα της ίδιας κατηγορίας, 2. έχει την ποιότητα και ανταποκρίνεται στο δείγμα ή το υπόδειγμα, το οποίο ο πωλητής είχε παρουσιάσει στον αγοραστή, 3. παραδίδεται μαζί με τα εξαρτήματα, τις συσκευασίες και τις οδηγίες που είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής, 4. διαθέτει την ικανότητα να διατηρεί τις απαιτούμενες λειτουργίες και επιδόσεις του στο πλαίσιο της συνήθους χρήσης (ανθεκτικότητα), την οποία είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής, 5. αντιστοιχεί στην ποσότητα και διαθέτει τα ποιοτικά και άλλα χαρακτηριστικά, αναλόγως της φύσης του, ιδίως αναφορικά με τη λειτουργικότητα, τη συμβατότητα και την ασφάλεια, που είναι συνήθη για πράγματα της ίδιας κατηγορίας και που είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής. Για τον προσδιορισμό των εύλογων προσδοκιών του αγοραστή, λαμβάνονται υπόψη οι δημόσιες δηλώσεις του πωλητή ή του αντιπροσώπου του ή άλλων προσώπων, συμπεριλαμβανομένου του παραγωγού, ιδίως στο πλαίσιο διαφήμισης ή επισήμανσης. Ο πωλητής δεν δεσμεύεται από δημόσιες δηλώσεις, αν αποδείξει ότι δεν γνώριζε ούτε μπορούσε εύλογως να γνωρίζει τη σχετική δημόσια δήλωση ή ότι κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης η δημόσια δήλωση είχε διορθωθεί με τον ίδιο ή παρόμοιο τρόπο με αυτόν που είχε πραγματοποιηθεί ή ότι η απόφαση του αγοραστή δεν μπορούσε να επηρεαστεί από τη δημόσια δήλωση.»

Άρθρο 38
Πλημμελής εγκατάσταση -
Τροποποίηση άρθρου 536 AK
(άρθρο 8 Οδηγίας 2019/771)

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 536 AK αντικαθίσταται και το άρθρο 536 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 536
 Πλημμελής εγκατάσταση

Το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση σε περίπτωση πλήρως εγκατάστασής του, αν η εγκατάσταση αποτελεί μέρος της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε από τον πωλητή. Το ίδιο ισχύει και όταν η πλημμέλεια της εγκατάστασης, που προοριζόταν να γίνει από τον αγοραστή και έγινε από αυτόν, οφείλεται σε ατελείς οδηγίες εγκατάστασης που παρασχέθηκαν από τον πωλητή ή, σε περίπτωση πώλησης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία, και από τον πάροχο των ψηφιακών στοιχείων.»

Άρθρο 39
Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου -
Αντικατάσταση άρθρου 537 AK
(άρθρο 9 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 537 AK αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 537
 Έλλειψη ανταπόκρισης λόγω δικαιώματος τρίτου

Το κινητό πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, αν εξαιτίας προσβολής δικαιώματος τρίτου, ιδίως δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, περιορίζεται ολικά ή μερικά η χρήση του σύμφωνα με τα άρθρα 535 έως 535B.»

Άρθρο 40
Ενημερώσεις του πράγματος με ψηφιακά στοιχεία -
Προσθήκη άρθρου 538 AK
(παρ. 3 άρθρου 7 Οδηγίας 2019/771)

Στον AK προστίθεται άρθρο 538, ως εξής:

«Άρθρο 538
 Ενημερώσεις του πράγματος με ψηφιακά στοιχεία

Ο πωλητής πράγματος με ψηφιακά στοιχεία υποχρεούται να διασφαλίσει ότι στον αγοραστή κοινοποιείται και παρέχεται, εκτός από τις ενημερώσεις ασφαλείας, και κάθε άλλη ενημέρωση που είναι απαραίτητη, προκειμένου το πράγμα να ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Αν η σύμβαση πώλησης είναι εκτελεστέα με μια ή περισσότερες διαδοχικές παροχές των ψηφιακών στοιχείων, ο πωλητής ευθύνεται για την παροχή ενημερώσεων καθ' όλο το χρονικό διάστημα που ο αγοραστής δικαιούται εύλογως να αναμένει την παροχή ενημερώσεων, δεδομένου του είδους και του σκοπού του πράγματος και των ψηφιακών στοιχείων, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και της φύσης της σύμβασης. Αν η σύμβαση πώλησης είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων, ο πωλητής ευθύνεται για την παροχή ενημερώσεων καθ' όλο το χρονικό διάστημα της υποχρέωσης παροχής των ψηφιακών στοιχείων.»

Άρθρο 41
Ευθύνη πωλητή για μη ανταπόκριση -
Προσθήκη άρθρου 539 AK
(άρθρο 10 Οδηγίας 2019/771)

Στον AK προστίθεται άρθρο 539 ως εξής:

«Άρθρο 539
 Ευθύνη πωλητή για μη ανταπόκριση

Ο πωλητής ευθύνεται ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του αν το πράγμα, κατά τον χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή, δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, εκτός αν ο αγοραστής κατά τη σύναψη της σύμβασης γνώριζε τη μη ανταπόκριση ή αυτή οφείλεται σε υλικά που χορήγησε ο αγοραστής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση πράγματος με ψηφιακά στοιχεία, αν το πράγμα, κατά τον χρόνο παροχής των ψηφιακών στοιχείων,

δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων, ο πωλητής ευθύνεται για την έλλειψη ανταπόκρισης των ψηφιακών στοιχείων καθ' όλο το χρονικό διάστημα της υποχρέωσης παροχής τους.»

Άρθρο 42
Μη ευθύνη του πωλητή επί έλλειψης ανταπόκρισης
πράγματος με ψηφιακά στοιχεία -
Αντικατάσταση άρθρου 540 ΑΚ
(παρ. 4 άρθρου 7 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 540 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 540

Μη ευθύνη του πωλητή επί έλλειψης ανταπόκρισης πράγματος με ψηφιακά στοιχεία

Ο πωλητής δεν ευθύνεται για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος με ψηφιακά στοιχεία στη σύμβαση, όταν αυτή απορρέει αποκλειστικά από την απουσία συγκεκριμένης ενημέρωσης, την οποία δεν εγκατέστησε ο αγοραστής εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παροχή της, εφόσον: 1) ο πωλητής ενημέρωσε τον αγοραστή σχετικά με τη διαθεσιμότητα της ενημέρωσης και τις συνέπειες της μη εγκατάστασής της και 2) η αδυναμία του αγοραστή να εγκαταστήσει την ενημέρωση ή η εσφαλμένη εγκατάστασή της από αυτόν δεν οφειλόταν σε ατελείς οδηγίες εγκατάστασης που παρασχέθηκαν στον αγοραστή.»

Άρθρο 43
Βάρος απόδειξης - Αντικατάσταση άρθρου 541 ΑΚ
(άρθρο 11 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 541 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 541

Βάρος απόδειξης

Η έλλειψη ανταπόκρισης που εμφανίζεται μέσα σε ένα (1) έτος από την παράδοση του πράγματος τεκμαίρεται ότι υπήρχε κατά την παράδοση, εκτός αν αυτό δεν συμβιβάζεται με τη φύση του πράγματος ή με τη φύση της έλλειψης. Αν η σύμβαση είναι εκτελεστέα με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων, η έλλειψη ανταπόκρισης που συνδέεται με τα ψηφιακά στοιχεία και διαπιστώνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης τεκμαίρεται ότι υπήρχε καθ' όλο το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε.»

Άρθρο 44
Δικαιώματα του αγοραστή -
Αντικατάσταση άρθρου 542 ΑΚ
(παρ. 1 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 542 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 542

Δικαιώματα του αγοραστή

Όταν ο πωλητής ευθύνεται για έλλειψη ανταπόκρισης, ο αγοραστής δικαιούται, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων άρθρων, να: 1) απαιτήσει αντικατάσταση της ανταπόκρισης του πράγματος, 2) μειώσει το τίμημα, 3) υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, 4) απαιτήσει αποζημίωση. Ο αγοραστής δύναται, αν διαπιστωθεί μεταγενέστερα και άλλη έλλειψη ανταπόκρισης, να ασκήσει εκ νέου τα ανωτέρω δικαιώματα.»

Άρθρο 45
Αποκατάσταση της ανταπόκρισης -
Αντικατάσταση άρθρου 543 ΑΚ
(παρ. 2 και 3 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 543 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 543
Αποκατάσταση της ανταπόκρισης

Ο αγοραστής δικαιούται να επιλέξει ως τρόπο αποκατάστασης της ανταπόκρισης είτε τη διόρθωση είτε την αντικατάσταση του πράγματος, εκτός αν αυτή είναι αδύνατη ή σε σύγκριση με τον μη επιλεγέντα τρόπο αποκατάστασης συνεπάγεται για τον πωλητή δυσανάλογες δαπάνες, αφού ληφθούν υπόψη ιδίως η αξία του πράγματος, η βαρύτητα της έλλειψης ανταπόκρισης και η δυνατότητα ολοκλήρωσης του μη επιλεγέντος τρόπου αποκατάστασης χωρίς σημαντική ενόχληση του αγοραστή. Ο πωλητής δικαιούται να αρνηθεί την αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος, αν αυτή είναι αδύνατη ή συνεπάγεται για αυτόν δυσανάλογες δαπάνες, ενόψει ιδίως της αξίας του πράγματος και της βαρύτητας της έλλειψης ανταπόκρισης.»

Άρθρο 46
Χρόνος και συνέπειες αποκατάστασης -
Αντικατάσταση άρθρου 544 ΑΚ
(άρθρο 14 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 544 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 544

Ο πωλητής οφείλει να πραγματοποιήσει την αποκατάσταση σε εύλογο χρόνο και χωρίς σημαντική ενόχληση του αγοραστή. Με την αποκατάσταση ο αγοραστής περιέρχεται, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, στην κατάσταση που θα βρισκόταν εάν εξαρχής απουσίαζε η έλλειψη ανταπόκρισης. Σε περίπτωση αντικατάστασης ο αγοραστής έχει υποχρέωση να αποδώσει το πράγμα ελεύθερο από κάθε βάρος που του προσέθεσε ο ίδιος.»

Άρθρο 47
Μείωση του τιμήματος και υπαναχώρηση -
Προσθήκη άρθρου 545 ΑΚ
(εδάφιο πρώτο παρ. 7 άρθρου 3, παρ. 4
και 5 άρθρου 13 Οδηγίας 2019/771)

Στον ΑΚ προστίθεται άρθρο 545 ως εξής:

«Άρθρο 545

Μείωση του τιμήματος και υπαναχώρηση

Ο αγοραστής δικαιούται να μειώσει το τίμημα ή, σε περίπτωση ουσιώδους έλλειψης ανταπόκρισης, να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, μόνο αν: 1. ο πωλητής είτε αρνείται νομίμως να προβεί στην αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης είτε δηλώνει ή συνάγεται από τις περιστάσεις ότι δεν πρόκειται να προβεί ολοσχερώς και προσηκόντως στην αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης, 2. ο πωλητής δεν πραγματοποιεί ολοσχερώς και προσηκόντως την αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης, 3. παρά την προσπάθεια εκ μέρους του πωλητή να αποκαταστήσει την έλλειψη ανταπόκρισης, εμφανίζεται εκ νέου η ίδια ή διαφορετική έλλειψη ανταπόκρισης, 4. η έλλειψη ανταπόκρισης είναι τόσο σοβαρή, ώστε να δικαιολογεί την άμεση μείωση του τιμήματος ή την υπαναχώρηση, 5. η έλλειψη ανταπόκρισης εκδηλωθεί εντός τριάντα (30) ημερών από την παράδοση του πράγματος και ο αγοραστής έχει ειδοποιήσει τον πωλητή για την έλλειψη ανταπόκρισης χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Η απόδειξη ότι η έλλειψη ανταπόκρισης δεν είναι ουσιώδης βαρύνει τον πωλητή.»

Άρθρο 48
Ενέργεια μείωσης του τιμήματος και υπαναχώρησης -
Αντικατάσταση άρθρου 546 ΑΚ
(άρθρο 15 και παρ. 3 άρθρου 16 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 546 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 546

Ενέργεια μείωσης του τιμήματος και υπαναχώρησης

Αν ο αγοραστής μειώσει το τίμημα, ο πωλητής υποχρεούται να επιστρέψει εντόκως μέρος του τιμήματος που είναι ανάλογο της μείωσης της αξίας του πράγματος που δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση σε σύγκριση με την αξία που θα είχε το πράγμα αν ανταποκρινόταν στη σύμβαση. Αν ο αγοραστής υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, υποχρεούται να αποδώσει το πράγμα ελεύθερο από κάθε βάρος που του προσέθεσε ο ίδιος, καθώς και τα ωφελήματα που αποκόμισε, ενώ ο πωλητής υποχρεούται, μόλις παραλάβει το πράγμα ή απόδειξη αποστολής του, να επιστρέψει το τίμημα εντόκως, τα έξοδα της πώλησης και της επιστροφής του πράγματος, καθώς και όσα ο αγοραστής δαπάνησε για το πράγμα.»

Άρθρο 49

Αξίωση αποζημίωσης - Αντικατάσταση άρθρου 547 ΑΚ

Το άρθρο 547 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 547

Αξίωση αποζημίωσης

Αν κατά τον χρόνο που ο κίνδυνος μεταβαίνει στον αγοραστή το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση από πταίσμα του πωλητή, ο αγοραστής δικαιούται να απαιτήσει αποζημίωση σωρευτικά με τα λοιπά δικαιώματα του άρθρου 542 για τη ζημία που δεν καλύπτεται από την άσκησή τους ή, αντί για αυτά, αποζημίωση για μη εκτέλεση της σύμβασης.

Το ίδιο ισχύει και αν λείπει ιδιότητα του πράγματος, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο συμφωνίας των μερών, εάν ο πωλητής ανέλαβε την ευθύνη για τις συνέπειες της έλλειψής της ανεξαρτήτως πταίσματός του (συνομολογημένη ιδιότητα).»

Άρθρο 50

Καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος - Τροποποίηση άρθρου 548 ΑΚ

Στο άρθρο 548 ΑΚ ο όρος «ελάττωμα» αντικαθίσταται από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης» και το άρθρο 548 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 548

Καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος

Ο αγοραστής έχει δικαίωμα να ζητήσει αντικατάσταση ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή να μειώσει το τίμημα και αν ακόμη το πράγμα καταστράφηκε ή χειροτέρεψε εξαιτίας της έλλειψης ανταπόκρισης.»

Άρθρο 51

Πώληση περισσότερων πραγμάτων - Τροποποίηση άρθρου 551 ΑΚ (άρθρο 16 Οδηγίας 2019/771)

Στο άρθρο 551 ΑΚ επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο, β) καταργείται το δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 551 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 551

Πώληση περισσότερων πραγμάτων

Αν από περισσότερα πράγματα που πωλήθηκαν μερικά μόνο δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση, το δικαίωμα αντικατάστασης ή υπαναχώρησης περιορίζεται σε αυτά, εκτός εάν δεν είναι εύλογο να αναμένεται από τον αγοραστή να δεχθεί να κρατήσει μόνο τα πράγματα που ανταποκρίνονται στη σύμβαση.»

Άρθρο 52

Παραγραφή - Αντικατάσταση άρθρου 554 ΑΚ (άρθρο 10 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 554 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 554

Παραγραφή

Τα δικαιώματα του αγοραστή λόγω μη ανταπόκρισης στη σύμβαση παραγράφονται μετά την πάροδο πέντε (5) ετών για τα ακίνητα και δύο (2) ετών για τα κινητά.

Σε περίπτωση σύμβασης εκτελεστέας με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων, τα δικαιώματα του αγοραστή που απορρέουν αποκλειστικά από τη μη ανταπόκριση του ψηφιακού στοιχείου παραγράφονται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμβατικής διάρκειας. Τα δικαιώματα του αγοραστή που απορρέουν αποκλειστικά από την αθέτηση της υποχρέωσης ενημέρωσης, παραγράφονται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη λήξη του χρόνου κατά τον οποίο οφείλεται η ενημέρωση.»

Άρθρο 53

Έναρξη, συμπλήρωση και διακοπή παραγραφής - Τροποποίηση άρθρου 555 ΑΚ

Στο άρθρο 555 ΑΚ επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο με την αντικατάσταση της αναφοράς στο «ελάττωμα ή την έλλειψη της ιδιότητας» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης», β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 555 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 555

Η παραγραφή αρχίζει από την παράδοση του πράγματος στον αγοραστή. Το ίδιο ισχύει και αν ο αγοραστής διαπίστωσε την έλλειψη ανταπόκρισης αργότερα. Η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο δύο (2) μηνών από τον χρόνο που διαπιστώθηκε η έλλειψη ανταπόκρισης. Αν ο αγοραστής ζητήσει να διεξαχθεί συντηρητική απόδειξη, η παραγραφή διακόπτεται έως το τέλος της διαδικασίας αυτής.»

Άρθρο 54

Ορολογική έναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 556 ΑΚ

Το άρθρο 556 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των όρων «ελάττωμα» και «έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης» και το άρθρο 556 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 556

Αν συμφωνήθηκε προθεσμία ευθύνης του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης, αυτό σε περίπτωση αμφιβολίας σημαίνει ότι η παραγραφή για την έλλειψη που εκδηλώθηκε μέσα στην προθεσμία αρχίζει από τότε που εκδηλώθηκε η έλλειψη.»

Άρθρο 55

Ορολογική έναρμόνιση λοιπών διατάξεων για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 557 ΑΚ

Το άρθρο 557 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των όρων «ελάττωμα» και «έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης» και το άρθρο 557 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 557

Ο πωλητής δεν μπορεί να επικαλεστεί την παραγραφή των προηγούμενων άρθρων, αν απέκρυψε ή άποισώπησε με δόλο την έλλειψη ανταπόκρισης.»

Άρθρο 56
Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων
για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 558 ΑΚ

Το άρθρο 558 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των όρων «ελάττωμα» και «έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης» και το άρθρο 558 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 558

Ο αγοραστής μπορεί και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής να ασκήσει με ένσταση τα δικαιώματά του από την έλλειψη ανταπόκρισης, εφόσον ειδοποίησε για αυτή τον πωλητή μέσα στο χρόνο της παραγραφής.»

Άρθρο 57
Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων
για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 560 ΑΚ
(άρθρο 18 Οδηγίας 2019/771)

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 560 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των όρων «πραγματικό ελάττωμα» και «έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης» και το άρθρο 560 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 560
Αναγωγή

Σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων και ευθύνης του τελικού πωλητή λόγω έλλειψης ανταπόκρισης η παραγραφή των δικαιωμάτων του κατά προηγούμενου πωλητή λόγω της έλλειψης αρχίζει από τότε που ικανοποιήθηκε ο αγοραστής, εκτός εάν προηγήθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση κατά του τελικού πωλητή, οπότε η παραγραφή αρχίζει από την τελεσίδικη της απόφασης αυτής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται για την παραγραφή οι διατάξεις των άρθρων 554 έως 558.»

Άρθρο 58
Ορολογική εναρμόνιση λοιπών διατάξεων
για την πώληση - Τροποποίηση άρθρου 562 ΑΚ

Το άρθρο 562 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των όρων «ελαττώματα του πράγματος» και «έλλειψη συμφωνημένων ιδιοτήτων» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης», επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και το άρθρο 562 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 562
Άλλες ανταλλακτικές συμβάσεις

Οι διατάξεις που αφορούν στην ευθύνη του πωλητή για την έλλειψη ανταπόκρισης εφαρμόζονται αναλόγως και σε άλλες συμβάσεις εκποίησης με αντάλλαγμα.»

Άρθρο 59
Εναρμόνιση διατάξεων της σύμβασης έργου
που παραπέμπουν στην πώληση -
Τροποποίηση άρθρου 689 ΑΚ

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 689 ΑΚ τροποποιείται ως προς τα αναφερόμενα άρθρα του Αστικού Κώδικα και το άρθρο 689 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 689
Ουσιώδη ελαττώματα του έργου

Αν το έργο που εκτελέστηκε έχει ουσιώδη ελαττώματα που το κάνουν άχρηστο ή αν του λείπουν συμφωνημένες ιδιότητες, ο εργοδότης έχει, αντί για τα δικαιώματα του προηγούμενου άρθρου, το δικαίωμα να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Στην περίπτωση της υπαναχώρησης ή μείωσης της αμοιβής εφαρμόζονται αναλό-

γως οι διατάξεις των άρθρων 542 εδάφιο δεύτερο, 546 εδάφιο δεύτερο, 548 και 549, 551 έως 553, που ισχύουν για την πώληση.»

Άρθρο 60
Εναρμόνιση διατάξεων της σύμβασης έργου
που παραπέμπουν στην πώληση -
Τροποποίηση άρθρου 693 ΑΚ

Το άρθρο 693 ΑΚ τροποποιείται ως προς την αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 555 αντί για την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και το άρθρο 693 ΑΚ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 693
Παραγραφή

Οι αξιώσεις του εργοδότη εξαιτίας ελλείψεων του έργου παραγράφονται, όταν περάσουν δέκα (10) χρόνια από τότε που έγινε η παραλαβή του, αν πρόκειται για οικοδομήματα ή για άλλες ακίνητες εγκαταστάσεις· αλλιώς παραγράφονται σε έξι (6) μήνες, στην παραγραφή αυτήν εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 555 παρ. 3 έως 558.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994

Άρθρο 61
Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994
(περ. 3 άρθρου 2 Οδηγίας 2019/771)

Στο άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται η περ. 3, β) καταργείται η περ. 7, γ) τροποποιείται η περ. 8 με την αντικατάσταση της λέξης «πλην» από τις λέξεις «εκτός από τη», της λέξης «βάσει» από τη λέξη «δυνάμει» και των λέξεων «συμπεριλαμβανομένης ψηφιακής υπηρεσίας» από τις λέξεις «ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα», δ) στην περ. 15 αντικαθίστανται οι όροι «πραγματικά ελαττώματα» και «έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων» από τον όρο «έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος» και το άρθρο 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1α
Ορισμοί

Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως:

1. Καταναλωτής: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα.

2. Προμηθευτής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες.

3. Πωλητής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το εάν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο στο πλαίσιο της σύμβασης πώλησης ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

4. Παραγωγός: ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.

5. Αγαθά:

(α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα.

(β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου

ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»).

6. Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη, κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη.

6α. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο σημείο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119).

7. [Καταργείται].

8. Σύμβαση παροχής υπηρεσιών: κάθε σύμβαση, εκτός από τη σύμβαση πώλησης, δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παρέχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα.

9. Χρηματοοικονομική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές.

10. Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση: κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.

11. Σταθερό μέσο: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

12. Μέσο επικοινωνίας από απόσταση: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσιών μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο.

13. Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές.

14. Ψηφιακό περιεχόμενο: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή.

15. Νόμιμη εγγύηση: η ευθύνη του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα.

16. Εμπορική εγγύηση: κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης.»

Άρθρο 62

Ορισμός σύμβασης πώλησης - Προσθήκη περ. 12 στο άρθρο 3 του ν. 2251/1994

Στο άρθρο 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται περ. 12 ως εξής:

«12. «Σύμβαση πώλησης»: κάθε σύμβαση δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάσει την κυριότητα αγαθών στον καταναλωτή, καθώς και κάθε σύμβαση που έχει ως αντικείμενο την παροχή αγαθών και υπηρεσιών ταυτόχρονα.»

Άρθρο 63

Ευθύνη κατά την πώληση καταναλωτικών αγαθών - Αντικατάσταση άρθρου 5 ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 3, παρ. 5 άρθρου 7 και άρθρο 21 Οδηγίας 2019/771)

Το άρθρο 5 του ν. 2251/1994 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Ευθύνη κατά την πώληση καταναλωτικών αγαθών (νόμιμη εγγύηση)

1. Σε περίπτωση πώλησης, τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα κατά την έννοια της παρ. 2 του παρόντος. Το ίδιο ισχύει σε κάθε σύμβαση με αντικείμενο την προμήθεια αγαθών που πρόκειται να κατασκευασθούν ή να παραχθούν.

2. Συμφωνία που εισάγει παρέκκλιση από τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα σε βάρος του καταναλωτή είναι άκυρη, εφόσον καταρτίστηκε πριν από τον χρόνο που η έλλειψη ανταπόκρισης έγινε γνωστή στον καταναλωτή. Έγκυρη είναι κάθε συμφωνία που εισάγει παρέκκλιση υπέρ του καταναλωτή.

3. Γνώση του καταναλωτή που αποκλείει την ευθύνη του πωλητή κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου του άρθρου 539 του Αστικού Κώδικα υπάρχει, όταν ο καταναλωτής, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, έλαβε ειδική ενημέρωση ότι ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του πράγματος αποκλίνει από τις αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης και το αποδέχθηκε ρητώς.»

Άρθρο 64

Εμπορική εγγύηση - Τροποποίηση άρθρου 5α ν. 2251/1994 (άρθρο 17 Οδηγίας 2019/771)

Στο άρθρο 5α του ν. 2251/1994 (Α' 191) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) προστίθενται παρ. 1α και 1β, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστίθεται η αναφορά στη διαδικασία την οποία πρέπει να ακολουθήσει ο καταναλωτής για να επιτύχει την εφαρμογή της εμπορικής εγγύησης και το άρθρο 5α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Εμπορική εγγύηση

1. Κάθε πωλητής ή παραγωγός μπορεί να παρέχει εμπορική εγγύηση, η οποία συνίσταται στην ανάληψη από μέρους του κάθε μορφής υποχρέωση έναντι του καταναλωτή, επιπλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, αντικατάσταση, επισκευή ή φροντίδα με οποιοδήποτε τρόπο του καταναλωτικού αγαθού, χωρίς επιπλέον επιβάρυνση, αν αυτό δεν ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη δήλωση εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση.

1α. Όταν ένας παραγωγός παρέχει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά στην ανθεκτικότητα ορισμένων αγαθών για ορισμένο χρονικό διάστημα, ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή, καθ' όλη τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά στην ανθεκτικότητα, για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 542 του Αστικού Κώδικα. Ο παραγωγός δύναται να προσφέρει στον καταναλωτή πιο ευνοϊκές συνθήκες στη δήλωση εμπορικής εγγύησης όσον αφορά στην ανθεκτικότητα.

1β. Εάν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη δήλωση εμπορικής εγγύησης είναι λιγότερο ευνοϊκές για τον καταναλωτή από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη σχετική διαφήμιση, η εμπορική εγγύηση είναι δεσμευτική βάσει των προϋποθέσεων που ορίζονται στη διαφήμιση σχετικά με την εμπορική εγγύηση, εκτός εάν πριν από τη σύναψη της σύμβασης πώλησης η σχετική διαφήμιση είχε διορθωθεί με τον ίδιο ή παρόμοιο τρόπο με αυτόν που πραγματοποιήθηκε.

2. Ο πωλητής ή παραγωγός παρέχει την εγγύηση της προηγούμενης παραγράφου εγγράφως ή πάνω σε άλλο σταθερό

μέσο αποτύπωσης το οποίο είναι διαθέσιμο και προσίτο στον καταναλωτή. Η εγγύηση περιλαμβάνει, με απλή, ευανάγνωστη και κατανοητή διατύπωση στην ελληνική γλώσσα, τουλάχιστον την επωνυμία και τη διεύθυνση του εγγυητή, το αγαθό στο οποίο αναφέρεται η εγγύηση, το ακριβές περιεχόμενό της, τη διάρκεια και την έκταση της εδαφικής της ισχύος, καθώς επίσης τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ο καταναλωτής για να επιτύχει την εφαρμογή της εμπορικής εγγύησης. Στην εγγύηση αυτή δηλώνονται με σαφήνεια και πληρότητα τα δικαιώματα του καταναλωτή και διευκρινίζεται ότι τα δικαιώματα αυτά δεν θίγονται από την εμπορική εγγύηση. Η εγγύηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες της καλής πίστης και να μην αναιρείται από υπερβολικές ρήτρες εξαιρέσεων.

3. Η παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου δεν θίγει το κύρος της εγγύησης, την οποία ο καταναλωτής μπορεί να επικαλεστεί και να απαιτήσει την τήρησή της. Όταν για διαρκή καταναλωτικά αγαθά με εκτιμώμενη πιθανή διάρκεια ζωής άνω των δύο (2) ετών δεν παρέχεται εμπορική εγγύηση, ο πωλητής το γνωστοποιεί στον καταναλωτή με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο εγγράφως ή πάνω σε σταθερό μέσο πριν από την πώληση και ταυτόχρονα γνωστοποιεί με τον ίδιο τρόπο ότι σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα δικαιώματά του καταναλωτή από τη διετή νόμιμη εγγύηση, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου και στα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα. Η πιθανή διάρκεια ζωής του αγαθού είναι ο εύλογα αναμενόμενος χρόνος κατά τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον προορισμό του, έστω και έπειτα από επισκευή ή αντικατάσταση ανταλλακτικών, μέχρις ότου η φθορά από την τακτική χρήση καταστήσει το προϊόν άχρηστο ή την περαιτέρω χρήση του οικονομικά ασύμφορη. Ο πωλητής φέρει το βάρος απόδειξης ότι έλαβε χώρα η ενημέρωση αυτή.

4. Σε περίπτωση αντικατάστασης του αγαθού ή ανταλλακτικού του, η εμπορική εγγύηση αυτόματα ανανεώνεται για όλη τη διάρκεια της ως προς το νέο αγαθό ή ανταλλακτικό, εκτός αν σε αυτή ορίζεται διαφορετικά. Αν κατά τη διάρκεια ισχύος της εμπορικής εγγύησης, η οποία παρέχει επισκευή καταναλωτικού αγαθού, το αγαθό εμφανίσει κάποιο ελάττωμα και ο απαιτούμενος χρόνος επισκευής του υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει την προσωρινή αντικατάστασή του για όσο χρόνο διαρκεί η επισκευή.»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65 Μεταβατικές διατάξεις

Όπου στη νομοθεσία γίνεται παραπομπή σε διατάξεις του Αστικού Κώδικα που αντικαθίστανται ή τροποποιούνται με τον παρόντα, οι παραπομπές αυτές θεωρείται ότι γίνονται στις διατάξεις που εισάγονται με το παρόν.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 66 Παράταση ισχύος των ρυθμίσεων για την αποζημίωση ι ατρών διαφόρων ειδικοτήτων για μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την αποζημίωση των πρόσθετων ενεργών εφημεριών

1. Η ισχύς του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), περί της αποζημίωσης των ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για τη μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2022.

2. Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί της κάλυψης κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας από ιδιώτες ιατρούς και της αποζημίωσής τους, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2022.

3. Η ισχύς του άρθρου 90 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της αποζημίωσης των ενεργών εφημεριών που πραγματοποιούνται καθ' υπέρβαση του ανώτατου προβλεπόμενου ανά βαθμό και ζώνη αριθμού ενεργών εφημεριών, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2022.

Άρθρο 67 Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 ν. 4850/2021 - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4850/2021

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 91 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ίδιου νόμου, τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία, και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91 Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, περί τροποποίησης των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), 89, περί τροποποίησης της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), και 90 του παρόντος, περί αποζημίωσης των πρόσθετων ενεργών εφημεριών για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2021 δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Η κατανομή του ποσού του πρώτου εδαφίου για τις ανάγκες εφαρμογής των επιμέρους άρθρων κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο ειδικότερος προσδιορισμός των δικαιούχων, η διαδικασία και ο έλεγχος της διάθεσής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση προσδιορίζεται το ύψος της δαπάνης και ρυθμίζονται τα ζητήματα του προηγούμενου εδαφίου για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2022 έως 31.12.2022.»

Άρθρο 68 Παράταση της διάρκειας άσκησης των αρμοδιοτήτων της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και της λειτουργίας της Μονάδας Υποστήριξης αυτής - Τροποποίηση παρ. 5 και 11 άρθρου 69 ν. 4826/2021

1. Η περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 69 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, τροποποιείται με την παράταση της διάρκειας άσκησης των αρμοδιοτήτων της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά για την ανάδειξη του πρώτου Δ.Σ. του Ταμείου εντός εύλογου χρόνου και σε κάθε περίπτωση εντός δεκαπέντε (15) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και διενεργεί τις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες για την πρόσληψη του πρώτου Διευθύνοντος Συμβούλου.»

2. Στην παρ. 11 του άρθρου 69 του ν. 4826/2021, περί της Μονάδας Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο παρατείνεται η λειτουργία της Μονάδας Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, β) στο δεύτερο εδάφιο διαγράφεται η φράση «Με τον διορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου» και στο τέλος του εδαφίου προστίθεται η φράση «, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σχετική αίτηση των ενδιαφερομένων», και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Η Μονάδα Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής συνεχίζει μεταβατικά τη λειτουργία της για διάστημα έως και δώδεκα (12) μηνών μετά από τον διορισμό του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου, μετονομαζόμενη εφεξής σε Μονάδα Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία των ήδη υπηρετούντων στη Μονάδα Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής παρατείνεται αυτοδικαίως για το ως άνω διάστημα, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 9.»

Άρθρο 69
Ενδοϋπουργική κινητικότητα
στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

1. Επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων, μόνιμου και με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς στην Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολεως (Υ.Σ.Μ.Α.) του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού που έχει συσταθεί με το π.δ. 97/1999 (Α' 104).

2. Η απόσπαση του προσωπικού της παρ. 1 διενεργείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από εισήγηση της Υ.Σ.Μ.Α. και γνώμη της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης. Με την ίδια διαδικασία πραγματοποιείται και η ανάκληση των αποσπάσεων. Οι αποσπασμένοι υπάγονται στο ειδικό καθεστώς εργασιακών σχέσεων της Υ.Σ.Μ.Α., σύμφωνα με το π.δ. 97/1999.

3. Οι αποσπάσεις προσωπικού των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού που υπηρετεί στην Υ.Σ.Μ.Α. διατηρούνται σε ισχύ, και μετά από τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στην περ. γ) της παρ. 10 του άρθρου 20 του ν. 4829/2021 (Α' 166), έως την ολοκλήρωση των αναστηλωτικών έργων στην Ακρόπολη, χωρίς άλλη διατύπωση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 70
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθήνα,.....2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	4. ΥΓΕΙΑΣ
5. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	6. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
7. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	8. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
9. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	10. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.04' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 8 Σεπτεμβρίου 2022 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης της Αθήνας, του Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης της Νέας Υόρκης και του Ινστιτούτου Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού του Ντελαγουέρ, σχετικά με την επιστροφή στην Ελλάδα ιδιωτικής συλλογής εκατόν εξήντα μίας (161) αρχαιοτήτων του Κυκλαδικού Πολιτισμού, ευρισκόμενης στη Νέα Υόρκη και την έκθεση αυτής στο Μητροπολιτικό Μουσείο Τέχνης της Νέας Υόρκης».

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ